Регионална инспекция
по околната среда и водите Бургас

Доклад за състоянието на околната среда 2019 г.

гр. Бургас
Април 2020

Настоящият Доклад за състоянието на околната среда на територията на област Бургас е изготвен от експертите на Регионалната инспекция по околната среда и водите – Бургас, със съдействието на Басейнова дирекция „Черноморски район”, Басейнова дирекция „Източнобеломорски район”, Община Бургас, РЗИ-Бургас, Регионална лаборатория – Бургас към ИАОС – София, РДГ – Бургас, ЮИДП – Сливен.

Основната цел на доклада е да информира за състоянието и проблемите на околната среда в региона за основните постиженияи предизвикателствата, пред които сме изправени в бъдеще.

Докладът има съществено значение за повишаване информираността на обществото, екологичната култура, активизиране на интереса на младите хора към проблемите на околната среда и привличането им при решаване на проблемите.

За контакти:
РИОСВ – Бургас
гр. Бургас 8000
к-с „Лазур”, ул. „Перущица” № 67, ет. 3

Телефони:
Директор – 056/813-205
Зелен телефон – 056/813-212
факс: 056/813 – 200
e-mail:*riosvbs@unacs.bg*
страница в интернет: *www.riosvbs.com*

СЪДЪРЖАНИЕ

стр.

I. Въведение.....7

II. Анализи по компоненти на околната среда 8

II.1. Атмосферен въздух 8

II.2. Води 32

II.3. Земи и почви 56

II.4. Защитени територии и биологично разнообразие 64

III. Анализи по фактори на въздействие 90

III.1. Отпадъци 91

III.2. Шум 112

III.3. Радиационен контрол 118

III.4. Химикали и управление на риска от големи аварии 122

IV. Превантивна дейност и контрол 125

V.Проекти/обекти с екологично предназначение 149

VI. Заключение 154

VII. Приложения 157

СПИСЪК НА НАЙ-ЧЕСТО ИЗПОЛЗВАНИТЕ СЪКРАЩЕНИЯ

ADR	Европейска спогодба за международен превоз на опасни товари по шосе
АУАН	Акт за установяване на административно нарушение
БАН	Българска академия на науките
БД	Български държавен стандарт
БДУВЧР	Басейнова Дирекция за управление на водите за Черноморски район
БДИБР	Басейнова Дирекция Източнобеломорски район гр. Пловдив
БИ	Биотичен индекс
БПК5	Биологична потребност от кислород
БФВ	Битово-фекални води
в.с.	Ваканционно селище
ГПСОВ	Градска пречиствателна станция за отпадъчни води
ГКПП	Гранично-контролно пропускателен пункт
ГОП	Горен оценъчен праг
ГДТБО	Градско депо за твърди битови отпадъци
ГФ	Горски фонд
ГПП	Геолого-проучвателна площ
ДА	Държавна агенция
ДВ	Държавен вестник
ДГТ	Държавени горски територии
ДДивС	Държавна дивечовъдна станция
ДДТ	Излязъл от употреба инсектицид, забранен от 1967 година в България
ДЛ	Държавно лесничейство
ДКЦ	Диагностично-консултативен център
ДОАС	Диференциална оптична автоматична система
ДОВОС	Доклад за оценка на въздействието върху околната среда
ДОП	Долен оценъчен праг
ЕИБ	Европейска информационна банка
ЕО	Екологична оценка
ЕПг	Екологичен праг
ЕС	Европейски съюз
ЗБР	Закон за биологичното разнообразие
ЗГ	Закон за горите
ЗЗВВХВП	Закон за защита от вредното въздействие на химичните вещества и смеси
ЗЗТ	Закон за защитените територии
ЗЛОД	Закон за лова и опазване на дивеча
ЗЛР	Закон за лечебните растения
ЗООС	Закон за опазване на околната среда
ЗПБ	Закон за подземните богатства
ЗРА	Закон за рибарството и аквакултурите
ЗВ	Закон за водите
ЗТ	Защитена територия

ЗУО	Закон за управление на отпадъците
ЗЗШОС	Закон за защита от шума в околната среда
ЗЧАВ	Закон за чистота на атмосферен въздух
ИАОС	Изпълнителна агенция по околна среда
ИБР	Източнобеломорски район
ИЕО	Индивидуални емисионни ограничения
ИО	Институт по океанология, БАН
ИРА	Институт по рибарство и аквакултури, Варна
ИСПА	Инструмент за структурни политики по присъединяването
ИУМПС	Излезли от употреба моторни превозни средства
КАВ	Качество на атмосферния въздух
КПС	Канална помпена станция
к. к.	Курортен комплекс
к-г	Къмпинг
КИАЕМЦ	Комитет за използване атомната енергия за мирни цели
ЛПС	Локално пречиствателно съоръжение
МДК	Максимално допустима концентрация
МЗ	Министерство на здравеопазването
МОСВ	Министерство на околната среда и водите
МПС	Моторни превозни средства
НПО	Неправителствена организация
НИМХ	Национален институт по метеорология и хидрология
НСМОС	Национална система за мониторинг на околната среда
НУРИКР	Наредба за условията и реда за издаване на комплексни разрешителни
ОВОС	Оценка на въздействието върху околната среда
ОГТ	Общински горски територии
ОЛТ	Организиран ловен туризъм
ОО	Опасни отпадъци
ПВТ	Подземно водно тяло
ПДК	Пределно – допустима концентрация
ПДКм.е.	Пределно допустима максимално-еднократна концентрация за специфичните атмосферни замърсители
ПДН	Пределно допустими нива
ПЗ	Праг на замърсяването
ПХБ	Полихлорирани бифинили
ПрО	Производствени отпадъци
ПО	Перманганатна окисляемост
ППЗГ	Правилник за прилагане Закона за горите
ПСОВ	Пречиствателна станция за отпадъчни води
ПС за СЧН	Прагова стойност за средночасова норма за опазване на човешкото здраве за основните атмосферни замърсители
ПС за СДН	Прагова стойност за средноденонощна норма за опазване на човешкото здраве за основните атмосферни замърсители
ПДКс.д.	Пределно допустима средноденонощна концентрация за специфичните атмосферни замърсители
ПУ	План за управление

ПУДООС	Предприятие за управление на дейностите по опазване на околната среда
РДВ	Рамкова директива Води
РСОО	Разделно събиране на отпадъци от опаковки
РЗИ	Регионална здравна инспекция
РИОСВ	Регионална инспекция по околната среда и водите
РЛ	Регионална лаборатория
РОУКАВ	Район за оценка и управление качеството на атмосферен въздух
РУГ	Регионално управление на горите
СГН	Средно годишна норма
СДН	Средноденонощна норма
СКШ	Стратегическа карта за шум
СМР	Строително-монтажни работи
Тип „ся”	Тип „септична яма”
СОЗ	Санитарно-охранителни зони
ФПЧ10	Фини прахови частици 10 μm
ха	Хектар
ХМО	Хидрометеорологична обсерватория
ХПК	Химична потребност от кислород
ХЗЗ	Хигиенно-защитна зона
ЦРРРВ	Център за размножаване и рехабилитация на редки видове
ЧГФ	Частен горски фонд
ЧКБ	Червена книга на България
N общ	Общ азот
н. в.	Надморска височина
P общ	Общ фосфор
Mn	Манган
Cr	Хром
Zn	Цинк
Ni	Никел
Cd	Кадмий
Cu	Мед
Pb	Олово
Мг/кг	милиграм/килограм
Мг/дм3	милиграм/куб.дециметър
екз/м-2	екземпляр/м-2
ммол/л	милимол/литър
г/л	грам/литър
т/г	тон/година
m3	кубичен метър
dB/A	децибели/скала А
nGy/h	наноГрей/час
Bq/m2	бекерел/кв.метър
μSv/h	микроСиверт/час
Bq/l	бекерел/литър

I. ВЪВЕДЕНИЕ

Регионалната инспекция по околната среда и водите – Бургас обхваща територията на Бургаска област. Общо обхвата на инспекцията включва 13 общини (Айтос, Бургас, Камено, Карнобат, Малко Търново, Несебър, Поморие, Приморско, Руен, Созопол, Средец, Сунгурларе, Царево). Територията на действие на инспекцията е втората по големина в страната след РИОСВ-София.

Като регионално поделение на Министерството на околната среда и водите, РИОСВ-Бургас провежда държавната политика за опазване и контрол на околната среда. Предмет на дейност е чистотата на въздуха, водите и почвите, съхранението на биологичното разнообразие и охраната на резерватите, рационалното и екологосъобразно използване на земните недра и подземните богатства, управлението на отпадъците, предоставяне на екологична информация на заинтересовани лица, както и вземане на решения по ликвидиране на последствията от замърсяване. За провеждане на своята дейност, като регионално поделение на МОСВ, РИОСВ-Бургас изпълнява регулиращи, контролни и информационни функции, съгласно законовите уредби.

РИОСВ-Бургас поддържа актуална информация за предоставяните публични услуги на страницата в Интернет: http://www.riosvbs.com . Публикувани са всички услуги, необходими документи, такси и цени, както и нормативно определените срокове за предоставяне на услугите.

Този доклад е изготвен от експертите на Регионалната инспекция по околната среда и водите (РИОСВ) – Бургас с цел информиране на граждани, учащи се, неправителствени организации, местни и държавни институции и бизнес за състоянието на компонентите на околната среда и степента на факторите, които ѝ въздействат.

II. АНАЛИЗИ ПО КОМПОНЕНТИ НА ОКОЛНАТА СРЕДА

II.1. КАЧЕСТВО НА АТМОСФЕРНИЯ ВЪЗДУХ

Опазването чистотата на атмосферния въздух е една от най-важните задачи и основно задължение на цялото общество. Като един от водещите компоненти на околната среда, управлението, опазването и контролът на атмосферния въздух следва да доведе до максимално постигане на конкретните цели: запазване качеството на въздуха в райони, в които то не е нарушено и подобряване в останалите райони. По този начин ще бъде подсигурена защита на човешкото здраве, на живата природа, както и предотвратяване настъпването на опасности и щети за обществото. Опазването на атмосферния въздух се основава на принципите на устойчиво развитие и се извършва при условията и реда на **Закона за чистотата на атмосферния въздух**.

1. Мрежа за контрол на качеството на атмосферния въздух на територията на РИОСВ – Бургас като част от НСМОС – подсистема „въздух“.

<u>Описание на пунктовете за мониторинг:</u>

АИС „Долно Езерово“ кв. „Долно Езерово“, гр. Бургас функционира като автоматична измервателна станция с Eol код BG0044A към НАСЕМ. Разположен е в кв. „Долно Езерово“, гр. Бургас, с географски координати: 42°31'8.02"N и 27°22'29.56"E. Районът основно попада под въздействието на промишлените инсталации на „ЛУКОЙЛ Нефтохим Бургас“ АД и промишлените предприятия, разположени източно от кв. „Долно Езерово“. Съгласно Заповед №РД-489/26.06.2019 г. на МОСВ, пунктът е класифициран като промишлен пункт с обхват 100 m до 2 km.

АИС „Меден Рудник“, кв. „Меден Рудник“, гр. Бургас с Eol код BG0056A се намира в комплекс „Меден Рудник“, разположена е в двора на СУ „Константин Преславски“ с географски координати: 42°27'24.09"N и 27°25'19.39"E. Съгласно Заповед № РД-489/26.06.2019 г. на МОСВ, пунктът е класифициран като фонов пункт и съгласно Приложение №1 към чл.10, ал.3 и 4 на *Наредба №7 за оценка и управление качеството на атмосферния въздух* за класификация на пунктовете за мониторинг е с обхват от 100 m до 2 km. Чрез автоматичната измервателна станция се контролира районът на ж.к. „Меден Рудник“. Отчитат се емисии и от битовия сектор, тъй като к-с „Меден Рудник” не е включен в системата за централно топлоснабдяване, както и емисии и от други промишлени дейности.

АИС „Несебър“ е класифициран като автоматичен фонов пункт с Eol код BG0071A към НАСЕМ, с географски координати: 42°31'35.34"N и 27°43'15.51"E. Разположен е в новата част на гр. Несебър, в непосредствена близост до пътна артерия – ул. „Иван Вазов“ и на 180 м. от ул. „Хан Крум“. По последната се осъществява връзката на старата част на гр. Несебър с общинската и републиканската пътни мрежи. Пунктът е без преобладаващо влияние на емисии от производствени дейности. Обхвата на ПМ „АИС – Несебър“ е от 100 m до 2 km.

ДОАС – РИОСВ (диференциална оптична автоматична система) гр. Бургас Eol код BG0063A е разположена на сградата на РИОСВ Бургас, ул. „Перущица“ № 67, с географски координати: 42°30'38.13"N и 27°28'11.12"E. Пунктът е разположен в

непосредствена близост до най-натоварената входно-изходна пътна артерия на гр. Бургас - участъка между МБАЛ и сградата на РИОСВ-Бургас. Анализираният от нея район е под въздействието на интензивен автомобилен трафик, комунално-битова дейност, пренос на емисии от технологичната дейност на „Лукойл Нефтохим Бургас" АД и останалите промишлени предприятия в гр. Бургас, разположени в северната промишлена зона. Съгласно Заповед № РД-489/26.06.2019 г. на МОСВ, пунктът е класифициран като фонов пункт с обхват от 100 m до 2 km. Пробовземането на ФПЧ$_{10}$е ръчно и резултатите се извеждат ежедневно,

ДОАС – Камено, гр. Камено измерва атмосферните замърсители: серен диоксид, азотни оксиди, озон, фенол, стирен, бензен, о-ксилен, р-ксилен и толуен. Този пункт се поддържа от „Лукойл Нефтохим Бургас" АД.

Предприятието е основен източник на по-голямата част от атмосферните замърсители на територията на общината от горивните процеси и производствената си дейност. Неговото въздействие е най-силно върху КАВ на най-близко разположените населени места като селата Братово, Ветрен, Равнец, гр. Българово, Бургаските квартали „Лозово" и „Долно Езерово". Влиянието му върху централните части на гр. Бургас е силно редуцирано поради по-голямата отдалеченост и свързаните с това процеси на разсейване.

Мобилна автоматична станция (МАС) към община Бургас е въведена в експлоатация през април 2011 година. Тя е единствената в страната автоматизирана общинска станция. Чрез нея се следят нивата на осем замърсители на атмосферния въздух: серен диоксид, азотни оксиди, озон, стирен, бензен, сяроводород, ФПЧ$_{10}$ и ФПЧ$_{2.5.}$ Мобилният характерна станцията позволява тя да бъде ситуирана на различни места на територията на община Бургас.

ДОАС-система в к-с „Славейков" следи качеството на атмосферния въздух по показател ФПЧ$_{10.}$ Разположена е до бл. 25 в комплекса. Пунктът е изграден и се поддържа от „Кроношпан България" ЕООД.

2. Качество на атмосферния въздух – състояние и тенденции

Общото състояние на атмосферния въздух се определя чрез показателите посочени в чл. 4 от Закона за чистотата на атмосферния въздух *общ суспендиран прах; фини прахови частици; тежки метали (Pb, Cd, Ni, As), полиароматни въглеводороди (ПАВ); серен диоксид; азотни оксиди; въглероден оксид; озон; бензен; сероводород. Сероводородът е включен като допълнителен показател, тъй като се емитира основно от нефтопреработващите предприятия.*

Нормите за ФПЧ$_{10,}$ $SO_{2,}$ $NO_{2,}$ бензен, озон, олово и въглероден оксид и алармените прагове за $SO_{2,}$ NO_2 са съгласно Наредба № 12 от 15.07.2010 г. за норми за серен диоксид, азотен диоксид, фини прахови частици, олово, бензен, въглероден оксид и озон в атмосферния въздух.

Нормите за полициклични ароматни въглеводороди (ПАВ), арсен, кадмий и никел са определени в Наредба № 11 от 14 май 2007 за норми за арсен, кадмий и никел и полициклични ароматни въглеводороди (ПАВ).

Нормите за стирен, толуен, ксилен и сероводород са определени в Наредба № 14 от 23.09.1997 г. за норми за пределно допустимите концентрации на вредни вещества в атмосферния въздух на населените места

Анализът на данните регистрирани през 2019 г. е както следва:

Замърсител / Пунктове за мониторинг	ФПЧ10	Pbаер.	SO_2	NO_2	CO	H_2S	бензен	NH_3	ПАВ	Asаер.	Cdаер	Ni	ФПЧ2.5	NO	O_3
1	*2*	*3*	*4*	*5*	*6*	*7*	*8*	*9*	*10*	*11*	*12*	*13*	*14*	*15*	*16*
Общ брой на пунктовете за мониторинг:	4	1	5	5	2	2	5		2	1	1	2		3	5
1.АИС „Долно Езерово“ кв. Долно Езерово, гр. Бургас	√		√	√	√	√	√							√	√
2.АИС „Меден Рудник“ кв. Меден Рудник, гр. Бургас	√		√	√	√	√	√							√	√
3.АИС „Несебър” гр. Несебър	√	√	√	√			√		√	√	√	√		√	√
4. ДОАС – РИОСВ гр. Бургас	√		√	√			√		√			√			√
5.ДОАС – Камено гр. Камено			√	√			√								√
Брой пунктовес концентрация над ПС на СЧН, СДН или ПДКм.е:	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Пунктовес концентрация над СГН:	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

АНАЛИЗ КАЧЕСТВОТО НА АТМОСФЕРНИЯ ВЪЗДУХ ЗА 2018 ГОД. В КОНТРОЛИРАНИТЕ ОТРИОСВ - БУРГАС ПУНКТОВЕ С АВТОМАТИЧНО ПРОБОНАБИРАНЕ–ДОАС-РИОСВ, АИС „Д. ЕЗЕРОВО“, АИС „М. РУДНИК“ ГР. БУРГАС И АИС „НЕСЕБЪР“ ГР. НЕСЕБЪР ПО ИЗИСКВАНИЯТА НА НАРЕДБИ № 12 И № 14

АИС „МЕДЕН РУДНИК“

	O_3	NO	NO_2	NO_x	CO	SO_2	H_2S	PM_{10}	Benzen
	[µg/m^3]	[µg/m^3]	[µg/m^3]	[ppb]	[mg/m^3]	[µg/m^3]	[mg/m^3]	[µg/m^3]	[µg/m^3]
Средногодишна норма			40					40	5
Средногодишна стойност (за периода)	**44,80**	**2,24**	**-**	**8,35**	**0,28**	**11,53**	**0,0020**	**15,72**	**0,87**
Норма за опазване на природните екосистеми (една календарна година и зима 1 октомври до 31 март)(не се прилага в непосредствена близост до източниците)			30 ($NO+NO_2$)			20			
Средгодишна концентрация на $NO+NO_2$			14,78						
ГОП на средногодишна норма			32					28	3,5
ДОП на средногодишна норма			26					20	2
ГОП на средночасовите норми			140 (18 бр./г.)						
Брой средночасови стойности над ГОП			**0**						
ДОП на средночасовите норми			100 (18 бр./г.)						
Брой средночасови стойности над ДОП			**0**						
Максимална осемчасова средна стойност в рамките на денонощието	120				10				
Средно часова норма (СЧН)			200 (18 бр./г.)			350 (24 бр./г.)	0,0050		
Брой средночасови стойности над СЧН			**0**			**0**	**2**		
Брой средночасови стойности над 3 СЧН (за H_2S)							**0**		
Регистрирана най-висока СЧ стойност	**115,34**	**127,61**	**83,62**	**145,82**	**3,56**	**95,71**	**0,0057**	**67,62**	**9,29**

Праг за информиране население (ПИН)	180		400			500			
Брой средночасови стойности над ПИН	**0**		**0**			**0**			
Алармен праг (праг за предупреждение на населението ППН)	3 посл. ст-сти над 240		3 посл. ст-сти над 400			3 посл. ст-сти над 500			
Брой периоди с превишения над АП или ППН	**0**								
Брой средночасови стойности над ППН	**0**								
Средноденонощна норма (СДН)						125 (3 бр./г.)	0,003	50 (35 бр./г.)	
Брой средноденонощни стойности над СДН						**0**	**60**	**3**	
Брой средноденонощни стойности над 5 пъти СДН(за H_2S)							**0**		
Максимална средноденонощна стойност за периода	**86,34**	**20,44**	**30,32**	**31,97**	**1,14**	**44,6817**	**0,004**	**64,80**	**4,98**
ГОП на среднодневни норми за опазване на човешкото здраве						75 (3 бр./г.)		35 (не повече от 35 пъти/г.)	
Брой проби над ГОП на СДН						**0**		**17**	
ДОП на среднодневни норми за опазване на човешкото здраве						50 (3 бр./г.)		25 (не повече от 35 пъти/г.)	
Брой проби над ДОП на СДН						**0**		**46**	
ГОП на среднодневни норми за опазване на растителността						12			
ДОП на среднодневни норми за опазване на растителността						8			
КЦН/ГОП за опазване на човешкото здраве (максимална 8-часова стойност)	120								
Брой дни с превишение на КЦН	**0** (25 бр./г.)								
Максимално измерена 8-часова средна стойност	108,78								

АИС „ДОЛНО ЕЗЕРОВО“

	O_3	NOx	NO	NO_2	CH_4	NMHC	CO	SO_2	H_2S	PM_{10}	THC	Benzen
	[µg/m^3]	[ppb]	[µg/m^3]	[µg/m^3]	[µg-C/m^3]	[µg-C/m^3]	[µg/m^3]	[µg/m^3]	[µg/m^3]	[µg/m^3]	[ppm-C]	[µg/m^3]
Средногодишна норма				40						40		5
Средногодишна стойност (за периода)	**45,98**	**11,63**	**4,31**	**16,05**	**2058,99**	**0,60**	**0,29**	**-**	**0,0025**	**32,94**	**2,17**	**1,148**
Норма за опазване на природните екосистеми (една календарна година и зима 1 октомври до 31 март)(не се прилага в непосредствена близост до източниците)				30 ($NO+NO_2$)				20				
Средгодишна концентрация на $NO+NO_2$				20,36								
ГОП на средногодишна норма				32						28		3,50
ДОП на средногодишна норма				26						20		2
ГОП на средночасовите норми				140 (18 бр./г.)								
Брой средночасови стойности над ГОП				**0**								
ДОП на средночасовите норми				100 (18 бр./г.)								
Брой средночасови стойности над ДОП				**0**								
Максимална осемчасова средна стойност в рамките на денонощието	120						10					
Средночасова норма (СЧН)				200 (18 бр./г.)				350 (24 бр./г.)	0,005			
Брой средночасови стойности над СЧН				**0**				**0**	**306**			
Брой средночасови стойности над 3 пъти СЧН (за H_2S)									**4**			
Регистрирана най-висока СЧ стойност	**115,71**	**89,06**	**84,81**	**74,23**	**7615,38**	**10,67**	**4,07**	**56,10**	**0,0496**	**204,64**	**7,67**	**21,034**

Праг за информиране население (ПИН)	3 посл. ст-сти над 180	3 посл. ст-сти над 400						3 посл. ст-сти над 500				
Брой средночасови стойности над ПИН	**0**	**0**						**0**				
Алармен праг (праг за предупреждение на населениетоППН)	3 посл. ст-сти над 240											
Брой периоди с превишения над ПИН или ППН	**0**											
Брой средночасови стойности над ППН	**0**											
Средноденонощна норма (СДН)								125 (3 бр./г.)	0,003	50 (35 бр./г.)		
Брой средноденонощни стойности над СДН								**0**	**113**	**30**		
Брой средноденонощни стойности над 5 пъти СДН(за H_2S)									**0**			
Максимална средноденонощна стойност за периода	**78,81**	**29,76**	**20,77**	**35,54**	**3280,22**	**2,45**	**2,52**	**20,66**	**0,0058**	**81,08**	**3,38**	**9,47**
ГОП на среднодневни норми за опазване на човешкото здраве								75 (3 бр./г.)		35 (не повече от 35 пъти/г.)		
Брой проби над ГОП								**0**		**128**		
ДОП на среднодневни норми за опазване на човешкото здраве								50 (3 бр./г.)		25 (не повече от 35 пъти/г.)		
Брой проби над ДОП								**0**		**260**		
ГОП на среднодневни норми за опазване на екосистемите								12				
ДОП на среднодневни норми за опазване на екосистемите								8				
КЦН/ГОП за опазване на човешкото здраве (максимална 8-часова стойност)	120											

Брой дни с превишение на КЦН	**0** (25 бр./г.)												
Максимално измерена 8-часова средна стойност	107,61												

ДОАС - РИОСВ

	O_3	SO_2	NO_2	Benzene	Toluene	P-Xylene	O-Xylene	Stirol	PM_{10}
	[μg/m^3]	[μg/m^3]	[μg/m^3]	[μg/m^3]	[μg/m^3]	[μg/m^3]	[μg/m^3]	[μg/m^3]	[μg/m^3]
Средногодишна норма			40	5					40
Средногодишна стойност (за периода)	**60,92**	**3,96**	**18,70**	**-**	**1,48**	**0,75**	**5,55**	**0,68**	**29,98**
Норма за опазване на природните екосистеми (една календарна година и зима 1 октомври до 31 март)(не се прилага в непосредствена близост до източниците)		20	30 ($NO+NO_2$)						
ГОП на годишна средна стойност			32	3,5					28
ДОП на годишна средна стойност			26	2					20
ГОП на средночасовите норми			140 (18бр./г.)						
Брой средночасови стойности над ГОП			**0**						
ДОП на средночасовите норми			100 (18 бр./г.)						
Брой средночасови стойности над ДОП			**14**						
Максимална осемчасова средна стойност в рамките на денонощието	120								
Средночасова норма (СЧН)		350 (24 бр.г.)	200 (18 бр./г.)		200		200	5	
Брой средночасови стойности над СЧН		**0**	**0**		**0**		**0**	**0**	
Регистрирана най-висока СЧ стойност	127,45	101,56	127,98	4,96	9,02	5,80	54,67	4,98	-

Праг за информиране население (ПИН)	3 посл. ст-сти над 180	3 посл. ст-сти над 500	3 посл. ст-сти над 400						
Брой средночасови стойности над ПИН	**0**	**0**	**0**						
Алармен праг (праг за предупреждение на населениетоППН)	3 посл. ст-сти над 240								
Брой периоди с превишения над АП или ППН	**0**								
Брой средночасови стойности над ППН	**0**								
Средноденонощна норма (СДН)		125 (3 бр.г.)			200	100	100	3	50 (35 бр./г.)
Брой средноденонощни стойности над СДН		**0**			**0**	**0**	**0**	**0**	**18**
Максимална средноденонощна стойност за периода	**103,79**	**31,60**	**51,77**	**1,24**	**2,32**	**1,27**	**13,72**	**1,71**	**116,20**
ГОП на среднодневни норми за опазване на човешкото здраве		75 (3 бр./г.)							35 (35 бр./г.)
Брой проби над ГОП		**0**							**80**
ДОП на среднодневни норми за опазване на човешкото здраве		50 (3 бр./г.)							25 (35 бр./г.)
Брой проби над ДОП		**0**							**207**
ГОП на среднодневни норми за опазване на екосистемите		12							
ДОП на среднодневни норми за опазване на екосистемите		8							
КЦН/ГОП за опазване на човешкото здраве (максимална 8-часова стойност)	120 (25 бр./г.)								
Брой дни с превишение на КЦН	**0**								
Максимално измерена 8-часова средна стойност	113,55								

АИС „НЕСЕБЪР“

	O_3	NOx	NO	NO_2	SO_2	Benzol	Toluene	P-xylene	PM_{10}
	[µg/m^3]	[ppb]	[µg/m^3]	[µg/m^3]	[µg/m^3]	[µg/m^3]	[µg/m^3]	[µg/m^3]	[µg/m^3]
Средногодишна норма				40		5			40
Средногодишна стойност (за периода)	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**30,20**
Норма за опазване на природните екосистеми (една календарна година и зима 1 октомври до 31 март)(не се прилага в непосредствена близост до източниците)				30 ($NO+NO_2$)	20				
Средгодишна концентрация на NO+NO2				-					
ГОП на годишна средна стойност				32		3,5			28
ДОП на годишна средна стойност				26		2			20
ГОП на средночасовите норми				140 (18 бр./г.)					
Брой средночасови стойности над ГОП				**0**					
ДОП на средночасовите норми				100 (18 бр./г.)					
Брой средночасови стойности над ДОП				**0**					
Максимална осемчасова средна стойност в рамките на денонощието	120								
Средночасова норма (СЧН)				200 (18 бр./г.)	350 (24 бр./г.)		500	200	
Брой средночасови стойности над СЧН				**0**	**0**		**0**	**0**	
Регистрирана най-висока СЧ стойност	**124,29**	**97,40**	**121,99**	**99,40**	**71,68**	**1,11**	**6,25**	**5,40**	**150,34**
Праг за информиране население (ПИН)	180			400	500				
Брой средночасови стойности над ПИН	**0**			**0**	**0**				
Алармен праг (праг за предупреждение на населениетоППН)	3 посл. над 240								
Брой периоди с превишения над АП или ППН	0								
Брой средночасови стойности над ППН	0								
Средноденонощна норма (СДН)					125 (3 бр./г.)		250	100	50 (35 бр./г.)
Брой средноденонощни стойности над СДН					**0**		**0**	**0**	**17**

Максимална средноденонощна стойност за периода	**92,53**	**34,79**	**43,49**	**63,73**	**33,60**	**0,64**	**2,04**	**3,36**	**71,77**
ГОП на среднодневни норми за опазване на човешкото здраве					75 (3 бр./г.)				35 (35 бр./г.)
Брой проби над ГОП					**0**				**90**
ДОП на среднодневни норми за опазване на човешкото здраве					50 (3 бр./г.)				25 (35 бр./г.)
Брой проби над ДОП					**0**				**232**
ГОП на среднодневни норми за опазване на екосистемите					12				
ДОП на среднодневни норми за опазване на екосистемите					8				
КЦН/ГОП за опазване на човешкото здраве (максимална 8-часова стойност)	120								
Брой дни с превишение на КЦН	**0** (25 бр./г.)								
Максимално измерена 8-часова средна стойност	**111,54**								

Фини прахови частициФПЧ$_{10}$

През 2019 г., концентрацията фини прахови частици (ФПЧ$_{10}$) в атмосферния въздух е измервана в следните пунктове за мониторинг: ДОАС РИОСВ, АИС „Долно Езерово”, АИС „Меден Рудник”, АИС „Несебър”.

В пункт ДОАС РИОСВ са отчетени 328 бр. измервания (валидни средноденонощни стойности). От тях 18 бр. са над нормативно определената средноденонощна норма от 50 μg/м^3. Запазва се тенденцията дните с превишения през годината да бъдат по-малко от нормативния максимум от 35 броя в рамките на една календарна година. В сравнение с 2018 г. през предходната година дните със замърсяване по показател прах са намалели 1,7 пъти. Максималната средноденощна концентрация през годината е 116,2 μg/м^3 (2,3 пъти СДН), измерена на 10.12.2019 г. Над горния оценъчен праг за СДН са отчетени 80 стойности (ГОП - 35 μg/м^3), което в сравнение с предходната година (92 бр.) е съществено намаление. Над долният оценъчен праг за СДН са отчетени 207 стойности (ДОП - 25 μg/м^3). Средногодишната концентрация е 29,98 μg/м^3 (0,75 пъти СГН – 40 μg/м3) и е 1,1 пъти над ГОП (28 μg/м3) за СГН и 1,5 пъти над ДОП (20 μg/м3) за СГН.

В АИС „Меден Рудник” са извършени 354 бр. измервания (валидни средноденонощни стойности). Констатирани са 3 броя превишения на СДН, които са съществено под максималния брой от 35 дни в годината. В сравнение с 2018 г. намалението на дните с превишения е 3 пъти. Запазва се тенденцията от последните 5 години за намаляване на броя на дните с превишения по този показател. Максималната измерена средна стойност за периода е 64,80 μg/м^3 (1,3 пъти СДН), измерена на 12.02.2019 г. През 2019 г. са отчетени 17 бр. проби над горния оценъчен праг за СДН (ГОП за СДН - 35 μg/м^3), а 46 бр. са отчетените стойности над долния оценъчен праг за СДН (ДОП за СДН - 25 μg/м^3). Средногодишната концентрация е 15,80 μg/м^3 (0,39 пъти СГН) и е 0,4 пъти над ГОП за СГН и 0,8 пъти над ДОП за СГН.

В АИС „Долно Езерово” са измерени 344 бр. валидни средноденонощни стойности. Констатирани са 30 броя превишения на средноденонощната норма, което е по-малко от нормативния максимум от 35 броя в рамките на една календарна година. В сравнение с 2018 г. е налице значително намаляване на дните със наднормено замърсяване по този показател (2 пъти). Най-високата измерена среднодневна концентрация е 81,08 μg/м^3 (1,62 пъти СДН) на 10.12.2019 г. През годината са отчетени 128 бр. проби над ГОП за СДН, а 260 бр. са отчетените проби над ДОП за СДН. Регистрираните превишения над ГОП и ДОП за СДН също са значително по-малко от регистрираните през 2018 г. Средногодишната концентрация е 32,98 μg/м^3 (0,82 пъти СГН) и е 1,2 пъти над ГОП за СГН и 1,65 пъти над ДОП за СГН.

В АИС „Несебър” са направени 350 бр. измервания (валидни средноденонощни стойности). Констатирани са 17 броя превишения на средноденонощната норма, което е два пъти намаляване броя на дните със замърсяване през годината в сравнение с 2018 г. и е под нормативно определените 35 броя за година. Най-високата измерена концентрация е 71,76 μg/м^3 (1,43 пъти СДН) на 19.02.2019 г. Отчетени са 90 бр. стойности над ГОП за СДН, а 232 бр. са над ДОП за СДН. Средногодишната концентрация е 30,21 μg/м^3 (0,75 пъти СГН) и е 1,1 пъти над ГОП за СГН и 1,5 пъти над ДОП за СГН.

ДОАС-системата, разположена до бл.25 в к-с „Славейков“ регистрира 9 бр. превишения на СДН на ФПЧ$_{10}$. Най-високата измерена концентрация е 63,69 μg/м^3 (1,27 пъти СДН), регистрирана на 11.12.2019 г. Стойностите над ГОП за СДН са 25 бр., а над ДОП за СДН са 83 бр. Средногодишната концентрация е 19,37 μg/м^3 (0,48 пъти СГН). Не са превишени ГОП и ДОП за СГН.

Сравнителна графика по месеци за замърсяване на въздуха с ФПЧ$_{10}$ в [μg/m^3] за пунктовете АИС "Долно Езерово", АИС "Меден Рудник", АИС "Несебър", ДОАС РИОСВ за 2019 г.

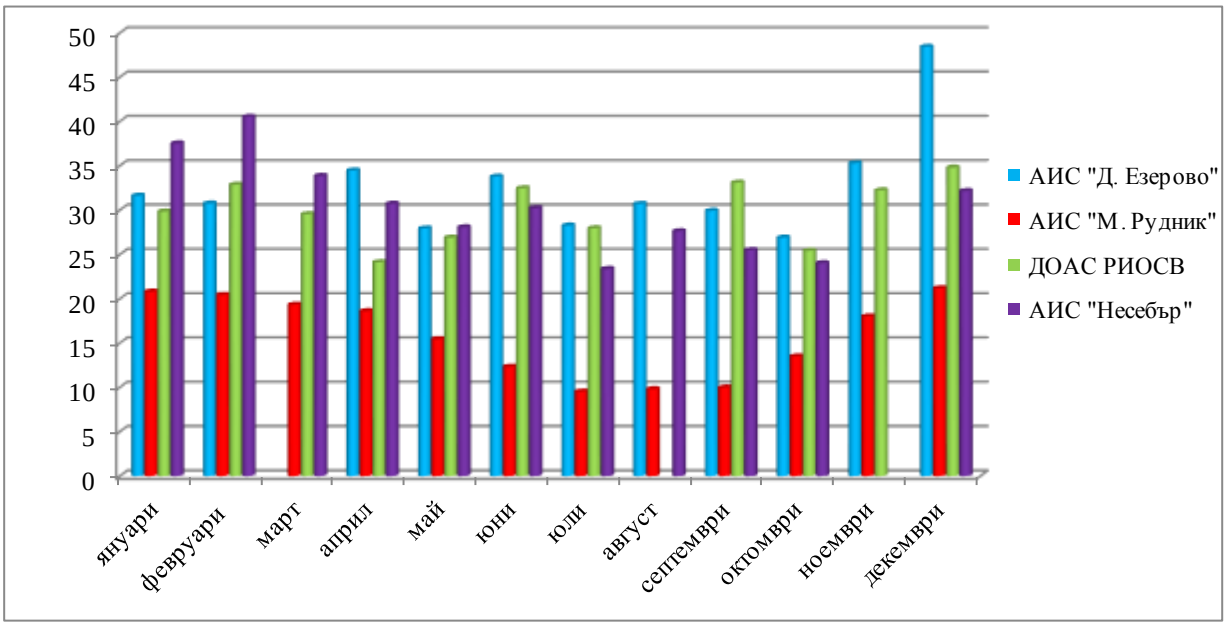

От представената сравнителна графика се вижда, че концентрацията на замърсителя е най – висока през зимните месеци (януари, февруари, ноември, декември). Основна причината е използването на твърди горива за отопление с високо съдържание на пепел и лошите метеорологични условия, непозволяващи разсейването му в атмосферата.

През летния период, в сухите месеци от годината (август и септември), концентрацията се влияе от емисиите от автомобилния транспорт и преноса на прах от уличната мрежа.

Сравнителна графика за годишното замърсяване на въздуха с ФПЧ$_{10}$ в пунктовете АИС "Долно Езерово", АИС "Меден Рудник", ДОАС РИОСВ и АИС „Несебър" за 5-годишен период от 2015 г. до 2019 г.

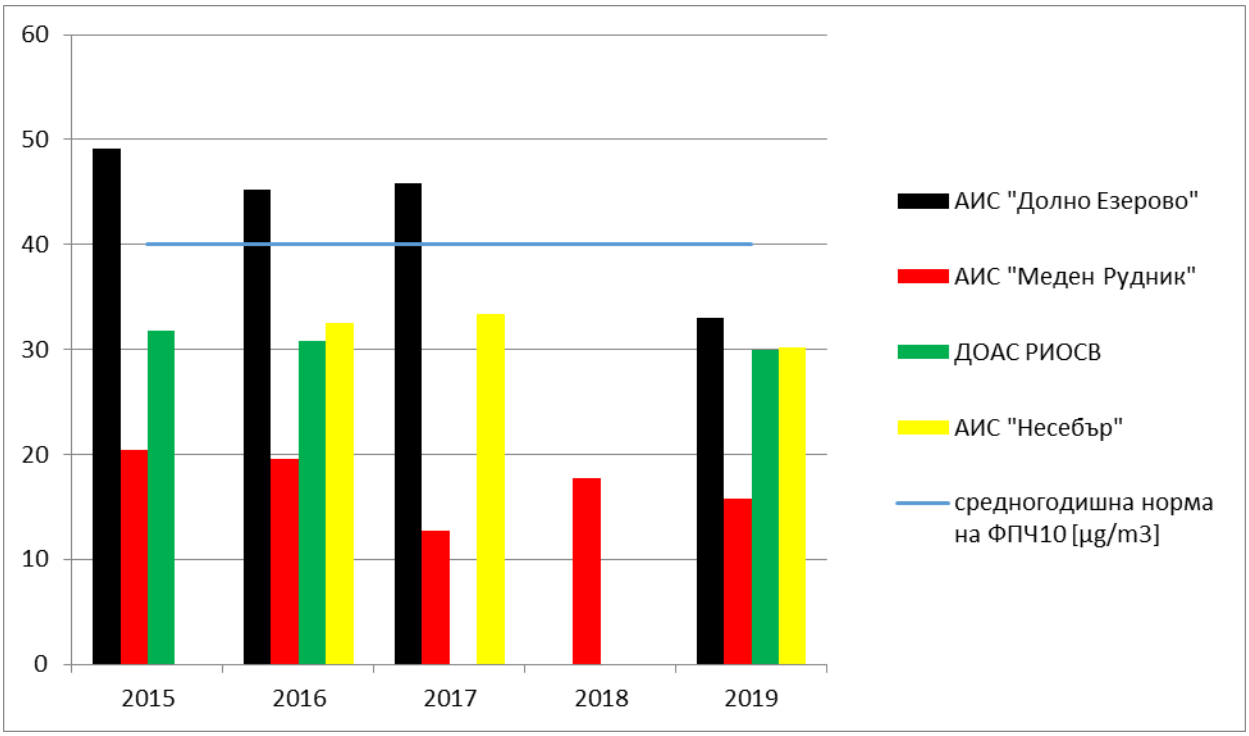

Регистриран брой превишения на ПС на СДН на ФПЧ$_{10}$ в пунктовете АИС "Долно Езерово", АИС "Меден Рудник", АИС "Несебър", ДОАС РИОСВ за 5-годишен период от 2015 г. до 2019 г.

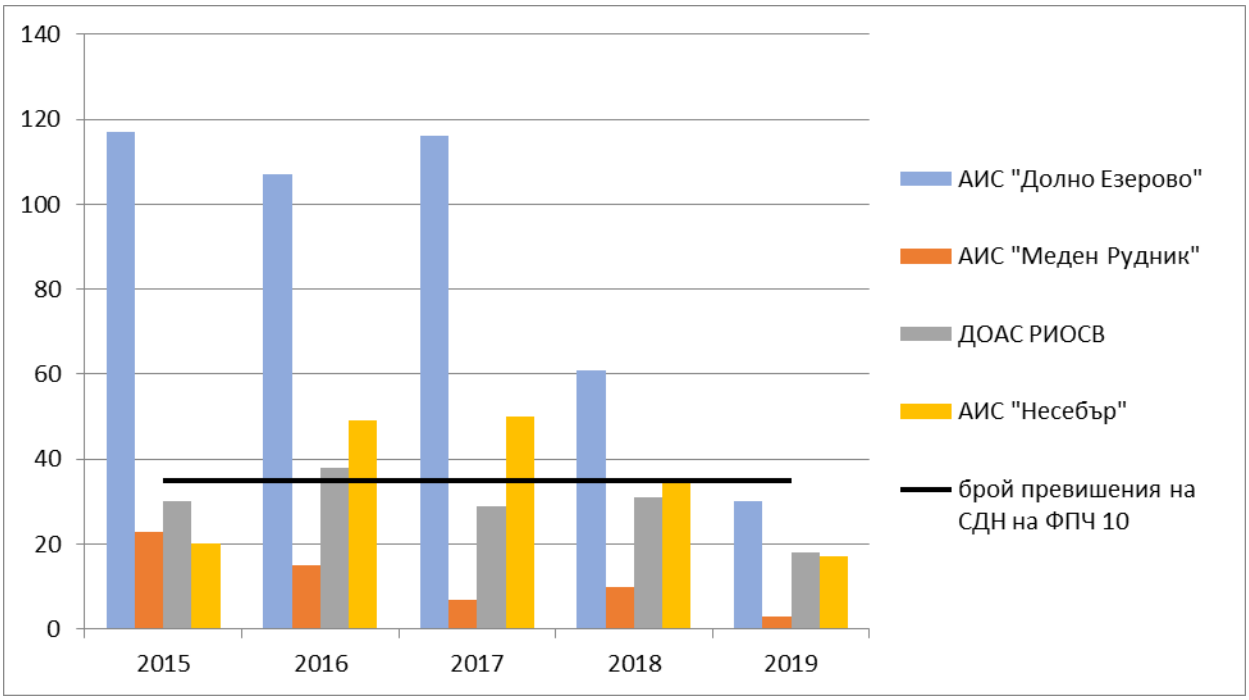

От представената сравнителна графика, ясно се вижда намалението на дните с наднормено замърсяване във всички пунктове за мониторинг, сравнено с предходните 4 години. При четирите пункта, дните с превишения са под нормативно определената граница от 35 бр. за година, съгласно Наредба №12.

Фините прахови частици са един от основните показатели за качеството на атмосферния въздух (КАВ) на територията, контролирана от РИОСВ – Бургас. През 2019 г. има съществен напредък по отношение спазване на нормите за КАВ по отношение на замърсителя. И в четирите пункта за мониторинг е спазена нормата за годишно замърсяване с ФПЧ10, както и броя дни с превишена норма за дневно замърсяване. Не могат да бъдат спазени горните и долните оценъчни прагове на СДН и СГН.

Най-голям брой превишения на нормите се регистрират през зимния период на годината като основна роля има битовото отопление с твърди горива, в съчетание с неблагоприятни метеорологични условия, непозволяващи разсейването на замърсителя. Около 90 % от дните с превишения (за АИС „Долно Езерово и АИС „Несебър“), 100% (за АИС „Меден Рудник“ и 65% (за ДОАС) са през зимния период (януари-март и октомври-декември) от годината.

През пролетно-летния сезон, превишенията се дължат на изключително интензивен автомобилен трафик, интензивната строително-ремонтна дейност в гр. Бургас, както и промишлено замърсяване.

Община Бургас прилага и изпълнява мерки (краткосрочни и дългосрочни), заложени в Програма за подобряване качеството на атмосферния въздух (КАВ) на територията на община Бургас с период на действие 2016-2020 г. за да се постигне и гарантира спазване на нормите на зъмърсителя, определени в екологичното ни законодателство.

През 2019 година, пунктът за мониторинг на територията на община Несебър, намиращ се в близост до основна пътна артерия в гр.Несебър също регистрира СДК на $ФПЧ_{10,}$ превишаващи ПС на СДН от 50μg/m^3 по-малко от нормативно определените 35 превишения за едногодишен период. Община Несебър изпълнява мерките заложени в актуализираната „Програма за намаляване на нивата на замърсителите в атмосферния въздух и достигане на установените норми за вредни вещества“ с период на действие 2018-2022 г. за да продължи спазването нормите на $ФПЧ_{10}$.

<u>Серен диоксидSO$_2$</u>

Основен източник на емисии на серен диоксид е технологичната дейност на “Лукойл Нефтохим Бургас” АД, както и процесите свързани с изгаряне на твърди и течни горива в промишлеността и бита. В пунктовете за мониторинг не са регистрирани превишения на алармения праг от 500 μg/m^3.

В АИС „Долно Езерово” по показател серен диоксид не е регистрирано превишение на средночасовата норма (СЧН – 350μg/m^3) и средноденонощната норма (СДН – 125μg/m^3). ГОП на СДН (75 μg/m^3) и ДОП на СДН (50 μg/m^3) не са превишени.

В АИС „Меден Рудник” не е регистрирано превишение на средночасовата норма и средноденонощната норма. Няма регистрирани превишения на ГОП на СДН и ДОП на СДН. Средногодишната концентрация за 2019 г. е 11,53 μg/m^3.

В ДОАС РИОСВ не е регистрирано превишение на средночасовата норма и средноденонощната норма. Няма регистрирани превишения на ГОП на СДН и ДОП на СДН. Средногодишната концентрация за 2019 г. е 3,96 μg/m^3.

В АИС „Несебър” по показател серен диоксид не е регистрирано превишение на средночасовата норма и средноденонощната норма. Не са регистрирани превишения на ГОП на СДН и на ДОП на СДН.

ДОАС Камено не са регистрирани превишения на средночасовата норма. Средногодишната концентрация е 6,46 μg/m^3.

Сравнителна графика за замърсяване на въздуха със SO_2 в [μg/m^3] за пунктовете АИС "Долно Езерово", АИС "Меден Рудник", АИС "Несебър", ДОАС РИОСВ и ДОАС Камено за 5-годишен период от 2015 г. до 2019 г.

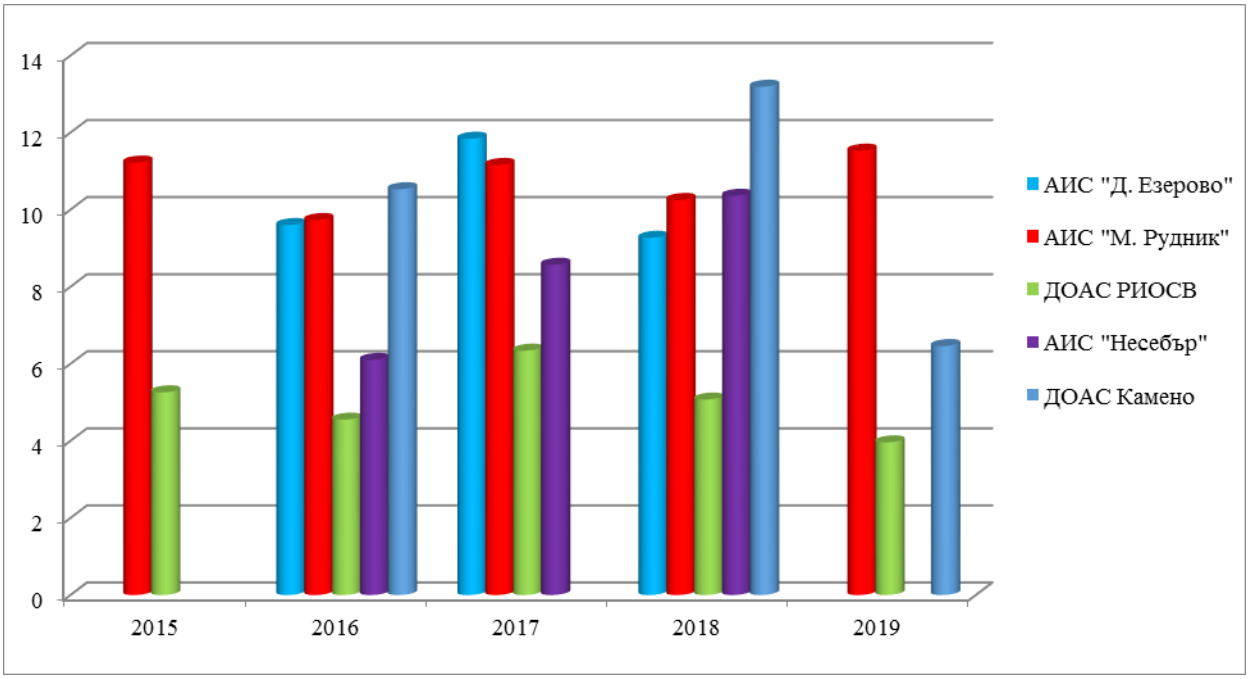

От представената графика се наблюдава намаляване на нивата на серен диоксид в пункт ДОАС РИОСВ и пункт ДОАС Камено в сравнение с 2018 г.

<u>Азотен диоксидNO$_2$</u>

Основен източник на емисии на азотен диоксид са автомобилния транспорт и горивните процеси в промишлените предприятия. В пунктовете за мониторинг не са регистрирани превишения на алармения праг за предупреждение на населението от 400 μg/m^3.

В АИС "Долно Езерово" отчетената средногодишна концентрация (СГК) през 2019 г. е 16,05 μg/m^3 и не превишава средногодишната норма (СГН - 40 μg/m^3). Не са превишени ГОП – 32 μg/m^3 и ДОП – 26 μg/m^3 на СГН. Не са регистрирани превишения на средночасовата норма (СЧН – 200 μg/m^3). Няма превишения на горният оценъчния праг (ГОП – 140 μg/m^3)на средночасовата норма и на долния оценъчния праг (ДОП – 100 μg/m^3) на средночасовата норма.

В АИС "Меден Рудник" не са регистрирани средночасови концентрации над средночасовата норма. Няма регистрираните превишения на ГОП за СЧН и на ДОП за СЧН. Регистрираните средночасови стойности през годината са под необходимия минимум валидни данни за определяне на средногодишна стойност.

В ДОАС РИОСВ през 2019 г. не са регистрирани превишения на средночасовата норма. Не са отчетени превишеня на ГОП за СЧН. Регистрираните средночасови стойности над ДОП на СЧН са 14 през зимните месеци. Средногодишна концентрация през 2019 г. е 18,7 μg/m^3. Не са превишени ГОП и ДОП на СГН.

В АИС "Несебър" не са регистрирани средночасови концентрации над средночасовата норма. Няма регистрираните превишения на ГОП за СЧН и на ДОП за СЧН. Регистрираните

средночасови стойности през годината са под необходимия минимум валидни данни за определяне на средногодишна стойност.

ДОАС Камено не регистрира превишения на СЧН. Не са регистрирани превишения на ГОП и ДОП на СЧН. Средногодишната концентрация за 2019 г. е 9,48 µg/m^3. Не са превишени ГОП и ДОП на СГН.

Сравнителна графика за замърсяване на въздуха с NO_2 в [µg/m^3] за пунктовете: АИС "Долно Езерово", АИС "Меден Рудник", АИС "Несебър", ДОАС РИОСВ, ДОАС Камено за 5-годишен период от 2015 г. до 2019 г.

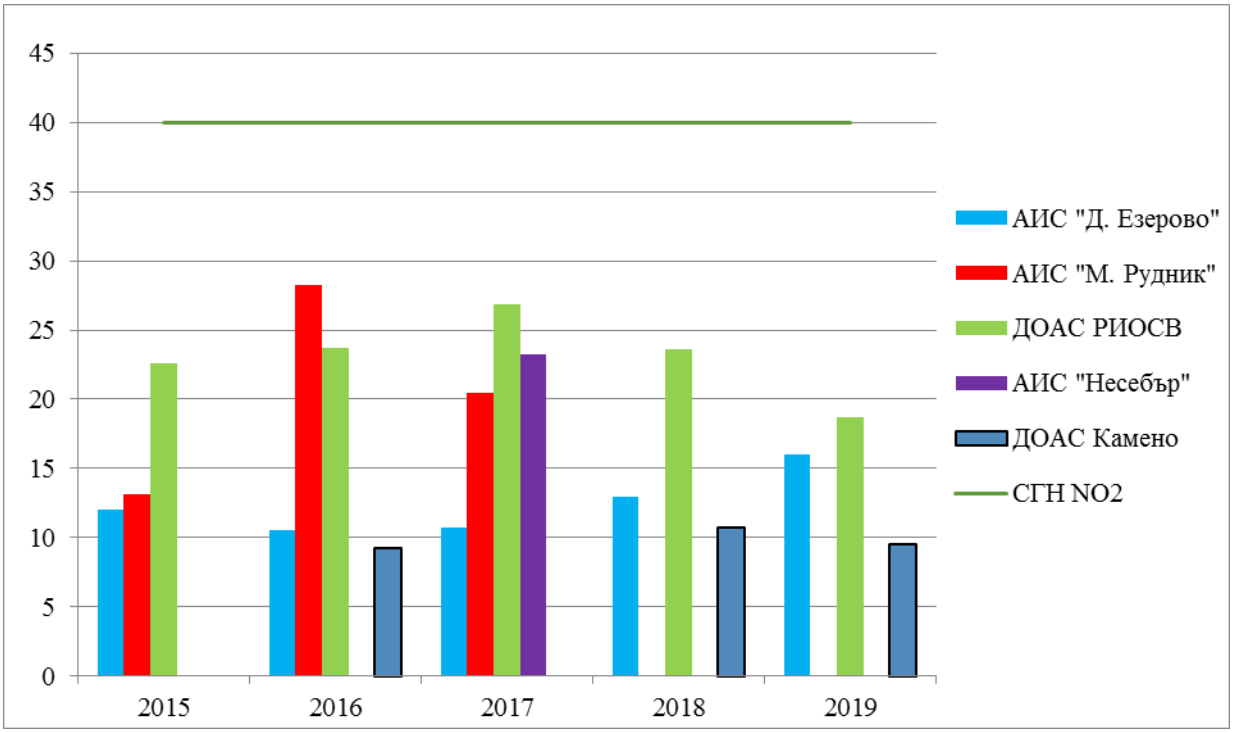

<u>Въглероден оксидCO</u>

Измерва се в два пункта за мониторинг: АИС ”Долно Езерово” и АИС “Меден Рудник”. И в двата пункта отчетените средногодишни концентрации са на постоянни ниски нива. Не са регистрирани концентрации, превишаващи максималната осемчасова средна стойност в рамките на денонощие – 10 mg/m^3, съгласно Наредба № 12.

Сравнителна графика за замърсяване на въздуха с COв [µg/m^3] за пунктовете АИС "Долно Езерово и АИС "Меден Рудник" за 5-годишен период от 2015 г. до 2019 г.

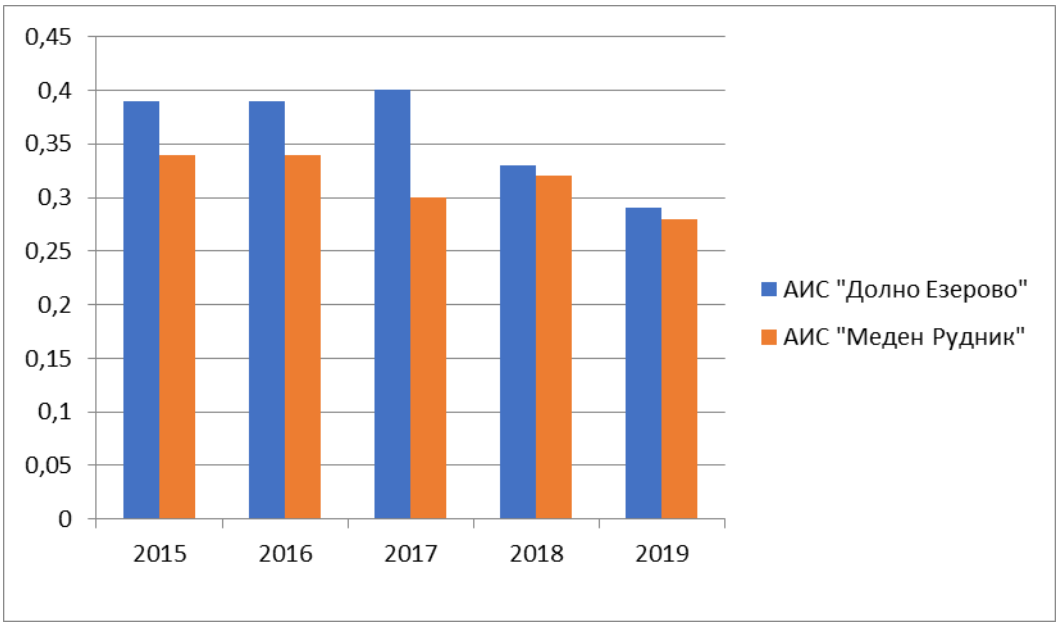

За двата пункта се отчита тенденция на задържане на постоянно ниско ниво на този замърсител, далеч от нормата за опазване на човешкото здраве. През 2019 г. се отчита намаляване на средногодишната концентрация в сравнение с предходните години.

<u>ОзонO$_3$</u>

Нивата на озон се следят в пунктовете за мониторинг с непрекъснато измерване– АИС “Меден Рудник”, АИС “Долно Езерово” и АИС “Несебър”, ДОАС РИОСВ и ДОАС Камено.

В петте пункта през 2019 г. не са регистрирани превишения на алармения праг за предупреждение на населението (ППН – 240 µg/m^3) и прага за информиране на населението (ПИН) – 180 µg/m^3.

В четири от петте пункта не са регистрирани осем-часови средни стойности, превишаващи краткосрочната целева норма (120 µg/m^3) за опазване на човешкото здраве

ДОАС Камено през 2019 г. отчита 292 бр. осем–часови средни стойности, превишаващи КЦН на озон в 58 дни през месеците от април до август.

Сравнителна графика по месеци за замърсяване на въздуха със озон [μg/m³] за пунктовете АИС "Долно Езерово", АИС "Меден Рудник", АИС "Несебър", ДОАС РИОСВ, ДОАС Камено за 2019 г.

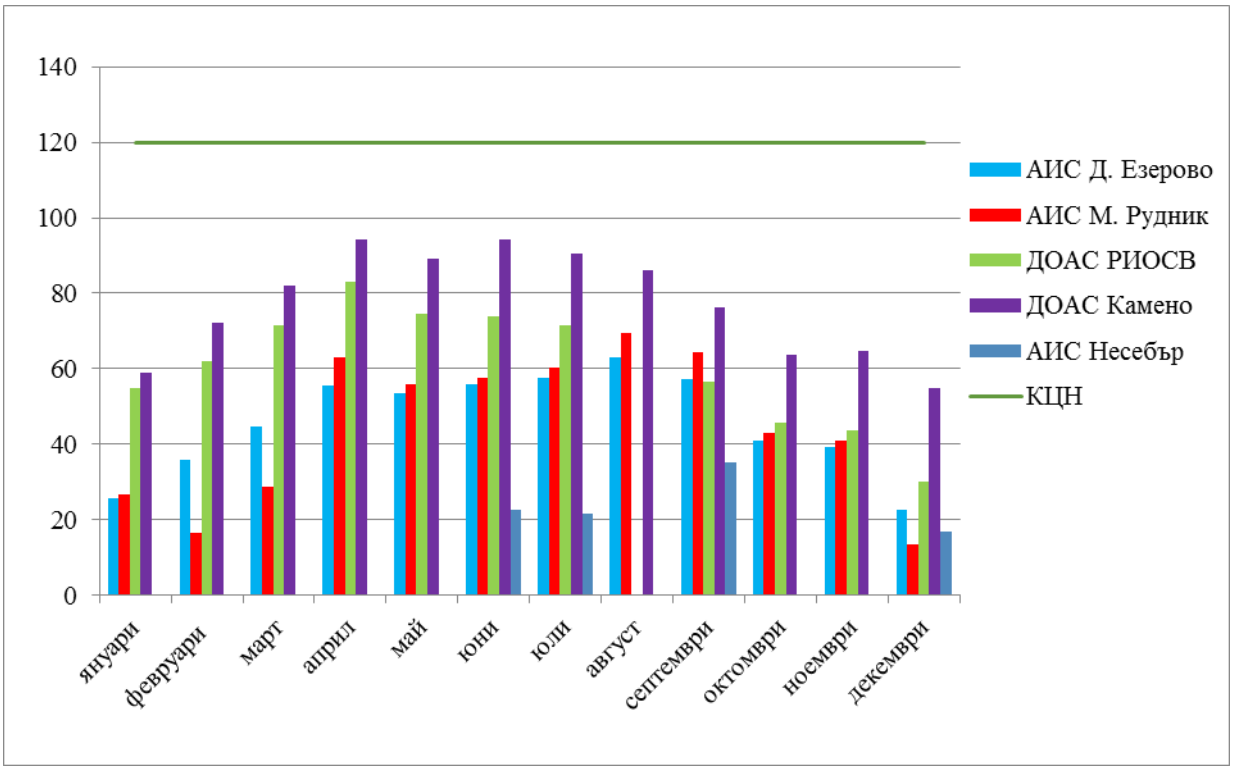

Характерна особеност е, че с повишаване на слънчевата радиация и по-високите среднодневни температури, се наблюдава повишение на концентрациите на озон. От графиката се вижда, че по-високи нива на озон се наблюдават през месеците с по-голямо слънчево греене.

Анализаторът за озон в АИС „Несебър“ е работил само през месеците юни, юли, септември и декември, видно от представената графика.

Сравнителна графика за замърсяване на въздуха с O_3 в [µg/m^3] за пунктовете: АИС "Долно Езерово", АИС "Меден Рудник", АИС "Несебър", ДОАС РИОСВ, ДОАС Камено за 5-годишен период от 2015 г. до 2019г.

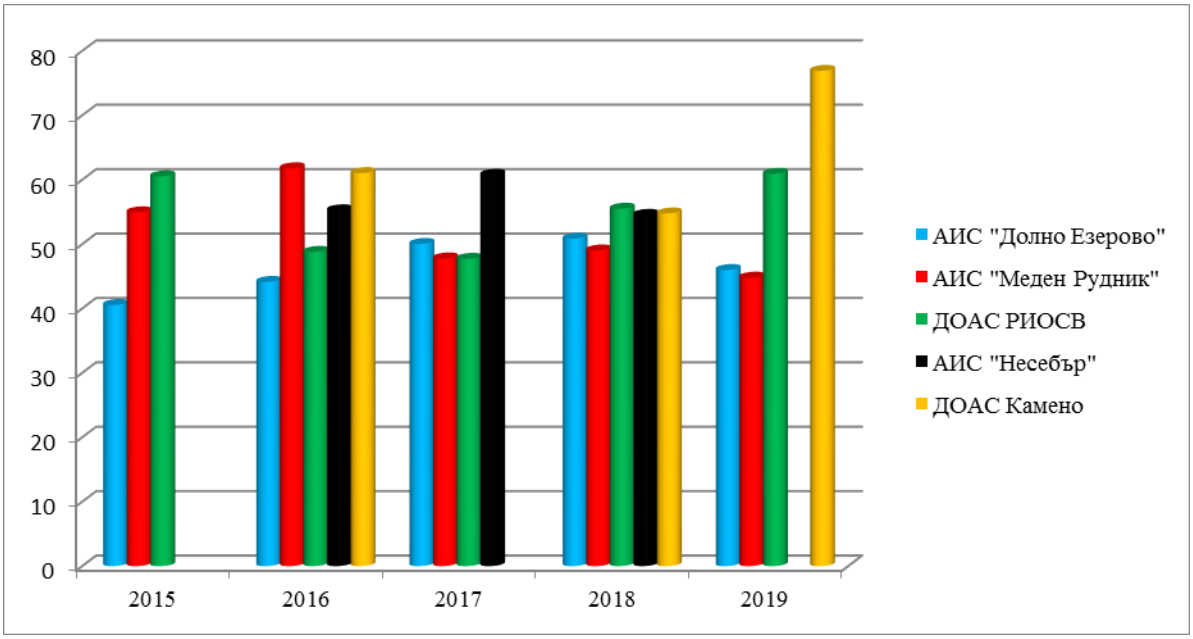

От представената графика се вижда, че отчетените средногодишни концентрации показват запазване на нивата на озон в сравнение с предходни години, далеч под краткосрочната целева норма от 120µg/m^3. През 2019 г. се отчита понижение на средногодишната концентрация на замърсителя в кв. Долно Езерово и к-с Меден Рудник и повишение на годишната концентрация в гр. Камено и района обследван от ДОАС РИОСВ.

<u>Бензен</u>

Н*аредба № 12 / 2010 г. за норми за серен диоксид, азотен диоксид, фини прахови частици, олово, бензен, въглероден оксид и озон в атмосферния въздух*регламентира само средногодишна норма за оценка нивото на бензен от 5 µg/m^3.

Нивата на бензен се следят в пунктовете за мониторинг с непрекъснато измерване– АИС "Меден Рудник", АИС "Долно Езерово" и АИС "Несебър", ДОАС РИОСВ и ДОАС Камено.

В АИС "Долно Езерово" регистрираната средногодишна стойност на бензена е 1,15 µg/m^3 при средногодишна норма (СГН – 5 µg/m^3). Не са превишени горния оценъчен праг (ГОП– 3,5 µg/m^3) и долния оценъчния праг (ДОП– 2,5 µg/m^3) на средногодишната норма.

В АИС "Меден Рудник" регистрираната средногодишна стойност за бензена е 0,87 µg/m^3.Няма превишение на ГОП и ДОП на СГН.

В пунктовете за мониторинг АИС „Несебър", ДОАС РИОСВ и ДОАС Камено регистрираните средночасови стойности са под изисквания минимум валидни данни за определяне на средногодишна стойност (90%).

Сравнителна графика за замърсяване на въздуха с бензен в [µg/m^3] за пунктовете: АИС "Долно Езерово", АИС "Меден Рудник", ДОАС РИОСВ, ДОАС Камено за 5-годишен период от 2015 г. до 2019г.

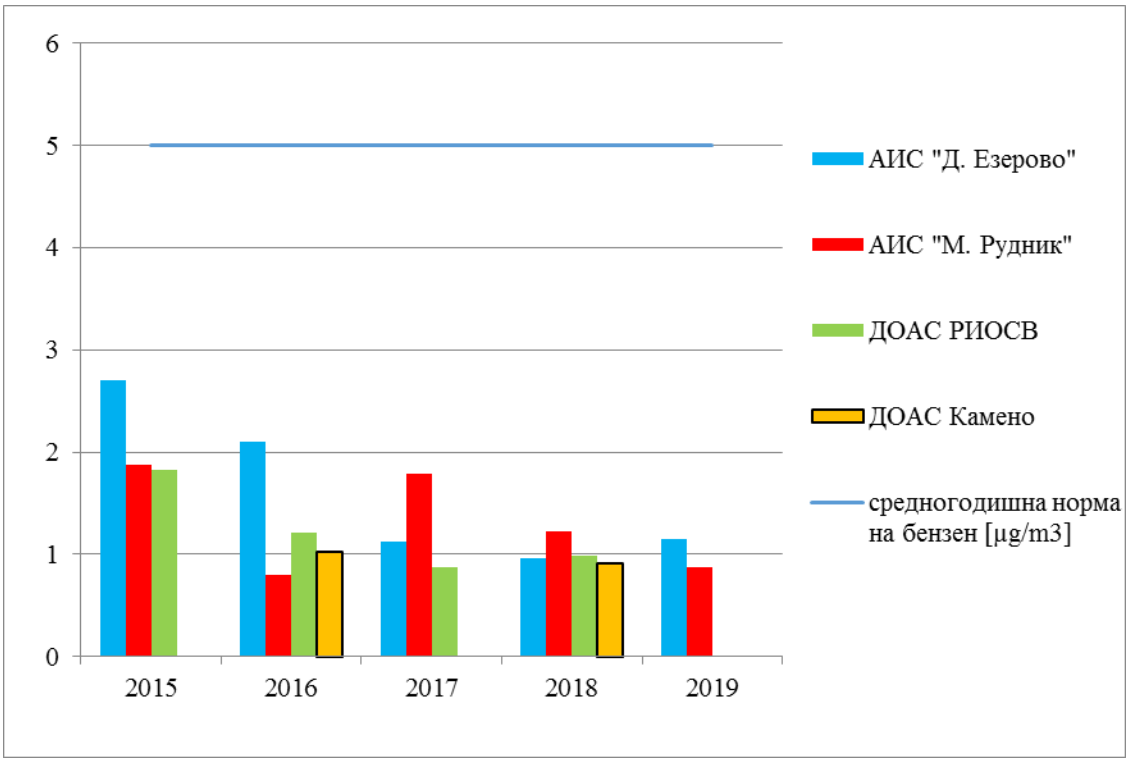

От представената графика се вижда, че средногодишната конценрация на бензен в пунктовете за мониторинг е далеч под средногодишната норма за опазване на човешкото здраве.

<u>Сероводород H_2S</u>

Нивата на сероводород се следят в автоматичните измервателни станции в кв. Долно Езерово и в ж.к. „Меден Рудник“.

Съгласно *Наредба № 14 от 23.09.1997 г. за норми за пределно допустимите концентрации на вредни вещества в атмосферния въздух на населените места* пределно допустимата средноденонощна концентрация на замърсителя е 0,003 mg/m^3, максимално еднократната пределно допустима концентрация е 0,005 mg/m^3.

Данните получавани от анализаторите за сероводород в АИС се приемат за достоверни само при превишения над 0,015 mg/m^3, т.е .3 пъти над ПДК м.е. и 5 пъти над ПДК с.д.

В АИС “Долно Езерово“ са регистрирани 4 бр. превишения на максимално еднократната концентрация, от общо 7423 бр. валидни средночасови стойности. Няма регистрирани превишения на средноденонощната норма. Регистрираната средногодишна концентрация е 0,0025 mg/m^3.

В АИС ”Меден Рудник” няма регистрирани стойности, превишаващи максимално еднократната пределно допустима концентрация и допустимата средноденонощната концентрация. За 2019 година средната концентрация е 0,002 mg/m^3.

Сравнителна графика за замърсяване на въздуха със H_2S в [mg/m^3] за пунктовете АИС "Долно Езерово" и АИС "Меден Рудник" за 5-годишен период от 2015 до 2019 г.

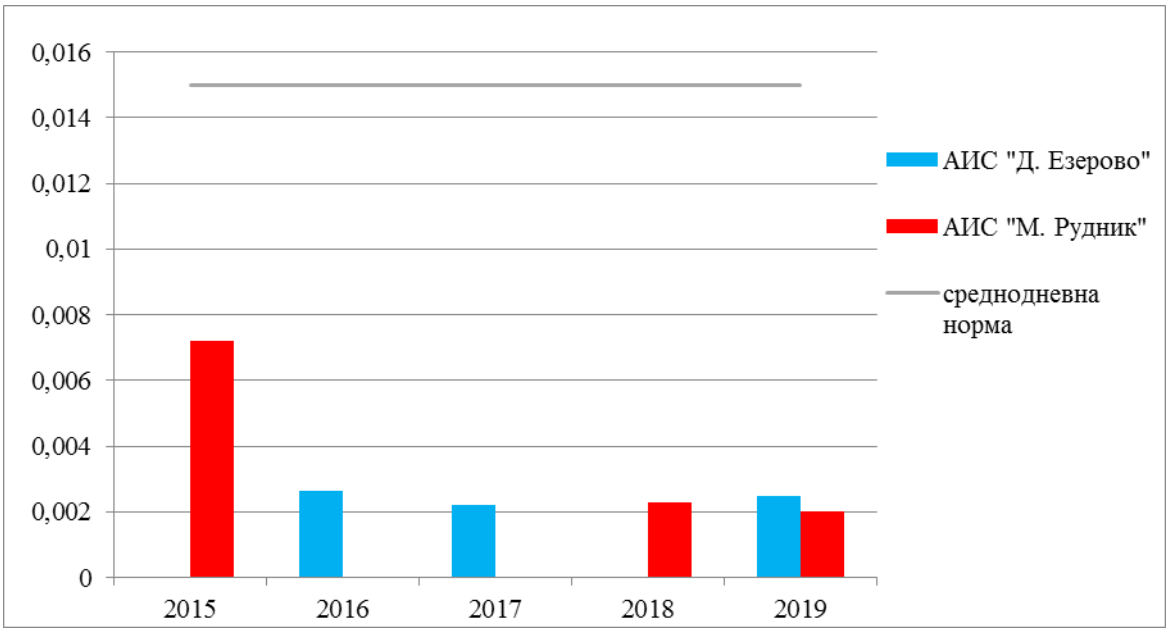

От представената графика се вижда, че през последните години са отчита тенденция на трайно ниски нива на замърсителя.

<u>Общи въглеводороди</u>

Нивата на общите въглеводороди се следят само в АИС "Долно Езерово", поради близостта на пункта до „Лукойл Нефтохим Бургас" АД.

<u>Неметанови въглеводороди</u>

Регистрираната средногодишна стойност е 0,60 mg/m^3. В сравнение с предходната година (0,57 mg/m^3) се наблюдава слабо увеличение на средногодишната стойност.

<u>Метанови въглеводороди</u>

Регистрираната средногодишна стойност е 2059 µg-C/m^3, която е леко завишена в сравнение с предходната година (2003 µg-C/m^3).

<u>Стирен</u>

Показателят се измерва чрез работещ в непрекъснат режим пункт ДОАС (система ОПСИС) намираща се в сградата на РИОСВ – Бургас и ДОАС, намиращ се в гр. Камено.

И в двата пункта не се отчитат превишения на СЧН – 5 µg/m^3 и СДН – 3 µg/m^3. Средногодишната концентрация, отчетена от ДОАС РИОСВ е 0,68 µg/m^3. ДОАС Камено регистрира 1,33 µg/m^3 средногодишна концентрация.

И в двата пункта средногодишната концентрация е по-ниска в сравнение с предходната година.

<u>Пара- и орто- ксилен</u>

Орто-ксилен се измерва от ДОАС РИОСВ, пара-ксилен се измерва от АИС „Несебър”, ДОАС РИОСВ и ДОАС Камено.

Не са регистрирани превишения на СЧН – 200 $\mu g/m^3$ на орто-ксилен в пункт ДОАС РИОСВ.

По показателя пара-ксилен няма превишения на нормите в трите пункта.

<u>Толуен</u>

Замърсителят толуен се следи в АИС „Несебър”, пунктовете ДОАС РИОСВ и ДОАС Камено. Няма регистрирани превишения на нито една от нормите.

<u>Тежки метали (Pb, Cd, Ni, As) и полиароматни въглеводороди (ПАВ)</u>

Периодични измервания на нивата на тежки метали (Pb, Cd, Ni, As) и полиароматни въглеводороди (ПАВ) се извършват в пунктовете АИС „Несебър” и ДОАС РИОСВ.

Средногодишните концентрации на арсен, кадмий, никел и бензо(а)пирен са под целевите норми за съдържаниетоим в атмосферния въздух, съгласно *Наредба № 11 от 14 май 2007 г. за норми за арсен, кадмий, никел и полициклични ароматни въглеводороди в атмосферния въздух*. Средногодишните концентрации на олово са под средногодишната норма за опазване на човешкото здраве, съгласно *Наредба №12от 15.07.2010 г. за норми за серен диоксид, азотен диоксид, фини прахови частици, олово, бензен, въглероден оксид и озон в атмосферния въздух*.

През 2019 г. мобилната автоматична станция (МАС) към община Бургас е провела измервания в 8 точки на територията на гр. Бургас – централна градска част и кварталите на града. Измерваните показатели са озон, азотни оксиди, серен диоксид, сероводород, бензен, стирен, $ФПЧ_{10}$ и $ФПЧ_{2,5}$. Резултатите от измерванията са както следва:

- от 01.01.2019 г. до 17.01.2019 г. МАС е позиционирана в кв. „Долно Езерово“ на кръстовището на ул.“Кавакли“. Не са регистрирани превишения на пределно допустимите концентрации на контролираните замърсители.

- от 17.01.2019 г. до 06.03.2019 г. измервания са извършвани на ул.“Фердинандова“, в близост до натоварения бул. „Мария Луиза“. Регистрирани са 10 бр. превишения на СДН на $ФПЧ_{10}$.

- от 06.03.2019 г. до 13.05.2019 г. мобилната станция е извършила измервания в района на кръгово кръстовище „Трапезица“. Регистрирани са 6 бр. превишения на СДН на $ФПЧ_{10}$.

- от 13.05.2019 г. до 10.07.2019 г. МАС е измервала качеството на атмосферния въздух в к-с „Лазур до бл.1 в близост до натоварения бул. „Демокрация“. На 15.05 и 16.05.2019 г. е превишена СДН на $ФПЧ_{10}$.

- до 30.07.2019 г. МАС е разположена в морската градина, на централния плаж пред Моста. Регистрирани са 3 бр. превишения на СДН на $ФПЧ_{10}$.

- през месец август, МАС измерва качеството на атмосферния въздух в ж.к. „Изгрев“ до бл. 73 – няма регистрирани превишения на нормите на контролираните замърсители.

- през месеците септември и октомври, МАС отново е измервала качеството на атмосферния въздух на ул.“Фердинандова“, в близост до натоварения бул. „Мария Луиза“. Не са регистрирани превишения.

- от 06.11.2019 г. до 31.12.2019 г. измервания са извършвани отново в кв. „Долно Езерово“, на кръстовището на ул. "Г. Дълбошки" и ул. "Алабин". Регистрирани са 3 превишения на СДН на $ФПЧ_{10}$.

Резултатите от имисионния контрол, проведен с МАС на община Бургас показват, че през 2019 г. регистрираните превишения са само по показател $ФПЧ_{10}$.

Резултатите от имисионните измервания в трите постоянни пункта на територията на Община Бургас, част от НСМОС и данните от Мобилната автоматична станция показват, че към 2019 година превишаване на установените норми за КАВ се отчитат единствено по отношение на показателя фини прахови частици ($ФПЧ_{10}$), но е постигнат нормативно допустимия брой дни за превишаване на средноденонощната норма от 50μg/m^3 за $ФПЧ_{10}$ заедна календарна година определена в Наредба № 12 от 15 юли 2010 г. за норми за серен диоксид, азотен диоксид, фини прахови частици, олово, бензен, въглероден оксид и озон в атмосферния въздух.

За всички останали замърсители, включени в Заповед №РД-969/21.12.2013 г. на Министъра на околната среда и водите за определяне на районите за оценка и управление на КАВ и на зоните, в които са превишени нормите с допустимите отклонения: серен диоксид (SO_2), фини прахови частици ($ФПЧ_{2.5}$) и озон (O_3), е постигнато съответствие с нормативните изисквания.

През 2019 г. мобилна имисионна станция на ИАОС – РЛ Стара Загора е извършила имисионни измервания в гр. Малко Търново в периодите 17.03. – 01.04.2019 г., 14.06. – 29.06.2019 г., 11.08. – 26.08.2019 г., 16.11. – 01.12.2019 г. Извършени са измервания по показателите: озон, серен диоксид, азотен оксид и диоксид, $ФПЧ_{10}$, въглероден оксид, сероводород, амоняк, метан и неметанови въглеводороди. Измерванията през месеците март, август и ноември са отчели 6 бр. превишения на СДН на $ФПЧ_{10}$.

II.2. ВОДИ

1. КРАТКООПИСАНИЕ НА ОСНОВНИТЕ ПРИОРИТЕТИ ПРИ ИЗВЪРШВАНЕ НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ ПРЕЗ ГОДИНАТА:

Територията, контролирана от РИОСВ – Бургас, обхваща част от Басейнова Дирекция „Черноморски район“ (БДЧР) с център гр. Варна и Басейнова Дирекция „Източнобеломорски район“ (БДИБР) с център гр. Пловдив.

Съгласно Закона за водите, министърът на околната среда и водите, чрез регионалните инпекции по околна среда и води в границите на териториалният им обхват:

- провежда мониторинга на отпадъчните води;
- контролира обектите, формиращи отпадъчни води, включително пречиствателните станции на населените места, параметрите и изпълнението на условията и изискванията в издадените разрешителни за заустване на отпадъчни води и комплексните разрешителни, издадени по реда на Закона за опазване на околната среда;
- контролира аварийните изпускания на отпадъчни води;
- поддържа база данни за извършения мониторинг, включително собствен мониторинг на титулярите на издадени разрешителни, за количествените и качествените характеристики на отпадъчните води и за контрол за състоянието на отпадъчните води;
- поддържа в актуално състояние списъците на обектите, които формират емисии на приоритетни и приоритетно опасни вещества, общи и специфични замърсители.

Основни приоритети и цели при извършване на контролната дейност през 2019 г. са:

- контрол на обекти, формиращи отпадъчни води, в т.ч. на: канализационни системи на населени места, селищни и курортни образувания, с приоритет на канализационни системи, в които са включени производствени обекти, формиращи емисии на приоритетни и приоритетно опасни вещества или които заустват във водни тела със състояние по-лошо от добро;
- контрол на производствени обекти, които формират емисии на приоритетни и приоритетно опасни вещества, с оглед прекратяване на заустванията в повърхностни води в срок до 2021 год. и в изпълнение на *Директива 2000/60/ЕС на Европейския парламент и Съвета установяваща рамката за действията на Общността в областта на политиката за водите ;*
- контрол на производствени обекти, с промишлени дейности, включени в Приложение № 4 от *Наредба № 2 от 8.06.2011 г. за издаване на разрешителни за заустване на отпадъчни води във водни обекти и определяне на индивидуалните емисионни ограничения на точкови източници на замърсяване* ,формиращи биоразградими промишлени отпадъчни води, с приоритет на обектите, формиращи товар в отпадъчните си води над 4000 е.ж., съгласно чл. 16, ал. 8 от *Наредба № 6 за емисионни норми за допустимото съдържание на вредни и опасни вещества в отпадъчните води,заустване във водни обекти* такива, в отпадъчните си води;
- контрол на обекти, потенциални замърсители на водите на Черно море и приоритетно в зоните за къпане – в активния туристически сезон;
- контрол на обекти с разрешителни за заустване по отношение на чл. 26 от *Наредба № 2 за издаване на разрешителни за заустване на отпадъчни води във водни обекти и определяне на индивидуалните емисионни ограничения на точкови източници на замърсяване* и на чл. 19 от *Наредба № 6 за емисионни норми за допустимото съдържание на вредни и опасни*

вещества в отпадъчните води, заустване във водни обекти, на обектите, заустващи отпадъчни води в повърхностни водни обекти;

- други обекти, определени на база на системната оценка на риска и такива, за които са постъпили жалби и сигнали през 2019 год.

С реализацията на тези приоритети и цели се постига по ефективно използване, опазване и възстановяване на водните ресурси и намаляване на негативното въздействие от замърсяването им върху качеството на живот и здравето на населението.

Водите на територията на страната са: повърхностни води, подземни, включително минералните води, вътрешните морски води и териториалното море, водите на р. Дунав, р. Резовска и р. Тимок в рамките на държавната граница на Република България.

2. ОПАЗВАНЕ НА ПОВЪРХНОСТНИТЕ ВОДИ

2.1 ПОВЪРХНОСТНИ ВОДИ НА ТЕРИТОРИЯТА НА ЧЕРНОМОРСКИ БАСЕЙНОВ РАЙОН ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ВОДИТЕ С ЦЕНТЪР ВАРНА

2.1.1. Информация за пунктовете за наблюдение – реки, езера и язовири

Повърхностните води в Черноморски басейнов район, които са и в границите на териториалния обхват на РИОСВ-Бургас са Южночерноморските реки, включващи:

- речен басейн Севернобургаскиреки;
- речен басейн Мандренски реки;
- речен басейн Южнобургаски реки;
- речен басейн река Велека;
- речен басейн река Резовска;
- част от речен басейн на река Камчия.

Обобщената информация за състоянието на повърхностните води е изготвена като са събрани, обработени и анализирани резултатите за периода януари - декември 2019 г. от проведения мониторинг, съгласно Заповеди № РД–175/02.04.2018г. и № РД–230/28.03.2019г. на министъра на ОСВ, за мониторинг на водите, както следва:

- на реки – в 122 пункта;
- на езера и язовири – в 37 пункта.

2.1.2 Оценката на моментното състояние по физикохимичните елементи за качество е извършена съгласно класификационната система, регламентирана с Наредба № Н-4 / 14.09.2012 г. за характеризиране на повърхностните води.

Скалата за оценка включва следните физикохимични елементи за качество: съдържание на разтворен кислород, БПК$_5$, амониев, нитритен и нитратен азот, общ азот, фосфати и общ фосфор.

Информация за пунктовете за наблюдение на реки, езера и язовири, в обхвата на РИОСВ-Бургас, наблюдаваните физико-химични показатели, информация за състоянието на база средногодишните стойности (за 2018 г. и 2019 г.) и отчетената промяна в параметрите.са представени в ***Приложение 1***.

Превишенията на стандартите за качество за специфични замърсители през 2019 г., съгласно горецитираната наредба, са регистрирани както следва:

- за разтворено желязо в 1 пункт - р. Дяволска - преди устие;
- за манган в 5 пункта - р. Мехмечкьойска – устие,р. Дяволска - преди устие, гр. Приморско, р. Фъндаклийска - устие, р. Фъндъклийска - преди вливане в Черно море (устие), яз."Трояново".

Изводи:

Констатираното влошено състояние по физико-химични елементи за качество е обусловено от следните фактори:

- замърсяване с минерални форми на азот и фосфор от дифузни източници (земеделски практики);
- еутрофикационни процеси, съпроводени с ежегодни цъфтежи на фитопланктон (Бургаско езеро);
- непостоянен речен отток, съчетан със замърсяване от населени места под 2000 е. ж. без ПСОВ.

2.1.3. Оценката на химичното състояние по отношение на приоритетните веществасе извършва, съгласно СГС-СКОС за повърхностни води, установени с Наредба за стандарти за качество на околната среда за приоритетни вещества и някои други замърсители, приета с ПМС № 256/ 01.11.2010 г.

При анализа на получените резултати през 2019 г. е взето под внимание и изискването на Директива 2009/90/ЕС, специфицираща минималните критерии за качеството на данните, транспонирана в Наредба № 1/ 2011 г. за мониторинг на водите.

Получените резултати за приоритетни веществаса под границата на определяне на използваните методи за анализ или са значително под средногодишните стойности, определени с Наредбата за СКОС за приоритетни вещества и някои други замърсители.

Извод: Анализа на данните, получени през 2019 г., за приоритетни вещества не показва отклонения от стандартите за качество за мониторираните водни тела.

2.2 ПОВЪРХНОСТНИ ВОДИ НА ТЕРИТОРИЯТА НА ИЗТОЧНОБЕЛОМОРСКИ БАСЕЙНОВ РАЙОН ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ВОДИТЕ С ЦЕНТЪР ПЛОВДИВ

2.2.1 Типове повърхностни води

На територията на РИОСВ- Бургас попадат едно повърхностно водно тяло от категория „Реки”, тип R5 Полупланински реки и три водни тела от категория „Реки”, тип R13 Малки и средни равнинни реки.

- BG3TU600R069„Река Мочурица от извори до с. Мокрен”
- BG3TU600R068 „Река Мочурица от с. Мокрен до р.Сигмен”
- BG3TU600R062 „Река Мочурица след вливане на р.Сигмен до устие”
- BG3TU800R065 „Река Мараш” (попада много малка част от водното тяло).

Границите на повърхностните водни тела са актуализирани във връзка с разработването на ПУРБ 2016-2021.

Като водни тела от категория „Езера” са определени водни обекти с площ над 500 ха – яз. „Цанко Церковски“.

- BG3TU600L023 „Язовир Цанко Церковски” се отнася към тип L17 Малки и средни равнинни язовири

Карта №1-1 Типология категория “РЕКИ” във водосбора на р.Мочурица

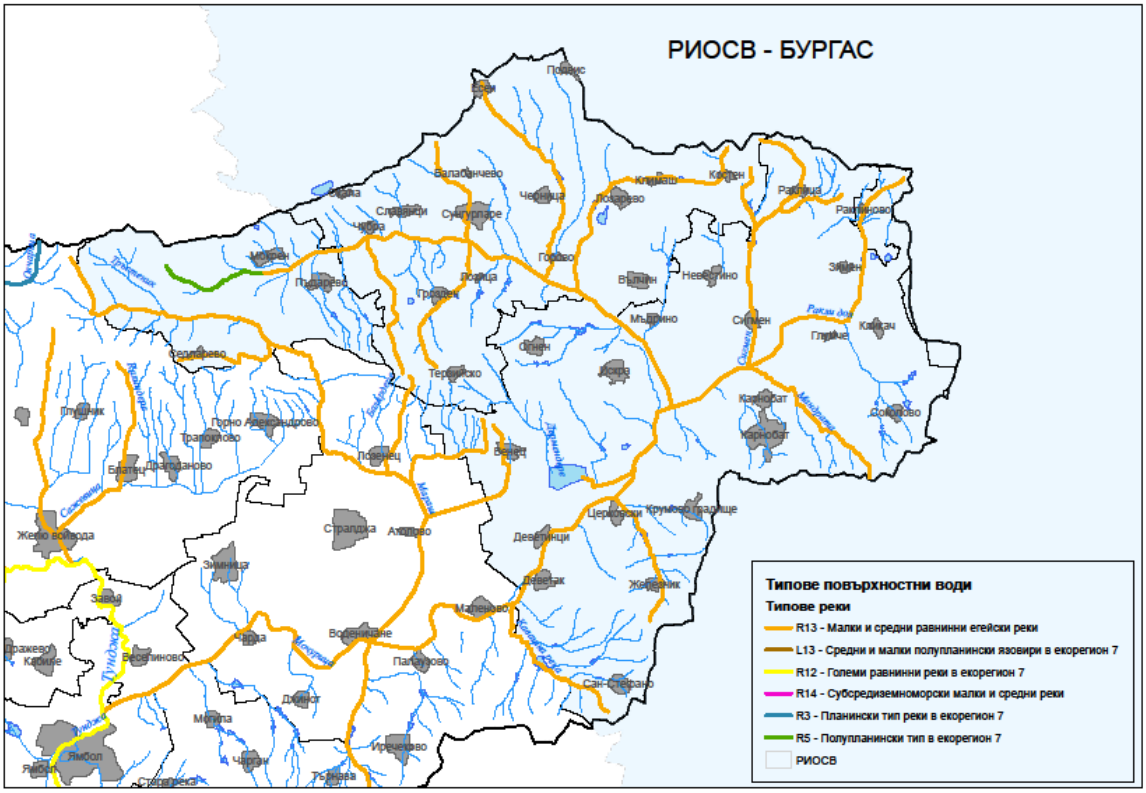

2.1.1. Пунктове за мониторинг

Мрежата за мониторинг на повърхностни води във водосбора на р. Мочурица на територията на РИОСВ-Бургас включва 9 пункта за мониторинг, в които се провежда мониторинг по биологични елементи за качество, като през 2019 г. в 3 пункта се провежда и анализ на физико-химични елементи за качество (р. Мочурица след полигон Ново село, река Мочурица след гр. Карнобат и яз. Цанко Церковски - стена).

№	Код на мониторингов пункт	Код на водно тяло	Пункт
1	BG3TU00699MS2105	BG3TU600R069	Река Мочурица след полигон Ново село
2	BG3TU00699MS0123	BG3TU600R069	Река Мочурица с.Мокрен
3	BG3TU00697MS2109	BG3TU600R068	Река Мочурица с.Чубра
4	BG3TU00697MS1109	BG3TU600R068	Река Мочурица гр.Сунгурларе, мост за с.Грозден
5	BG3TU00067MS0109	BG3TU600R068	Река Мочурица с.Мъдрино
6	BG3TU00659MS0108	BG3TU600R062	Река Мочурица гр. Карнобатмост на 8 км по пътя за с. Венец
7	BG3TU00653MS0107	BG3TU600R062	Река Мочурица с.Церковски
8	BG3TU00653MS0106	BG3TU600R062	Река Мочурица с.Деветак
9	BG3TU00656MS0110	BG3TU600L023	Язовир Цанко Церковски

Карта № 2-1 Мрежа за мониторинг на повърхностни води във водосбора на р.Мочурица

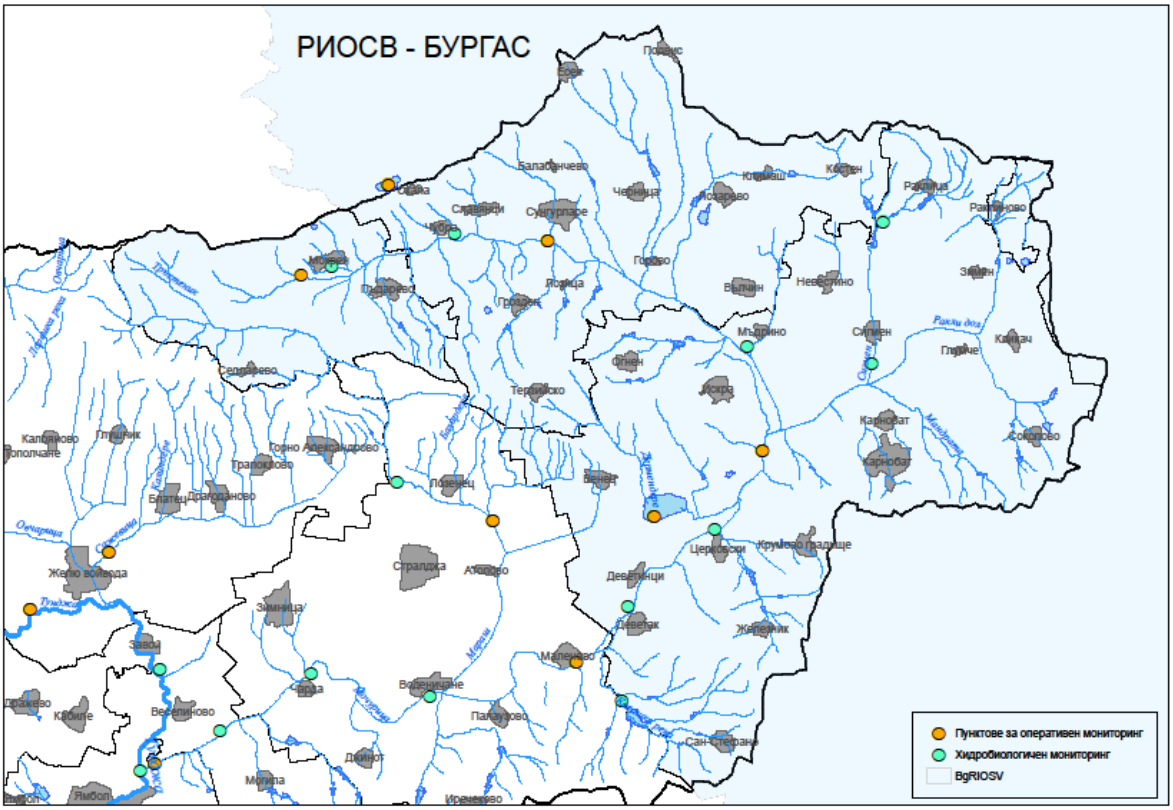

2.2.3. Показатели за мониторинг на водите

- Биологични елементи за качество

Хидробиологичният мониторинг на повърхностните водисе провежда в съответствие със Заповед на министъра на околната среда и водите № РД – 230/28.03.2019 г. Заповедта предвижда провеждането на хидробиологичен мониторинг на повърхностни води от категориите река и езеро/язовир.

Хидробиологичният мониторинг, който се извършва за макробезгръбначни в реки е по Ирландски Биотичен Индекс. Периодично в определени пунктове (през 3 г.) се извършва наблюдение и на останалите биологични елементи съгласно изискванията на РДВ – фитопланктон и хлорофил А (язовири), фитобентос, макрофити и риби.

- Физико-химични елементи за качество

Физико- химичният мониторинг се извършва по 22 показателя за екологично състояние (основни и специфични), свързани със замърсяване на повърхностните води с органични вещества, метали и металоиди. Анализът на планираните физико-химични показатели се извършва от Регионална лаборатория- Бургас към ИАОС.

Основни физико-химични показатели

- I група– активна реакция (pH), температура, неразтворени вещества, електропроводимост, разтворен кислород, наситеност с кислород, БПК5, ХПК, азот амониев, азот нитратен, азот нитритен, ортофосфати като фосфор.

- II група– азот общ, фосфор общ, калциево-карбонатна твърдост.

Специфични вещества

- Метали и металоиди – цинк, мед, желязо, манган, хром общ.

2.2.4. Определяне на химично и екологично състояние/потенциал на повърхностните води

2.2.4.1. Химично състояние

При определяне на химичното състояние на повърхностните водни тела са приложени изискванията на **Директива 2013/39/ЕО,** транспонирана в Наредба за стандарти за качество на околната среда за приоритетни вещества и някои други замърсители.

Химичното състояние на повърхностните водни тела се оценява в два класа – добро и лошо, които се изобразяват съответно със син и червен цвят. За извършване на достоверна оценка е необходимо минималната честотата на анализ да бъде 12 пъти в годната (1 път месечно). Тези водни тела, които отговарят на средногодишните стойности на стандартите за качество на околната среда (СГС-СКОС) са в добро състояние, а за водните тела, в които се констатира превишаване на СГС-СКОС е определено лошо състояние. Във водните тела, в които не се извършва мониторинг на приоритетни вещества поради липсата на идентифициран натиск, химичното състояние е определено като «неизвестно». През 2019 г. водните тела на територията на обл.Бургас са определени в добро химично състояние.

През 2019 г. за водно тяло «Река Мочурица след вливане на р.Сигмен до устие в пункт «Река Мочурица след гр.Карнобат» е извършен мониторинг на полициклични ароматни въглеводороди, органофосфорни съединения (хлорпирифос-етил) и алкилфеноли (нонилфеноли) с честота 12 пъти годишно. За водни тела „Река Мочурица от извори до с. Мокрен„ и „Язовир

Цанко Церковски “ през 2019 г. е извършен мониторинг на част от веществата от групата на полициклични ароматни въглеводороди (нафтален и флуорантен) и хлорпирифос-етил с честота 4 пъти годишно, и водните тела са определени в добро химично състояние с ниска степен на достоверност. За останалите водни тела са използвани данни за 2018 г.

2.2.4.2. Екологично състояние/потенциал

Оценката на екологичното състояние/потенциал на повърхностните водни тела се извършва по класификационна система за биологични и физико-химични елементиза качество, и стандарти за качество на околната среда за химични елементи и специфични замърсители, включени в Наредба № Н-4 от 14.09.2012г. за характеризиране на повърхностните води.

Екологичното състояние на повърхностните водни тела се оценява в пет класа: отлично, добро, умерено, лошо и много лошо, които се изобразяват с показаните в таблицата цветове.

Екологично състояние				
отлично	**добро**	**умерено**	**лошо**	**много лошо**

В *таблица № 2-1* са дадени резултатите от оценката на екологичното състояние/потенциал и химично състояние във водосбора на р.Мочурица

Таблица № 2-1 Екологично състояние/потенциал и химично състояние на водните тела във водосбора на р. Мочурица през 2019 г.

Име на водното тяло	**Код на водно тяло**	**Екологично състояние/потенциал през 2019 г.**			**Химично състояние 2019 г.**
		Биологични показатели	**Физико-химични показатели**	**Екологично състояние/ потенциал**	
Река Мочурица от извори до с. Мокрен	BG3TU600R069	**Умерено** Макрозообентос	**Умерено** БПК, NH4, PO4, Робщ	**Умерено**	**Добро**
Река Мочурица от с. Мокрен до р.Сигмен	BG3TU600R068	**Умерено** Макрозообентос	**Умерено** Електропроводимост, NO3, Nобщ	**Умерено**	**Добро**
Река Мочурица след вливане на р.Сигмен до устие	BG3TU600R062	**Умерено** Макрозообентос	**Умерено** електропроводимост, NH4, NO3, NO2, Nобщ, PO4, Робщ	**Умерено**	**Добро**
Река Мараш	BG3TU800R065	**Умерено** Макрозообе	**Добро**	**Умерено**	**Добро**

		нтос			
Язовир Цанко Церковски	BG3TU600L023	**Умерен** ФитопланктонХлорофил А	**Умерено** Електропроводимост, БПК, Робщ	**Умерен ЕП**	**Добро**

Река Мочурица от гр.Карнобат до устие - от проведения мониторинг през 2019 г. в пункта р. Мочурица след гр. Карнобат се констатира отклонение от нормите за добро състояние по следните физико-химични показатели: електропроводимост, амониев азот, нитратен азот, нитритен азот, общ азот, ортофосфати и общ фосфор. За р. Мочурица е характерно силното органично замърсявне от непречистени битови отпадъчни и промишлени води. Най-силно замърсяване се наблюдава в участъка след гр. Карнобат, поради вливането на непречистени отпадъчни води от градската канализационна мрежа.

В Плана за управление на речните басейни на Източнобеломорски район (ПУРБ на ИБР) за 2016-2021 г., приет с Решение №1106/29.12.2016 г. на Министерски съвет, за община Карнобат са предвидени следните мерки:

1. Изграждане и/или реконструкция на канализационна мрежа за населено място над 10 000 е.ж.
2. Изграждане или разширение на ПСОВ до 20 000 е.ж.

р. Мочурица след гр. Карнобат

Като основни индустриални емитери на р.Мочурица могат да се посочат следните обекти:

- „СИС Индустрийс” ООД - Промишлен комплекс, с.Венец - предприятие за бутилиране на спиртни напитки и вино. Пречистените отпадъчни води след ЛПСОВ се заустват в открит канал, вливащ се в р. Мочурица.
- „ВИН.С. Индустрийс” ООД, с.Церковски - на площадката работят спиртоварна фабрика, винзавод и мелничен комплекс. Отпадъчните води след ЛПСОВ се заустват в дренажен канал на яз. Церковски, заустващ в р. Мочурица.
- „Винекс Славянци” АД - цех Сунгурларе, гр.Сунгурларе - заустява производствени отпадъчни води след утаечна система в безименно дере, вливащо се в р.Мочурица
- „Винекс Славянци” АД- цех Лозарево, с.Лозарево - заустява пречистени в ЛПСОВ смесен поток битово-фекални и производствени отпадъчни води в канавка, вливаща се в яз. „Петковец“.
- „Винекс Славянци” АД - цех Славянци, с.Славянци - заустява битово-фекални и производствени отпадъчни води след утаечна система в канавка в р. Мочурица.
- „Птицекланица Чубра”, с.Чубра - месопреработвателно предприятие за бяло птиче месо. Отпадачните води след ЛПСОВ се заустват в дере, вливаща се в р. Мочурица.

СИГНАЛИ ЗА ЗАМЪРСЯВАНЕ НА РЕКА МОЧУРИЦА ПРЕЗ 2019 г.

Във връзка с постъпил на 29.09.2019 г. в БДИБР сигнал за замърсяване на р. Мочурица при с. Чарда, при което е установено превишаване на стандартите за качество за добро състояние по показателите разтворен кислород, електропроводимост, БПК5, азот амониев, ортофосфати (като фосфор) и общ фосфор (като фосфор), в периода 8-10.10.2019 г. е проведен допълнителен мониторинг на р.Мочурица и р.Мараш.

Взети са проби повърхностни води от следните пунктове:

1. BG3TU00697MS2109 „Река Мочурица, с.Чубра”
2. BG3TU00067MS0109 „Река Мочурица, с. Мъдрино”
3. BG3TU00659MS0108 „Река Мочурица гр. Карнобат, мост на 8 км по пътя за с. Венец”
4. Река Мараш след с.Лозенец, преди заустване на Дермен дере
5. Река Мараш след заустването на Дермен дере
6. Дермен дере
7. Дренажен канал на яз. Цанко Церковски
8. BG3TU00651MS0104 „Река Мочурица, с. Маленово”
9. BG3TU00061MS0103 „Река Мочурица с. Воденичане”, след вливане на р. Мараш”
10. BG3TU00061MS0102 „Река Мочурица с. Чарда”
11. BG3TU00061MS0100 „Река Мочурица устие гр.Ямбол” преди моста за града”.

Взетите проби повърхностни води са изпитани по следните характеристики: активна реакция pH, температура, електропроводимост, разтворен кислород, наситеност с кислород, БПК$_5$, ХПК, азот амониев, азот нитратен, азот нитритен, ортофосфати (като фосфор), общ азот и общ фосфор (като фосфор).

Паралелно с мониторинга на р.Мочурица са извършени и контролни пробовземания от обектите, формиращи отпадъчни води и заустващи в р.Мочурица.

Анализът на резултатите е извършен съгласно Наредба № Н-4/14.09.2012 г. за характеризиране на повърхностните води, Приложение № 6 (класификационна система за оценка на екологично състояние) за категория „Река”, типR13 „Равнинни реки”.

Резултатите от мониторинга показват следното:

- Пункт „Река Мочурица с. Чубра” е след заустването на смесен поток отпадъчни води (БФОВ и производствени) на „Птицекланица Чубра”, като данните от мониторинга показват превишаване на нормите за добро състояние по показател електропроводимост.
- В пункт „Река Мочурица с. Мъдрино” се констаттира превишаване на нормите за добро състояние по електропроводимост, ортофосфати (като фосфор) и общ фосфор (като фосфор). Този пункт се намира след заустването на битови-фекалните и производствени отпадъчни води от Цех Славянци, Цех Сунгурларе и Цех Лозарево на „Винекс Славянци” АД и Винарна „Шато Сунгурларе” на „Агровин” ООД, заустващи отпадъчни води в различни дерета, вливащи се в р. Мочурица.
- Пункт „Река Мочурица след гр.Карнобат, мост на 8 км по пътя за с. Венец - в пункта се установява замърсяването на реката от непречистени градски отпадъчни води от гр. Карнобат. Констатира се по-ниско съдържание на разтворен кислород и значително влошаване на състоянието по БПК5, азот амониев, азот нитритен, общ азот, ортофосфати (като фосфор), общ фосфор (като фосфор) и електропроводимост вследствие на заустването на непречистени градски отпадъчни води.
- В пункт „Река Мочурица с. Маленово” се установява превишаване на нормите за добро състояние по електропроводимост, $БПК_5$, азот амониев, азот нитратен, азот нитритен, общ азот, ортофосфати (като фосфор) и общ фосфор (като фосфор).
- В пунктовете на р. Мочурица при с. Воденичане”, след вливане на р. Мараш и при с. Чарда се констатира ниско съдържание на разтворен кислород, както и превишаване на стандартите за качество за добро състояние по електропроводимост, $БПК_5$, ортофосфати (като фосфор) и общ фосфор (като фосфор).
- В пункт „Река Мочурица- устие в гр. Ямбол” се установява превишаване на нормите за добро състояние по електропроводимост, азот нитритен, ортофосфати (като фосфор) и общ фосфор (като фосфор).
- В пунктовете „Дермен дере” (в които се влива дренажния канал на яз. Цанко Церковски) и р. Мараш след вливане на Дермен дере се установява много ниско съдържание на разтворен кислород, както и превишаване на стандратите за добро състояние по електропроводимост, $БПК_5$, азот амониев, ортофосфати (като фосфор) и общ фосфор (като фосфор).
- В пункт „Река Мараш с. Лозенец, преди вливане на Дермен дере” се констатира превишаване на стандартите за добро състояние по $БПК_5$ и електропроводимост.
- В пункт „Дренажен канал на яз. Цанко Церковски”, преди заустване на отпадъчните води на „ВИН.С.ИНДУСТРИЙС” ООД, се наблюдава превишаване на нормите за добро състояние по електропроводимост и $БПК_5$.

В заключение може да се обобщи, че за средното и долното течение на р.Мочурица е характерно силно органично замърсяване от непречистени битово-фекални и промишлени отпадъчни води. Най-силно замърсяване се наблюдава в участъка след гр. Карнобат, поради вливането на непречистени отпадъчни води от градската канализационна мрежа, както и в Дермен дере и р. Мараш след вливане на Дермен дере, в които се констатира много ниско съдържание на разтворен кислород и превишаване по $БПК_5$, азот амониев, ортофосфати (като фосфор) и общ фосфор (като фосфор), поради заустване на промишлени отпадъчни води в района. Данните от мониторинга през 2019 г. потвърждат резултатите от предходни пробонабирания през 2013-2015 г.

В изпълнение на Заповед № РД-1/02.01.2018 г. на министъра на околната среда и водите за констатираните превишения, за посочените показатели в подземни/повърхностни води 1 път на тримесечие се предоставя информация на Министерство на здравеопазването във връзка с предприемане на необходимите мерки по компетентност. Тази информация се публикува всеки месец и на сайта на Басейнова дирекция „Източнобеломорски район" на посочения линк https://earbd.bg/SPRAVKI_ZA_PREVIShENIYa-c761.

ПОДЗЕМНИ ВОДИ

3.1. ХАРАКТЕРИСТИКА НА ПОДЗЕМНИТЕ ВОДИ В ОБХВАТА НА БДЧР – ВАРНА

Информация за пунктовете за мониторинг на подземни води, съдържаща местоположение на мониторинговите пунктове, стойности на изследваните показатели през 2019 г., данни за състоянието на водните тела и наднормено замърсяване в обхвата на област Бургас е представена в ***Приложение № 2.***

3.2. ХАРАКТЕРИСТИКА НА ПОДЗЕМНИТЕ ВОДИ В ОБХВАТА НА БДИБР - ПЛОВДИВ

3.2.1. Мрежа за мониторинг на химичното състояние на подземните води.

На територията на РИОСВ-Бургас са разположени 4 подземни водни тела (по-голяма или по-малка част от тях).

Трябва да изтъкнем, че в регистъра на зоните за защита на подземни води, предназначени за ПБВ са включени всички подземни водни тела на територията на ИБР, поради използването им за водоснабдяване с питейна цел.

През 2019г. е изпълнен контролен мониторинг.

Националната мрежа за контролен мониторинг на химичното състояние на подземните води на територията на РИОСВ-Бургас през 2019 година (съгласно Заповед № РД-230/28.03.2019г.) включва 7 хидрогеоложки пункта за мониторинг (отразени на долу представената карта):

1. BG3G000000QMP014 - Кладенец Лепков, гр. Карнобат, общ. Карнобат
2. BG3G000000NMP015 - Сондаж - 3, с.Чубра, общ. Сунгурларе
3. BG3G000000QMP016 - Сондаж, с. Сунгурларе, общ. Сунгурларе
4. BG3G000prQhMP127 - Извор „Синора", с. Вълчин, общ. Сунгурларе
5. BG3G00000N2MP138 - Извор „Софрониева чешма", с. Костен, общ. Сунгурларе
6. BG3G000000QMP135 – ПС "Венец" – Извор, с. Венец, общ. Карнобат
7. BG3G00000K2MP136 - ПС - ПБВ - Извор „Чортлен" + Сондаж, с. Огнен, общ. Карнобат

Карта:
Мониторинг на химичното състояние на подземни води на територията на РИОСВ-Бургас – 2019 г.

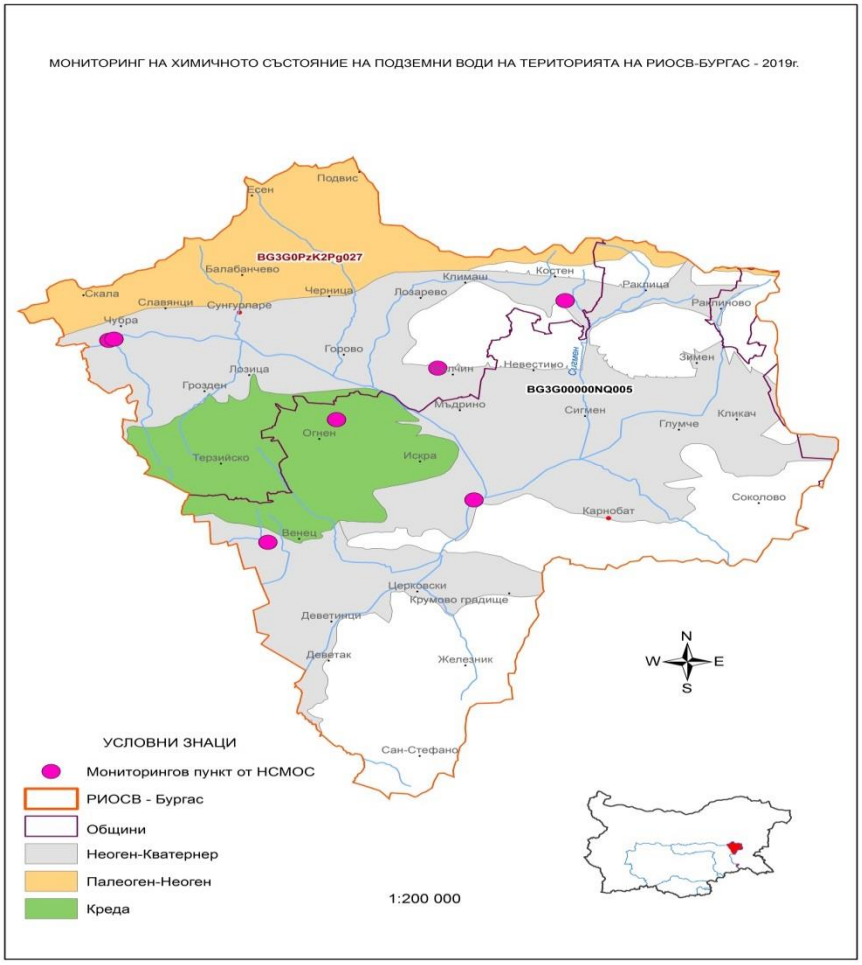

3.2.2. Оценка на състоянието и характеристика на подземните водни тела (ПВТ).

Подземните води се оценяват въз основа на информация, която ИАОС изпраща на Басейнова Дирекция „Източнобеломорски басейн”. Пробите са анализирани в ИАОС – основно в Регионална лаборатория – Бургас, а отделни проби (единици) са анализирани в Лаборатория - Централен офис - София. За всеки отделен мониторингов пункт има определена схема за пробонабиране и анализиране, както следва:

I група - основни физико-химични показатели - разтворен кислород, pH, електропроводимост, нитратни йони, амониеви йони, температура, перманганатна окисляемост, обща твърдост, калций, магнезий, хлориди, натрий, калий, сулфати, хидрокарбонати, карбонати,

сух остатък, флуориди – анализират се всички показатели във всички цитирани по-горе пунктовете за подземни води - сезонно (четири пъти в годината).

II група - допълнителни физико-химични показатели – фосфати, желязо (общо), манган – анализират се всички показатели във всички мониторингови пункта - сезонно (четири пъти в годината).

III група – метали и металоиди – олово, кадмий, арсен, живак, мед, цинк, никел, хром общ, хром – тривалентен, хром – шествалентен, обща алфа-активност, обща бета-активност, естествен уран, радий 226 – анализират се всички показатели в 3 мониторингови пункта (при с. Вълчин, с. Костен и с. Венец), а в останалите 4 мониторингови пункта – всички с изключение на радиологични показатели. За цялата група показатели честотата за пробонабиране е веднъж годишно през трето тримесечие на годината.

IV група - органични вещества – хлорпирифос-етил и металахлор – предвидено е еднократно през годината да се извършва анализ на тези показатели в мониторингов пункт при гр. Карнобат (Кладенец Лепков).

Резултатите се сравняват със стандарт за качество съгласно Приложение № 1 към чл. 10, ал. 2, т. 1 на Наредба № 1 от 10.10.2007г. (ДВ, бр. 87 от 2007г., посл. изм. и доп., ДВ, бр. 102 от 23 декември 2016 г.) за проучване, ползване и опазване на подземните води.

За оценка на химичното състояние на ПВТ са използвани данни от изпълнения през 2019г. мониторинг на химичното състояние на подземните водни тела. Във връзка с това, трябва да изтъкнем, че:

1. Изпълнението на Заповед № РД-230/28.03.2019г.на министъра на околната среда и водите за програмите за мониторинг на подземни води се отнася за периода 01.04.2019г. - 31.03.2020г.

2. В оценка на химичното състояние на ПВТ са използвани данни от изпълнения мониторинг за периода 1.01.2019г. – 31.12.2019г.

Оценката на химичното състояние на ПВТ е извършена съгласно подход за оценка на химичното състояние на подземните водни тела и е дадена в две категории – добро и лошо. Подходът е разработен в съответствие с изискванията на Директива 2000/60/ЕС, Директива 2006/118/ЕО. за опазване на подземните води от замърсяване и влошаване, Наредба № 1 за проучване, ползване и опазване на подземните води, Ръководство № 18 за състоянието на подземните води и оценка на тенденциите, Ръководство №17 за предотвратяване или ограничаване на преките и непреките отвеждания и Ръководството за докладване по РДВ през 2016 г.

Резултатите от извършената оценка на химичното състояние на ПВТ на територията на РИОСВ-Бургас през 2019г. са представени в следващата таблица:

№ по ред	код на ПВТ	Наименование	Тест: Обща оценка на химичното състояние на ПВТ (добро/лошо)	Тест: Влошаване на качествата на подземните води, предназначени за питейно-битово	Обща оценка на химичното състояние на ПВТ	Вещества или показатели на замърсяване

				водоснабдяване (неприложимо/ добро/лошо)		
1	BG3G00000NQ005	Порови води в Неоген - Кватернер - Сунгурларско - Карнобатска котловина	добро	добро	добро	
2	BG3G00000NQ015	Порови води в Неоген - Кватернер - Сливенско-Стралджанска област	лошо	лошо	лошо	нитрати 54,98mg/l
3	BG3G0PzK2Pg027	Пукнатинни води - масив Шипка - Сливен	Няма мониторингови пунктове от националната мрежа за мониторинг на химичното състояние на подземните води за наблюдение на територията на РИОСВ-Бургас	Няма мониторингови пунктове черпещи вода за питейно-битово водоснабдяване на територията на РИОСВ-Бургас	лошо	нитрати 69,67mg/l
4	BG3G00000K2031	Пукнатинни води - Сливенско-Сунгурларска зона	добро	добро	добро	

Забележка: Общата оценка определя „лошо” химично състояние на ПВТ BG3G0PzK2Pg027 по показател Нитрати, съгласно Обща оценка на химичното състояние на ПВТ на територията на БД „Източнобеломорски район” за 2019г.

Засегнати части от ПВТ, в които са разположени водовземни съоръжения за ПБВ:

Код зоната за защита на питейни води	Водовземно съоръжение/система		Замърсяващо вещество				
	Код на мониторингов пункт	Име на мониторингов пункт	Показател	Средна стойност за периода, мг/л	Стандарт за качество,мг/л	Базово ниво, мг/л	ПС,мг/л
BG3DGW00000NQ015	BG3G000000QMP135	Венец, ПС "Венец" - Извор	Нитрати	**54,98**	50	66,1857	39,3625

3.2.3. Характеристика на подземните водните телав лошо химично състояние.

<u>Подземно водно тяло BG3G00000NQ015 /Порови води в Неоген - Кватернер - Сливенско- Стралджанска област/</u>

ПВТ е разположено в едноименната котловина, тя е една от най-големите по площ у нас, започва от с. Бинкос на запад и стига до с. Нейчово на изток, през западната и част преминава р. Тунджа, а през източната – р. Мочурица. ПВТ има площ от 818,89 км². Покриващите ПВТ пластове в зоната на подхранване са глинести пясъци. Водоносния хоризонт е изграден от чакъли, гравелити, пясъци, пясъчници, глини. Дебелина на ПВТ - 10-40 м, водопроводимост на ПВТ - 160-400 м²/ден, коеф. на филтрация на ПВТ - 16-250 м/ден. Подхранване на ПВТ – в Сливенската (западна) част - от реките и деретата, спускащи се от оградните планински вериги, от валежите и поливните води, в Стралджанската (източна) част - инфилтриращите се валежни и речни води, потока се движи от север на юг.

Химичното състояние на ПВТ на територията РИОСВ-Бургас се наблюдава в един мониторингов пункт - BG3G000000QMP135 ПС "Венец" – Извор, с. Венец, общ. Карнобат.

От извършените наблюдения върху химичното състояние през 2019год. се констатира:

1. Обща оценка на химичното състояние на ПВТ – наблюдава се концентрации на РС (релевантна стойност) за 2019 год. над стандарт за показателя нитрати - 54,98 mg/l (стандарт - 50mg/l).

Влошено е качеството на подземните води, използвани за питейно-битово водоснабдяване – повишен е стандарта за качество на питейните води за показателя нитрати в МП при:

- с. Венец, ПС "Венец" – Извор – средноаритметична стойност - 54,98 mg/l.

Състоянието е лошо, защото площта от ПВТ, в която е установено превишение на концентрациите на показатели на замърсяване е по-малка от 20% от площта на ПВТ, но е влошено качеството на подземните води, ползвани за питейно-битово водоснабдяване.

2. Влошаване на качествата на подземните води, предназначени за питейно-битово водоснабдяване - средногодишна концентрация за нитрати над стандарт за качество на питейни води се наблюдават при с. Венец, ПС "Венец" – Извор – средноаритметична стойност - 54,98 mg/l. Състоянието е лошо.

Общата оценка на химичното състояние на ПВТBG3G00000NQ015 на територията на РИОСВ- Бургас през 2019г. е „лошо" - показател на замърсяване е нитрати.

В сравнение с 2018г.: химичното състояние на ПВТBG3G00000NQ015 на територията на РИОСВ-Бургас е определено като „добро”.

<u>Подземно водно тяло BG3G0PzK2Pg027 /Пукнатинни води - масив Шипка - Сливен/</u>

Цялото ПВТ има площ – 1615,74 км² и дебелина - 36 м. Водоносният хоризонт е изграден от гранити, алтернация от пясъчници, глинести скали и брекчоконгломерати, глини, песъкливи варовици, глинести мергели, шисти, гнайси, амфиболити. В района на РИОСВ-Бургас се разполага малка част от това ПВТ, в която няма мониторингови пунктове от националната мрежа за мониторинг на химичното състояние на подземните води.

Общата оценка определя „лошо” химично състояние на ПВТ BG3G0PzK2Pg027 по показател нитрати съгласно Обща оценка на химичното състояние на ПВТ на територията на БД „Източнобеломорски район” за 2019г.

3.3. ПЛАН ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА РИСКА ОТ НАВОДНЕНИЯ

От определените в Програмата от мерки на утвърден в края на 2016 г. от Министерски съвет План за управление на риска от наводнения (ПУРН) в Източнобеломорски район 2016-2021 г. има стартирала мярка с уникален код TU_03_09 – Възстановяване и надграждане на компрометирани диги - корекция на р. Мочурица от пътя Зимница – Чарда срещу течението до с. Деветак, землища на с. Зимница, с. Воденичане, с. Палаузово, с. Маленово, общ. Стралджа. Дължина на участъка 23 км – издадено решение № РР-3227/19.12.2017 г. на Директора на БД ИБР – Пловдив за продължаване срока на действие на разрешително № 32170484/2014 г. Част от мярката е разположена на територията на РИОСВ Бургас.

За 2019 г., според наличните в БДИБР данни, на територията на РИОСВ Бургас в Източнобеломорски район за басейново управление *няма* настъпили наводнения.

Програмата от мерки на ПУРН в Източнобеломорски район 2016-2021 г. е достъпна за разглеждане в табличен и графичен вид чрез географска информационна система (ГИС) на БД ИБР. Връзка към ГИС на БД ИБР е изведена на началната страница на интернет страницата на БД ИБР.

4. КРАТКА ОБОБЩЕНА ИНФОРМАЦИЯ ЗА ОБЕКТИТЕ, ИЗТОЧНИЦИ НА ОТПАДЪЧНИ ВОДИ

Пречиствателни станции за отпадъчни води (ПСОВ) с изградени всички съоръжения за пречистване, включително за отстраняване на биогенните елементи азот и фосфор, в обхвата на РИОСВ – Бургас :

Канализационна система на гр. Бургас за пречистване на отпадъчните води от канализационната система има изградена ПСОВ с конвенционална схема за механично и биологично пречистване на отпадъчнитеводи от гр. Бургас с изградени съоръжения за отстраняване на биогенните елементи - азот и фосфор. Пречистените отпадъчни води се заустват в езеро “Вая”.

Канализационна система на кв. Меден рудник, гр. Бургас за пречистване на отпадъчните води от канализационната система има изградена ПСОВ със съоръжения за

първично (механично), вторично (биологично) и третично пречистване – за отстраняване на биогенните елементи азот и фосфор, за товар 49 хил. е.ж. Пречистените отпадъчни води от ж. к. “Меден рудник” се заустват в източната част на езеро Мандра.

Канализационна система на кв. „Горно Езерово“, гр. Бургас заустваща в коригирано дере, вливащо се в Бургаско езеро.

Канализационна система „Ветрен-Минерални бани-Банево“, гр. Бургас за пречистване на отпадъчните води от канализационната система има изградена ПСОВ със съоръжения за механично, физикохимично и биологично пречистване и с изградени съоръжения за отстраняване на биогенните елементи азот и фосфор, с капацитет 10 560 е.ж.

Канализационна система на гр. Царево в ПСОВ постъпват за пречистване отпадъчните води от гр. Царево, къмпинг „Арапя“, в.с. „Оазис“ и къмпинг „Нестинарка“. Пречистените отпадъчни води се заустват в р. Попска (поречие на р. Черна), вливаща се на около 1000 м от мястото й на заустване в Черно море.

Канализационна система на гр. Обзор - гр. Бяла, общ. Несебър - ПСОВ осигурява пречистване на отпадъчните води от гр. Обзор, община Несебър и гр. Бяла, община Бяла и е с капацитет 40000 е. ж. Пречистените отпадъчни води се заустват в р. Двойница, на 2,5 км преди вливането й в Черно море.

Канализационна система на гр. Поморие за пречистване на отпадъчните води от канализационната система има изградена ПСОВ, с конвенционална схема за механично и биологично пречистване на отпадъчните води от гр. Поморие и кв. Сарафово, гр. Бургас, с проектен капацитет Qср.дн – 133 л/с. Пречистените води се заустват дълбоководно в Черно море между гр. Поморие и кв. „Сарафово”, извън район на съществуващо и перспективно ползване на крайбрежните морски води.

Канализационна система „Равда – Слънчев бряг – Несебър” - отпадъчните води от с. Равда, к.к. „Слънчев бряг” и гр. Несебър постъпват за пречистване чрез смесена канализационна мрежа в ПСОВ, находяща се в имот № 000155 вземлището на с. Ахелой, община Поморие. Пречистените отпадъчни води се заустват напорно, тръбно, дълбоководно в Черно море, северно от гр. Ахелой, в зона за санитарна охрана от крайбрежните морски води.

Канализационна система на „Созопол-Черноморец- Равадиново“ – отпадъчните води от канализационната система на гр. Созопол и гр. Черноморец се пречистват в ПСОВ – Созопол. Отпадъчните води се заустват напорно, дълбоководно след ПСОВ в крайбрежните морски води на Созополски залив на Черно море.

Канализационна система на с. Веселие, община Приморско – изградени са съоръжения за отстраняване на биогенните елементи азот и фосфор. Пречистените отпадъчни води се заустват в дере, вливащо се в р. Мехмедженска, ляв приток на р. Ропотамо.

Канализационна система на с. Люляково, община Руен- изградени са съоръжения за отстраняване на биогенните елементи азот и фосфор. Смесения поток битово – фекални и дъждовни води, след ПСОВ, се заустват в дере, приток на река Луда Камчия.

Канализационна система с ПСОВ на с. Маринка, общ.Бургас - отпадъчните води се пречистват механично и биологично, осигурено е третично пречистване на биогенните елементи азот и фосфор. Пречистените води се заустват в р. Маринка, общ. Бургас.

Канализационна система на гр. Средец за канализационната система има изградена ПСОВ със съоръжения за механично и биологично пречистване на отпадъчните води. Пречистените води се заустват в река Малката река, вливаща се в река Средецка. Проектното водно количество 5000 м3/ден.

Канализационна система на с. Манолич, община Сунгурларе – отпадъчните води от канализационната система, след ПСОВ с изградени съоръжения за механично и биологично пречистване, се заустват в сухо дере, вливащо се в опашката на яз. Камчия.

Канализационна система на с. Кръстина, община Камено има изградена ПСОВ със съоръжения за механично и биологично пречистване, които не функционират и отпадъчните води от канализационната мрежа се заустват непречистени във водния обект.

Друга част от ПСОВ работят без изградено третично пречистване за отстраняване на биогенните елементи – азот и фосфор:

Канализационна система на с. Лозенец, община Царево – в ПСОВ, отпадъчните води от с. Лозенец и в.с. „Лозенец" постъпват за механично и биологично пречистване. Станцията е без необходимите съоръжения за отстраняване на азот и фосфор. Буферния (задържателен) резервоар на вход ПСОВ задържа отпадъчните води, които идват към пречиствателната станция през най-натоварените часове на денонощието и ги отпуска за пречистване, когато притокът на вода спадне. Това не позволява непречистени води да се вливат в морето. Пречистените отпадъчни води, след пречиствателните съоръжения, се отвеждат посредством колектор на 800 м. в посока югозапад и се заустват в дере в местността „Хаджи Яне", на 50м от преливника на микроязовир. Дължината на дерето от мястото на заустване до бреговата ивица е 1500 метра.

ПСОВ "Елените" приема за пречистване отпадъчните води от гр. Св. Влас, в.с. „Елените" и хотелски комплекси в района. Схемата включва механично и биологично пречистване. Капацететът й е недостатъчен. Станцията не е в състояние да приема количествата отпадъчни води от района, особено през летния сезон, когато има завишено водопотребление. Отпадъчните води на изход от ПСОВ се заустват в Черно море, северно от гр. Свети Влас. Във връзка с констатирани нарушения на екологичното законодателство, от ноември 2018г. е ограничен достъпът на оператора до пречиствателното съоръжение.

Канализационна система на с. Пирне, община Айтос– изградена през 2015 год. по проект „Изграждане на модулно пречиствателно съоръжение за отпадъчни води и канализационна система в село Пирне, община Айтос. Пречистените води се заустват в северно дере, приток на р. Айтоска.

Канализационна система на с. Заберново, община Малко Търново за пречистване на отпадъчните води от канализационната система има изградена ПСОВ, с пречиствателни съоръжения за пречистване на битово-фекални отпадъчни води с товар 170 е.ж. Пречистените отпадъчни се заустват в дере, вливащо се в река Заберска.

Канализационна система на с. Равна гора, община Созопол – отпадъчните води след ПСОВ се заустват в дере имот № 000075, приток на река Мехмедженска.

Канализационна мрежа със септична яма (СЯ) – 1, с. Бръшлян – пречистените отпадъчни води след пречиствателно съоръжение - утаител се заустват в сухо дере от водосбора на река Раздол, поречие на река Велека.

Канализационна мрежа със септична яма (СЯ) –3, (СЯ) - 6, (СЯ) – 7 - с. Граматиково - пречистените отпадъчни води след пречиствателно съоръжение - утаител се заустват в дере, вливащо се в Яменски дол, поречие на река Велека.

Канализационна мрежа със септична яма (СЯ) – 8, с. Граматиково- Пречистените отпадъчни води след пречиствателно съоръжение - утаител се заустват в дере, вливащо се в Бучовски дол, поречие на река Велека.

Канализационна система на гр. Китен – гр. Приморско за пречистване на отпадъчните води от канализационната система има изградена ПСОВ с конвенционална схема за механично и биологично пречистване на отпадъчните води. Няма изградени съоръжения за

отстраняване на азот и фосфор. Пречистените води се заустват в р. Караагач, на 1300 м преди устието на реката в Черно море.

През 2019 г. в процес на реализация е проект за разширение, реконструкция и модернизация на ПСОВ „Китен–Приморско“, в т. ч. за изграждане на съоръжения за остраняване на биогенни елементи: азот и фосфор, от пречистените отпадъчни води.

На територията, контролирана от РИОСВ – Бургас все още доста населени места нямат изградени ПСОВ или при тях отпадъчните води се заустват непречистени във водни обекти:

Канализационна система на гр. Ахелой, община Поморие – до месец ноември 2019 г., отпадъчните води от канализационната система на гр. Ахелой се заустват непречистени чрез два съществуващи канализационни колектора Главен канализационен колектор I и Главен канализационен колектор II, във воден обект: река Ахелой. След това заустването на непречистени отпадъчни води в река Ахелой от канализационната мрежа на град Ахелой е преустановено. Отпадъчните води от населеното място са включени към канализационната система на Равда - Слънчев бряг-Несебър.

Канализационна система на гр. Каблешково, община Поморие- няма изградена ПСОВ за населеното място. Отпадъчните води се заустват непречистени, посредством Главен канализационен колектор I и Главен канализационен колектор II, във водни обекти: дерета.

Канализационна система на гр. Айтос - отпадъчните води на гр. Айтос с брой жители около 22869, посредством два канализационни колектора се заустват във водните обекти: дере, приток на река Айтоска и в река Славеева. През 2019 г.в процес на изграждане е пречиствателна станция за отпадъчни води в град Айтос по проект финансиран от Оперативна програма „Околна среда 2014-2020 г.“

Канализационна система на гр. Камено - няма изградена ПСОВ за населеното място. Отпадъчните води от гр. Камено с брой жители около 5393 към настоящият момент се заустват непречистени в старото корито на р. Айтоска.

Канализационна система на с. Кръстина, общинаКамено за пречистване на отпадъчните води от канализационната система има изградена ПСОВ със съоръжения за механично и биологично пречистване. Пречиствателните съоръжения за биологично пречистване не функционират и отпадъчните води от канализационната мрежа на с. Кръстина непречистени се заустват във водния обект: дере приток на р. Санър дере.

Канализационна система на с. Синеморец, община Царево- отпадъчните води от населеното място се заустват непречистени в Черно море, в район на съществуващо и перспективно ползване на крайбрежните морски води. Изграден е експериментален пречиствателен модул, но не е пуснат в експлоатация. Степента на изграденост на канализационната мрежа на селото е около 60%.

Канализационна система на с. Варвара, община Царево – изградената пречиствателна станция за отпадъчните води от канализационната система е експериментален пречиствателен модул, не е въведен в експлоатация и не функционира. Отпадъчните води от населеното място се заустват непречистени в Аязменско дере, вливащо се в Черно море.

Канализационна система на гр. Ахтопол, община Царево - непречистените отпадъчни води се заустват в Черно море, на 1 км югоизточно от града. Поради липса на финансиране към настоящия момент е отложено изпълнението на работния проект: „Интегриран проект за водния цикъл на гр. Ахтопол“, включващ изграждане на ПСОВ, разширение и реконструкция на канализационната и водопроводната мрежа. В проекта е предвидено след изграждане на ПСОВ–Ахтопол, пречистените води да се заустват гравитачно, тръбно, брегово, в

дере, вливащо се в Черно море на около 500 м., дясно преминаващо от площадката на ПСОВ, местност „Аероплана“.

Канализационна система на гр. Карнобат - предвидено е изграждане на пречиствателна станция с капацитет за 24100 екв.ж. с механично и биологично стъпало, включително и отстраняване на биогенните елементи азот и фосфор. Към настоящия момент изграждането на ПСОВ не е започнало. Отпадъчните води се заустват без пречистване в р. Мочурица.

Канализационна система на гр. Малко Търново - отпадъчните води към настоящият момент се заустват в преливник, изграден на ул. „Александър Стамболийски“, западно от пресечката на ул. “Янко Карагяуров“, точка с географски координати: N 41°, 59', 04,70"; E 27°, 31', 28,4" и в преливник, изграден на ул. „Александър Стамболийски“, в близост до пресечката на ул. „Възраждане“, точка с географски координати: N 41°, 59', 07,40"; E 27°, 31', 29,7". Селищната канализационна система е без изградена ПСОВ.

В много от населените места под 2000 е. ж., канализационната мрежа не е изградена или е изградена частично и отпадъчните води се отвеждат във водоплътни изгребни ями.

Стопански субекти, източници на отпадъчни води по поречия:

I. РЕЧЕН БАСЕЙН СЕВЕРНОБУРГАСКИ РЕКИ

Поречие Севернобургаски реки

1. Канализационна система на гр. Обзор – гр. Бяла, общ. Несебър
2. Канализационна система на с. Ахелой, общ. Поморие
3. Канализационна система на гр. Каблешково, общ. Поморие
4. Канализационна система на хотелски комплекс „Зорница Сендс”, гр. Свети Влас
5. Канализационна система на гр. Айтос
6. Канализационна система на кв. „Ветрен“, Минерални бани и кв. Банево
7. Канализационна система на кв. „Горно Езерово“, гр. Бургас
8. „М. ИНВЕСТ БГ” ООД, гр. Пловдив - консервна фабрика в с. Гълъбец, общ. Поморие
9. “Завод за технически въглен” АД гр. Бургас - Производствена база в гр. Каблешково
10. „Лагуна” ООД - цех за производство на боза в гр. Каблешково
11. “Хелиос Милк” ЕООД – гр. Айтос
12. „Андела” АД гр. Бургас – хвостохранилище „Горно Езерово”
13. “Завод за строителни конструкции (ЗСК) Лозово” АД гр. Бургас
14. Канализационна система на гр. Бургас, общ. Бургас
15. „Винарско имение Санта Сара“ АД, с. Горица
16. „Алмар Сийфууд“ АД, предприятие за обработка на рибни и други морски продукти
17. „Яна“ АД, гр. Бургас
18. „ИПАР-2015“ ООД - инсталация за преработка на тревни суровини
19. „Пиреос Недвижими имоти“ ЕООД

Поречие Река Айтоска

1. Канализационна система на гр. Камено
2. Канализационна система на с. Пирне

Поречие Река Чукарска
Канализационна система на с. Кръстина, общ. Камено

II. РЕЧЕН БАСЕЙН МАНДРЕНСКИ РЕКИ

Поречие Мандренски реки
1.Канализационна система на кв. Меден Рудник, гр. Бургас
2. Канализационна система на ПСОВ Карнобат
3. "Промет стийл" АД гр. Бургас - завод за производство на стоманени профили
4. "Строителни материали" АД – Флотационна фабрика "Върли бряг"
5. "Лукойл Нефтохим Бургас" АД – основна площадка

Поречие Река Русокастренска
ЕТ "Росица - Иван Стаматов" – пункт за производство на алкохол в с. Русокастро

Поречие Река Средецка
Канализационна система на гр. Средец

III. РЕЧЕН БАСЕЙН ЮЖНОБУРГАСКИ РЕКИ

Поречие река Ропотамо
Канализационна система на с. Равна гора, на община Созопол

Поречие река Дяволска
„Приморско клуб" ЕАД, Летателна площадка гр. Приморско

Поречие Южнобургаски реки
1. Канализационна система на гр. Китен – гр. Приморско
2. Канализационна система на с. Веселие, общ. Приморско
3. Канализационна система на гр. Царево, общ. Царево
4. Канализационна система на с. Лозенец, общ. Царево
5. Канализационна система на с. Маринка, община Бургас
6. "ИФ ФАВОРИТ" ООД, Канализационна система на хотелски комплекс „Лазурно море", земл. с. Лозенец, общ. Царево
7. "Лукойл Нефтохим Бургас" АД, Канализационна система на Петролен терминал (ПТ) Росенец
8. "Дюни" АД – Канализационна система на хотелски комплекси „Пеликан", „Марина" и „Панорама", в.с. „Дюни" в землището на гр. Созопол

IV. РЕЧЕН БАСЕЙН РЕКА ВЕЛЕКА

Поречие река Велека

1. Канализационна мрежа със септична яма (СЯ) – 1, с. Бръшлян
2. Канализационна мрежа със септична яма (СЯ) – 3, с. Граматиково
3. Канализационна мрежа със септична яма (СЯ) – 6, с. Граматиково
4. Канализационна мрежа със септична яма (СЯ) – 7, с. Граматиково
5. Канализационна мрежа със септична яма (СЯ) – 8, с. Граматиково
6. Канализационна система на с. Заберново, общ. Малко Търново
7. Канализационна система на гр. Малко Търново

V. РЕЧЕН БАСЕЙН РЕКА КАМЧИЯ

Поречие Река Камчия

1. Канализационна система на с. Манолич, общ. Сунгурларе
2. "Млечна промишленост Маноя" ООД – канализационна система на млекопреработвателно предприятие "Китка", с. Шиварово, общ. Руен

Поречие Река Луда Камчия

Канализационна система на с. Люляково, общ. Руен

VI. КРАЙБРЕЖНИ МОРСКИ ВОДИ

1. ПСОВ "Елените", гр. Свети Влас
2. Канализационна система на хотелски комплекс "Парадайз бийч", гр. Св. Влас, общ. Несебър
3. Канализационна система "Равда – Слънчев бряг – Несебър"
4. Канализационна система на гр. Поморие, общ. Поморие
5. Канализационна система на с. Лозенец, общ. Царево
6. Канализационна система на гр. Созопол-Черноморец-Равадиново, общ. Созопол
7. Канализационна система на с. Синеморец, община Царево
8. Канализационна система на с. Варвара, общ. Царево
9. Канализационна система на гр. Ахтопол, общ. Царево
10. Канализационна система на жилищен комплекс „Райска градина" на „Идън Девелъпментс" АД
11. Канализация и ЛПСОВ на "Жилищна група на нос Хумата" на "ГБС Инвест" ЕАД и "Жилищни сгради за временно обитаване на „Алепу Вилидж" в местностите "Аркутино" и "Алепу", землище на гр. Созопол
12. Канализационна система с ЛПСОВ на вилно селище "Лилиите" в местност "Аркутино", землище на гр. Созопол, "Комплектстрой" ЕООД, гр. Бургас"
13. Корабострителница Бургас" ЕООД, гр. Бургас

VII. РЕЧЕН БАСЕЙН НА РЕКА ТУНДЖА

Поречие река Тунджа

1. "Винекс Славянци" АД, с. Славянци

2. “Винекс Славянци” АД, гр. Сунгурларе
3. “Винекс Славянци” АД, с. Лозарево
4. “СИС Индустрийс” ООД - Промишлен комплекс в с. Венец
5. “ВИН.С. Индустрийс” ООД с. Церковски
6. “Птицекланица Чубра“ с.Чубра на „Ависпал“ ООД
7. “Агровин” ООД – Винарна Шато Сунгурларе, гр. Сунгурларе
8. „Лукойл България”ЕООД, ПСБ Карнобат
9. ЕТ "Стоян Желев 2002" - пункт за изваряване на ракия, с. Деветак, общ. Карнобат
10. Канализационна система на гр. Карнобат

3. СЪСТОЯНИЕ НА ХИДРОТЕХНИЧЕСКИТЕ СЪОРЪЖЕНИЯ (ДИГИ, ЯЗОВИРНИ СТЕНИ И Т.Н.)

„Напоителни системи” ЕАД – клон Бургас експлоатира и поддържа девет язовира. яз.”Порой” и яз.”Ахелой” са публична държавна собственост, а останалите седем са частна държавна собственост, включени в активите на дружеството.

Язовир „Порой” – публична държавна собственост, намира се в землището на с. Александрово, с. Гълъбец, с. Порой, с. Гюльовца, с. Оризаре, с. Тънково, община Несебър и община Поморие. Водните маси от язовира се използват за напояване.

Предстоящи ремонтни работи по мокър откос и корона на язовира, които се финансират от МЗХГ. Към момента има изготвен работен проект на стойност 3,5 млн. лв. и разрешително за строеж от Областна управа. При изпълнение на ремонтните работи трябва да се поддържа кота водна ниво не по – високо от 21,40 м. Превантивно искаме да понижим водното ниво за предотвратяване влошаване състоянието на мокрия откос и с очакване всеки момент строителството да започне.

Преливник – изградена е траншеята и 250 метра облицован трапецовиден профил. Още при строежа на язовира няма изградена връзка между недовършения преливник и коритото на река Хаджийска. През целият експлоатационен период язовира не е преливал. Ако това се случи ще бъдат заляти свинарник, рибарник и поречието след язовирната стена.

Разрешителното за водовземане с цел напояване бе изменено с Решение № 57/19.02.2019 г. от министъра на МОСВ.

От язовира се подава необходимото водно количество за нормалното функциониране на екосистемите в коритото на р. Хаджийска.

Язовир „Ахелой” – публична държавна собственост, намира се в землището на с. Бата, с. Брястовец, с. Габерово, с. Дъбник, община Поморие. Водните маси от язовира се използват за напояване. Язовирът е отдаден под наем на фирмите „Янулов и Ко” ЕООД и „Агро Инвест – Свети Влас” ЕООД за рибопроизводство и отглеждане на риба в садки.

Към момента нивото на язовира е понижено, поради извършващ се основен ремонт на затворния орган на изхода на изпускателя – шибър клиновиден ф700 мм. След завършване на ремонта, ще започне завиряване на язовира.

Все още има нерешени проблеми:

- възстановяване енергогасителя на преливника и обработка на деформационните фуги по дъното на облицовката на преливника;

- възстановяване на четири стълба и проводници по ел. провода захранващ съоръженията на язовира с електричество;

- възстановяване на ел. захранване на водовземната кула;

Има изготвен работен проект и издадено разрешително за строеж от община Поморие, за въвеждане на язовира и съоръженията към него в изправно техническо състояние.

От язовира се подава необходимото водно количество за нормалното функциониране на екосистемите в коритото р. Ахелой.

Язовир „Трояново” – частна държавна собственост, намира се в землището на с. Трояново и с. Вратица, община Камено. Водните маси се използват за напояване и отдаване под наем на „Фиш Бул” ЕООД за рибопроизводство. Техническото състояние на язовира е добро.

Язовир „Крушево” - частна държавна собственост, намира се в землището на с. Детелина, с. Черково, с. Екз. Антимово, община Карнобат. Използва се за отдаване под наем на фирма „Фишинг груп-09” ООД за рибопроизводство. Техническото състояние на язовира е изправно;

Язовир „Барган” - частна държавна собственост, намира се в землището на с. Детелина, с. Крушево, община Карнобат. Водните маси се използват за допълнително пълнене на яз. Крушево и отдаване под наем на фирма „Фишинг груп-09” ООД за рибопроизводство. Техническото състояние на язовира е неизправно частично - работоспособно. Преливникът е земен, необлицован и има нужда от укрепване чрез каменен блокаж.

Язовир „Детелина” - частна държавна собственост, намира се в землището на с. Детелина и с. Козаре, община Карнобат. Водните маси се използват за пълнене на яз. Крушево (чрез яз. Барган) и отдаване под наем на фирма „Фишинг груп-09” ООД за рибопроизводство. Техническото състояние на язовира е изправно;

Язовир „Церковски” - частна държавна собственост, намира се в землището на с. Венец и с. Церковски, община Карнобат. Използва се за напояване и отдаване под наем на фирма „Фишком” ООД за рибопроизводство. Техническото състояние на язовира е изправно. От язовира се подава необходимото водно количество за нормалното функциониране на екосистемите в руслото на р. Мочурица.

Язовир „Скала 1” - частна държавна собственост, намира се в землището на с. Скала, община Сунгурларе. Водните маси се използват за напояване и отдаване под наем на фирма „Диаманта” ЕООД за рибопроизводство. Техническото състояние на язовира е изправно;

Язовир „Скала 2” - частна държавна собственост, намира се в землището на с. Скала, община Сунгурларе. Водните маси се използват за пълнене на яз. Скала 1. Техническото състояние на язовира е изправно.

II.3. ЗЕМИ И ПОЧВИ

1. Обобщена информация за територията на РИОСВ – Бургас

Почвата е самостоятелно природно тяло, сложна полифункционална, открита, структурна система, образувана в резултат на взаимодействието на климата, релефа, почвообразуващата скала, организмите и времето.Почвената покривка е един от най-важните компоненти на природната среда. Тя е незаменим, ограничен и невъзстановим природен ресурс с продуктивна, буферна и филтрираща способност. Притежава най-важното свойство – плодородие – способност да удовлетворява изискванията на растенията от вода и хранителни вещества. Благодарение на плодородието си почвата е основно средство за производство в земеделието.

На територията на област Бургас урбанизираните територии, включващи населени места, селищни образувания и територии с променено предназначение на земеделските земи за неземеделски нужди заемат площ от 44 999,03ха. Площите заети от горските територии са 312 305,6ха, от земеделските територии – 364 917,4ха, от водни течения 18 840,7ха, от транспортни връзки – 4 441,9ха и територии заети от находища по подземни богатства – 20 594,1ха.

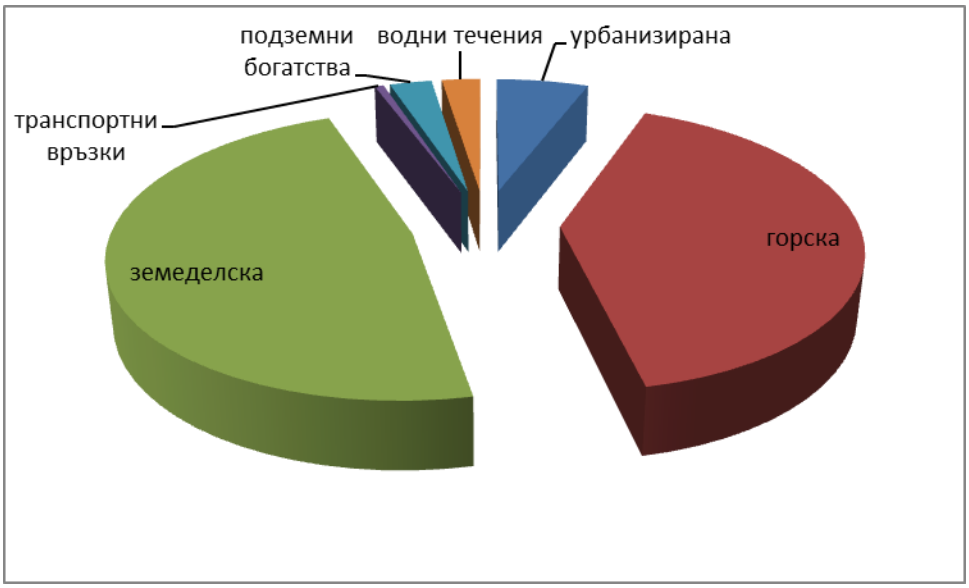

Според баланса на земеделските земи с трайни насаждения (овощни градини), включително и лозя заемат 29107,4ха, като лозята (винени и десертни сортове) заемат площ от 16192,3 ха. Нивите заемат площ от 271342,5 ха, а пасищата и ливадите – 64467,5 ха.

Нарушените терени на територията на РИОСВ – Бургас, предимно от добивната дейност на кариери и рудници, насипища и депа за отпадъци заемат площ от 472,14 ха, като тук е включена и площта на рекултивираните хвостохранилища, на които се извършва мониторинг (104,7 ха).

Бургаска област се характеризира с преходно-континентален климат в северозападната си част, с преходно-средиземноморски в южната и с черноморско влияние в източната си част. Характерните за него бризи не позволяват развитието на болести по лозята (мани) и в тази връзка третиранията с продукти за растителна защита са по-малко.

Почвите на Бургаска област са заети от чернозем-смолници и канелено-горски почви. Те са подходящи за отглеждането на зърнено-житни и технически култури в равнинната част на областта и тютюн в по-високите, южни части на Стара планина.

2. Нарушаване на земите и почвите от добивната промишленост

Разработването на находищата на подземни богатства на територията на РИОСВ – Бургас се извършва по открит начин, което води до нарушаване на терените. При кариерите за добив на скални материали рекултивацията се осъществява след пълното изземване на полезното изкопаемо, поради което рекултивационните работи по време на експлоатацията са само частични. При кариерите за добив на пясък има възможност да се извършва и поетапна рекултивация. Тя се изразява в запълване на отработените пространства с материали от откривката, предимно глини.

Новите нарушени терени са свързани предимно с разработването на следните находища:

- находища за добив на пясък: „Новоселци - 3” в землище с. Константиново, община Камено, „Кючук гьол” в землище с. Венец, община Карнобат, „Кариерата“, землище на с. Полски извор, община Камено
- находища за добив на скална маса: находище „Грудово“, землище на гр. Средец „Добромир”, землище с. Добромир, община Руен

Минни отпадъци са предимно от добива и първичната преработка на подземното богатства, която се извършва от трошачно-сортировъчни, а в отделни случаи и трошачно-миячно-сортировъчни инсталации. Пространството, предназначено за събиране или депониране на минни отпадъци, било в твърда или течна фаза, в разтвор или суспензия се нарича съоръжение за минни отпадъци. На територията на РИОСВ – Бургас това са насипищата, утайниците и хвостохранилищата. Минни отпадъци са мека откривка (незамърсени почви), твърда откривка 9 грусирани скални маси) и инертни отпадъци.

Откривката представлява слоя от естествено залесена почва (мека) или грусирана скала върху находището, които се изземват, за да се получи достъп до него (твърда). При първичната преработка на строителните материали се формира **инертен отпадък**, който не претърпява във времето значителни физични, химични или биологични промени, не се разтваря, не се излужва, не гори и не реагира по друг физичен или химичен начин, не биодеградира или при контакт с друго вещество не оказва върху него отрицателно въздействие, в резултат на което не съществува вероятност то да предизвика замърсяване на околната среда или да навреди на човешкото здраве.

Управлението на минните отпадъци, съгласно Директива 2006/21/ЕО, въведена в българското законодателство през 2008 в Закона за подземните богатства (част първа, глава осма) се извършва посредством планове за управление за съоръжения от категория „Б” или разрешително, включващо утвърден план за управление за съоръжения от категория „А”. Съоръженията от клас „А” са тези, които в резултат на непредвидени обстоятелства или лошо управление могат да станат причина за голяма авария и/или съдържат опасни отпадъци или опасни вещества/препарати над определен праг. Съоръженията от категория „Б” са всички останали съоръжения за минни отпадъци. Съгласно последните изменения на ЗПБ (ДВ. бр. 100/2010 г. и изм.) разрешителното за управление на минните отпадъци съхранявани в съоръжения от категория „А” се издава от министъра на енергетиката, а планът за управление на съоръженията от категория „Б” се одобрява енергетиката или от упълномощено от него лице.

Всички съоръжения за минни отпадъци на територията на РИОСВ – Бургас са от категория „Б”.

При извършените проверки на обекти с изпълнена рекултивация на нарушени терени е констатирано следното:

На хвостохранилище „Малко Търново 2”, на което е извършена техническа рекултивация и изградена фотоволтаична централа, се извършва освен почвен мониторинг и мониторинг на стената на хвостохранилището. Представени са резултатите от измерване на котите на реперите. Анализите показват, че няма съществени разлики в отчетените стойности за котите, което доказва стабилността на съоръжението.

При извършена проверка на хвостохранилище „Върли бряг” е установено, че няма видими нарушения (слягания и пропадания) по терена. Налични са пиезометрите и реперите от контролно измервателната система (КИС). Взетите проби през 2019 г. не показват отклонения от МДК, посочени в нормативните документи. Хвостохранилището е в добро състояние и не представлява опасност за екологичното равновесие в района.

При извършените през 2019г. 4 броя планови проверки относно състоянието на хвостохранилище „Росен“ 1,2,3 и 4, експерти на РИОСВ-Бургас констатираха следното:

1. На хвостохранилище „Росен“ 1 видимо не се установиха пропадания по стените и тялото на хвостохранилището.
2. Хвостохранилище „Росен“ 2 – установените в предходни проверки пропадания на северната стена и тялото (двете ями) на хвостохранилището са увеличили размерите си вследствие климатичното влияние и повърхностните води. Пропаданията не са обезопасени и представляват опасност за хора и животни.
3. Западната канавка, улавяща повърхностните води от хвостохранилища „Росен“ 2 и 3 е силно компрометирана. На места бетонът е разрушен и обрушен до степен да препятства водния поток. По посока черпателния резервоар, канавката е силно обрасла с растителност и е със затруднена проводимост. Южната канавка е оградена с ограда и достъпът до нея е ограничен. Същата е запълнена с листа и сухи клони. В района на хвостохранилища „Росен“ 2 и 3 се констатира значително ерозирал скат с дължина около 100 м.
4. Хвостохранилище „Росен“ 4 е визуално в добро състояние. Не се установени пропадания по тялото и стените му.

Като цяло по време на проверките се констатират негативни промени в ховостохранилища „Росен“ 2 и 3 .

През м. април 2019 г. фирма „Еко антрацит“ ЕАД преустановява дейностите по мониторинг и поддръжка на хвостохранилища „Росен“ и „Върли бряг“. Същите ще бъдат възобновени през 2020г.

Продължава рекултивацията на кариера „Узунджата”, която е на етап запълване със строителни отпадъци. При проверката е установено, че се спазва изготвения и съгласуван проект за рекултивация.

При проверката на находище „Дебелт”, което е в терен собственост на „Строителни материали“АД е установено, че не се извършват добивни и рекултивационни дейности. Концесионният договор на дружеството е прекратен през м. ноември 2016г. Стабилизирани и обезводнени утайки се вземат от ПСОВ на ВИК ЕАД-Бургаси и се депонират в кариернто гнездо, съгласно договор между „Строителни материали“АД и фирма „Финтрейд“ООД

Планови проверки са извършени и във връзка с опазването и екологосъобразното използване на земните недра по отношение състоянието на компонент „Почви” при извършване на дейностите по концесии за добив. Не са допуснати замърсявания на почвите при извършване

на добивните работи и управлението на минните отпадъци. Няма констатирани нарушения на земните недра и земната повърхност извън концесионните площи.

С междуведомствена комисия на 31.01.2019г.е приета Биологичната рекултивация на депо за неопасни отпадъци Китен, община Приморско. Депото е закрито.

Експерти на РИОСВ-Бургас са участвали в 3бр. комисии за оглед и избор на терени за загробване на животни със заболяване „АЧС“ в общините Карнобат, Камено и Сунгурларе.

През 2019 г. експерти на РИОСВ-Бургас са участвали в 3бр. комисии за определяне размера и границите на нарушени терени в землищата на с. Полски извор, Община Камено, с. Каменар, Община Поморие.

През 2019 г. на основание на чл. 18 и 19 от Правилника за прилагане ЗОЗЗ и наредба No.26 за рекултивация на нарушени терени са проведени три комисии за даване насоки за рекултивация на депата на територията на община Малко Търново – общинско депо „Малко Търново“ и селските сметища „Граматиково“ и „Звездец“. Във връзка с постъпили проекти за рекултивация на депа за неопасни отпадъци с преустановена експлоатация на основание чл. 23, ал. 2 от Закона за почвите са издадени становища за съответствието на проектите на определените критерии, степента за приложимост и очакваният екологичен ефект за следните депа: общинско депо „Малко Търново“, общинско депо „Руен“,общинско депо „Несебър“, общинско депо „Средец“, общинско депо „Карнобат“ и общинско депо „Камено“.

3. Замърсяване на почвите с продукти за растителна защита (пестициди).

На територията на РИОСВ – Бургас е решен проблемът със залежалите пестициди в по-голямата си част, с което е ликвидирана потенциалната опасност от евентуално замърсяване и увреждане на околната среда и човешкото здраве. Контейнерите тип „Б-Б кубове”, в които са съхраняват пестицидите са разположени на единадесет площадки. Те се намират в следните общини: Карнобат – до Претоварна станция гр. Карнобат, Айтос – с. Караново, Средец – с. Росеново, Созопол – с. Атия, Приморско – с. Ясна поляна, Руен – на депото за неопасни отпадъци с. Руен, Поморие – с. Бата, Бургас – Претоварна станция на депо за неопасни отпадъци, гр. Бургас, Несебър – с. Баня, Сунгурларе – с. Черница. Информация за броя на Б-Б кубовете и количеството на съхраняваните в тях излезли от употреба препарати е представена в таблица:

Община	Землище	Б-Б кубове, брой	Количество, кг
Айтос	с. Караново	14	56000
Бургас	гр. Бургас	52	208000
Карнобат	гр. Карнобат	27	108000
Поморие	с. Бата	10	40000
Приморско	с. Ясна поляна	8	32000
Руен	с. Руен	21	84000
Созопол	с. Атия	24	96000
Средец	с. Росеново	40	160000
Сунгурларе	с. Черница	11	44000

Извършени са планови проверки на девет площадки, на които са разположени 207 бр. контейнерите тип „Б-Б куб” за съхранение на излезли от употреба препарати за растителна защита на следните общини: Бургас (Претоварна станция – Капчето), Карнобат (депо за ТБО, до Претоварна станция Карнобат), Айтос (с. Караново), Сунгурларе (с. Черница), Средец (с.

Росеново), Созопол (с. Атия), Приморско (с. Ясна поляна), Руен (депо за ТБО Руен), Бата (с. Бата).

При проведения контрол за състоянието на складовете и Б-Б кубовете (мониторинг III ниво – локални почвени замърсявания) през текущата година се заложиха проверки на всички складове за съхранение на негодни и забранени продукти за растителна защита и площадки с разположени контейнери тип „Б-Б куб“, попадащи в териториалния обхват на инспекцията.

През 2019 г., експерти на РИОСВ-Бургас извършиха проверки на горепосочените обекти, съвместно с представители на РД „ПБЗН“ към МВР и ОДБХ - Бургас към МЗХР.

Периодично от общинските администрации на общините в които има разположени складове за съхранение на негодни и забранени продукти за растителна защита и Б-Б кубове е подавана информация за състоянието им.

Състоянието на складовете и Б-Б кубовете, отразено в съставените по време на проверките констативни протоколи и получената информация от общините е следното:

В складовете за негодни за употреба препарати за растителна защита находящи се на територията на общините Царево и Камено са дадени предписания за почистване на изсъхналата растителност от площадките около складовете с цел пожаробезопасност. Предписанията са изпълнени. Всички останали складовете са в добро състояние. Достъпът на външни лица е ограничен. Пространствата около складовете са чисти.

- **Община Айтос:** дадени предписания за почистване на изсъхналата растителност от площадката около Б-Б кубовете с цел пожаробезопасност. Предписанията са изпълнени.
- **Община Руен:** дадени предписания за почистване на изсъхналата растителност от площадката около Б-Б кубовете с цел пожаробезопасност. Предписанията са изпълнени.
- **Община Созопол**: дадени предписания за възстановяване на знаците за опасност. Предписанията са изпълнени.
- **Община Бургас**: На Б-Б с № С-66-Г и В-65-И, след направена профилактика през 2018г. има ръждиви петна по планките и виолетови петна по стените. Неизправностите са отстранени.
- **Община Средец:** площадката около Б-Б кубовете е замърсена с обилно количество торов отпад. Площадката е изчистена.
- **Община Сунгурларе:** дадени предписания за почистване на изсъхналата растителност от площадката около Б-Б кубовете с цел пожаробезопасност. Предписанията са изпълнени.

Констатираните нарушения през 2019г. са отстранени от “Балбок Инженеринг“ АД, а в община Созопол и община Средец със собствени средства. Останалата част от Б-Б кубовете на територията на РИОСВ-Бургас са в добро състояние. Пространствата около Б-Б кубовете са чисти.

През 2019г. до края на месец ноември на територията на РИОСВ-Бургас по програма за Българо – Швейцарско сътрудничество стартира проект по *„Екологосъобразно обезвреждане на излезли от употреба пестициди и други препарати за растителна защита с изтекъл срок на годност“*. Изпълнител на проекта е консорциум „ИНДЕКОСЕЙФ“ ДЗЗД с участници: „Еко Сейф“ ООД (България) и „Инд Еко“ ДОО (Хърватска). В тази връзка в изпълнението на проект *„Преопаковане, транспорт, предаване за окончателно обезвреждане и почистването на складовете съдържащи УОЗ – пестициди, опасни отпадъци, неопасни отпадъци, и други препарати за растителна защита*“ в складове на територията на РИОСВ-Бургас, на основание Разрешение № 02-ДО-515-00/19.12.2018г. „Еко Сейф“ ООД (България) преопакова и предава за последващо третиране пестицидите намиращи се на територията на общините Айтос, Средец, Камено и Царево. Така преопакованите препарати са натоварени на камиони и експедирани за

оползотворяване в заводи в Германия, Холандия и Швейцария. Складовите са почистени и върнати на собствениците им.

Експерти на РИОСВ-Бургас присъстваха на всяко първоначално отваряне на склад и предаването му на изпълнителя в съответната община. Във връзка с недопускане на замърсявания на околната среда бяха извършени последващи проверки по дейностите препакетиране, преопаковане и почистване на складовете за което са издадени съответните констативни протоколи. Осъществен е и контрол по време на товаренето на камионите, а също и по предаването на вече почистените складове на собствениците им.

Количествата излезли от употреба ПРЗ, предадени за последващо третиране от складовете на съответните общини са както следва:

- Община Средец: 47999,80 кг.
- Община Айтос: 13374,20 кг.
- Община Камено: 74136,60 кг.
- Община Царево: 60376,10 кг.

Количествата преопаковани и предадени за оползотворяване препарати от складовете, надвишават многократно количествата водени по отчет на складовете във всички общини.

На територията на РИОСВ-Бургас остава един склад за излезли от употреба пестициди, находящ се в с. Бата, община Поморие.

В склад с ограничен достъп на „Дакар 2004“ЕООД, находящ се в с. Люляково, община Руен продължава да се съхраняват бутилки с метилбромид - две пълни и пломбирани и една разпломбирана и празна. Препаратът е производство на СССР. Няма следи от нарушаване на целостта и корозия. РИОСВ-Бургас е дала указания относно съхраняването и третирането на отпадъка.

4. Ерозия на почвите

В Бургаски регион почвите са подложени на деградация вследствие глобалната промяна на климата, повишаване на температурата и засушаване.

Ерозията на почвата е един от най-интензивните и широко разпространени деградационни процеси. По статистически данни на водна ерозия са подложени 72% от всички обработваеми земи с наклон над 6^0. Трайно засегнати от водна ерозия са 43% от общата площ на областта. На ветрова ерозия са подложени земите в равнинните и обезлесени райони. Те съставляват около 12% от обработваемите площи. Иригационна ерозия почти не се забелязва. Ерозията е процес, който механично уврежда почвите, като унищожава хумусния слой и води до намаляване на почвеното плодородие. През 2019 г. не са финансирани проекти против ерозията и не са известни такива, които да се изпълняват на контролираната от РИОСВ-Бургас територия. Дейностите по предотвратяване на почвената ерозия основно се финансират от Министерството на земеделието, храните и горите.

5. Замърсяване на почвата с тежки метали и металоиди

През 2019 г. мониторинг на почвите за съдържание на тежки метали и металоиди от **мрежата на I ниво се проведе на единадесет пункта, попадащи на територията на осем общини.** От всеки пункт е извършено пробонабиране за пълен набор от показатели. Почвеното изпитване се извършва от Регионална изпитателна лаборатория Бургас в две дълбочини: 0-10 см. и 0-40 см. за необработваемите и 0-20 см. и 20-40 см. за обработваемите почви в три повторения.

Разпределението по общини на пунктовете, в които е проведен мониторинга през 2019 г., е посочено в таблицата:

№ по ред	Пункт №	Населено място	Община
1.	333	гр. Котел	Котел
2.	364	с. Терзийско	Сунгурларе
3.	377	с. Зорница	Средец
4.	334	с. Топузово	Котел
5.	380	с. Раклица	Карнобат
6.	390	с. Сливово	Средец
7.	395	с. Речица	Руен
8.	419	с. Крушевец	Созопол
9.	421	с. Медово	Поморие
10.	440	с. Кости	Царево

Проследявайки динамиката на **наблюдаваните индикатори Cu, Pb, ZnCd, Cr, Ni, As, Co и Hg (табл. 1 и 2) се установява, че те са в граници на нормите, много под МДК** (максимално допустима концентрация), съгласно Наредба № 3 за нормите за допустимо съдържание на вредни вещества в почвата (обн. в ДВ бр.71/2008 г.). В пункт с. Медово са измерени по-високи стойности на съдържание на Niи Cr спрямо МДК през 2019 г. От измерените стойности за Ni в процентно изражение спрямо МДК над 50% се наблюдават в пункт Крушевец и пункт Речица за 2019 г. В останалите пунктове, измерената максимална стойност за съдържанието на всички наблюдавани индикатори е под 50% спрямо МДК.

Засоляване и вкисляване на почвите

През 2019 г. продължи почвения мониторинг – II ниво – функционални подсистеми „Контрол и опазване на почвите от засоляване” и „Контрол и опазване на почвите от вкисляване”.

Засоляване

Засоляването на почвите е процес, при който се увеличава съдържанието на водоразтворимите соли в почвата и/или съдържанието на обменен натрий. По-голяма част от засоляването се дължи на естествени причини – по-високото ниво на подпочвените води. Това е резултат от влошените условия на естествен дренаж в равнинни райони с периодични летни засушавания. Засолените почви в нашия регион са под формата на петна в асоциация с почви, които са с високо естествено плодородие. В районите с най-силна степен на развитие на процеса, засоляването е основна причина за изоставяне на площи с високо потенциално плодородие като ниско ефективни.

През 2019 г се извърши почвено изпитание в определените два опорни пункта за наблюдение и контрол на засоляването на почвите: **пункт кв. Рудник,** гр. Бургаси **пункт с. Каменар,** община Поморие.

От пункт Каменар и от пункт Рудник е извършено пробонабиране от три дълбочини: 0-20 см., 20-40 см. и 40-60 см. Успоредно с почвените проби са взети и водни проби от подпочвената вода от дренажни канали, намиращи се в близост до опорните пунктове за наблюдение.

От извършеното почвено изпитване през 2019 г. се установи, че почвите и в двата пункта Каменар и Рудник не се определят като засолени. От зависимостта на относителния дял на обменния Na спрямо величината на сорбционния капацитет, и в трите дълбочини на опробване почвите се определят като несолонцовати (под 5%). На дълбочина на опробване от 0-20 см. почвите са несолонцовати. В дълбочина от 20-40 см. почвите също се определят като несолонцовати. На третата дълбочина от 40-60 см. също се определят като несолонцовати.

Ливадно-блатните почви, разпространени в района на двата пункта се засоляват в резултат на капилярно покачване на силно минерализирани подпочвени води със състав, близък до морската вода.

Вкисляване

Вкисляването на почвите е проблем за обработваемите земи.

През 2019 г. почвено изпитване е проведено на четири пункта в землищата на: **с. Вресово** (община Руен), **гр. Ахтопол** (община Царево), **с. Подвис** (община Сунгурларе), и **с. Ново Паничарево** (община Приморско).

От всички пунктове са взети почвени проби в две дълбочини 0-20 см. и 20-40 см. **А**нализирани са киселинността на почвите (pH в KCL), съдържанието на обменни йони H^+, Al^{3+}, Mn^{2+}, Ca^{2+}, Mg^{2+} и степен на наситеност на почвите бази (V_3).

Отчитайки резултатите от извършените наблюдения върху показателите, характеризиращи вредната киселинност се установява следното:

– В **пункт с. Вресово** в точка Т1+Т3 0-20см. се наблюдава много силно кисела реакция на почвата (pH3,54), в същата точка на дълбочина от 20-40см. почвата има също силно кисела реакция (pH 3,61). В точка Т6-Т8 0-20см. също се наблюдава силно кисела реакция (pH 3,75), в същата точка на дълбочина 20-40см. е (pH 3,70). В точка Т9+Т11 0-20см. почвата е много силно кисела (pH 4,03), а на дълбочина 20-40см. (pH 3,97). В точка Т14+Т16 на дълбочина 0-20см. реакцията е много силно кисела (pH 3,79), в същата точка на дълбочина 20-40см. Е също много силно (pH 3,59). Степента на наситеност на почвата с бази (V_3) и в двете дълбочини няма вредна почвена киселинност (V_3 варира от 94,1% до 98,0,0%).

– В **пункт гр. Ахтопол** в точка Т1+Т3 0-20см. се наблюдава средно кисела реакция (pH 5,85), тъй както и на дълбочина 20-40см. в същата точка реакцията е слабо кисела (pH 6,18). В точка Т6+Т8 0-20см реакцията също е неутрална (pH 6,36), в същата точка на дълбочина 20-40см. отново реакцията е неутрална (pH 6,04). В точка Т9+Т11 0-20см. отново реакцията на почвата е неутрална (pH 6,27), в същата точка на дълбочина 20-40см. е (pH 6,44). В точка Т14+Т16 0-20см. реакцията е слабо кисела (pH 5,62), а на дълбочина 20-40см. (pH 5,88) - неутрална.

– В **пункт с. Подвис** точка Т1+Т3 0-20см. реакцията на почвата е слабо кисела (pH 5,07), в същата точка от 20-40см. реакцията е също слабо кисела (pH 5,12). В точка Т6+Т8 0-20см. са получени стойности (pH 5,32), а в същата точка на дълбочина 20-40см. реакцията остава слабо кисела (pH 5,36). В точка Т9+Т11 0-20см. реакцията на почвата отново е слабо кисела (pH 5,16), в същата точка на дълбочина 20-40см. реакцията е същата (pH 4,69). В точка Т14+Т16 0-20см. реакцията на почвата е (pH 4,57) и на 20-40см. (pH 3,61) като прави реакцията на почвата слабо кисела. Степента на наситеност на почвата с бази (V3) варира от 99,4% до 99,8%, което ги прави слабо киселинни.

– В **пункт с. Ново Паничарево** в точка Т1+Т3 0-20см. реакцията на почвата е средно кисела (pH 4,44), в същата точка от 20-40см. реакцията е (pH 4,57). В точка Т6+Т8 0-20см. са получени стойности (pH 5,71) което прави почвата слабо кисела, точка на дълбочина

20-40см. е реакцията е същата (pH 4,52). В точка Т9+Т11 0-20см. реакцията на почвата отново е също слабо кисела (pH 4,68), в същата точка на дълбочина 20-40см. реакцията е средно кисела (pH 4,57). В точка Т14+Т16 0-20см. реакцията на почвата е (pH 4,53), а на дълбочина 20-40см. (pH 4,40) което прави почвата кисела. Степента на наситеност на почвата с бази (V3) варира от 99,6% до 99,8% , което ги прави слабо киселинни.

От представените анализи на почвите при изпълнение на заложените в комплексните разрешителни планове за мониторинг на почвите не са констатирани отклонения, които да показват замърсяване и увреждане на почвата (справка 3.4). По показател тежки метали не са установени стойности, превишаващи МДК. При извършените планови проверки във връзка с Комплексни разрешителни на обекти, не е констатирано замърсяване вследствие течове от резервоари, варели, тръбопроводи и др.

Дадени са становища на 7 бр. ГДОС във връзка с изпълнение на условията по мониторинг на почви в Комплексните разрешителни на „Свинекомплекс Зимен" АД, с. Зимен, община Карнобат; „Свинекомплекс Крумово Градище" АД, с. Крумово Градище, община Карнобат; Регионално депо за неопасни отпадъци за общините Созопол, Приморско и Царево в землището на с. Равадиново, община Созопол; „Регионално предприятие за управление на отпадъците, обслужващо общините Камено, Бургас, Айтос, Карнобат, Несебър, Поморие, Руен, Средец и Сунгурларе", с. Братово, община Бургас; Депо за неопасни и инертни отпадъци за община Малко Търново, „Топлофикация – Бургас" ЕАД, община Бургас, „Лукойл Нефтохим Бургас" АД, община Бургас.

От извършените през 2019 г. проверки на 22 бр. животновъдни обекти е констатирано, че в (16 бр.) от тях торовия отпад се съхранява, съгласно изискванията на добрите земеделски практики т.е. в съоръжения, с водонепропусклива основа и стени, недопускащи изтичания, които биха довели до замърсяване на почвите. На останалите 6 бр. обекти е констатирано, че съхранението на торовия отпад не се извършва в подходящи съоръжения, в повечето случаи директно върху земната повърхност, което е предпоставка за замърсяването й. Направените предписания за изграждане на торохранилища, отговарящи на изискванията на добрите земеделски практики са изпълнени. Оползотворяването на торовия отпад се извършва чрез торене на собствени земи, взети под аренда или се предоставят за торене на земи на други собственици. Съставени са два броя АУАН.

При извършените планови проверки във връзка с Комплексни разрешителни на обекти не е констатирано замърсяване вследствие течове от резервоари, варели, тръбопроводи и др.

6. Нерегламентирано изхвърляне на отпадъци върху почвената повърхност (строителни, битови, промишлени и селскостопански отпадъци)

През отчетния период на територията на РИОСВ-Бургас не е имало замърсяване на почвите със строителни, битови отпадъци, нефтопродукти или други химични вещества. Проблеми със замърсяване на почвите се наблюдават главно в селскостопанските обекти и по-конкретно със съхраняването на торовия отпад. За намаляване и предотвратяване на тези замърсявания, РИОСВ-Бургас осъществява необходимия контрол върху земеделските производители - животновъдите и земеделските кооперации.

7. Кратка обобщена оценка за състоянието на почвите на територията на РИОСВ – Бургас

Контролната дейност е насочена към превантивно и текущо наблюдение на опазването на почвите от замърсяване. Правомощията, дадени на РИОСВ в Закон за почвите спомагат за проследяване динамиката на вредни вещества в почвите, съобразно нормите за допустимото им съдържание по Наредба № 3 и предприемането на действия за недопускане замърсяване и увреждане на почвите с продукти на растителна защита.

Следи се за правилното съхранение на торовият отпадък от дейността на животновъдните ферми и използването му за торене чрез сключени за тази цел договори с кооперации и селскостопански производители. При разглеждане на инвестиционните предложения, свързани с отглеждане на животни се поставят условия за съхраняването му в съоръжения, изградени с водоустойчиво дъно и стени, по начин, който да предотвратява изтичането им извън него и разпространението на миризми. При наличието на два вида торов отпад – течен и твърд, съхранението им да става в две отделни съоръжения. Капацитетът на съоръжението да бъде съобразен с броя на отглежданите животни и продължителността на периода за съхранение на торовия отпад (4 месеца – течен, 6 месеца – твърд). Да се сключват договори за оползотворяване на оборския тор, в случай, че последния не се използва за торене на земеделски земи, собственост на инвеститора.

Във връзка с опазването и екологосъобразното използване на земните недра по отношение състоянието на компонент „Почви” при извършване на дейностите по предоставени разрешения за търсене и проучване и концесии за добив се следи да не се допуска замърсявания на почвите при извършване на проучвателните и добивните работи и при управлението на минните отпадъци. както и да не нарушават земните недра и земната повърхност извън концесионните площи.

Почвите на контролираната територия са незамърсени с тежки метали и металоиди и органични замърсители. От ежегодно провеждания мониторинг на почвите се установява тенденция на задържане на нивата на наблюдаваните индикатори, които са в граници много под границите на максимално допустимите концентрации. От извършените анализи за вкисляване и засоляване на почвите не са установени стойности, застрашаващи почвеното плодородие, освен засолените терени в землищата на с. Каменар, община Поморие и кв. Рудник, гр. Бургас.

За доброто състояние на почвите спомага:

– Прилагането на новия Закон за почвите, имащ за цел опазване, устойчиво ползване и възстановяване на почвите. С него се регламентира политиката, дейностите и отговорностите на Правителство, регионални структури, местни органи на управление, собственици и ползватели на земи, имащи отношение с опазването или възстановяването на функциите на почвата.

– Балансираното торене на отглежданите селскостопански култури.

– Въвеждането на програми за екологосъобразно земеделие и животновъдство.

– По-малко използване на продукти за растителна защита и минерални торове, поради намаляване площта на обработваемите земи и интензивно отглеждани култури.

– Използването на съвременни продукти за растителна защита, които са с кратък период на полуразпад, не се акумулират в почвата и не предизвикват замърсяване на почвите с пестициди.

Почвите са компонент, върху който всяко неспазване на нормативните изисквания за опазване на води, въздух, отпадъци въздейства отрицателно върху тях и ги замърсява локално или дифузно от организирани и неорганизирани източници, включително и трансгранични въздействия.

II.4. ЗАЩИТЕНИ ТЕРИТОРИИ И БИОРАЗНООБРАЗИЕ

Опазването на защитените територии и биологичното разнообразие е регламентирано със Закона за биологичното разнообразие, Закона за защитените територии, Закона за лечебните растения, Закона за защита на животните, Закона за генномодифицираните организми, Закона за горите и Закона за лова и опазване на дивеча. Българското законодателство е напълно синхронизирано с Европеското законодателство.

Държавата изгражда Национална екологична мрежа, включваща:

- защитени зони, като част от Европейската екологична мрежа „НАТУРА 2000“, в които могат да участват защитени територии;
- защитени територии, които не попадат в защитените зони;

За защитените територии, попадащи в границите на защитени зони, се прилага Законът за защитените територии.

В Националната екологична мрежа приоритетно се включват КОРИНЕ места, Рамсарски места, важни места за растенията и орнитологични важни места.

1. Защитени територии

Законът за защитените територии е приет от Народното събрание през месец ноември 1998 г. Той определя взаимоотношенията между институциите, отговорни за защитените територии и гарантира по-ефективното опазване на природата и защита на местните интереси.

Законът въвежда съвременна и съобразена с международните норми категоризация на защитените територии: резерват, национален парк, природна забележителност, поддържан резерват, природен парк и защитена местност. Шестте категории защитени територии се различават по състояние и степен на съхраненост на дивата природа в тях. Това определя целите на управление на съответната защитена територия. Като правило може да се каже, че колкото по-непокътната е природата, толкова е по-строг режимът на защита и управление на съответния природен обект. Това се изразява предимно в ограничаване на човешките дейности в него, с цел съхраняване на естествените екосистеми.

Природна забележителност „Пясъчни дюни 5 броя - Несебър“

Регионалните инспекции по околната среда и водите осъществяват контрол върху дейностите на ползвателите и собствениците на гори, земи и водни площи в защитените територии.

Общият брой на защитените територии в страната е 1023. От тях на територията на РИОСВ-Бургас има 101 защитени територии, от които **6 резервата (Р)**, **3 поддържани резервата (ПР)** и **част от** поддържан резерват “Калфата”, попадащ основно в територията на РИОСВ-Варна, **1 природен парк (ПП)**, **55 защитени местности (ЗМ)** и **35 природни забележителности (ПЗ)**.

Защитените територии представляват 16,14% от териториалния обхват на РИОСВ-Бургас, при среден процент за страната 5%.

На територията, контролирана от РИОСВ-Бургас се намират и някои защитени обекти с международно значение:

- един от четирите за България **биосферни парка - „Узунбуджак“**, обявявен през 1977 г. от Организацията на обединените нации за образование, наука и култура (ЮНЕСКО) към ООН и разширен през 2017 г. на 29-ата сесия на Междуправителствения координационен съвет по Програмата „Човекът и биосферата“, в изпълнение на съвременните изисквания на Сивилската стратегия. Биосферен парк „Узунбуджак“ обхваща цялата територия на община Малко Търново
- 5 от единадесетте за България влажни зони с международно значение по Рамсарската конвенция – Комплекс Поморие, Атанасовско езеро, Бургаско езеро, Защитена местност „Пода“ и залива Форос, Комплекс Ропотамо.

Списък на защитените територии, както и информация за най-важните защитени територии с национално и международно значение в обхвата на контрол на РИОСВ-Бургас са дадени в Приложение към доклада. Подробна информация (наименование на защитената

територия, заповед за обявяване, ДВ, местоположение – землище, община, област и режим на опазване) може да бъде намерена на електронните страници на РИОСВ-Бургас и МОСВ в раздел „Природа“.

Съгласно Закона за защитените територии, организацията за охрана на защитените територии, изключителна държавна собственост е в правомощията на Министерството на околната среда и водите. РИОСВ-Бургас организира и осъществява охрана на резерватите и поддържаните резервати.

Поддържан резерват „Вельов вир“

През 2019 г. е прекатегоризирана ПЗ „Находище на урумово лале в м. „Лаликото“ в защитена местност.

За всички резервати и поддържани резервати има изработени и утвърдени Планове за управление. За изпълнение на заложените в плановете за управление дейности, ежегодно РИОСВ-Бургас изготвя План за дейности в защитените територии – изключителна държавна собственост. През 2019 г. в рамките на плана са извършени дейности на научна основа за подобряване и опазване на популациите на бялата и жълта водни лилии и други консервационно значими видове растения в поддържан резерват „Вельов вир“. Извършено е почистване от отпадъци на резерват „Ропотамо“ и ремонтиран Посетителски център „Ропотамо“. Възстановени са противопожарните табла в резерватите. Финансирани са дейности, свързани с кампании по опазване на околната среда.

Инспекцията поддържа и обслужва два посетителски центъра – Посетителски център „Ропотамо“ и Укритие за наблюдение на птици към ПР „Атанасовско езеро”. По предварителна

заявка, експерти на инспекцията изнасят образователни беседи. През 2019 г. двата центъра са посетени от 2138 човека, изнесени са образователни беседи на организирани групи посетители, включително и придружаването им от експерти по маршрутните пътеки в резервати „Ропотамо“ и „Атанасовско езеро“.

През 2019 г., при извършения контрол в защитените територии не е установено настъпила промяна в находищата и обектите, цел на опазване в тях. Дадени са предписания за обозначаване на границите и подходите към ЗТ с информационни табели, които са изпълнени. Установените нарушения са основно в ЗТ по Черноморското крайбрежие и са свързани с нерегламентирано навлизане и паркиране на автомобили, както и обособяване на нерегламентирани временни паркинги.

2. Биоразнообразие

2.1. Обща информация

Биологичното разнообразие е неразделна част от националното богатство на Република България и опазването му е приоритет на всички компетентни институции.

Територията, контролирана от РИОСВ-Бургас, обхващаща южната част на Черноморското крайбрежие и неговите влажни зони, Странджа планина и част от Котленска планина се отличава с богато и уникално биоразнообразие, със съхранени и опазени множество застрашени, защитени, реликтни и ендемични растителни и животински видове и техните генетични ресурси.

Големият брой влажни зони с международно значение (пет от общо единадесет за територията на цялата страна) осигурява благоприятна среда за гнездене на много птици, както и хранителна база за зимуващите и прелетни птици. Тук се намира най-богатото на птици място в България – Атанасовско езеро. От 409 вида, срещащи се на територията на цялата страна в района му, са регистрирани около 333. Тук намират подслон 14 световно застрашени вида като кълроглав пеликан, малък корморан, червеногуша гъска, малка белочела гъска, тънкоклюн свирец, белоока потапница и др. Езерото е едно от малкото места в България, където се размножава гривестата рибарка, малката черноглава чайка и дебелоклюната рибарка. На територията му гнезди преобладаващата част от българската популация на саблеклюна и на морския дъждосвирец. С голямо разнообразие на представителите на птичия свят се характеризират и останалите влажни зони – местността „Пода”, Комплекс Ропотамо, Поморийско езеро и Бургаско езеро.

Кокилобегач (*Himantopus himantopus*) и Саблеклюн (*Recurvirostra avosetta*)

По източното крайбрежие на Черно море минава вторият по големина прелетен път на птиците от Европа към Африка „Виа Понтика“. Всяка пролет и есен над района прелитат хиляди щъркели, грабливи птици, пеликани.

С голямо флористично и фаунистично богатство се отличава и територията на Странджа планина. Топлият и мек климат, в съчетание с изобилните валежи и високата влажност е причина тук да се съхранят редица терциерно-реликтни видове и съобщества, характерни за понтийско-евксинската вечнозелена флора, от която най-известна е цъфтящата с красиви виолетови цветове странджанска зеленика (*Rhododendron ponticum).*

Странджанска зеленика (*Rhododendron ponticum*)

Разнообразните климатични, топографски и почвени условия в Странджа определят качествата и многообразието на горските местообитания. В тях се срещат кавказки, средноевропейски и медитерански представители на растителния свят. Преобладават дъбови гори с участие основно на източен горун (*Quercus policarpa*) и благун (*Q. frainetto*) и гори от източен бук (*Fagus orientalis*). В природен парк „Странджа“ се срещат около 1670 вида висши растения (над 44% от видовото богатство в страната). Български ендемити са йордановото подрумиче (*Anthemis jordanovi)*, странджанското сапунче (*Saponaria strandjensis)*, търиловото великденче (*Veronica turrilliana)*. Изключително рядък за странджанските гори е тисът (*Taxus baccata*). Особено ценни за флората са странджанската зеленика, странджанския дъб, пирена, калуната, колхидски джел, понтийското бясно дърво, червената пираканта, кавказка иглика, багрилна звъника, тракийски ранилист.

Странджанска (кавказка) боровинка/*Vaccinium arctostaphylos L./*

Терциерни реликти, срещащи се на територията на Странджа са странджански дъб, лавровишня, понтийско бясно дърво, колхидски джел, чашковидна звъника, странджанска боровинка, кавказка иглика, дива мушмула и др.

Заедно с прилежащото крайбрежие странджанският район е и един от най-богатите на животински видове в страната. Тук се срещат 32 вида земноводни и влечуги, сред които са вдлъбнаточел смок, змиегущер, леопардов смок, дъждовник, сухоземна костенурка. В реките на Странджа живеят 40 вида риби като речна пъстърва, кримска мряна, резовски карагьоз, лупавец, брияна, див шаран. Впечатляващо е и птичето богатство на Странджа, 261 вида, от тях гнездящи 124. Срещат се черен щъркел, бухал, скален орел, земеродно рибарче. Описаните бозайници в Странджа са 54 вида, сред които златка, пъстър пор, видра, невестулка, вълк, чакал, лисица и др.

По Южното Черноморие се намират и две от малкото за нашата страна находища на интересния защитен вид – жълта водна роза, бърдуче (*Nuphar lutea*), който цъфти с красиви яркожълти цветове. Находищата са в защитена местност „Устието на река Велека“, землище на село Синеморец и в поддържан резерват „Вельов вир” край град Приморско. Другите находища на вида са край реките Марица и Струма, където има стоящи и бавнотечащи сладки води.

Интерес представлява и единственото за територията на България естествено находище на българския ендемит бодливо сграбиче (*Astracantha aitosensis*), известно сред населението като айтоски генгер. Този своеобразен и изключително интересен растителен вид е

разпространен в България само върху характерните със своята обезлесеност, скален състав и сухост планински възвишения на изток и запад от град Айтос.

Растенията са силно разклонени в горната си част и с почти плоска повърхност, напомнящи миниатюрни акации от африканските савани. В сравнение с големите си туфи, цветчетата на астрагалуса са съвсем дребни и почти незабележими сред влакнестите листа и бодли.

Бодливо сграбиче (*Astracantha aitosensis*)

По крайбрежните пясъци и дюни в местността „Каваците“ край гр. Созопол, в резерват „Ропотамо“и поддържан резерват „Пясъчната лилия“ се наблюдават находища с висока плътност на защитения растителен вид пясъчна лилия (*Pancratium maritimum*).

Пясъчната лилия е многогодишно луковично растение. Цъфти юли-август с големи бели цветове, плодоноси октомври. Има висока семенна продуктивност, но възобновяването по семенен път е ограничено. Поради изключителната си красота и приятен аромат пясъчната лилия е наричана още „Царицата на цветята или Морски нарцис“.

2.2. Защитени животински видове

За защитени на територията на цялата страна се обявяват дивите животински и растителни видове, посочени в приложение № 3.

При постъпване на сигнали за намерени животински екземпляри в безпомощно състояние, ранени или мъртви, в зависимост от състоянието на екземпляра и по преценка на регионалния орган: се пуска на свобода в подходящ район; се изпраща за лечение или отглеждане в спасителен център, ветеринарна клиника или зоологическа градина; се предоставя на научна организация или природонаучен музей за попълване на учебни сбирки; се оставя на мястото, където е намерен или убит.

През 2019 г. са настанени 62 бедстващи екземпляра от защитени видове в Спасителния център за диви животни – Стара Загора, а в Център за рехабилитация и размножаване на сухоземни костенурки в с. Баня са настанени 104 екземпляра сухоземни костенурки.

2.3. Видове под режим на опазване и на регулирано ползване

От растенията под режим на опазване и регулирано ползване, за територията на РИОСВ-Бургас, най-използваният вид е блатното кокиче (*Leucojum aestivum*). Видът е с голямо икономическо значение. Използва се като суровина за добиване на алкалоида галантамин, на чиято основа се произвежда уникалното българско лекарство за лечение на детски паралич „Нивалин“.

Блатното кокиче (*Leucojum aestivum*)

За региона на РИОСВ-Бургас, със Заповед №РД-521 от 2003 г. на министъра на околната среда и водите са определени пет находища, от които е възможен добив на листо-стъблена маса от блатно кокиче за стопански нужди:

- защитена територия ЗМ „Находище на блатно кокиче в м. Блатото“, община **Созопол;**
- **защитена територия ЗМ „Калината“, община Несебър;**
- защитена територия ЗМ „Находище на блатно кокиче в м. Чаирите“, община Поморие;
- находище в землището на с. Присад, община Созопол;
- находище в землището на с. Лозенец, община Царево.

Добивът на блатно кокиче се извършва при доказано добро състояние на находището. За целта, комисия от експерти определя състоянието на находищата и допустимите количествата за добив, които се отразяват в ежегодна заповед на министъра на околната среда и водите.

Находище ЗМ „Калината“

Находище, с. Лозенец, Община Царево

През 2019 г. със заповед на Министъра на околната среда и водите е допуснат добив на листо-стъблена маса от блатно кокиче за стопански нужди от територията на ЗМ „Калината“ в количество до 2000 кг. Ползване в находището не е разрешено от собственика му ТП „ДЛС Несебър“ към ЮИДП-Сливен, т.к. ЗМ „Калината“ е определена по Ловностопанския план за база за интензивно развъждане на дивеча и събирането на блатно кокиче съвпада с размножителния период на дивеча.

2.4. Лечебни растения

Районът, контролиран от РИОСВ-Бургас е с възможности за стопанско събиране и обработване на лечебни растения, включени в приложението на Закона за лечебните растения. В инспекцията са регистрирани 12 билкозаготвителни пункта и складове за съхранение на лечебни растения. През 2019 г. не са заявявани и добивани лечебни растения, които са под специален режим на опазване и ползване по реда на чл. 10 от ЗЛР. В резултат на извършваните регулярни проверки на билкозаготвителите през последните години се наблюдава тенденция към намаляване на нерегламентираното ползване на лечебните растения.

2.5. Защитени вековни дървета

На територията на РИОСВ-Бургас има защитени 46 броя вековни дървета, обявени по реда на Закона за биологичното разнообразие. През 2018 г. и 2019 г. е извършена цялостна

проверка на вековните дървета, като е актуализирано състоянието им (обиколка на стъблото, височина, възраст и физиологично състояние). Установено е, че 8 от защитените дървета са необратимо увредени, а едно от тях е загубило характеристиките, които го правят забележително. Същите ще бъдат заличени по реда на Закона за биологичното разнообразие..

Списък/регистър на вековните дървета може да бъде намерен на страницата на РИОСВ-Бургас в раздел „Природа – Биологично разнообразие“.

Вековния орех (*Juglans regia*) край с. Варовник, общ. Средец

2.6. Защитени зони, като част от Европейската екологична мрежа „НАТУРА 2000“

Изграждането на защитените зони (НАТУРА 2000 местата) в Р България е регламентирано в Закона за биологичното разнообразие. Натура 2000 е общоевропейска екологична мрежа, съставена от защитени зони, целяща да осигури дългосрочното оцеляване на най-ценните и застрашени видове и местообитания за Европа в съответствие с основните международни договорености в областта на опазването на околната среда и биологичното разнообразие. Местата, попадащи в екологичната мрежа, се определят в съответствие с две основни за опазването на околната среда Директиви на Европейския съюз – Директива 92/43/ЕЕС за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна (наричана

накратко Директива за хабитатите) и Директива 2009/147/ЕС за опазване на дивите птици (наричана накратко Директива за птиците). Определени са два типа защитени зони:

- защитени зони за опазване на дивите птици;
- защитени зони за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна.

Всички защитени зони за опазване на дивите птици са с издадени заповеди за обявяване. От защитените зони за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна има издадена една заповед за обявяване на ЗЗ BG0000574 „Ахелой - Равда – Несебър“.

През 2019 г. не са извършвани промени в площта или в предмета и целите на опазване на защитените зони на територията на РИОСВ-Бургас. Няма издадени нови заповеди за обявяване.

Списък/регистър на защитени зони на територията на РИОСВ-Бургас е даден в приложение към доклада.

Министерството на околната среда и водите е изготвило публично достъпна Информационна система за защитени зони от екологичната мрежа „Натура 2000“, която може да бъде намерена на следният електронен адрес: **http://natura2000.moew.government.bg** и която дава пълна информация за всяка защитена зона.

2.7. Общо състояние на горския фонд и проведените мероприятия, свързани със защитата, възпроизводството и охраната на горите

Голяма част от биологичното разнообразие е съсредочена в горските територии ползването и опазването на които е регламентирано със Закона за горите (ЗГ) и Закона за лова и опазване на дивеча (ЗЛОД), прилагани от Министерството на земеделието, храните и горите (МЗХГ).

Регионална дирекция по горите (РДГ) – Бургас към Изпълнителната агенция по горите при МЗХГ контролира изпълнението на ЗГ и упражнява общ надзор и методическо ръководство върху дейността на всички органи и лица, на които са възложени задължения по него, включително изпълнение на дейностите в горските територии, собственост на държавата, физически, юридически лица и общини на територията на РДГ.

Територята на РИОСВ Бургас попада в обхвата на „Югоизточно държавно предприятие“ ДП – Сливен (ЮИДП Сливен) към МЗХГ, което стопанисва държавните горски територии в пет административни области – Бургас, Сливен, Стара Загора, Хасково и Ямбол. На територията на област Бургас попада 12 териториални поделения (ТП) на ЮИДП Сливен, от които 3 държавни ловни стопанства (ДЛС) и 9 държавни горски стопанства (ДГС).

Следващата информация е предоставена със съдействието на РДГ Бургас и ЮИДП Сливен .

I. Състояние на горския фонд по видове собственост и лесокултурна дейност.

Общата площ на горските територии и земеделските територии придобили характеристика на гора в обхвата на РДГ Бургас към 31.12.2019 г. възлиза на 348 663 ха (с горите на МОСВ). В сравнение с предходната 2018 г. площта им е увеличена с общо 764 ха получени както следва:

След проведена инвентаризация на горските територии и изготвяне на нов горскостопански план (неутвърден) се увеличава общата площ на ТП „ДЛС Несебър” с 772 ха.

В резултат на проведени процедури по промяна на предназначението на горски територии и на основание издадени заповеди на министъра на земеделието и храните са изключени горски територии с обща площ 8 ха в обхвата на ТП „ДГС Бургас”.

Спрямо миналата година се увеличават площите на горските територии собственост на държавата с 5 222 ха, на физически, юридически лица и религиозни организации общо с 426 ха и площта на земеделски територии, придобили характеристика на гора по смисъла на чл. 2, ал. 1 от Закона за горите с 886 ха. Намаляване на площта се констатира при общинските горски територии с 5 770 ха. Посочените промени се дължат на проведената инвентаризация на горските територии на ТП „ДЛС Несебър” и влезли в сила съдебни решения за признаване на право на собственост.

Залесената площ от 325 080 ха през 2018 г. се е увеличила на 325 880 ха през 2019 г., което се дължи основно на инвентаризацията на неинвентаризираните досега гори и на самозалесилите се насаждения между последните две инвентаризации на ТП „ДЛС Несебър”.

Незалесената площ е намаляла, като се отчита намаление в площта на пожарищата, голините, скалите, реки и сипей. Увеличение има в площта на сечищата, поляните, разсадниците и други недървопроизводителни горски площи.

През 2019 г. площта на пожарищата в ДГТ е 7 ха и в сравнение с 2018 г. е намалена с 5 ха. Невъзобновените сечища през 2019 г. са 172 ха и спрямо миналата година са се увеличили с 66 ха. През 2019 г. е извършено залесяване в ДГТ на площ от 19,9 ха.

Площта на горските територии в обхвата на РДГ, гр. Бургас се разпределя по видове собственост както следва:

Таблица № 1

№ по ред	Гори, вид собственост	Обща площ (ха)	Залесена площ (ха)	% от общата площ
1	Държавни	217 988	204 208	62,5
2	Общински	92 289	85 557	26,5
3	Физически лица	12 716	11 517	3,6
4	Юридически лица	3 286	2 926	0,9
5	Религиозни организации	1 448	1 223	0,4
6	Гори върху земеделски земи	14 497	14 440	4,2
7	Гори на МОСВ	6 439	6 009	1,9
	Общо:	**348 663**	**325 880**	**100,0**

Половината от общата площ на горските територии в РДГ, гр. Бургас е заета от издънкови гори за превръщане (49,1%), след тях се нареждат широколистните високостъблени гори с участие 32,8%. Разпределението на общата площ по видове гори е посочено в таблица № 2.

Таблица № 2

№ по ред	Вид гори	Обща площ (ха)	%
1	Иглолистни	35 713	10,2
2	Широколистни високостъблени	114 210	32,8
3	Издънкови за превръщане	171 063	49,1
4	Нискостъблени	27 677	7,9
	Общо:	**348 663**	**100,0**

Общата площ на Природен парк (ПП) „Странджа” е 99 369 ха (с горите на МОСВ). Природния парк обхваща цялата територия на ТП „ДГС Звездец”, ТП „ДГС Кости”, ТП „ДГС Малко Търново”, ТП „ДЛС Граматиково”, 17 842 ха от общата площ на ТП „ДГС Царево” и 24 ха от площта на ТП „ДГС Ново Паничарево”.

Горските и земеделските територии по видове собственост попадащи в ПП „Странджа” са посочени в таблица № 3.

Таблица № 3

№ по ред	Гори, вид собственост	Обща площ (ха)	%
1	Държавни	83 742	84,3
2	Общински	1 120	1,1
3	Частни лица	1 404	1,4
4	Религиозни организации	2	-
5	Гори върху земеделски земи	7 645	7,7
6	Гори на МОСВ	5 456	5,5
	Общо:	**99 369**	**100,0**

Общинските горски територии в Бургаска област възлизат на 92 289 ха. Инвентаризирани са и 9 508 ха гори върху земеделски територии собственост на общини. Общата площ на горските и земеделските територии собственост на общини е 101 797 ха, като разпределението й по общини е показано в таблица № 4.

Таблица № 4

№ по ред	Община	Горски територии (ха)	Земеделски територии (ха)	Обща площ (ха)	%
1	Сунгурларе	20 687		20 687	20,3
2	Карнобат	7 964		7 964	7,8
3	Руен	243	1327	1 570	1,5
4	Айтос	57	622	679	0,7
5	Поморие	4 754	886	5 640	5,5
6	Несебър	10 328	1383	11 711	11,5
7	Бургас	2 189		2 189	2,2
8	Камено	41		41	-
9	Созопол	9 387	204	9 591	9,4
10	Приморско	13 605	613	14 218	14,0
11	Царево	379	878	1 257	1,2
12	Малко Търново	812	3 595	4 407	4,3
13	Средец	21 843		21 850	21,5
	Общо:	**92 289**	**9 508**	**101 797**	**100,00**

Горите върху земеделски земи на територията на РДГ, гр. Бургас са на площ от 14 497 ха. Разпределението им по собственост е следното:

Таблица № 5

№ по ред	Гори, вид собственост	Обща площ (ха)	%
1	Държавни	230	1,6
2	Общински	9 508	65,6
3	Физически лица	4 395	30,3
4	Юридически лица	309	2,1
5	Религиозна собственост	55	0,4
	Общо:	**14 497**	**100,0**

II. Информация за извършените дейности по добив на дървесина от горите през 2019 г.

На територията на област Бургас през 2019 г. е извършен добив на дървесина в държавни гори по площ и по видове сечи както следва:

№ по ред	ДГС / ДЛС	ГСП / ЛУП от … год.	Площ на горските територии - ха			Средно гододишно ползване по ГСП		Отгледни сечи без материа-лен добив в ха
			Обща	в т.ч. държавни територии		стояща дървесина пл. м3	лежаща дървесина /без вършина/ пл. м3	
				площ	%			
1	**Царево**	2016	30 279	28 198	93	44 801	36 550	2
2	**Кости**	2018	13 411	9 964	74	25 620	20 142	12
3	**Малко Търново**	2018	23 259	18 290	79	39 563	33 033	47
4	**Ново Паничарево**	2017	22 338	6 748	30	18 685	15 833	86
5	**Средец**	2011	43 657	19 356	44	42 427	31 679	65
6	**Бургас**	2014	21 075	11 249	53	22 699	17 189	44
7	**Айтос**	2010	44 996	41 923	93	65 640	55 007	146
8	**Карнобат**	2013	30 295	19 779	65	44 037	37 251	17
9	**Звездец**	2018	22 421	18 433	82	32 300	26 030	30
10	**Ропотамо**	2012	16 472	5 368	33	13 030	11 405	0
11	**Граматиково**	2017	22 412	20 081	90	44 070	35 926	35
12	**Несебър**	2019	37 463	18 792	50	25 596	21 458	18
	О Б Щ О :		**328 078**	**218 181**	**67**	**418 468**	**341 503**	**502**

III. Информация за извършените дейности по възобновяване на горите през 2019 г.

Създаването на нови гори включва дейностите по събиране, добив и производство на горски репродуктивни материали, залесяване, попълване, отглеждане, инвентаризация на културите, подпомагане на естественото възобновяване и борба с ерозията.

На територията на област Бургас производството на фиданки се извършва в 9 бр. разсадници, които са в следните горски и ловни стопанства:

ДГС Бургас – разсадник ”Росенец”;
ДГС Айтос – разсадник „Извора;
ДГС Средец – разсадник ”Малката река ”;
ДГС Карнобат – разсадниците „Карнобат” и ”Камчия”;
ДЛС Несебър – разсадниците „Порой” /с национално значение/ и „Поморие”,
ДГС Царево – разсадник „Зиркова воденица”.
ДГС Граматиково – разсадник „Качул”.

Извършените дейности по възобновяване на горите:в държавните голски и ловни стопанства през 2019 г. са отразени в следващата таблица

ДГС/ДЛС	Почво-подготка дка	Залесяване дка	Отглеждане на култури дка	Производство на фиданки х. бр.	Семесъби-ране кг
ДГС Айтос	80	80	325	254	4 125
ДГС Бургас	100	40	278	53	1 000
ДЛС Граматиково			66		
ДГС Средец	9	0	460	82	1 500
ДГС Карнобат		0	280	3	
ДГС Царево	9	9	43	10	
ДГС Малко Търново	20	20	256		
ДГС Ново Паничарево	10	10	38		
ДЛС Ропотамо					
ДЛС Несебър	10	15	105	48	100
ДГС Звездец	20	25	186		
ДГС Кости					
Общо:	**258**	**199**	**2 037**	**450**	**6 725**

При годишен разчет – **193 дка**, през 2019 г. са залесени общо – **1262 дка**, 199 дка ДГТ и 1063 дка ОГТ, разпределени, както следва:

- ✓ ТП „ДГС Айтос” – 80 дка
- ✓ ТП „ДГС Бургас” – 40 дка
- ✓ ТП „Ново Паничарево“ – 10 дка
- ✓ ТП „ДГС Царево” – 9 дка
- ✓ ТП „ДГС Малко Търново” – 20 дка
- ✓ ТП „ДЛС Несебър” – 15 дка
- ✓ ТП „ДГС Звездец” – 25 дка
- ✓ Община Средец – 1063 дка

Цели на залесяването са:

- възстановяване на изредени гори и култури, и на гори пострадали от биотични, абиотични въздействия
- производство на дървесина
- озеленяване и подобряване на ландшафта
- поддържане на лесистостта на територията
- осигуряване на защита срещу ерозия и пожари.

Насоки на залесяването са:

- ново залесяване – 80 дка
- в зрели гори – 45 дка
- попълване на редини – 6 дка
- за възстановяване на гори – 1131 дка

По насоки на залесяване в 1-год. горски култури - държавна собственост, преобладават залесяванията „за възстановяване на гори“ – 1 131 дка, или 90%, от които 15 дка върху

пожарища, „в зрели гори” – 45 дка или 4%, „ново залесяване” - 80 дка или 6%. Високият процент на залесяванията в насоката „за възстановяване на гори“ е вследствие на дадените указания за приоритетно включване в годишните планове на ТП ДГС/ДЛС на всички площи, пострадали от природни въздействия, пожари и болести, които е невъзможно да бъдат естествено възобновени.

Традиционно, превес имат залесяванията с широколистни видове – 99%, като през 2019 г. най-използвани видове са благун, източен горун, космат дъб, цер. Топола и бадем са залесените видове в община Средец.

Върху 89 дка е извършена пълна механизирана почвоподготовка (Айтос, Царево, Несебър) и върху 1063 дка частична механизирана почвоподготовка (дупки). Най-използваният вид ръчна почвоподготовка за залесяване е направа на тераси.

Наличната почвоподготовка към 01.01.2019 г. е 149 дка, разпределена, както следва: ДГС Бургас - 100 дка; ДГС Средец - 9 дка; ДГС Малко Търново - 20 дка; ДГС Звездец - 20 дка. Есенно залесяване е извършено в ДГС Царево на площ от 9 дка. В ДГС Ново Паничарево почвоподготовката върху 10 дка е извършена пролетта преди залесяването.

Достигнатият среден процент на прихващане на създадените в държавните горски територии 1-год. култури е 87%, на 2-год. – 81%, на 3-год. – 79%, на 4-год. – 77% и на 5-год. – 81%. Средният процент на прихващане за ДГТ е 81%. В общинските горски територии процента на прихващане е 62%. Средният процент на прихващане за ДГТ и ОГТ е 72%.

Приоритетно залесяването е извършено с фиданки, произведени от семена, събрани в семепроизводствените насаждения, за които е издаден основен сертификат за идентификация.

Извършено е попълване на горски култури върху площ от 127 дка, както следва: ТП „ДГС Средец” - 85 дка, ТП „ДГС Карнобат” - 12 дка, ТП „ДГС Малко Търново” - 10 дка, ТП „ДГС Ново Паничарево” - 1 дка, ТП „ДЛС Несебър” - 19 дка.

През 2019 г. от семепроизводствените насаждения на територията на ТП „ДГС Айтос”, ТП „ДГС Бургас”, ТП „ДГС Средец” и ТП „ДЛС Несебър”, ТП „ДГС Върбица“ са събрани Благун - 700 кг, Космат дъб - 100 кг, Цер - 6 400 кг, Липа - 25 кг или общо **7 225 кг**. За събраните репродуктивни материали има издадени основни сертификати за идентификация.

Общата инвентаризирана площ на културите е 2 541 дка в т.ч. 1 391,5 дка в държавни горски територии (55%) и 1150 дка (45%) в гори и земи, собственост на общини.

В държавните горски територии са инвентаризирани, както следва: 1-год. култури – 251 дка; 2-год. култури – 326 дка; 3-год. култури – 368 дка; 4-год. култури – 287,5 дка и 5-год. култури – 159 дка. При едногодишните култури в сравнение с 2018 год. са инвентаризирани 75 дка по-малко.

В общински гори и земи са инвентаризирани общо 1150 дка, в т.ч. 1-год. – 1063 дка и 5-год. – 87 дка.

Едногодишната горска култура от дървесен вид Топола (Populus, Linnaeus) е създадена през пролетта на 2019 г. в подотдел 91:а, местност „Средецка река“ върху площ от **41 дка**. Има изготвен и утвърден технологичен план от 18.01.2019 г. По насоки на залесяване е „в зрели гори“, тъй като освободената площ е след гола сеч на топола (P. cvI-214) през 2018 г. Извършена е частична ръчна почвоподготовка – дупки. Залесяването е извършено със собствени работници на Община Средец. Фиданките са произведени в горски разсадник с. Галово, собственост на ТП „ДГС Оряхово“ и са безвъзмездно дарени от Фондация „77“, създател на инициативата „Когато станем 100 000 ще посадим гора“. В резултат на високите температури и засушаването през летния сезон, фиданките са изсъхнали, за което има подаден сигнален лист от 16.08.2019 г. При извършената инвентаризация е установено прихващане едва на **14,09 %.**

Едногодишни широколистни култури (осем броя) от **бадем,** на площ от **1022 дка** със среден процент на прихващане **62.06 %** са залесени пролетта на 2019 г. върху горски територии, собственост на Община Средец. Площите са отдадени под аренда за срок от 25 години на фирма „АЙ ТИ АГРО“ ЕООД с адрес: гр. Пловдив, ул. „инж. Асен Йорданов“ № 7, ЕИК 205075222. С писмо вх. № 1200-545/12.12.2019 г. на Община Средец е постъпило искане от фирмата арендатор да закупи арендованата от нея земя на територията на Община Средец, включително и инвентаризираните по-горе площи. Културите са залесени с двегодишни фиданки от бадем от няколко сорта, посочени в карнетитеза инвентаризация. Надземната част на повечето фиданки е изсъхнала, но кореновата им система е здрава и е започнала своето развитие, което вероятно ще доведе до поява на издънки през пролетта. Задължително през пролетта трябва да се извърши попълване на неприхванатите площи - **387 дка**. Изработени са метални портали, но не са поставени, поради което има наличие на паша от едър добитък. Няма съставени АУАН.

Петгодишната културата от дървесен вид **„дъб космат“** (Quercus pubescens Willd) е създадена в изпълнение на проект по Мярка 226 от ПРСР „Възстановяване на горския потенциал и въвеждане на превантивни дейности” на площ - **87 дка** от Община Бургас в имот с № 063014, землище на кв. Банево, гр. Бургас, с начин на трайно ползване „лесопарк”, пострадал от пожар, а вследствие на него нападнат от болести и вредители. Целта на залесяването е възстановяване на изредени гори и култури и на гори, пострадали от биотични и абиотични въздействия. Залесяването е извършено през пролетта на 2015 г., съгласно утвърден технологичен план.

През 2017 и 2018 г. Община Бургас, чрез „Бургаски пазари” ЕООД, е извършила отглеждане на културата и попълване с жълъд от благун, цер и космат дъб. Извършено е изсичане на издънките. Състоянието ѝ е сравнително добро с прихващане **80.35%.**

През 2019 г. върху земи частна собственост не са създадени нови горски култури.

През 2019 г. беше дадена възможност на всички собственици или стопанисващи горски територии да кандидатстват по под-мярка 8.4 „Възстановяване на щети по горите от горски пожари, природни бедствия и катастрофични събития“ от Програмата за развитие на селските райони 2014-2020 г. От тази възможност се възползваха единствено ОП „ОГ - гр. Средец“. Проектното предложение е одобрено.

IV. Лесозащита.

През изминалата 2019 г. здравословното състояние на горите в РДГ-Бургас е добро, но продължава процеса на съхнене при иглолистните култури. При проверките на терена се констатира пожълтяване и загиване на иглиците, отслабване на растежа и изсъхване на цялата корона предимно на черния и белия бор вследствие на биотични повреди от корояди и ликояди (шестзъб корояд, черен боров сечко, голям горски градинар), и повреди от патогенни вредители, суховършия в короната, най-вероятно вследствие на гъбата „Sphaeropsis sapinea Fr“).

В изпълнение на писмо № 91-1692 от 29.07.2016 г. на МЗХ, относно приоритетно усвояване на увредената дървесина от природни бедствия, съхнене, корояди и намаляване риска от възникване и разпространение на пожари в горските територии през годината са издадени 31 предписания за извеждане на санитарна и принудителна сеч. Обобщените данни, изпратени от ДГС/ДЛС и общински горски структури показват, че за периода 01.01.2019 г. до 31.12.2019 г. са изведени санитарни сечи върху 6714 дка, от тях 52% са площи засегнати от насекомни вредители, 38% съхнене от гъбни болести и 10% от други причини с абиотичен характер (снеголом, снеговал, ветролом и ветровал) и пожари. Инвентаризираният обем иглолистна дървесина е 76 075 куб.м. стояща дървесина. Санитарните сечи са основното мероприятие за подобряване на здравословното състояние на гората. Процесите на съхнене не са спрели и

затова през 2018 г. от възложените 73 076 куб.м. стояща дървесина (санитарни и принудителни сечи) е усвоена увредена дървесина в обем на 67 431 м^3 стояща маса – 92%. Идентифицираните горски площи с най-голям процент на съхнене при иглолистния дървостой са в териториалния обхват на ДГС Бургас, ДГС Средец, ДГС Айтос, ДГС Карнобат, общините Средец, Созопол, Сунгурларе и Руен.

Ежемесечно в РДГ гр. Бургас постъпва актуална информация за състоянието на иглолистните гори и за предприетите действия.

Съхненето при широколистните гори по-слабо изразено, предимно при цера и благуна, върху площ от 336 дка.

През 2019 г. в разсадниците е проведена наземна химична борба на площ от 10 дка срещу плевели.

Прогнозата за 2020 г. показва, че не се очаква повече от 10% обезлистване от листоврътки и педомерки в горските територии на РДГ-Бургас. Резултатите от лесопатологичното обследване показват, че нападната площ от вредители, болести и абиотични фактори е 7 765 дка. Най-големи площи са засегнати от корояди – 3 204 дка и болести по иглолистните видове – 822 дка.

Необходимите мероприятия са: санитарни сечи – 2 379 дка, наземна химична борба (в разсадниците) – 14 дка, механична борба (в разсадниците) – 3 дка.

РДГ-Бургас, съвместно с ЛЗС-Варна извършва постоянен контрол за своевременното извършване на предвидените лесозащитни мероприятия и спазване на санитарните изисквания при водене на сечите.

V. Опазване и защита на горските територии от пожари през 2019 г.:

Статистика и анализ на възникналите горски пожари за годината

През периода 01.01.2019 – 31.12.2019 г. на територията на РДГ Бургас са възникнали общо 23 пожара в горски територии. Опожарени са 2 902 дка, в т.ч. – 2 805 дка низов пожар. От тях иглолистни култури 262 дка, 2 604 дка широколистни насаждения, смесени гори 2 дка и 34 дка незалесени площи, треви и мъртва горска постилка.

Разпределението на опожарените площи по собственост на горите е:

- държавна - 481 дка
- общинска – 1 004 дка
- частна – 1 416 дка
- църковна – 0 дка
- юридически лица – 1 дка

През годината, пожари са възникнали в

- ТП „ДГС Айтос” – 5 бр. на площ от 89 дка, в т.ч. върхов 21 дка
- ТП „ДГС Бургас” – 3 бр. на площ от 82 дка
- ТП „ДГС Карнобат” – 6 бр. на площ от 2 178 дка
- ТП „ДГС Средец” – 2 бр. на площ от 259 дка, в т.ч. върхов 44 дка
- ТП „ДГС Звездец” – 1 бр. на площ от 90 дка
- ТП „ДГС Ново Паничарево” – 1 бр. на площ от 1 дка
- общински горски територии – Средец - 1 бр. на площ от 5 дка
- общински горски територии – Сунгурларе - 1 бр. на площ от 114 дка, в т.ч. върхов 32 дка

- общински горски територии – Созопол - 1 бр. на площ от 3 дка
- общински горски територии – Несебър - 1 бр. на площ от 5 дка
- общински горски територии – Айтос - 1 бр. на площ от 76 дка

Средната площ на един пожар за периода в РДГ гр. Бургас е 126,174 дка

Нанесените щети от горски пожари за годината възлизат на 5 093 лв.
Причините за пожарите са:
- транспортно-технологични (искри) – 2 бр.
- опожаряване на стърнищата – 4 бр.
- опожаряване на пасбища – 1 бр.
- туристи – 1 бр.
- друга известна причина – 1 бр.
- по неизвестни причини – 14 бр.

Изпълнение на противопожарните мероприятия от страна на Държавните предприятия, общините и др.

В горските територии собственост на общини Бургас и Руен не са изразходени средства за ППМ (противопожарни мероприятия).

Изразходените средства за изпълнение на противопожарни мероприятия през 2019 г. са посочени в таблица № 1.

Разпределение на разходите за противопожарни мероприятия през 2019 г.

Таблица № 1

Стопанин горска територия		**„ЮИДГ" ДП, гр. Сливен ТП„ДГС/ДЛС"**	**Общ. Сунтур-ларе**	**Общ. Руен**	**Общ. Несебър**	**Общ. Поморие**	**Общ. Созопол**	**Общ. Приморско**	**Общ. Средец**	**Общ. Бургас**	**ГК „Босна лес"**	**„Атко 2000" ООД**	**Ходжа юрт ООД**	**Всичко**
Гасене на пожари	**Разчет стойност (лв.)**						500		2000					**2500**
	Отчет стойност (лв.)	434	1000				220		1600					**3254**
Пожарона блю-дателе	**Разчет стойност (лв.)**	20645					1840							**22485**
	Отчет стойност (лв.)	13814												**13814**
Пожарона блю-дателни кули	**Разчет стойност (лв.)**	5000												**5000**
	Отчет стойност (лв.)	1830												**1830**
Бариерни прегради	**Разчет натура (бр./м)**				1600									**1600**
	Отчет натура (бр./м)				1600									**1600**
	Разчет стойност (лв.)				По договор				2000					**2000**

	Отчет стойност (лв.)				По договор									**0**
Лесокултурни прегради	**Разчет натура (бр./м)**	135050							5820	4000				**144870**
	Отчет натура (бр./м)	123250							5000	4000				**132250**
	Разчет стойност (лв.)	42968							2000	По договор				**44968**
	Отчет стойност (лв.)	42407								По договор				**42407**
Минерал изовани ивици	**Разчет натура (бр./м)**	176010		4200	6300	10000	9600	30000	14750	2000		6500	5000	**440370**
	Отчет натура (бр./м)	199560		4200	6300	7000		8160	2000	3000		6500	5000	**241720**
	Разчет стойност (лв.)	64298		По договор	3500	4000		50000	2000			3000	2000	**128798**
	Отчет стойност (лв.)	63094		По договор	3482	3360		13056				3000	2000	**87992**
Други	**Разчет стойност (лв.)**					1000			1000		100			**2100**
	Отчет стойност (лв.)		2000								100			**2100**
Общо	**Разчет стойност (лв.)**	**132911**		**0**	**3500**	**5000**	**2340**	**50000**	**9000**	**0**	**100**	**3000**	**2000**	**207851**
	Отчет стойност (лв.)	**121579**	**3000**	**0**	**3482**	**3360**	**220**	**13056**	**1600**	**0**	**100**	**3000**	**2000**	**151397**

VI. Опазване на горските територии от нарушения

1. Общ брой на извършените проверки по контрола и опазването на горските територии.

През 2019 г. от служители на РДГ-Бургас, са извършени общо 27 620 бр. проверки по горското законодателство. Проверени са 1 823 бр. обекти за складиране, преработка и търговия с дървесина и недървесни горски продукти (НГП), 2 516 бр. обекти за добив на дървесина, 6 502 бр. моторни превозни средства (МПС), 5 022 бр. ловци, 3 938 бр. риболовци и 5 044 бр. други физически лица. Извършени са проверки на 532 бр. насаждения и имоти по план-извлечения за промяна вида на сечта и горскостопански програми, 35 бр. горски култури, разсадници, отглеждане на млади насаждения без материален добив и подпомагане на естественото възобновяване, 1 085 бр. ловностопански дейности и 1 123 други проверки и дейности.

2. Брой служители, имащи отношение по контрола и опазването на горските територии.

През 2019 г. контрола и опазването на горските територии се е извършвал от 23 бр. горски инспектори, обособени в девет екипа, в т.ч. 2 главни горски инспектори, 19 главни

специалисти горски инспектори, 2 старши специалисти горски инспектори. Опазването на горските територии държавна собственост е възложено на 155 бр. лица по чл. 190 от Закона за горите (ЗГ), разпределени по териториални поделения (ТП), както следва:

- ТП „ДГС Карнобат” – 16 бр.
- ТП „ДГС Айтос” – 34 бр.
- ТП „ДЛС Несебър” – 18 бр.
- ТП „ДГС Бургас” – 13 бр.
- ТП „ДЛС Ропотамо” – 16 бр.
- ТП „ДГС Царево” – 7 бр.
- ТП „ДГС Кости” –5 бр.
- ТП „ДЛС Граматиково” – 7 бр.
- ТП „ДГС Малко Търново” – 12 бр.
- ТП „ДГС Звездец” – 4 бр.
- ТП „ДГС Ново Паничарево” – 3 бр.
- ТП „ДГС Средец” – 20 бр.

В горските територии общинска собственост опазването се извършва от 40 бр. лица по чл. 190 от ЗГ, разпределени по общини:

- Сунгурларе – 9 бр.;
- Бургас – 1 бр.;
- Несебър – 7 бр.;
- Поморие – 4 бр.;
- Созопол – 3 бр.;
- Приморско – 6 бр.;
- Средец – 10 бр.

Няма назначени лица по чл. 190 от ЗГ за опазването на горските територии, собственост на община Руен.

3. Дисциплинарни наказания и издадени присъди на служители, имащи отношение по контрола, опазването, ползването и стопанисването на горските територии

Наложени са 22 броя дисциплинарни наказания „забележка“ на служители от ТП „ДГС/ДЛС“ и 7 броя предупреждение за уволнение на служители имащи отношение по контрола, опазването, ползването и стопанисването на горите. От РДГ-Бургас има наказани двама служители с дисциплинарно наказание „забележка“. Отнет лиценз на лицензиран лесовъд служител на Община Поморие, Съставени са 5 броя АУАН за неизпълнение на законови задължения на служители от ДУСОГ, гр. Приморско.

4. Извършени посегателства срещу служители по контрола и опазването на горските територии

При проверка по ЗЛОД с физическа саморазправа е нанесена лека телесна повреда на служител при ЮИДП – Сливен на дата 11.12.2019 г.

5. Анализ на разкритите нарушения

През 2019 г. са констатирани общо 1 130 бр. нарушения, в т.ч. 980 бр. нарушения с АУАН и 150 броя нарушения с констативни протоколи.

Разпределението на констатираните нарушения общо от актове за установени административни нарушения (АУАН) по закони е:

- Закон за горите (ЗГ) – 884 броя, от които:

- за добив - 414 бр.
- за транспорт - 174 бр.
- за преработка – 0 бр.
- за разпореждане – 31 бр.
- за строителство – 1 бр.
- за пожари – 5 бр.
- други по ЗГ – 154 бр.
- за странични ползвания – 105 бр.
- Наредби и заповеди във връзка със ЗГ – 22 бр.

- Закон за лова и опазване на дивеча (ЗЛОД) – 19 бр.
- Закон за рибарство и аквакултури (ЗРА) – 55 бр.
- По вид собственост на горските територии нарушенията са:
  - Държавни горски територии (ДГТ) – 314 бр.;
  - Общински горски територии (ОГТ) – 213 бр.;
  - Гори на физически и юридически лица – 11 бр;
- Други /транспортиране, съхранение, обекти по чл. 206 от ЗГ/ - 442 бр.

За 2019 г. на територията на РДГ, гр. Бургас са съставени 980 бр. АУАН, от които:

- 360 бр. са от горските инспектори при РДГ;
- 29 бр. са от служители при РДГ;
- 7 бр. са от служители на други РДГ;
- 31 бр. са от служители при ЮИДП ДП;
- 370 бр. са от служители при държавните горски и ловни стопанства;
- 0 бр. са от служители на ДПП Странджа;
- 175 бр. са от служители на общински горски структури;
- 8 бр. са от лица на лесовъдска практика по чл. 235 от Закона за горите.
- 0 бр. от служители на МВР.

През 2019 г. няма съставени актове от ловни сдружениа.

От служители на РДГ са съставени 11 бр. АУАН на служители от ДГС/ДЛС и общински гори.

През 2019 г. няма съставени АУАН за нарушение на Регламент (ЕС) № 995/2010.

За неспазване на правилата за пожарна безопасност са съставени 5 бр. АУАН.

През 2019 г. служителите на РДГ, гр. Бургас са съставили общо 389 бр. АУАН, в т.ч.:

- 325 бр. по Закона за горите, от тях: 85 бр. за добив, 103 бр. за транспортиране, 0 бр. за преработка, 0 бр. за разпореждане, 0 бр. за пожари, 1 бр. за строителство, 100 бр. други и 36 бр. странични ползвания
- 19 бр. по ЗЛОД
- 55 бр. по ЗРА

През 2019 г. спрямо 2018 г. когато от служителите на РДГ, гр. Бургас са съставени 599 бр. АУАН (в т.ч. 511 бр. по ЗГ, 28 бр. по ЗЛОД.и 60 бр. по ЗРА) се наблюдава намаляване на установените нарушения по Закона за горите.

През 2019 г. служителите на ДГС/ДЛС и ЮИДП ДП са съставили общо 401 бр. АУАН, в т.ч.:

- 388 бр. по Закона за горите, от тях: 106 бр. за добив, 151 бр. за транспортиране, 0 бр. за преработка, 5 бр. за разпореждане, 0 бр. за пожари и 1126 бр. други.
- 13 бр. по ЗЛОД

През 2019 г. спрямо 2018 г. когато от служителите на ДГС/ДЛС и ЮИДП ДП са съставени общо 551 бр. АУАН (в т.ч. 535 бр. по ЗГ и 16 бр. по ЗЛОД) се наблюдава намаляване на установените нарушения по Закона за горите.

За съставените 980 АУАН от служители на РДГ, гр. Бургас, ТП „ДГС/ДЛС", общински горски структури, лицензираните лесовъди и МВР, през 2019 г. са издадени **799** бр. наказателни постановления (НП). Влезлите в сила наказателни постановления са **685**. Изпратени са **6** броя преписки в прокуратурата, 1 бр. преписка е върната за административно-наказателно производство. По една от преписките е издадена присъда „Пробация".

По издадените от РДГ-Бургас наказателни постановления през 2019 г. са начислени общо **122 979 лв.,** от тях са платени **30 097.95 лв.,** които са внесени в приход на държавния бюджет. Събираемостта за 2019 г. е 24.47%.

6. Брой задържани вещи и предмети, и приходи от продажбата им на търгове.

През 2019 г.задържаните материали, вещи и отсечена дървесина по актове и КП на територията на РДГ Бургас са:

- 622.88 пр. $м^3$ дърва за огрев;
- 15 бр. МПС;
- 39 бр. коне;
- 45 бр. каруци;
- 17 бр. бензиномоторни триона (БМТ);
- бр. други инструменти за добив;
- бр. законно притежавано оръжие;
- 10 бр. боеприпаси;
- бр. лодки;
- мрежи 7 бр. с обща дължина 140 м.;
- 119 кг месо;
- 50 кг. недървесни горски продукти.

През 2019 г. в РДГ-Бургас са проведени 6 тайни търга за продажба на задържани и конфискувани вещи. Продадени са:

- 25 бр. коне;
- 1 бр. ремарке;
- бр. лек автомобил;
- 1 бр. велосипед;
- 38 бр. каруци;
- 19 бр. бензиномоторни триона (БМТ);
- 7 бр. амуниции за коне;
- 51.65 пр. $м^3$ широколистни дърва за горене;
- 2 бр. брадви.

От продадените вещи са реализирани средства в размер на 18 278.30 лв., внесени в приход държавния бюджет.

7. Брой на предоставените контролни пластини за коледни елхи. Констатирани нарушения и задържани елхи.

РДГ Бургас разполага за 2019 година с 1 711 бр. контролни пластини като 1 500 бр. са бели, а 211 бр. са жълти. Предоставени от тях 700 бр. Бели, както следва: 500 бр. пластини на «Горпром Инвест» ООД, с. Вресово, община Руен – Николай Колев и 200 бр. пластини на «Бургасцвет-90-Танев» ЕООД. Общо останали са 1 011 броя налични в дирекцията, а именно 211 бр. жълти и 800 бр. бели пластини. Не са констатирани нарушения по Закона за горите и няма съставени АУАН и констативни протоколи.

8. Взаимодействие с други институции.

През 2019 г. горските инспектори при РДГ-Бургас са извършили общо 90 бр. съвместни проверки със следните институции.

- Областна дирекция на МВР Бургас - 56 проверки.
- Областна управа – 27 проверки.
- Агенция пътна инфраструктура – Бургас – 3 проверки.
- ДПП „Странджа” – 2 проверки.
- РДГ Сливен – 2 проверки.
- Главна дирекция „ Пожарна безопасност и защита на населението“- 38 проверки.

9. Основни проблеми при контрола и опазване на горските територии. Оценка за дейността на поделенията и структурите, имащи отношение по стопанисването и опазването на горските територии.

Основен проблем за извършване на качествен контрол и опазване на горските територии се явява ограничения човешки ресурс от професионално подготвени кадри, обезпечени с необходимото техническо оборудване и отговарящи адекватно със своя потенциал за противопоставяне на незаконното ползване на дървесина, дивеч и други недървесни горски продукти. Съществено условие за качеството в работата на тези горски служители е да не бъдат ангажирани и включвани по никакъв повод в останалия спектър от мероприятия на дирекцията, както и да получават мотивиращо заплащане за полагания труд. Друг проблем при контрола и опазването на горските територии се явява остарелия и амортизиран автопарк, който трудно се поддържа и сравнително бавно се обновява. Недостатъчен е контролът върху дейността на регистрираните лесовъди, упражняващи частна практика. Те от своя страна избягват да съставят актове за нарушения и не изпълняват стриктно дадените им по закон правомощия по опазване на горските територии. Собствениците на горски имоти проявяват незаинтересованост за опазването им. Събираемостта на сумите по влезли в сила наказателни постановления е много ниска, което създава чувство за безнаказаност в нарушителите.

Приблизителна оценка за дейността на поделенията и структурите по отношение на отговорното стопанисване и опазване на горските територии биха дали броя на санкционираните нарушения, извършени в тях.

За 2019 г. от служители на **държавните горски и ловни стопанства** в териториалния обхват на дейност на РДГ, гр. Бургас **са съставени общо 401 бр. АУАН**.

С най-много съставени актове са:

- ТП „ДГС Айтос” – 174 бр.
- ТП „ДГС Средец” – 66 бр.
- ТП „ДГС Бургас” – 48 бр.
- ТП „ДГС Звездец” – 33 бр.
- ТП „ДЛС Несебър” – 23 бр.

С най-малко съставени АУАН са:

- ТП „ДЛС Граматиково” – 16 бр.
- ТП „ДГС Малко Търново” – 13 бр.
- ТП „ДГС Ново Паничарево” – 10 бр.
- ТП „ДГС Царево” – 9 бр.
- ТП „ДГС Карнобат” – 7 бр.
- ТП „ДЛС Ропотамо” – 1 бр.
- ТП „ДГС Кости” – 1 бр.

Служителите на **общинските горски структури са съставили** за годината общо **175 бр. АУАН:**

- община Средец – 99 бр.
- община Сунгурларе – 35 бр.
- община Несебър – 18 бр.;
- община Приморско – 15 бр.;
- община Поморие – 4 бр.;
- община Бургас– 4 бр.;
- община Руен – 0 бр.;
- община Созопол – 0 бр.

Независимо от броя на съставените АУАН през 2019 г. са съставени на неизвестен нарушител общо 151 бр. констативни протоколи, в т.ч. от служители при РДГ 16 бр., от служители на ДГС/ДЛС 65 бр. и от служители на общински структури 70 бр.

VII. Ловна статистика 2019 г.

На територията на РДГ-Бургас има регистрирани 9 378 ловци, обединени в 173 ловни дружини и 14 ловни сдружения. Общата площ на ловностопанските райони е 734 864,2 ха, в т. ч. 333441,4 ха са в горски територии и 401422,8 ха са площи в селскостопанския фонд.

Обособени са 67 бр. Държавни ловностопански района (ДЛСР), от които 12 бр. са изградени като бази за интензивно стопанисване на дивеча (БИСД), както следва: в ТП „ДЛС Несебър” 4 бр., ТП „ДЛС Ропотамо” - 3 бр., ТП „ДЛС Граматиково” - 1 бр., ТП „ДГС Карнобат” - 1 бр., ТП „ДГС Средец” - 2 бр., ТП „ДГС Бургас” - 1 бр.

От 48 бр. ДЛСР в ДГС, отдадени на концесия като дивечовъдни участъци за стопанисване и ползване на дивеча са 47 бр.

Държавните ловностопански райони (ДЛСР) са с площ 171 972,7 ха, а предоставените ловностопански райони (ПЛСР) са 562 891,5 ха.

Запас и състояние на дивеча по вид, пол и възраст в ЛСР на територията на РДГ-Бургас.

До 31 март 2020 г. на територията на РДГ-Бургас се проведе пролетната таксация на дивеча. Тя се извърши в ловностопанските райони на държавните ловни стопанства, ловностопанските райони на държавните горски стопанства и предоставените ловностопански райони.

При преброяването и уточняване числеността на дивеча се вземаха предвид наблюденията от местата за подхранване през зимата, едновременно преброяване по чакалà, отстрела през изминалия сезон и данните от 2019 г. от сватбовища на благороден елен и елен лопатар. При преброяването на дивеча са използвани маршрутния метод, метода на пробните площи и метода на пълно преброяване. Таксацията беше извършена съгласно писмо с изх. рег.

№ ИАГ - 2283/28.01.2020 г. на ИАГ-София и писмо с изх. рег. № ИАГ - 7860/24.03.2020 г. на ИАГ-София.

Пролетна таксация на дивеча 2020 г.

2020	БЛ. ЕЛЕН	ЕЛЕН ЛОПАТАР	СЪРНА	ДИВА СВИНЯ	МУФЛОН
ДЛСР+БИСД	2 099	807	3 501	1 502	350
ПЛСР+БИСД	821	106	4 618	2 252	
ОБЩО:	2 920	913	8 119	3 754	350

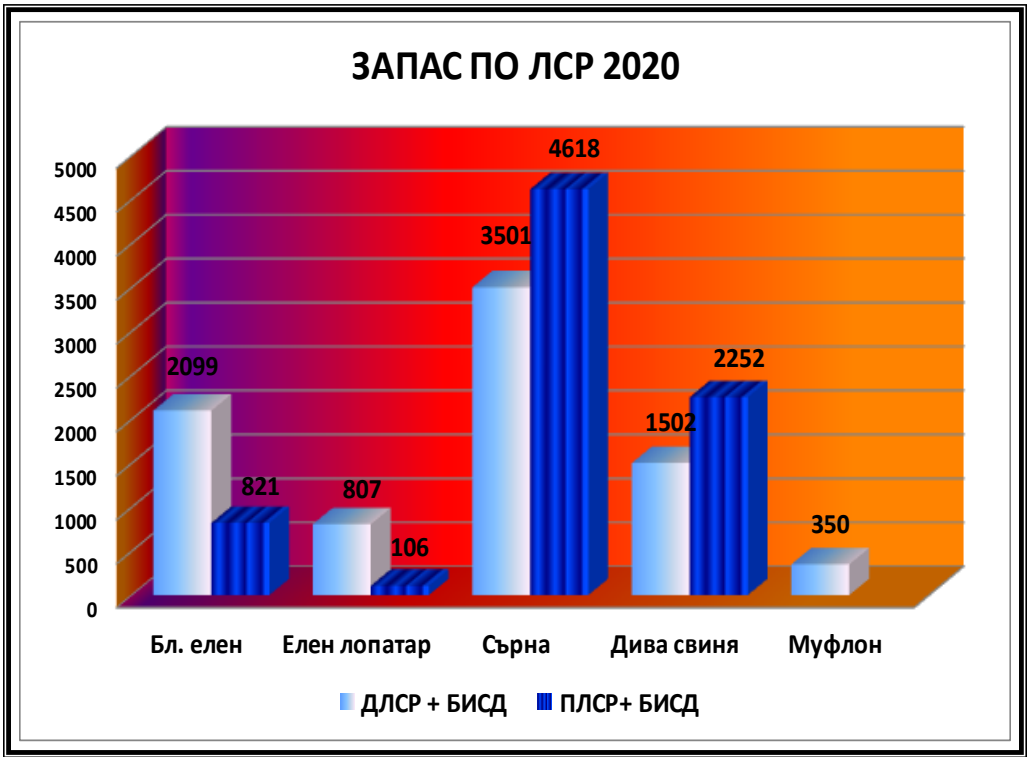

Благороден елен - пролетния запас във всички ЛСР е 2 920 бр., при допустим запас от 3785 бр., или 77% и показва увеличение с 36 броя, или 1 % повече спрямо 2019 г. Преобладават младите и средновъзрастните животни, като по време на брачния период се наблюдават и зрели рогачи. Половото съотношение мъжки – женски е 1:1,1 Съотношението при мъжките е: приплоди – 1%, едногодишни 23%, млади – 26%, средновъзрастни – 27% и зрели 23%.

ДЛСР+БИСД	БЛ. ЕЛЕН	ЕЛЕН ЛОПАТАР	СЪРНА	ДИВА СВИНЯ	МУФЛОН
2011	1449	369	1948	3435	239
2012	1629	402	2495	4284	254
2013	1729	414	2692	4403	278
2014	1983	482	2903	4823	340
2015	1938	517	3084	4944	262
2016	1958	567	3019	4745	323

2017	2091	750	3289	5131	339
2018	2113	695	3316	5248	365
2019	2146	866	3415	5239	362
2020	2099	807	3501	1502	350

Пролетния запас в ДЛСР+БИСД е 2 099 бр., при допустим запас от 2 681 бр., или 78% и показва намаление с 47 броя, или 2.5% по-малко спрямо 2019 г. Преобладават младите и средновъзрастните животни. Половото съотношение мъжки – женски е 1:1,2. Съотношението при мъжките е: приплоди – 2%, едногодишни 23%, млади – 26%, средновъзрастни – 27% и зрели 22%.

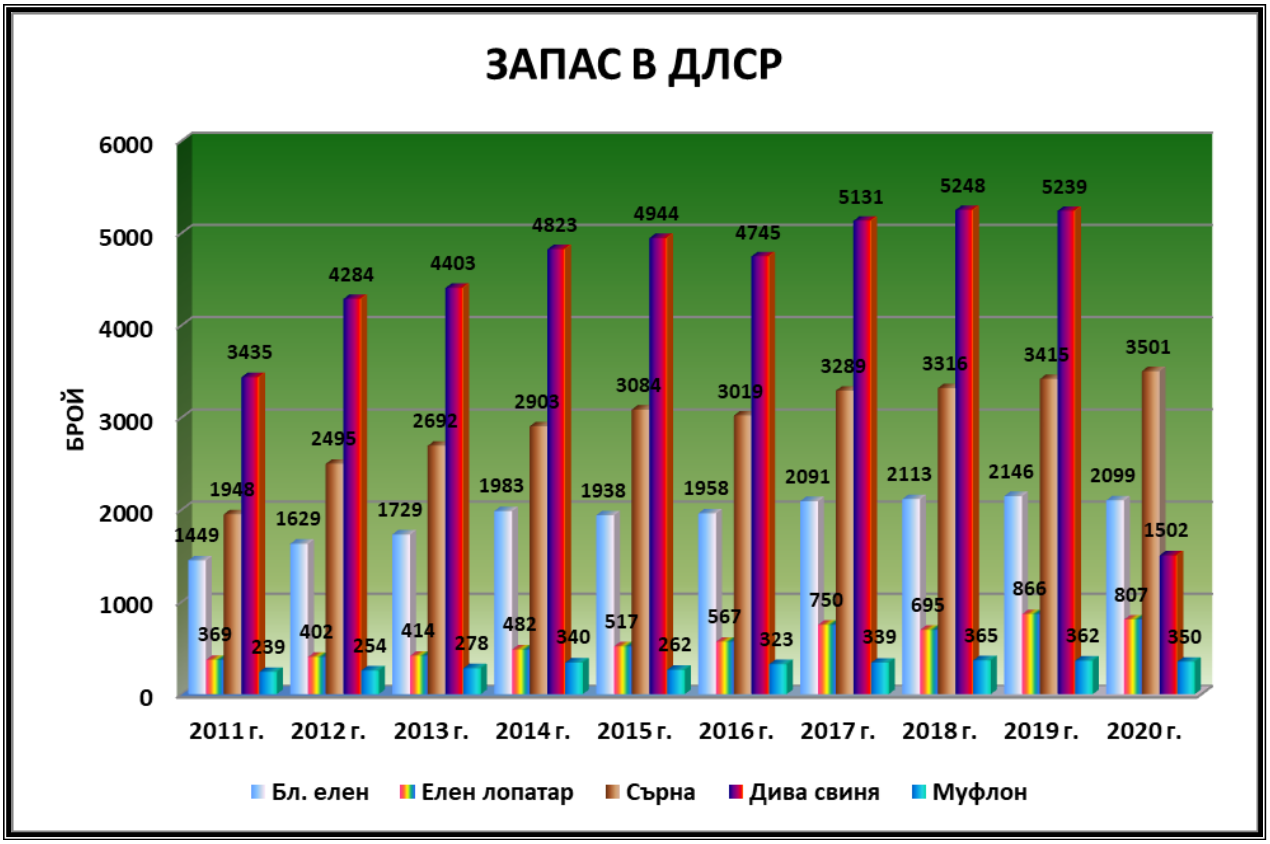

ПЛСР	БЛ. ЕЛЕН	ЕЛЕН ЛОПАТАР	СЪРНА	ДИВА СВИНЯ	МУФЛОН
2011 г.	456	44	2519	3523	
2012 г.	537	62	2754	3733	1
2013 г.	507	71	2978	4132	
2014 г.	539	116	3432	4478	
2015 г.	588	116	3758	4755	1
2016 г.	584	111	3857	4867	
2017 г.	620	102	3998	5226	

2018 г.	672	109	4325	6138	
2019 г.	738	96	4455	6116	
2020 г.	821	106	4618	2252	

Популацията в ПЛСР наброява 821 елена при 738 елена през 2019 г. при допустим запас от 1 104 бр. или 74% и показва увеличение с 83 броя, или 11% повече спрямо 2019 г. Преобладават младите и средновъзрастните животни. Половото съотношение мъжки – женски е 1:0,9. Съотношението при мъжките е: приплоди – 1%, едногодишни 20%, млади – 23%, средновъзрастни – 31% и зрели 25%.

Стопанисването на благородния елен следва да е насочено освен като увеличение на броя, така и към подобряване трофейните качества и оптимизиране на половата и възрастова структура на стадата.

Елен лопатар – Пролетния запас е общо е 913 бр., при допустим запас от 1 235 бр. или 74% и запас през 2019 г. - 962 бр. и показва намаление с 49 броя, или 5% по-малко спрямо 2019 г. Полово съотношение М:Ж 1:1.2. Разпределението по възрастови групи при мъжките е: приплоди – 4%, едногодишни 25%, млади – 31%, средновъзрастни – 22% и зрели 17%. Пролетния запас в ДЛСР+БИСД е 807 бр., при запас през 2019 г. - 866 бр., при допустим запас от 1440 бр. или 75% и показва намаление с 59 броя, или 7% спрямо 2019 г. Полово съотношение М:Ж 1:1.3. Разпределението по възрастови групи при мъжките е: приплоди – 4%, едногодишни 26%, млади – 30%, средновъзрастни – 21% и зрели 19%. Само в БИСД в ДЛСР има 566 бр. при допустим запас от 643 бр. и в полово съотношение М:Ж 1:1.3. В ПЛСР има 106 бр. и в полово съотношение 1:1,0. Намаляване на бракониерството спомогна за увеличаване на популацията, но все още големия брой чакали и вълци ограничават разширяване ареала на лопатара на юг по черноморското крайбрежие.

Сърна - Пролетният запас в ЛСР е 8 119 бр., при допустим запас 13 236 бр., или 61% от допустимия запас и в полово съотношение М:Ж 1:0,9. - Пролетният запас в ДЛСР+БИСД е 3501бр., при допустим запас 5 883 бр. или 59% от допустимия запас и в полово съотношение М:Ж 1:1. Пролетен запас в ПЛСР 4 618 бр., при допустим запас 7 353 бр., или 63%. Въпреки увеличението спрямо минали години популацията общо е на 61% от допустимия запас.

Дива свиня - Пролетният запас в ЛСР+БИСД е 3 754бр., при допустим запас 6 164 бр., или 74% от допустимия запас. Спрямо запаса от 11 355 бр. през 2019 г. намалението е с 7 601 бр., или 67 %. Средния запас е 0,6 броя на 100 ха ловна площ. Пролетният запас в ДЛСР+БИСД е 15 02бр., при допустим запас 3 435 бр., или 44% от допустимия запас. Средния запас е 1,2 броя на 100 ха ловна площ. и пролетен запас в ПЛСР – 2 252 бр., при допустим запас 2 729 бр., или 83% от допустимия запас. Средния запас е 0,4 броя на 100 ха ловна площ. Това намаление се дължи на загубите от болестта африканска чума по свинете и предприетите мерки за намаляване на запасите на дива свиня.

Муфлон - Пролетният запас в ДЛСР+БИСД е 350 бр., при допустим запас 429 бр, или 82% от допустимия запас. Популациите се намират в ТП „ДЛС Несебър”, ТП „ДЛС Граматиково” и ТП „ДЛС Ропотамо”. В момента запасът му в БИСД “Горска барака” в ограда муфлони е 94 броя в полово съотношение 1:1,2. БИСД ”Калината” запасът е 59 броя в полово съотношение 1:1,5. В ТП ДЛС Ропотамо в БИСД „Извор” пролетен запас от 97 бр., при

допустим запас 170 бр. или 57%, при съотношение 1:1.6. В ТП „ДЛС Граматиково” - БИСД „Петрова поляна” запаса е 28 бр. при допустим запас 44 бр. или 64% в съотношение 1:1.

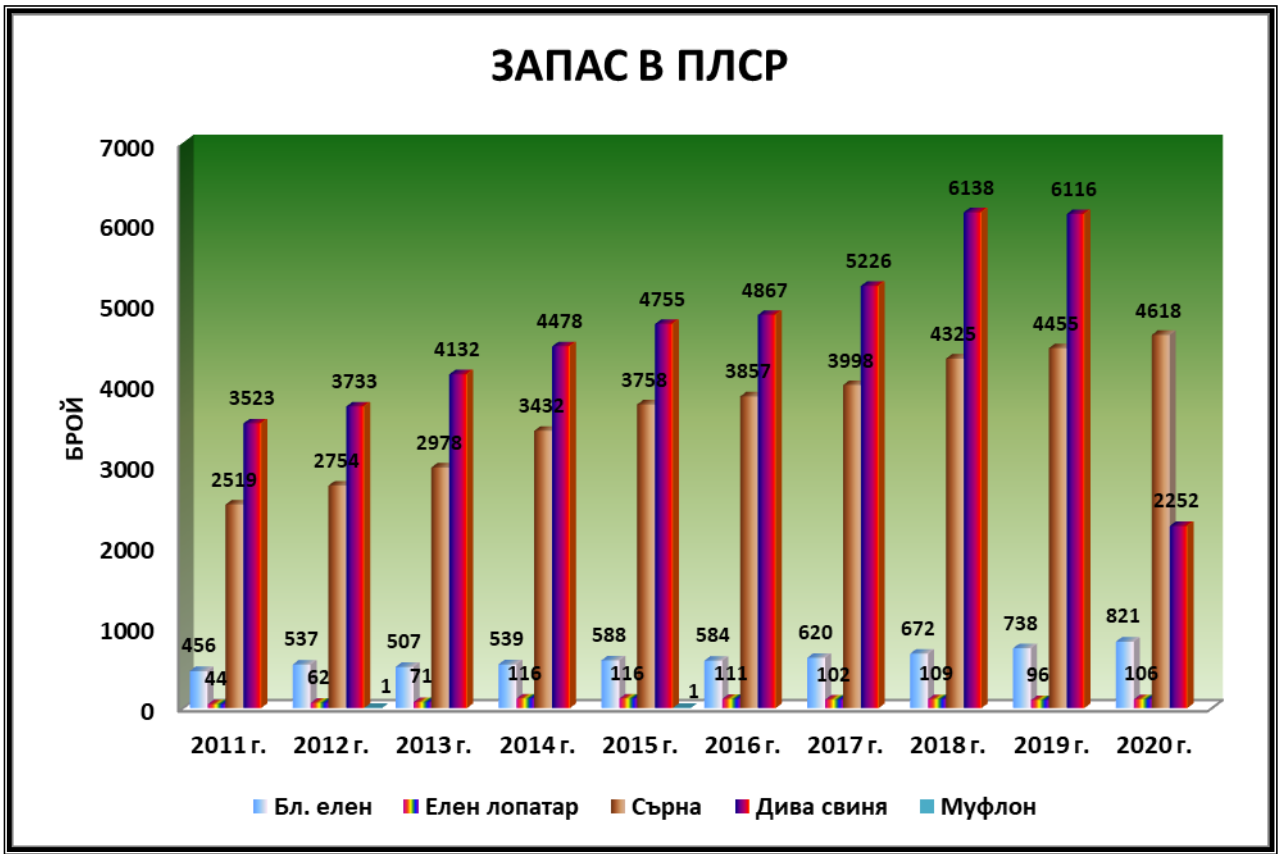

Хищници – наблюдава се устойчиво развитие числеността на вълка, така и разширяване ареала му и в ловностопанските райони в Стара планина. Пролетен запас от 236 вълка срещу 291 бр. през 2019 г. Чакала намалява численост с пролетен запас от 5 536 бр., срещу 5 743 бр. през 2019 г., или 96%, лисица увеличава численост с пролетен запас от 2 716 бр. за 2020 г., срещу 2642 бр. през 2019 г., дивата котка запазва числеността си с пролетен запас 1 338 бр. за 2020г. срещу 1 383 бр. за 2019 г. Влиянието на хищниците върху дивеча се свежда преди всичко до това на чакала, като това на вълка е в приемливи граници. Като пластичен вид чакала почти е заел екологичните ниши на лисицата и дивата котка, които се срещат все по-рядко и не влияят на числеността на дивеча. Благоприятстващи развитието на популацията му фактори са: дългогодишното му подценяване като хищник; развитото пасищно животновъдство и др. Количеството му прави санитарния отстрел при някои видове излишен и многократно увеличава естествения отпад.

Местен дребен дивеч – Въпреки тежките метеорологични условия през зимата и запазващия се брой на хищниците, запасът на заека и яребицата показват макар и бавен растеж. Пролетният запас на заека е 21 013 бр., при допустим запас от 35 097 бр., или 60%. Фазанът е с пролетен запас от 3 620 бр. при допустим запас от 6 691 бр., или 54 %. Яребицата е с пролетен запас от 16 796 бр. при допустим запас от 24 533 бр., или 68 %. В ПЛСР все още не се полагат достатъчно грижи за възстановяване популациите на фазана, кеклика и полудивата патица.

1. В част от ЛСР няма нанесени данни за допустим запас, запас на хищници, план за ползване на хищници, планирано ползване по-голямо от запаса и др.

2. В някои ловностопански райони запасът на благороден елен е завишен неоснователно, изхождайки от нормата на допустимите запаси за съответните ЛСР, а не от реална таксация на терен.

През 2019 г. във всички ловностопански райони са отстреляни, както следва:

1. Едър дивеч:
- Благороден елен – 29 бр.
- Елен лопатар – 5 бр.
- Сърна – 87 бр.
- Дива свиня – 3 760 бр. или 43% от плана за отстрел
- Муфлон – 7 бр. Популации се намират в ТП „ДЛС Несебър" и ТП „ДЛС Ропотамо", ТП „ДЛС Граматиково".

2. Дребен дивеч:
- Заек – 528 бр.
- Фазан – 72 бр.
- Яребица – 815 бр.

3. Хищници:
- Вълк – 45 бр.
- Чакал – 4 336 бр.
- Лисица – 803 бр.
- Бялка – 3 бр.
- Язовец – 16 бр и други.

4. Прелетен дивеч:
- Пъдпъдък – 16 610 бр.
- Зеленоглава патица – 6 516 бр.
- Голяма белочела гъска – 1 802 бр.
- Бекас и бекасина – 4 992 бр.
- Гургулица – 9218 бр.
- Гривяк – 5 228 бр и други.

През 2019 г. се проведоха изпити за придобиване право на лов. От явилите се 263 кандидат-ловци успешно издържаха изпита 221, в т. ч. и 8 жени.

През 2019 г. са ловували 234 бр. български ловци и 253 бр. чуждестранни ловци. В държавните ловни стопанства се провежда лов от чуждестранни ловци от Германия, Франция, Финландия, Швейцария, Русия, Испания, Италия. Прави впечатление, че и български ловци ловуват по линията на организирания ловен туризъм. Част от ловците стрелят по благороден елен, елен лопатар, муфлон, дива свиня. Италианците ловуват главно на бекаси.

VIII. Други дейности през 2019 г.

1. Участие в проекти и програми на ЕС

Регионална дирекция по горите, гр. Бургас, съвместно с Дирекция по управление на горите в Къркларели участва в трансграничния проект „Здраве за гората" с реф. № CB005.2.12.016 по договор за субсидия № РД-02-29-185/23.07.2019 г.

Проектът е на стойност 116 080.13 Евро с продължителност 15 месеца и е съфинансиран от Европейския съюз чрез Програмата «Интеррег-ИПП за трансгранично сътрудничество България – Турция, CCI 2014TC16I5CB005».

Общата цел на проекта е: Изграждане на мониторингова мрежа за проследяване динамиката на популация при корояда в изкуствено създадените иглолистни култури.

Реализирането на проекта ще доведе до следните резултати: изготвяне на анализ и оценка на фитосанитарното състояние на иглолистните култури с цел вземане на управленски решения за стопанисването и поддържане на здрави горски екосистеми в района на Черноморското крайбрежие и Странджа. Чрез организираните семинари ще се обменят добри практики за устойчиво ползване и управление на общите природни ресурси. Предвижда се подобряване на техническите възможности на двамата партньори за извършване на специализирани изследвания. Крайният резултат е създаване на база данни, необходими за дългосрочно проучване на иглолистните гори, които са част от горските екосистеми в Черноморското крайбрежие и Странджа.

2. Сертификация на горите – FSC

Сертификацията е още един утвърден по света начин да се повиши контролът в горските територии и да се подобри природо-съобразното ползване на горите. Редовно е участието на експерти в ежегодните сертификационни одити на сертифицираните поделения на територията на РДГ – Бургас. Извършена е групова сертификация, която присъедини към сертифицираните досега 3 териториални поделения – Държавно ловно стопанство – Граматиково и Държавните горски стопанства в Кости и в Айтос още 9 териториални поделения. Община Приморско пък е първата сертифицирана община в териториалния обхват на РДГ-Бургас.

IX. Извършени комплексни и тематични проверки, съгласно следната таблица:

Поделения / Проверки	ТП ДГС	ТП ДЛС	Общини	Коопе-рации	ДПП	УОГС	Рели-гиозна	Физ. лица по чл. 235 ЗГ	Общо
Комплексни	**9**	**3**	**7**	**2**				**4**	**25**
Брой предписания	76	19	82	12				11	**200**
от тях изпълнени	68	18	64	11				10	**171**
Тематични	**21**	**2**	**12**						**35**
Брой предписания									
Брой съставени КП	1		5						**6**
от тях изпълнени	1		2						**3**
Бр. съставени АУАН			**3**						**3**
Бр. издадени НП			**3**						**3**

III. АНАЛИЗИ ПО ФАКТОРИ НА ВЪЗДЕЙСТВИЕ
III.1. ОТПАДЪЦИ

Държавната политика по управлението на отпадъците представлява съвременна концепция за ресурсна ефективност, насочена към предотвратяване на образуването на отпадъци, насърчаване на повторната употреба и оползотворяването чрез рециклиране, регенериране или друг процес на извличане на вторични суровини, обезвреждане и безопасно съхраняване на отпадъците, увеличаване на отговорността на производителите, стимулиране на инвестиции в сектора в рамките на наличните финансови инструменти. В контекста на Европейската комисия за отпадъци и развитие на кръгова икономика, линейният икономически модел от типа „вземи, произведи и изхвърли“ вече не съответства на нуждите на съвременното общество и на ограничения характер на природните ресурси. Съгласно възприетата йерархия на отпадъците се дава приоритет на предотвратяването на отпадъците, следвано от подготовката за повторно използуване, рециклирането, възстановяването и накрая изхвърлянето, като най-нежелана опция. Политиката по управление на отпадъците от Министерството на околната среда и водите (МОСВ) и регионалните му структури – Регионални инспекции по околна среда и водите (РИОСВ), в съответствие със законодателството на Европейската общност и националното законодателство – Закон за опазване на околната среда, Закон за управление на отпадъците, наредби, националните планови и стратегически документи – Национален план за управление на отпадъците 2014-2020 г., Национален стратегически план за управление на утайките от градските пречиствателни станции за отпадъчни води 2014-2020 г., Национален стратегически план за поетапно намаляване на количествата на биоразградимите отпадъци, предназначени за депониране и Национален стратегически план за управление на отпадъците от строителство и разрушаване 2011-2020 г.

1. Кратка информация и анализ за разработването, приемането от общинските съвети, актуализирането на общинските програми за управление на отпадъците (ПУО) и общинските наредби

Общинските програми за управление на отпадъците (ПУО) са един от най-важните инструменти за прилагане законодателството за отпадъците на местно ниво. Те се разработват и изпълняват в съответствие с чл. 52 от ЗУО. Те се разработват и приемат за период, който следва да съвпада с периода на действие на Националния план за управление на отпадъците (НПУО) и в съответствие със структурата, целите и предвижданията на НПУО. Тези програми са неразделна част от общинските програми за околна среда и се приемат от съответния общински съвет, който контролира изпълнението им. Всичките 13 общини на територията на РИОСВ-Бургас имат разработени ПУО в съответствие с утвърдените със Заповед № РД-211/31.03.2015 г. на министъра на околната среда и водите „Методически указания за разработване на общински и регионални програми. за управление на отпадъците за периода 2015-2020 г.“, Наредба с която се определят условията и реда за изхвърлянето, събирането, вкл. разделното, транспортирането, претоварването, оползотворяването и обезвреждането на битови и строителни отпадъци, вкл. биоотпадъци, опасни битови отпадъци, масово разпространени отпадъци на своя територия. Наредбите са приети от съответните общински съвети.

При извършените проверки на 13-те общини през 2019 г. се установи, че на интернет страниците им са публикувани ПУО и Наредбите по управление на отпадъците.

Битови отпадъци

Управлението на битовите отпадъци е в компетенциите на местните власти и включва дейностите по събиране, транспортиране, съхраняване, третиране, в т. ч. рециклиране и оползотворяване. Битови отпадъци са „отпадъци от домакинствата“ и „подобни на отпадъците от домакинствата“. За осигуряването на дългосрочни решения за третиране на битовите отпадъци, генерирани от населените места на териториите на общините, съобразно въведените системи за организирано сметосъбиране и сметоизвозване РИОСВ-Бургас извърши текущи и периодични проверки по управление на отпадъците през 2019 г. Справка по общини и общо за територията контролирана от РИОСВ-Бургас за обслужваното от система за организирано събиране на отпадъците население и населени места е дадена в следната таблица:

4. УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ							
Справка 1. Събиране и транспортиране на битови отпадъци (БО)							
№	**Община**	**Брой жители**	**Брой населени места в общината**	**Брой населени места с въведена система за събиране и транспортиране на БО**	**Населени места в които не е въведена система за събиране и транспортиране на БО (изписват се поименно)**	**% население, обхванато в организирана система за събиране и транспортиране на БО**	**Брой на обслужваното население**
1	***2***	***3***	***4***	***5***	***6***	***7***	***8***
1	Айтос	27 959	17	17	0	100,00	27 959
2	Бургас	209 059	12	12	0	100,00	209 059
3	Камено	9 920	13	13	0	100,00	9 920
4	Карнобат	23 494	31	31	0	100,00	23 494
5	Малко Търново	3 292	13	13	0	100,00	3 292
6	Несебър	27 636	14	14	0	100,00	27 636
7	Поморие	27 253	17	17	0	100,00	27 253
8	Приморско	6 138	6	6	0	100,00	6 138
9	Руен	27 952	41	41	0	100,00	27 952
10	Созопол	12 971	12	12	0	100,00	12 971
11	Средец	14 611	33	33	0	100,00	14 611
12	Сунгурларе	11 570	28	28	0	100,00	11 570
13	Царево	9 103	13	13	0	100,00	9 103
Общо		**410 958**	**250**	**250**	**0**	**100**	**410 958**

През 2019 в експлоатация са били 3 регионални депа за неопасни отпадъци и 4 претоварни станции, а именно:

– за Регионална система за управление на отпадъците Бургас, включваща девет общини – Бургас, Айтос, Карнобат, Камено, Несебър, Поморие, Руен, Сунгурларе и Средец - регионално депо за неопасни отпадъци Братово-запад и претоварни станции Бургас (Капчето), Карнобат и Несебър;

– за Регионална система за управление на отпадъците Малко Търново (община Малко Търново) - регионално депо за неопасни и инертни отпадъци Малко Търново.

– за Регионална система за управление на отпадъците Созопол, включваща общините Созопол, Приморско и Царево – регионално депо за неопасни отпадъци Созопол и претоварна станция Китен;

Регионално депо Братово-запад – разположено е в местността „Манолов гроб“ в землището на с. Полски извор, община Камено. Изградено е за обезвреждане на отпадъците от регион Бургас, включващ девет общини – Бургас, Айтос, Карнобат, Камено, Несебър, Поморие, Руен, Сунгурларе и Средец. На депото са изградени: първа клетка за депониране на отпадъци, сепарираща инсталация, съоръжение за компостиране, съоръжение за третиране на строителни и едрогабаритни отпадъци, склад за временно съхранение на опасни и специфични отпадъци от бита, електронен кантар, площадкова инфраструктура, други мрежи и съоръжения.

Общините са групирани в три зони на обслужване. В първа зона – централна общините Бургас*, Айтос, Камено, Руен и Средец транспортират отпадъците директно до регионалното депо (*за Бургас остава досега действащата транспортна схема, включваща претоварна станция „Капчето“). Общините от втора – крайбрежна зона Несебър и Поморие се обслужват от претоварна станция Несебър, а общините от трета – вътрешна зона Карнобат и Сунгурларе – от претоварна станция Карнобат. Община Сунгурларе извозва директно отпадъците до Регионалното депо. На претоварните станции са изградени: съоръжения за компактиране и претоварване за транспорт до регионалното депо, съоръжения за третиране на строителни и едрогабаритни отпадъци, площи и оборудване за приемане на разделно събрани отпадъци.

Обектът е реализиран по проект DIR5102118-1-22 „Изграждане на регионална система за управление на отпадъците в регион Бургас“, финансиран по оперативна програма „Околна среда 2007 - 2013г.“, № BG161PO005/10/2.10/05/18.

Регионално депо Малко Търново – разположено в местността „Мечкобиево“ в землището на гр. Малко Търново. Изградена е зона 1 от клетка1 за депониране на неопасни отпадъци с прилежащи мрежи и съоръжения, мобилна сепарираща инсталация, електронен кантар, система за мониторинг, други сгради и складове, необходими за функционирането на депото. В него се обезвреждат отпадъците от населените места в община Малко Търново.

Обектът е реализиран по проект DIR51211621-6-50 „Изграждане на регионална система за управление на отпадъците в регион Малко Търново“, финансиран по оперативна програма „Околна среда 2007-2013г.“, № BG161PO005/10/2.10/06/21. През 2017 г. депото е в нормална експлоатация.

Регионално депо Созопол

За обезвреждане на битовите отпадъци от регион Созопол, включващ общини Созопол, Приморско и Царево в експлоатация през годината са претоварна станция Китен – за населените места от общините Приморско и Царево и регионално депо Созопол. От 2016 г. на РДНО-Созопол функционира сепарираща инсталация, експлоатирана от „Про Васте Плюс“ АД. През 2019 г. сепарираща инсталация не е работила.

С функционирането на посочените по-горе обекти се осигурява обезвреждане на битовите отпадъци в съответствие с изискванията на Директива 1999/31/ЕС и националното законодателство.

На регионалните депа са извършени 3 бр. комплексни проверки по изпълнение на условията залегнали в издадените Комплексни разрешителни и други регулярни проверки във връзка с актуалното им състояние, експлоатацията им, както и експлоатацията на другите съоръжения в регионалните системи за управление на отпадъците и спазването на нормативните изисквания. Извършени са проверки и на Претоварните станции във връзка с актуалното им състояние, както и по изпълнение на поставените условия в издадените им разрешения по чл. 35 от ЗУО. В редовна експлоатация са откритата в края на 2018 г. инсталация за сепариране на смесени битови отпадъци от Общини Несебър и Поморие, както и системите за РСОО на тези общини на „Екобулсорт“ ЕАД, находяща се в с. Равда, община Несебър ПСО-Несебър и площадката по чл.19, ал.3, т.11 от Закона за управление на отпадъците на община Поморие.

За общинските депа за неопасни отпадъци, за който има издадени през 2015г. заповеди за преустановяване на експлоатацията е извършен контрол по спазване на забраната за депониране на отпадъци – Братово, Средец, Каменар, Несебър, Обзор, Айтос, Карнобат, Сунгурларе, Руен, малко Търново, Звездец, Граматиково.

Статира рекултивацията на Депа за неопасни отпадъци Айтос, Карнобат, Сунгурларе, Малко Търново, Средец и Несебър.

Рекултивацията на депа за неопасни отпадъци (ДНО) Обзор, община Несебър, Звездец и Граматиково, община Малко Търново, Руен, Поморие и Бургас е свързана с Решение на съда на Европейския съюз от 16 юли 2015 г. по дело С-145/14 за неизпълнение на задълженията от дтрана на република България на член 14, букви а-в от Директива 1993/31/ЕО на Съвета от 26 април 1999 г. относно депониране на отпадъци и е на следния етап на подготовка: ДНО-Обзор – издадено е удостоверение от МЗГХ от 18.12.2019 г. за промяна предназначението на 23 999 кв.м. земеделска земя за изграждане на обект депо за твърди битови отпадъци, одобрени са работните проекти за рекултивация на депото и е издадено разрешение за строеж; ДНО Звездец и Граматиково – подадени са проектни предложения по приоритетна ос 2 на ОПОС 2014-2020 г. за финансиране рекултивацията; ДНО – Поморие – общината е в процес на подготовка на необходимия пакет документи за кандидатстване; ДНО-Руен–актуализираният инвестиционен проект „закриване и рекултивация на депо за твърди битови отпадъци на община Руен“ е предеден за разглеждане; ДНО-Бургас – проведена комисия по реда на ППЗОЗЗ за определяне на размера и границите на терена за рекултивация. Подготвя се формуляр за кандидатстване.

Община Камено е в процедура на търсене на източници за финансиране рекултивацията на ДНО Камено.

През 2019 г. са извършени планираните проверки на общините относно спазване изискванията на чл. 60 и чл. 64 от ЗУО. На общините, които имат невнесени суми по обезпеченията и отчисленията са изпратени писма за привеждане на средствата. Изпратени са писма и на собствениците на РДНО за доброволно внасяне на неиздължените суми.

През годината са освободени част от натрупаните средства от отчисления по чл. 64 от ЗУО на следните общини:

– **община Бургас**

799 380 лв. за финансиране на проект „Проектиране, изграждане и въвеждане в експлоатация на предсепарираща инсталация за обработка на смесени битови отпадъци“

– **община Айтос**

27 960 лв. за закупуване на мобилен център с цялостно оборудване с площ 15,86 кв.м. за безвъзмездно предаване на разделно събрани отпадъци от домакинствата;

17 50 лв.за закупуване на 50 бр. компостери с обем 1600 л;

– **община Несебър**

741 474,46 лв. дофинансиране на дейностите по закриване и рекултивация на депо за битови отпадъци в местност «Чешме тарла» в ПИ 20.108.20.109 и 86.21, землище на с. Равда, община Несебър;

834 592,80 лв. за закупуване на 2 броя специализирани автомобили;

222 000 лв. за финансиране изграждането на подземни съоръжения с контейнери за разделно събиране на отпадъци в 7 точки;

– **община Малко Търново**

35 431, 91 лв. за дофинансиране на дейностите по закриване и рекултивация на общинско депо за неопасни отпадъци в землището на гр. малко Търново, местност «Сушица» (Ярково);

– **община Камено**

18 828 лв. за закупуване на 10 броя метални контейнери за строителни отпадъци с обем 2 куб. м и 100 броя компостери с обем 600 л;

– **община Поморие**

217 800 лв. за закупуване на комбиниран автобагер-товарач и миничелен товарач.

Направени са откази за отпускане на средства на следните общини:

- **община Поморие**

1 824 лв. за закупуването на 1 брой електронна везна за общинска площадка за разделно събиране на отпадъци от домакинствата на територията на община Поморие;

30 276 лв. за закупуване на един брой прикачна моторна дробилка на дървесина и биоотпадъци от общинската система за озеленяване на община Поморие;

197 040 лв. за закупуване на един брой фабрично нов товарен камион със самосвал с кран за събиране и транспортиране на биоотпадъци от общинската система за озеленяване;

5 604 лв. за закупуване на съдове за разделно събиране на отпадъци;

- **община Приморско**

799 980 лв. за закупуване 2 броя специализирани машини за сметосъбиране и сметоизвозване с обем 16 куб.м. и 2 броя специализирани машини за сметосъбиране и сметоизвозване с обем 8 куб. м.;

91 860 лв. за закупуване на контейнери/съдове за разделно събиране на отпадъци;

Извършен е контрол по задълженията на общините в областта на разделното събиране на отпадъци и поетапно постигане на целите за рециклиране и оползотворяване на битовите отпадъци. Осъществен е контрол на системите за разделно събиране на отпадъци от опаковки и по задължението за разделното събиране на битови отпадъци на територията на общините най-малко за следните отпадъци: хартия и картон, метали, пластмаси и стъкло.

Изгради се и се въведе в експлоатация общински център за разделно събиране и съхраняване на опасни битови отпадъци в община Созопол, реализиран по проект „Пилотни модели за екологосъобразно събиране и временно съхранение на опасни битови отпадъци от домакинства“ от ПУДООС, съвместно с община Созопол, финансиран по „Българо-швейцарска програма сътрудничество. Центърът обслужва населението от Регионална система за управление на отпадъците Созопол, включваща общини Созопол, приморско и Царево.

Общини Бургас, Несебър и Поморие са осигурили площадки по чл. 19, ал. 3, т. 11 от ЗУО за безвъзмездно предаване на разделно събрани отпадъци от домакинствата, в т. ч. едрогабаритни отпадъци, опасни отпадъци и др.- съответно за Бургас 19 бр. мобилни центрове, за Несебър – ПС и за Поморие – площадка с издадено разрешение по чл. 35 от ЗУО.

През 2019 г. въз основа на Заповед № РД-108/08.02.2019 г. на министъра на околната среда и водите за извършване на проверки за наличие на нерегламентирани замърсявания на речните легла и прилежащите територии, разположени на територията на РИОСВ-Бургас, с писма изх. № ОБ-43/15.02.2019 г. се дадоха предписания на кметовете на 13-те общини със срок за изпълнение 15.04.2019 г. да организират почистването на нерегламентираните замърсявания и предприемат мерки за предотвратяване замърсяването с отпадъци. Със същите писма се дадоха предписания със същия срок за изпълнение за почистване на населените места, землищата на населените места, общинската пътна мрежа от отпадъци и предприемане на мерки за предотвратяване изхвърлянето на отпадъци на неразрешени за това места и създаването на незаконни сметища. По време на проверките се извърши оглед и на републиканската пътна мрежа. След 15.04.2019 г., експерти на РИОСВ-Бургас извършиха проверки във всичките 13 общини на област Бургас. При проверките са направени констатации, че почистване е извършено на територията на всички общини. За констатирани замърсявания са съставени 4 бр. АУАН на следните кметове на общини: Средец – 2 бр, Сунгурларе и Карнобат.

Въз основа на писмо на ВАП, получено в МОСВ във връзка с проверка на дейноста на кметовете на общини за изпълнение на задълженията им по чл 112 от ЗУО през 2019 г. се извършиха проверки на територията на всичики 13 общини, попадащи в региона за контол на РИОСВ-Бургас. За неспазване изискванията на чл. 112 от ЗУО са съставени 3 бр. АУАН – кметове на общини Средец, Сунгурларе и Айтос.

С писма до кметовете на 13 общини и до РДНО-Братово- запад, Созопол и Малко Търново бяха дадени указани за провеждането на кампанията „Да почистим България заедно“. РИОСВ-Бургас бе координатор по провеждането на кампанията на 15.09.2019 г. и отчитането на резултатите. Получените ръкавици и чували от ПУДООС бяха предоставени на общините.

Изпратиха се писма на собствениците на РДНО-община Малко Търново, община Созопол и община Бургас във връзка с промени в ЗУО, свързани с видеонаблюдение и контрол на експлоатираните депа. Засега в РИОСВ-Бургас е изведено видеонаблюдение в реално време само за РДНО Братово-запад РДНО-Созопол.

Строителни отпадъци

През 2019 г. са извършени проверки по обезвреждане на строителните отпадъци на депото за инертни отпадъци Царево, площадката за строителни отпадъци Бургас и на стара кариера в местността „Узунджата“, където в рамките на проекта за рекултивация постъпват строителните отпадъци от община Приморско. Проверки са извършени на съоръженията за третиране на строителни отпадъци - мобилните роторни трошачки на претоварните станции Карнобат и Несебър и на лицата притежаващи документ по чл. 35 от ЗУО на инсталациите за третиране на отпадъци, собственост на „Торкрет“ ЕООД, „Евробилд“ ЕООД, „КООП строй“ ЕООД, „Ростер“ ЕООД, „Автомагистрали Черно море“ и „Андезит“ АД.

От възложителите на строително-монтажни работи на основание чл.11, ал.10 от ЗУО в РИОСВ-Бургас постъпват документи по изпълнение на ПУСО.

Масово разпространени отпадъци: отпадъци от опаковки и полимерни торбички; негодни за употреба батерии и акумулатори; излязло от употреба електрическо и електронно оборудване; излезли от употреба моторни превозни средства; отработени масла и отпадъчни нефтопродукти; излезли от употреба гуми

Масово разпространени отпадъци са отпадъците, които се образуват след употреба на продукти от различни източници и поради своите характеристики изискват специално управление. Към тях се отнасят отпадъците от опаковки и полимерни торбички, негодните за употреба батерии и акумулатори (НУБА), излязло от употреба електрическо и електронно оборудване (ИУЕЕО), излезлите от употреба моторни превозни средства (ИУМПС), излезлите от употреба гуми (ИУГ), отработените масла и отпадъчните нефтопродукти (ОМОН).

Съгласно ЗУО лицата, пускащи на пазара продукти, след употребата на които се образуват масово разпространени отпадъци отговарят за разделното им събиране и третиране, както и за постигане на съответните цели за разделно събиране, повторна употреба, рециклиране и/или оползотворяване. Тези лица изпълняват горецитираните задължения индивидуално или чрез колективни системи, представлявани от организация по оползотворяване. В случай, че не изпълняват упоменатите задължения, заплащат продуктова такса по сметката на ПУДООС.

Осъществен е контрол над всички заложени в плана за контролната дейност обекти, явяващи се лица пускащи на вътрешен пазар продукти след употребата, на които се образуват масово разпространени отпадъци, вкл. и полимерни торбички, като за 2019 г. са проверени 13 обекта за полимерни торбички.

През 2019 г., РИОСВ-Бургас извърши контролни проверки по потоци на площадките за съхранение и третиране на отпадъци от опаковки, ИУГ, ИУМПС, ИУЕЕО, НУБА и отработени масла и отпадъчни нефтопродукти, както следва:

- първо тримесечие - проверки на площадките за събиране, съхраняване и третиране на отпадъци от опаковки и ИУГ, както и на подизпълнителите на организациите за ООп и ИУГ, проверки по Регламент /ЕО/ 1013/2006 за трансграничен превоз на отпадъци. Извършени са 27 бр. на обекти в които се третират ИУГ – 3 броя на подизпълнители, 3 бр. за регенерат на гуми, пунктове за смяна и продажба на гуми – 15 броя и 6 броя площадки за съхранение и предварително третиране на ИУГ. По отпадъчен поток отпадъци от опаковки, пластмаси и хартия и картон са осъществени 52 проверки. За констатациите от проверките, изводи и предложения е изготвен доклад до зам.-министър на околната среда и водите;

- второ тримесечие – проверки на площадки за събиране, съхраняване и третиране на ИУМПС и на подизпълнителите на организациите за ИУМПС, лица пускащи на пазара опаковани стоки, членуващи в ООп, проверки на лица пускащи на пазара ЕЕО, проверки по Регламент /ЕО/ 1013/2006 за трансграничен превоз на отпадъци. Извършени са общо 32 броя проверки, като 6 от тях са на подизпълнители на организации по оползотворяване и 26 броя на площадки на които се извършват дейности по съхраняване и предварително третиране на ИУМПС. За констатациите от проверките, изводи и предложения е изготвен доклад до зам.-министър на околната среда и водите;

- трето тримесечие – проверки на площадки за събиране, съхраняване и третиране на ИУЕЕО и на подизпълнителите на организациите за ИУЕЕО, проверки по Регламент /ЕО/ 1013/2006 за трансграничен превоз на отпадъци. Извършени са общо 32 броя проверки, като 4 от тях са на подизпълнители на организации по оползотворяване и 28 броя на площадки на които се извършват дейности по съхраняване и предварително третиране на ИУЕЕО. За констатациите от проверките, изводи и предложения е изготвен доклад до зам.-министър на околната среда и водите;

- четвърто тримесечие – проверки на площадки за събиране, съхраняване и третиране на НУБА и отработени масла и отпадъчни нефтопродукти и на подизпълнителите на организациите за НУБА и отработени масла, проверки по Регламент /ЕО/ 1013/2006 за трансграничен превоз на отпадъци. Извършени са общо 41 броя проверки за НУБА, като 3 от тях са на подизпълнители на организации по оползотворяване и 38 броя на площадки на които

се извършват дейности по съхраняване на НУБА. По поток отработени масла и отпадъчни нефтопродукти на лица извършващи дейности по съхраняване на отработени масла са извършени общо 14 проверки. За констатациите, изводите и препоръките по време на проверките е изготвен доклад до зам.-министъра на околната среда и водите.

През 2019 г. регулярно са извършвани проверки на системите за разделно събиране на отпадъци. Състоянието за разделно събиране на отпадъци е, както следва:

Отпадъци от опаковки и полимерни торбички

В Общините Бургас, Несебър, Айтос, Карнобат, Сунгурларе, Поморие, Камено, Средец, Приморско, Царево, Созопол са изградени системи за разделно събиране на отпадъци от опаковки и РСБО. В Община Руен не са предприети стъпки за реализиране на система за разделно събиране на отпадъци от опаковки. Общините Руен и Малко Търново включват населени места с население по-малко от 5000 жители, но въпреки това община Малко Търново е изградила 9 броя площадки с по 3 контейнера за разделно събиране на отпадъци от опаковки и от бита.

Системите за РСОО и РСБО в общини Айтос, Бургас, Средец, Карнобат, Сунгурлари и Камено се обслужват от „Екопак“ АД, чрез „Евро – импекс Бургас“ ЕООД, като сепарирането на отпадъците се извършва на площадката на дружеството в гр. Каблешково, община Поморие, където е разположена сепарираща инсталация. Системите в Община Несебър се обслужват от инсталацията на „Екобулсорт“ ЕООД, разположена на ПСО-Несебър. Общини Царево и Созопол ползват услугите на „РТК-Алфа био проджект“ ДЗЗД – площадка със сепарираща инсталация в гр. Поморие. Община Приморско обслужва сама системите за РСОО и РСБО, като сепарирането на отпадъците се извършва на ПСО-Китен. Община Малко Търново сама обслужва въведената си систем, а сепарирането на отпадъците се идвършва на Регионалното депо за неопасни отпадъци.

Относно ангажиментите на Кмета по чл. 19, ал. 3, т. 11 от ЗУО на територията на община Айтос няма осигурена площадка за предаване на разделно събрани отпадъци от домакинствата, в т. ч. едрогабаритни отпадъци, опасни отпадъци и др. На община Поморие е издадено разрешение за дейности с отпадъци № 02-ДО-514-00 от 04.12.2018 г. за експлоатация на площадка по чл.19, ал.3, т.11 от Закона за управление на отпадъците. На основание чл. 19, ал. 5 от ЗУО поради неизпълнение на изискванията по ал. 3, т. 11 отчисленията по чл. 64 са увеличени с 15 на сто на общини Айтос.

В община Бургас във връзка с гореупоменатите ангажименти са изградени общо 19 броя мобилни центрове за събиране на разделно събрани отпадъци от домакинствата и 15 бр. касети за разделно събиране на отпадъци от опаковки. В 32 точки са изградени подземни контейнери на територията на гр. Бургас за разделно събиране на отпадъци – хартия, пластмаса, метал и биоразградими отпадъци от домакинствата. В гр. Несебър са изградени подземни контейнери за отпадъци на местата от плана за разполагане на съдове за РСОО. Изградени са 10 площадки, от които 6 площадки от по 3 подземни контейнера и 4 площадки от по 4 подземни контейнера за отпадъци.

При проверките свързани с установяване на съответствието на предлаганите полимерни торбички в търговските обекти, използвани за опаковане на предлаганите от тях стоки в мястото на продажбата, с изискванията на чл. 4, ал. 1, т. 6, 7 и 8 от *Наредбата за определяне на реда и размера за заплащане на продуктова такса* (публ. ДВ, бр. 30/ 2016г.) не са констатирани нарушения. Предлаганите в търговските обекти полимерни торбички и пликове отговарят на условията на чл. 4, ал. 1, т. 6, 7 и 8 от цитираната наредба. През 2019 г. е осъществен контрол над всички заложени в плана за контролната дейност на РИОСВ-Бургас броя търговски обекти.

През 2019г. е осъществен контрол на 57 броя обекти, явяващи се лица пускащи на вътрешен пазар опаковани стоки. Извършени са общо 68 броя проверки, от които 57 броя планови и 11 броя извънредни проверки. По-голямата част от проконтролираните обекти, изпълняват задължението си относно разделното събиране и оползотворяване на отпадъците от опаковки, генерирани в резултат на пуснатите от тях опаковани стоки на вътрешен пазар чрез колективна система представлявана от организация по оползотворяване. В резултат на проверките по сметката н ПУДООС са постъпили допълнително 8 722,12 лв. от продуктова такса за опаковки. Съставен е един АУАН, на задължено лице за неизпълнение на дадено задължително предписание, относно предоставяне на финансово-счетоводни документи, удостоверяващи спазването на разпоредбите на *Закона за управление на отпадъците, Наредбата за определяне на реда и размера за заплащане на продуктова такса* и *Наредбата за опаковките и отпадъците от опаковки за* разделното събиране и оползотворяване на отпадъците от опаковки, генерирани в резултат на пуснатите от санкционираното лице опаковани стоки на вътрешен пазар, като за установеното нарушение на лицето е наложена имуществена санкция от 5 000 лв. При извършените проверки на останалите задължени лица не са констатирани нарушения. През годината не са постъпвали в РИОСВ-Бургас жалби и сигнали от граждани и фирми по отношение на извършени нарушения от лица пускащи на вътрешен пазар опаковани стоки.

Негодни за употреба батерии и акумулатори (НУБА)

На територията на общините в търговските обекти, в които се извършва продажба на портативни батерии има поставени съдове за събиране на негодни за употреба портативни батерии от населението съгласно сключени отделни договори между търговските обекти и ООп на НУБА или с лица, притежаващи документ по чл. 35, ал. 1 от ЗУО. Всичките 13 бр. общини имат сключени договори с Организации по оползотворявяне на НУБА или с лица притежващи документ по чл. 35 от ЗУО. Поставени са съдове за събиране на портативни батерии в обществени сгради- общини, кметства, училища и др. В някои общини се провеждат минимум 2 кампании годишно са събиране на НУБА.

През 2019 г. е осъществен контрол над заложените в плана за контролната дейност 2 броя обекти, явяващи се лица пускащи на вътрешен пазар батерии и акумулатори. същите са сменили дейността, т.е. при проверките е констатирано, че не се явяват лица пускащи на вътрешен пазар батерии и акумулатори. При извършените проверки не са констатирани нарушения. През годината не са постъпвали в РИОСВ-Бургас жалби и сигнали от граждани и фирми по отношение на извършени нарушения от лица пускащи на вътрешен пазар батерии и акумулатори.

Излязло от употреба електрическо и електронно оборудване

На територията на общините в търговските обекти, в които се извършва продажба на електрическо и електронно оборудване има възможност за обратно приемане в търговските обекти на ИУЕЕО, образувано в бита съгласно сключени отделни договори между търговските обекти и ООп на ИУЕЕО или с лица, притежаващи документ по чл. 35, ал. 1 от ЗУО. Всичките 13 бр. общини имат сключени договори с Организации по оползотворявяне на ИУЕЕО или с лица притежващи документ по чл. 35 от ЗУО. В по-голямата част от контролираните общини отпадъците от ИУЕЕО се събират кампанийно. В някои общини, като Община Бургас – отпадъците се събират по предварителна заявка на гражданите, в други – определени са площадки на които отпадъците могат да се предоставят.

През 2019г. е осъществен контрол над заложените в плана за контролната дейност 14 броя обекти, явяващи се лица пускащи на вътрешен пазар електрическо и електронно оборудване. Пет от проконтролираните обекта са преустановили дейност и/или са сменили дейността, т.е. при проверките е констатирано, че не се явяват лица пускащи на вътрешен пазар електрическо и електронно оборудване. Останалите девет обекта изпълняват задължението си относно оползотворяване на излязло от употреба електрическо и електронно оборудване, чрез колективна система представлявана от организация по оползотворяване. В резултат на проверките по сметката н ПУДООС са постъпили допълнително 19,77 лв. от продуктова такса за електрическо и електронно оборудване. При извършените проверки не са констатирани нарушения. През годината не са постъпвали в РИОСВ – Бургас жалби и сигнали от граждани и фирми по отношение на извършени нарушения от лица пускащи на вътрешен пазар електрическо и електронно оборудване.

Излезли от употреба моторни превозни средства

Всичките 13 бр. общини имат сключени договори с Организации по оползотворявяне на ИУМПС или с лица притежаващи документ по чл. 35 от ЗУО.

Отработени масла и отпадъчни нефтопродукти

В общинските наредби по управление на отпадъците е конкретизиран начина за предаването на отработени масла и отпадъчни нефтопродукти от граждани и фирми на територията на общините. Някои от Общините са сключили договори с организации по оползотворяване на отработени масла и отпадъчни нефтопродукти за създаване на система за разделно събиране и оползотворяване на отработени масла или с лица притежаващи документ по чл. 35 от ЗУО – Айтос, Средец, Созопол, Поморие, Карнобат, Сунгурларе, Царево, Камено, Малко Търново.

Излезли от употреба гуми

Всичките 13 бр. общини на територията на РИОСВ-Бургас имат сключени договори с Организации по оползотворявяне на ИУГ или с лица притежаващи документ по чл. 35 от ЗУО.

През 2019 г. е осъществен контрол допълнително над 3 броя обекти, явяващи се лица пускащи на вътрешен пазар гуми. Два от проконтролираните обекта, изпълняват задължението си относно оползотворяване на излязлите от употреба гуми, чрез колективна система представлявана от организация по оползотворяване, а третия е преустановил дейност. При извършените проверки не са констатирани нарушения. През годината не са постъпвали в РИОСВ-Бургас жалби и сигнали от граждани и фирми по отношение на извършени нарушения от лица пускащи на вътрешен пазар гуми.

Община Бургас е въвела система от мобилни центрове за безвъзмездно разделно събиране на масоворазпространени отпадъци от НУБА, ИУЕЕО, ИУМПС, ИУГ и други отпадъци, разположени на различни места на територията на гр. Бургас. На интернет страницата на общината е извършено уведомяване на гражданите, собственици на лични МПС, че могат да предават безплатно ИУГ и в общинските мобилни центрове за разделно събиране на отпадъци.

Производствени и опасни отпадъци

На територията на дружествата, контролирани от РИОСВ-Бургас, генерираните опасни и производствени отпадъци се събират разделно на обособени и обозначени площадки или закрити складове, в подходящи съдове. Площадките и съдовете са съобразени с изискванията на ЗУО и съответните Наредби. При предаване на опасни отпадъци се попълват изискващите се

идентификационни документи. Екземпляр от тях се представя в РИОСВ-Бургас, като същите се въвеждат. Подобрена е отчетността, като се водят отчетни книги за отпадъците.

През 2019 г. са заверени 307 бр. отчетни книги за дейности с отпадъци на 190 фирми. Утвърдени са 600 бр. работни листи за класификация на отпадъците и са издадени 143 становища на фирми. През годината са охарактеризирани 12 бр. отпадъка на 10 фирми. Във връзка с преустановяване образуването на отпадъци, подадени с уведомления по приложение № 7 към чл. 21,ал. 1 от Наредба № 2 за класификация на отпадъците е прекратена класификацията на 95 бр. отпадъка на 15 бр. фирми.

През 2019 г. продължи контролът на фирмите, извършващи дейности с отпадъци – производствени, опасни, МРО, специфични отпадъци. Предаването на отпадъците се извършва при наличието на сключени договори с фирми, притежаващи съответните документи по ЗУО. На фирмите, извършващи дейности за които се изискват документи по чл. 35 от ЗУО, РИОСВ е издала такива след представяне на необходимите документи.

Издадени са 3 **бр**. разрешения за извършване на дейности по третиране на отпадъци, **15 бр.** разрешения за изм. и доп. за извършване на дейности по третиране на отпадъци, прекратено е действието на 1 **бр**. разрешение, направен е отказ за издаване на разрешение на **1** фирма – общо **20 бр.**

Прекратена е процедурата за изм. и доп. на разрешение за извършване на дейности по третиране на отпадъци със Заповед на Директора на **2 бр**. заявления.

Издадени са **2** бр. регистрационни документа за извършване на дейности по третиране на отпадъци, **3** бр. регистрационни документа за изм. и доп. за извършване на дейности по третиране на отпадъци, прекратено е действието на **4** бр. регистрационни документа, направен е отказ за издаване на РД на **4** броя фирми – общо **15** бр.

Издадени са общо **55** бр. регистрационни документа за извършване на дейности по събиране и транспортиране на отпадъци, от които нови **21 бр.**, **27** бр. регистрационни документа за изм. и доп., прекратено е действието на **5 бр.**, **2** бр. отказ за издаване на регистрационен документ.

Прекратена е процедурата за изм. и доп. на РД за извършване на дейности по събиране и транспортиране на отпадъци със Заповед на Директора на **1 бр**. заявление.

В РИОСВ-Бургас се води регистър на издадените разрешителни и регистрационни документи за дейности с отпадъци по ЗУО на хартиен и електронен носител. Ежемесечно, в срока и формата предвидени в Наредба № 1 за реда и образците, по които се предоставя информация за дейностите по отпадъците, както и реда за водене на публични регистри се предоставят в ИАОС издадените през предходния месец разрешителни и регистрационни документи.

В РИОСВ-Бургас се води регистър на хартиен и електронен носител на банковите гаранции по чл. 69, ал. 2 от ЗУО, съгласно вътрешните правила за получаване, регистриране, уведомяване, съхраняване, осчетоводяване, предявяване и освобождаване на банковите гаранции. Съгласно Заповед № РД-318/04.04.2013г. на министъра на околното среда и водите, ежемесечно в срок до 2-ро число на текущия месец в МОСВ се предоставят копия на внесените през предходния месец банкови гаранции.

През 2019 г. са извършени проверки по изпълнение условията на комплексно разрешително (КР) на: “Лукойл Нефтохим Бургас” АД, гр. Бургас, “Топлофикация – Бургас” ЕАД, гр. Бургас, “Керамика Бургас” АД, гр. Бургас, РДНО – Община Созопол, “Свинекомплекс Крумово Градище” АД, с. Крумово Градище, “Свинекомплекс Зимен” АД, с. Зимен, „СМА Минерал Бургас вар” ЕООД, гр. Бургас, площадка с. Добромир, РДНО-Бургас, Регионално депо за неопасни и инертни отпадъци Малко Търново, “ Кроношпан България“ ЕООД, „Промет

стийл“ АД. Дадени са становища по ГДОС на гореупоменатите обекти и по представените заявления за КР и за преразглеждане на КР на „В.И.Н.С. Индъстрийс“ ООД, „РДНО-Братово-Запад“, „Керамика Бургас“ АД и „ЛУКОЙЛ Нефтохим Бургас“ АД за НДНТ.

През 2019 г. експерти по управление на отпадъците са взели участие в извършени 28 бр. комплексни проверки на фирми с експерти от други отдели. През 2019 г. продължи работата по привеждане в съответствие с нормативните изисквания третирането на болничните отпадъци като се извършиха проверки в 32 бр. лечебни и здравни заведения. При извършените проверки в лечебни заведения се констатира, че се спазват изискванията по разделно събиране и съхраняване на опасните болнични отпадъци, предаването им за последващо третиране въз основа на договор само на фирми, притежаващи разрешение за дейности с отпадъци. През отчетната година продължи извършването на класификация на генерираните отпадъци от лечебни и здравни заведения, вкл. медициски кабинети на училища, детски градини, социални домове. Същите завериха и водят отчетни книги за генерираните отпадъци. Проверките заложени в плана за контролната дейност са извършени.

На територията на РИОСВ-Бургас функционират автоклавни инсталации за предварително третиране на опасни болнични отпадъци - отпадъци с код 18 01 03 с оператори „Еко Инвест БГ Сервиз“ ЕООД, „УМБАЛ Бургас“ АД и автоклавна инсталация със шредер и автоклавна инсталация с оператор „СМДЛ Лина“ ЕООД. Биологичните отпадъци, лекарствата с изтекъл срок и др. отпадъци се извозват за изгаряне в инсинератор. Към момента всички болнични отпадъци предназначени за изгаряне се унищожават в инсинератора на ПУДООС-София.

На територията на РИОСВ-Бургас, дейности по събиране и транспортиране на болнични отпадъци извършват фирмите „Еко Инвест БГ Сервиз“ ЕООД, „Рамус медикъл“ ЕООД, „Хосвитал“ АД, и „СМДЛ Лина“ ЕООД. Екологосъобразното управление на болничните отпадъците е постигнато, чрез прекратяване на незаконното им приемане, доставка и обработка.

Извършени са проверки за третирането на отпадъците от пречиствателни станции за отпадъчни води през 2019 г. на следните обекти: ПСОВ Поморие, ПСОВ Равда, ПСОВ Елените, ПСОВ Обзор – Бяла., ПСОВ Люляково, ПСОВ Средец, ПСОВ Бургас, ПСОВ Созопол, ПСОВ Царево, ПСОВ Лозенец, ПСОВ Китен, ПСОВ Горно Езерово, ПСОВ Ветрен, ПСОВ Маринка – 14 бр.. През 2019 г. част от утайките на ПСОВ, експлоатирани от „В и К“ ЕАД- Бургас са предадени за рекултивация на кариера „Дебелт“, експлоатирана от „Строителни материали“ АД и за използуване в земеделието върху масиви, стопанисвани от „Сортови семена Бургас“ ООД, на което е издадено разрешение по ЗУО.

През 2019 г. бяха извършени отново проверки в 15 броя фирми с предмет на дейност винопроизводство. Установено беше, че все още съществуват проблем при третирането на отпадъците чепки, джибри и филтруващи материали. РИОСВ-Бургас представи обобщена информация на Дирекция „УООП“ в МОСВ за дискутиране на проблема и неговото решаване, но засега проблемът остава все още открит.

По отношение на проблема с третирането на отпадъка черупки от рапани, бе издаден регистрационен документ на фирма за натрошаване на черупките с евентуално последващо оползотворяване на получения отпадък. Извършени са 12 бр. проверки на фирми, извършващи дейности с риба и рибни продукти.

През 2019 г. се извършиха 26 броя проверки на магазини и складове на територията на 13-те общини за дрехи втора употреба. В някои от тях се констатира наличие на обувки втора употреба, предлагани за продажба. Уведоми се РЗИ-Бургас за установените нарушения по Наредба № 27 от 16 август 2005 г., издадена от министъра на здравеопазването за здравните изисквания към дрехите втора употреба.

През 2019 г. експерти от отдела участват в експертни съвети, както и в изготвяне и предоставяне информация по Закона за достъп до обществена информация.

Дадени са становища и са съгласувани 9 бр. планове за приемане и обработване на отпадъци от корабоплавателна дейност – Яхтено пристанище „Марина Диневи“, „Порт България Уест“ – рибарско пристанище, пристанище със специално предназначение „Бургаски корабостроителници“, яхтено пристанище „Марина порт Созопол“, яхтено пристанище „Дюни“, рибарско пристанище Приморско, рибарско пристанище Черноморец, рибарско пристанище Сарафово, рибарско пристанище Поморие.

През 2019 г. са изготвени 7 бр. съгласувателни писма до Морска администрация за пристанища: Яхтено пристанище „Марина Несебър“, Рибарско пристанище Мичурин, рибарско пристанище „Порт Уест България“, пристанище със специално предназначение „Бургаски корабостроителници“, Пристанищен терминал Бургас – изток-2, рибарско пристанище Сарафово, пристанище за обществен транспорт с регионално значение Царево.

Извършени са 6 бр. проверки във връзка с Планове за приемане и обработване на отпадъци, резултат от корабоплавателната дейност.

Във връзка с писмо на МОСВ за нерегламентирано изгаряне на отпадъци – отработени масла, ИУГ, стари мебели, дограми, текстилни отпадъци, употребявани дрехи и др. се засили контролът върху обекти обработващи дървесина, автосервизи, пунктове за ИУГ и др. Предприеха се от страна на РИОСВ-Бургас и 13-те общини организационни и превантивни мерки относно недопускане нерегламентираното изгаряне на отпадъци, за което МОСВ беше информирано.

Контрол на търговци и брокери на отпадъци - Осъществен е контрол над следните лица, извършващи дейности като търговец и брокер на отпадъци - „Ирбис пласт“ ЕООД, „МКМ –БГ“ ЕООД „Сарбак Метал България“ ООД, „Бургас метал“ ЕООД, „Глобал металс“ ЕООД, „Риск метал-2013“ ЕООД, „Метал Про Инвест“ ЕООД, „Блу Лайн България“ ЕООД, "Европласт Бургас" ЕООД, „Топ Уорлд“ ЕООД, „ДКД“ ЕООД, „Премиум агро“ ЕООД, „Феникс Рисайкъл“ ЕООД, „Еурогруп 15“ ЕООД, „Баев груп 15“ ЕООД, „Хигия консулт“ ЕООД, „Скай инс“ ЕООД, „Ама трейд“ ЕООД, "Финтрейд Инженеринг" ООД, "Мулти Еко консулт" ООД, „Либерейшън“ ЕООД, „Аква системс“ АД и „Тик Строй Инженеринг“ ЕООД. При извършените проверки не са констатирани нарушения.

Контрол, свързан с изискванията на регламент 1013/2006 относно превози на отпадъците по трансганичен превоз на отпадъци -4 от проконтролираните лица, извършващи дейности като търговец и брокер на отпадъци – „Сарбак Метал България“ ООД, "Европласт Бургас" ЕООД, „Блу Лайн България“ ЕООД и „Глобал металс“ ЕООД, са извършвали дейности с отпадъци попадащи в обхвата на Регламент (ЕО) № 1013/2006, като дейностите са осъществявани при спазване на изискванията на регламента. Отпадъците са изнасяни за Република Турция или са изпращани за страни членки на ЕС. От упоменатите лица не са въвеждани отпадъци от страни членки на ЕС и не е осъществяван внос на отпадъци от трети страни на митническата територия на страната.

Осъществен е контрол и над „Велес пласт“ ЕООД – лице приело и третирало на свои площадки отпадъци от пластмаси, попадащи в обхвата на Регламент № (ЕО) 1013/2006 относно превози на отпадъци, като дейностите са осъществявани при спазване на изискванията на регламента. Отпадъцитеса получавани от Гърция по предварително сключени писмени договори за оползотворяване съдържащ клауза за обратно приемане или гаранция за оползотворяване по алтернативен начин. Получаваният от Гърция отпадък е предмет на общите информационни изисквания определени чл. 18 на Регламент (ЕО) № 1013/2006, т. е превоза на отпадъци следва

да се съпровожда с документа по Приложение № VII(Анекс VII) от Регламент (ЕО) № 1013/2006. Отпадъците са въвежданиосновно през Митница Свиленград. Получаваният от Гърция отпадък е с код В 3010 по Приложение № IX към Базелската конвенция и е предмет на общите информационни изисквания определени чл. 18 на Регламент (ЕО) № 1013/2006, т.е превоза на отпадъци следва да се съпровожда с документа по Приложение № VII(Анекс VII) от Регламент (ЕО) № 1013/2006. Полученият отпадък е въвеждан от Гърция на територията на Република България, респ. на площадки стопанисвани от „велес пласт“ ЕООД за операция по оползотворяване с код R 3 (рециклиране/ възстановяване на органични вещества, които не са използвани като разтворители, включително чрез компостиране и други процеси на биологична трансформация) по Приложение № 2 към §1, т. 13 от ДР на ЗУО. Във „Велес пласт“ ЕООД са налични съпровождащите превозите на отпадъци - Приложения № VII(Анекс VII) от Регламент (ЕО) № 1013/2006 в едно с придружаващите ги договори за оползотворяване съдържащи клауза за обратно приемане или гаранция за оползотворяване по алтернативен начин, фактури, международни товарителници. Количествата приеман на площадките отпадък не надвишава количествата по договори.Получените след извършването на операцията по оползотворяване с код R3 (рециклиране/възстановяване на органични вещества, които не са използвани като разтворители, включително чрез компостиране и други процеси на биологична трансформация) по Приложение № 2 към §1, т. 13 от ДР на ЗУО - полимерни гранулати и млянки, „Велес пласт“ ЕООД използва за производство на изделия (ПЕ фолиа за строителството, ПЕ торби за смет, шприцови изделия – кофи, легени, транспортни каси) или предоставя на фирми производители на полимерни изделия.Получаваният от Гърция отпадъкът, не е предаван за последващо третиране на други лица. Същият е третиран от самото дружество на стопенисваните от него площадки.

През последното тримесечие на 2019 г. е водена кореспонденция с Митници-Бургас относно внос и износ на употребявани дрехи и обувки и дрехи втора употреба.

Контрол е осъществен и над „Рисайклинг България“ ЕООД, „Алси“ ЕООД, „Камекс комерс“ ЕООД явяващи се лица притежаващи площадки, от които са предадени отпадъци, попадащи в обхвата на Регламент № (ЕО) 1013/2006 относно превози на отпадъци.

Съоръжения за третиране на отпадъците

През 2019 г. са извършени проверки на съоръженията и инсталациите за третиране на отпадъци разположени на територията на регионалната инспекция. Проконтролирано е изпълнението на условията посочени в разрешенията и регистрационните документи, както и при издаването на нови, необходими за функционирането им.

	Лице оператор на съоръжението, площадката където е разположено съоръжението/инсталацията за третиране на отпадъци	**Вид на съоръжението/инсталацията**
	2	*3*
1.	„Стандарт инвест груп“ ЕООД, гр. Несебър, к. к. „Слънчев бряг-запад“ – сгради с идентификатори 51500.508.202.2 и 51500.508.202.4	3 броя вертикални хидравлични преси

2.	"ПЧМВ" АД - част от терминал за насипни товари на Пристанище Бургас	НСОМ "Русалка" - вм. 130 куб. м. НС 23 и 25 - вм. 16 куб. м.- НЦ"Antipolution4 - вм. 263 куб. м.
3.	"Леястом" ЕООД - гр. Сунгурларе, Индустриална зона, парцел V, кв. 10, Пл. № 941	Индукционна ел. пещ ПИ 630, мощност 400 кW, капацитет 0,3 т/час.
4.	"Евро Импекс Бургас" ООД - гр. Бургас, кв. "Лозово", ул. "Ружа", № 1	Електрическа полуавтоматична хоризонтал на преса - 8 т/час.
5.	"Фулда България Трейдинг" ЕООД - гр. Бургас, кв. Лозово, база СОМАТ	Технологична линия за производство на регенерат "Марангони" - 200 - 300 гуми/месечно
6.	"Еко Варна" ЕАД - гр. Бургас, кв. "Победа", ПИ 07079.661.1	1. Система за евакуиране на течни отпадъци - 30 атомобила/ден; 2. Машина за демонтиране на джанти - 40 гуми/час; 3. Вертикална преса - 10 т/ден
7.	"Рисайклинг България" ЕООД – гр. Бургас , кв. Долно Езерово, м-т "Черна Яна" УПИ - I - 2, масив 70, ПИ 07079..827.49	1.Система за източване на течности от ИУМПС - IRIS MEC; 2. Устройство за отделянена хладилен агент и масла - IRIS MEC; 3.Приспособление за демонтаж на джанти; 4.Мобилна шредерна инсталацияARJES VZ 950-72 т/денонощие
8.	"Алси" ЕООД - гр. Бургас , ЮПЗ, ул. "Комлушка низина" 1, 07079.662.9520; Пристанище за обществен транспорт с регионално значение "Бургаски корабостроителници " - Южен кей Л.	1. Стапели за разкомплектоване на кораби
9.	"Ники – Тел Рисайклинг" ЕООД - гр. Бургас, кв. Долно Езерово, м-т "Помпена станция"	Електрическа вертикална преса - 8 - 10 бали/ден
10.	„Чистота“ ЕООД, - гр. Бургас, м-т „Капчето“	Претоварна станция – хидравлични преси 2 бр.+1, бункерконтейнери 5+6 бр.,контролен пулт
11.	„Метал инвест груп“ ЕООД, гр. Средец	Балировачна преса – 1т/ден за PET, 3 т/ден ХК и 1 т/ден метални опаковки

12.	"Стоян строй" ООД, гр. Несебър, м- "Инджекьойско блато", ПИ 51500.57.45, кв. 57	Вертикална преса - 1 т/ден
13.	"Пасат България" АД, гр. Царево, ПЗ	1. Дробилна машина - 100 кг/час; 2. Регенерираща машина - 16 л/6 ч.
14.	„Метал инвест груп“ ЕООД, гр. Бургас	Балировачна преса – 1т/ден за PET, 3 т/ден ХК и 1 т/ден метални опаковки
15.	„Еко Инвест БГ“ ЕООД, СПЗ Бургас	Автоклавна инсталация - 60 кг/час
16.	„ЕИВ“ ЕООД –гр. Бургас, кариера „Банево“, част от ПИ № 000023	Топкова мелница
17.	„Крис 1311“ ЕООД,гр. Айтос, Стопански двор	Барабанна сушилня с автоматизирана горелка; Чукова дробилна машина;
18.	Община Несебър, м-т „Мерата“, ПИ 61056.21.2	Претоварна станция Мобилна роторна трошачка-225 т/ч
19.	Община Карнобат, имот № 000011	Претоварна станция-48 т/час Мобилна роторна трошачка-10 т/час
20.	"Емко - Г" ЕООД-с.Крушевец, община Созопол, м-т "Зигрите", пл. № 001073	1. Инсталация за произ водст во на екобрикети - 150 кг/час; 2. Дробилна машина; 3. Котел за производство на пара - 2 т/час;
21. .	"ЕПП Ойл" ЕООД, гр. Карнобат, ПЗ	1. Инсталация за предва рително третиране на нефтосъдържащи отпадъци 2. Хидравлични преси за МФ-2 бр.
22.	„Дива еко“ ЕООд, гр. Бургас, СПЗ	Пречиствателно съоръжение „Чистко“-3 т/час-Инсталация за предварително третиране на нефтосъдържащи отпадъци
23.	„Принсхорн“ ЕООД- гр. Бургас	3 бр. балиращи преси
24.	"Евробилд" ООД, землище гр. Созопол, м-т "Соленки", имот 000304	1.Мобилна челюстна ТСИ - 80 т/час, 150 т/час; 2. Пулвери затор; 3. Хидравлични чукове и ножици;

25.	"Евро Импекс Бургас "ООД, гр. Каблешково, ПЗ, УПИ IV - 1123, кв. 90	1. Полуавтоматична хоризонтална преса - 0,5 т/ч ; 2. Вертикална преса "Пресона" - 6 т/ч.; 3. Сортираша инсталация с 12 бр. работни места - 10 т/ч.\
26.	"Алси" ЕООД, гр. Бургас, ПЗ Юг, част от ПИ 07079.662.9520, Пристанище за обществен транспорт с регионална значение "Бургаски корабостроителници - Южен кей - Л"	1. Центрофужен сепара тор "Алфа лавал" 2. Гравитачен трюмен сепаратор
27.	"Анастасия" ЕООД, гр. Бургас, сервиз за регенерат на гуми и автосервизна дейност, площадка с местона -хождение гр. Бургас, ПЗ Юг-Запад, ПИ с идент. № 07079.663.43, кв.5, парцел II, с площ 1000 кв.м.	Технологична линия за производство на ре -генерат на гуми за тежкотоварни автомо - били на немската фирма "KRAIBURG".
28.	ЕТ "Бета Комерсиал", площадка с. Дюлево, община Средец, мест - ност до "Село", имот № 057026 по КВС за третиране на полимерни отпадъци	Третирането на полимерни отпадъци се извършва в масивна сграда със застроена площ 160 кв.м., в която са монтирани миксер – агломератор и екструдер и прилежащ терен, на който са разположени мелни -цата, ваната за изплакване и центро -фугата.
29.	"Металс Варна" ЕООД, гр. Бургас, община Бургас, СПЗ, ул. “Одрин” № 3, парцел № 182, планосни - мачен № 07079.605.57 с 338 m2 застроена площ и 500 m2 прилежащо дворно място.	Хидравлична преса за балиране с капацитет 2 т/час
30.	"Камекс Комерс" ЕООД, община Камено, гр. Камено, ПИ № 007056, местност «Дере Арас» с площ 4244 кв.м.	Мобилно съоръжение за източване на флуиди от ИУМПС и ИУЕЕО - IRIS MEC; .Приспособление за демонтаж на джанти;

31.	"Металика комерс" ЕООД,: гр.Бургас, община Бургас, ул. «Крайезерна» № 121, УПИ XXVII - 447, кв. 52 с площ 6020 кв.м. /имот с идентификатор № 07079 .605.194 – стар идентифи -катор № 447, квартал 52, парцел 27/ по плана на Промишлена зона «Север».	За уплътняване и балиране на отпадъци от цветни метали се използва хоризонтална хидравлична преса с капацитет 5 т/час.; За кабели - мобилна електрическа машина с гранулатор Cmpact 220 ZT и капацитет 300-500 кг/час; При третиране на ИУЕЕО и ИУМПС -специализирано устройство за изсмукване на флуиди
32.	"Еколенд консулт“ ЕООД гр.Бургас, община Бургас, поземлен имот с идентификатор 07079. 605.301, Промишлена зона, ж.п. гара Бургас разпределителна - товарна.	Мобилна балираща преса тип „Колмар” с капацитет 8 т/час.; ИУЕЕО - отделяне на хладилния агент и маслото се извършва на отделни етапи с цел предотвратяване на смесването им, чрез специализирано устройство за изсмукване на флуиди от хладилна техника – модел CR600.
33.	"Чикън груп" ООД, м. "Оникилика" - 10-ти километър (пътя Бургас – София), гр. Бургас, Общ. Бургас -предприятие за преработка на пилешко месо	Вертикална балираща преса - 1 бр.; 1,5 т/г.
34	"Велес пласт" ЕООД, гр. Средец, ПЗ "Изток", м-ст "Янев мост" – площадка за третиране на пластмаси и пластмасови опаковки имот № 045007	Миксер – 3 бр.-80,130,500 кг/час; мелници – 4 бр.-60-220 кг/час; Шредер-мелница-300 кг/час; Перална инсталация-3бр; Екструдерни линии;
35.	"СИС Индустрийс" ООД, гр. София - площадка № 1, с. Венец, общ. Карнобат - производство и бутилиране на високоалкохолни напитки и вино	Вертикална балираща преса - 1 бр.
36.	"Арт проект - БГ" ЕООД, гр. Бургас, ПЗ "Юг", ПИ № 07079.662.21 - площадка за третиране на пластмаси и пластмасови опаковки	Технологична линия за предварително третиране на пластмасови отпадъци, включваща дебалиране на бали от PET бутилки, сепариране на етикетите, мокро смилане, измиване на млянката, центрофугиране, изсушаване Роторни мелници – 2 бр.- 500 кг/час.

37.	"Скай Инвест" ООД - площадка № 1 в гр. Бургас, ПЗ "Победа", ПИ № 07079.660.412, представляващо УПИ VI - 1172, кв. 7 по плана на ПЗ "Победа", гр. Бургас за дейности по третиране на отпадъци от хартия и картон, пластмаси, опаковки, вкл. метални опаковки и ИУЕЕО с код 20 01 21* - за издаване на разрешение за дейности по третиране на отпадъци по реда на чл. 68, ал. 1 от ЗУО.	Сортираща инсталация- 1 бр.-10 тона на денонощие, балиращата преса тип БОА -1 бр.-10 т /денонощие, веритикални полуавтоматични хидравлични преси - 3 бр.- капацитет 400 кг/ч всяка.
38.	„Екобулсорт“ ЕАД, с. Равда, ПСО-Несебър	Сепарираща инсталация – 25 т/час, Автоматични хидравлични преси – 15 т/час и 25 т/час
39.	„Велделесоцентър“ ООД, гр. Бургас	Котел за изгаряне на дървесни отпадъци MR 600
40.	„Про васте плюс“ АД – община озопол , регионално депо за неопасни отпадъци Созопол	Сепарираща инсталация за битови отпадъци и отпадъци от системи за РСОО Линия за сепариране и измиване на РЕТ Линия затретиране на стъкло Линия за рециклиране на пластмасови отпадъци
41.	„Строителни материали“ АД, гр. Бургас, м.с. „Върли бряг“	Промивно-пресевна инсталация-250 т/ден. Топкова мелница-250 т/24 ч. Обогатителна инсталация – 200 ЕООД
42.	"Борела" ЕООД, площадка с. Черни връх	Дробилни машини – 2 бр. – 1,5 куб. м/част и 2,5 куб.м/ч и компостиращо съоръжение за зелени отпадъци

43.	"Джендата и калвера" ЕООД, площадка кв. долно езерово	Вертикална преса за балиране -1бр
44.	СМДЛ „Лина“ ЕООД, с. Съдиево община Айтос, м-т „Азмака“	Автоклавна инсталация със шредер – 10 т/г. Автоклав- стерилизатор АВ-С /АС-4608, 90 т/год.
45.	„РОСТЕР” ООД, гр. Камено, община Камено, област Бургас, Производствен терен № 000348	мобилна роторна трошачка Nordberg LT 1110S – верижна, самоходна, задвижвана от дизелов двигател Балираща машина -7,5-8,5 т/час Мобилна роторна трошачка LT 121 3S
46.	„БИГС” ООД гр. Бургас, област Бургас, община Бургас, ул. „Чаталджа”, №34,ПИ с идентификатор 07079.659.481 по КККР	„Студено регенериране”
47.	„КОРАБОСТРОИТЕЛНИЦА БУРГАС” ЕООД, гр. Бургас, община Бургас, област Бургас, Южна промишлена зона , ПИ с идентификатор 07079.662.9521 – УПИ XV, с обща площ 134973 кв. м.	стапел № 2 с площ 5000 кв. м., оборудван с 15 – тонни кранове за разкомплектоване на кораби, открити площадки за доразкомплектоване и съхраняване на отпадъците с площ 15000 кв. м, разположени от двете страни на стапела и закрити складови площи за съхраняване на генерираните отпадъци.
48.	ЧИСТОТА И ОЗЕЛЕНЯВАНЕ ОП гр. Китен, община Приморско, област Бургас, УПИ № 000153	бункер модел WP750.75-42-50 и компактор Werner Weber модел WP700.70-4000 116245 1) сепарираща инсталация - модел ESMOS; 2) преса за балиране - модел HSM 860
49.	ТЕРМОПЛАСТ АД гр. Бургас, област Бургас, община Бургас, ПИ с идентификатор 07079.2.464, (номер по предходен план 023040, бивш УПИ XIV-40, масив 23) по плана на местност „Оникилика”, 10-ти км, землище гр. Бургас, община Бургас, база „Термопласт”	1) 2 бр. Мелници тип F – 3B O SY – производство Китай; 2) екструдер – гранулатор –модел ЕСМОС „ШР – 90 мм” – производство България; 3) екструдер за производство на фолио -модел PP – 100B – производство Китай.
50.	МЕТАЛ РЕСПЕКТ 1 ЕООД гр. Карнобат, община Карнобат, област Бургас, Промишлена зона «Север», УПИ X, кв. 15, с обща площ 4883 кв. м.	хидравлична вертикална преса

51.	БИ АЙ ПИ ООД Промишлена зона „Юг” /под бетонов възел „Понс”/ на гр. Бургас, върху площ от 5 дка	шприц машини, 12 броя гранулатори и смесител
52.	ЕС ЕР ТЕХНОЛОДЖИС ООД с. Полски извор, община Камено, област Бургас, част от имот № 000039, Депо за неопасни отпадъци Братово	Мобилната инсталация „Тезей” за обработване на твърди битови отпадъци
53.	БОЗУКИ-БОЖИДАР МИРЧЕВ ЕТ с. Свобода, област Бургас, община Камено, УПИ №000038 и №000039, по плана за земеразделяне на гр. Камено	1) мобилна дробилна машина марка „Timberwolf“; 2) съоръжение за компост;
54.	„Екипмар“ ЕООД, гр. Бургас	Съоръжение за третиране на аерозолни флакони; Машина за третиране на дървести и пластмасови отпадъци – шредер, транспортна лента с магнитен сепаратор, мелачка, преса.
55.	КАРИНА- 91 ЕООД гр. Бургас, област Бургас, община Бургас, ж.к. „Меден рудник”, ПИ с идентификатор 07079.9.28 по плана на гр. Бургас - Първо окислително езеро.	Модулна инсталация за ликвидиране на нефтен шлам /МИПУ – 2/
56.	КАРИНА- 91 ЕООД гр. Бургас, област Бургас, община Бургас, лесопарк „Росенец”, ПИ с идентификатор 07079.831.1 по плана на гр. Бургас - Пристанищен терминал „Росенец”.	Модулна инсталация за ликвидиране на нефтен шлам /МИПУ – 1/
57.	„БЕКО Интернешънъл ООД с. Ябълчево, община Руен, област Бургас, м-т «Дос келеме», имот с номер 200010 върху площ от 909 кв. м.	хидравлична вертикална преса
58.	„АНДЕЗИТ” ООД землище на с. Черни връх, част от ПИ № 000014 с площ 64,65 дка.	Мобилна челюстна трошачка PEGSON XR 400; Мобилна челюстна трошачка TESAB MK 10580; Мобилна роторна трошачка TESAB RK 1012 T; Мобилна роторна трошачна инсталация RK 1012 S; Мобилна конусна трошачка PEGSON MAXTRAK 1000; Пресевна инсталация 2100 X; Пресевна инсталация 2100; Пресевна инсталация CHIEFTAIN 1400; Изброените машини разполагат с: бункер и питател, сита, транспортьор за продукта, гъсенични

		вериги, силови хидравлични възли, площадки за обслужване, средства за управление, защитни приспособления и допълнително оборудване, пулверизатор на вода за обезпрашаване, магнитни сепаратори. Допълнително оборудване- хидравлични чукове, щипки и ножици: Caterpillar CAT 323 EL и Hyndai 290;
59.	„АНДЕЗИТ” ООД землище на гр. Българово, част от ПИ № 000089 с площ 32,73 дка.	Мобилна челюстна трошачка PEGSON XR 400; Мобилна челюстна трошачка TESAB MK 10580; Мобилна роторна трошачка TESAB RK 1012 T; Мобилна роторна трошачна инсталация RK 1012 S; Мобилна конусна трошачка PEGSON MAXTRAK 1000; Пресевна инсталация 2100 X; Пресевна инсталация 2100; Пресевна инсталация CHIEFTAIN 1400; Изброените машини разполагат с: бункер и питател, сита, транспортьор за продукта, гъсенични вериги, силови хидравлични възли, площадки за обслужване, средства за управление, защитни приспособления и допълнително оборудване, пулверизатор на вода за обезпрашаване, магнитни сепаратори. Допълнително оборудване- хидравлични чукове, щипки и ножици: Caterpillar CAT 323 EL и Caterpillar CAT 325 DLN;
60.	„КОП СТРОЙ” ЕООД в местност „Чешме тарла”, землище на с. Равда, община Несебър, област Бургас на площ от 900 кв. м.	Електрическа мобилна челюстна трошачно – сортировъчна инсталация; Допълнително оборудване: хидравличен чук и пулверизатор;
61.	„Винекс Славянци “ АД, гр. Сунгурларе	вертикална балираща преса-350 кг/час
62.	„Винекс Славянци“ АД, гр. Сунгурларе	вертикална балираща преса-350 кг/час
63.	Винекс Славянци“ АД, с. Лозарево	вертикална балираща преса-350 кг/час
64.	"Велес пласт" ЕООД, гр. Средец, ПЗ "Изток", м-ст "Янев мост" – площадка за третиране на	Миксер – 3 бр.-120-400 кг/час; Мелница – 200 кг/час; Екструдерни линии;

	пластмаси и пластмасови опаковки имот № 045001	
65.	"Велес пласт" ЕООД, гр. Средец, ПЗ , м-ст "Стаматова чешма" – площадка за третиране на пластмаси и пластмасови опаковки имот № 000185	Миксер – 2 бр.-400 кг/час; Мелница – 800 кг/час; Шредер мелници -3 бр.
66.	„Тангра“ ЕООД-Бургас, СПЗ, ПИ 07079 663.628	Мелница тип гранулатор-30 кг/час; Мелница тип гранулатор-15 кг/час; Шприц машина-3000 бр./час; Смесител-20 кг/час;
67.	„АЛУПЛАСТ ЖТГ” ЕООД гр. Бургас, община Бургас, област Бургас, Южна промишлена зона, № 20, УПИ № V – 20 с площ 1600 кв. м.	1) 2 бр. мелници за едра млянка; 2) 2 бр. мелници за ситна млянка; 3) 15 бр. екструдерни линиии;
68.	"Борела" ЕООД, площадка с. Ж.К. Меден рудник	Дробилна машина и компостиращо съоръжение за зелени отпадъци
69.	„УМБАЛ Бургас“АД, гр. Бургас, ул. „Стефан Стамболов“, № 73	Автоклавна инсталация Vaculab PL 9612-1 HR „Special“
70.	„Строителни материали“ АД, гр. Бургас, м.с. „Върли бряг“	Хвостохранилище
71.	„Делта индъстри“ АД, гр. Созопол, кв. „Мисаря“, № 67800.3.334	Машина модел Runi SK 120 за раздробяване на отпадъци и уплътняване до блокчета
72.	„Алфа Био проджект“ ЕООД, гр. Поморие	Сепарираща инсталация Преси за балиране
73.	„Елкабел“ ЕООД, гр. Бургас, ул. „Одрин“	Инсталация за кабелен отпадък „ЛОТО-Фурокава“

Кратка обобщена оценка за състоянието и разрешаването на проблемите с отпадъците на територията на РИОСВ.

През отчетната 2019 г. на територията, контролирана от РИОСВ – Бургас по отношение екологосъобразното управление на отпадъците са постигнати следните положителни резултати:

- ✓ Обезвреждането на битовите отпадъци се извършва в съответствие с изискванията на Директива 1999/31/ЕС и националното законодателство. В нормална експлоатация са регионалните депа за неопасни отпадъци.Извършени са проверки по поставените условия в КР.

- ✓ Преустановено е депонирането на отпадъци на общинските депа за неопасни отпадъци неотговарящи на нормативните изисквания. Извършени са регулярни проверки за състоянието на депата. За запалвания на отпадъците на депа Айтос и Средец са съставени АУАН на Кметовете на общините.
- ✓ В редовна експлоатация са Претоварните станции за отпадъци Карнобат, Несебър, Бургас и Китен. При извършените проверки не се установиха неспазвания на поставените в издадените разрешения условия.
- ✓ Въведени системи за РСОО и РСБО във всички общини (без Руен). Съгласно изискванията на ЗУО, община Малко Търново не е задължена за изграждане на системи за разделно събиране на отпадъци, но през 2019 г. е определила 9 броя площадки с по 3 контейнера за разделно събиране на отпадъци от опаковки и битови отпадъци.
- ✓ Намаляване и ограничаване на нерегламентираните замърсявания в населените места и извън тях в резултат от засиления контрол от страна на експертите на РИОСВ-Бургас и общинските администрации.
- ✓ Поддържане чистотата на републиканската и общинска пътна мрежи;
- ✓ В община Бургас са осигурени 19 бр. мобилни центрове за събиране на разделно събраниотпадъци от домакинствата 15 бр. касети за разделно събиране на отпадъци от опаковки.
- ✓ Изградени и функциониращи подземни контейнери на територията на общини Бургас и Несебър.
- ✓ Изградена площадка по чл. 19, ал.3, т. 11 в община Поморие и мобилен център в гр. Айтос.
- ✓ Въведена в експлоатация и работеща сепарираща инсталация на ПСО-Несебър от „Екобулсорт“ ЕАД за сепариране на отпадъци с произход системите за събиране на смесени битови отпадъци на Общини Несебър и Поморие, както и системите за РСОО на тези общини.
- ✓ Изграден и въведен в експлоатация общински център за събиране и съхраняване на опасни битови отпадъци от общини Созопол, Царево и Приморско.
- ✓ Започната рекултивация на Депа за неопасни отпадъци Несебър, Средец, Карнобат, Айтос, Сунгурларе. Приключена техническа рекултивация на Депо за неопасни отпадъци Малко Търново.
- ✓ Издадено разрешение за извършване на дейности по третиране на отпадъци на „УМБАЛ Бургас“ АД за автоклавна инсталация. Броят на автоклавните инсталации на територията на РИОСВ-Бургас вече е 4 броя.

Основните проблеми, свързани с третирането на отпадъците на територията контролирана от РИОСВ-Бургас могат да бъдат обобщени в следните насоки:

- ➢ Въпреки, че всички населени места са обхванати в системи за организирано сметосъбиране и сметоизвозване на битови отпадъци (100%), продължава да се констатира изхвърляне на битови и строителни отпадъци на неразрешени за това места.
- ➢ Проблем е третирането на утайките от ПСОВ. Недостатъчен е интересът по отношение тяхното използуване в земеделието и за рекултивация на нарушени терени. Регионалните депа за неопасни отпадъци ограничават тяхното обезвреждане чрез депониране и на практика тези отпадъци трябва да се съхраняват на местата на тяхното образуване, което пък се ограничава от липсата на подходящи съоръжения и площадки (най-вече за новоизградените). Необходимо е в общинските програми за управление на отпадъците да се заложат мерки

относно управлението на този поток отпадъци, съобразени с националната стратегия за управление на утайки от ПСОВ.

- Третирането на строителните отпадъци също все още е проблем за региона, контролиран от РИОСВ-Бургас. С нововъведените регионални системи за управление на отпадъците би трябвало този проблем да намери решение.
- Нерекултивираните общински депа за неопасни отпадъци, спрени от експлоатация след изграждането и въвеждането в експлоатация на Регионалните депа за неопасни отпадъци за региона са високорисков замърсител за региона.
- Невъведени системи за разделно събиране на биоразградимите отпадъци. Липса на съоръжения за третиране на биоразградимите отпадъци.
- Третирането на ИУГ.

III.2. ШУМ

Шумът е един от факторите, които оказват негативно въздействие върху околната среда и могат да причинят увреждане на живите организми.

Всяка област на човешката дейност е свързана с излъчване на шум. Основните източници на шум в околната среда са транспортните и промишлени дейности. Транспортния, в т.ч. и авиационният шум е един от главните екологични проблеми в урбанизираните територии.

Оценката, управлението и контрола на шума в околната среда, причинен от автомобилния, железопътния, въздушния и водния транспорт, от промишлените инсталации и съоражения както и от локални източници се осъществяват в съответствие със Закона за защита от шума в околната среда (ЗЗШОС).

1. Контрол на промишлените източници по отношение на излъчвания от тях шум в околната среда

Съгласно изискванията на Закона за защита от шума в околната среда, министърът на околната среда и водите, директорите на РИОСВ или упълномощени от тях длъжностни лица осъществяват превантивен, текущ и последващ контрол върху инсталациите и съоръженията от промишлеността, включително за категориите промишлени дейности по приложение № 4 към чл.117, ал.1 от Закона за опазване на околната среда (оператори с издадени комплексни разрешителни).

РИОСВ-Бургас осъществява контрол по фактор шум на приблизително 180 броя промишлени обекти, включително и 11 броя с издадени комплексни разрешителни, съгласно приложение № 4 към чл.117, ал.1 от Закона за опазване на околната среда.

През 2019 г. са извършени проверки на общо 34 броя промишлени обекти, като 33 броя проверки са в изпълнение на плана за контролната дейност на РИОСВ-Бургас, а 1 брой е извънредна проверка по фактор шум, във връзка с постъпил сигнал препратен от Министерство на туризма за шум от цех за дограма в гр. Приморско.

През 2019 г. са извършени 12 броя контролни измервания на нивата на шум на промишлени обекти, съгласно Утвърден от Министъра на околната среда и водите график (при планирани 12 бр.).

Кратко описание на резултатите от контролната дейност

При извършените планирани контролни измервания не са констатирани превишения на граничните стойности на нивата на шум по границите на промишлените източници и в местата на въздействие, определени в Наредба №6 от 26 юни 2006г. *за показателите за шум в околната среда, отчитащи степента на дискомфорт през различните части на денонощието, граничните стойности на показателите за шум в околната среда, методите за оценка на стойностите на показателите за шум и на вредните ефекти от шума върху здравето на населението* (Наредба 6).

През 2019 г. в РИОСВ-Бургас са представени 33 доклада с резултати от извършени собствени периодични измервания (СПИ) на нивата на шум. За всички представени доклади и протоколи от изпитване е извършена оценка на резултатите, като операторите са информирани писменно за заключението. Не са констатирани превишения на граничните стойности на нивата на шум по границите на промишлените източници и в местата на въздействие при извършените СПИ на шум, определени в Наредба № 6.

2. Кратка информация за разработените и одобрени общински планове за действие за ограничаване и намаляване на шума в околната среда на територията на РИОСВ (само за общините с население над 100 000 жители).

В изпълнение изискванията на ЗЗШОС, Община Бургас има разработени и одобрени **Стратегическа карта за шум (СКШ) в околната среда на агломерация Бургас** и **План за действие към СКШ**.

Целта на програмните документи е чрез изпълнение на заложените конкретни мерки и проекти в Плана за действие да се постигне ограничаване и намаляване на шумовото натоварване.

Съгласно разпоредбите на чл.6, ал.3 на ЗЗШОС и на Директива 2002/49/ЕО за оценка и управление на шума в околната среда, плановете за действие към Стратегическите карти за шума се преразглеждат и актуализират най-малко веднъж на всеки следващ 5-годишен период от датата на одобряването им. Стратегическата карта за шум в околната среда на агломерация Бургас (актуализация) е одобрена от Общински съвет Бургас с Решение по т.2 от Протокол № 31 от 26.09.2017 г.Актуализираният План за действие към СКШ е одобрен от Общински съвет Бургас с Решение по т.3 от Протокол № 48 от 25.09.2018 г.

Документите са налични на интернет страницата на Община Бургас, Раздел „Околна среда/Програми и Планове“.

3. Информация за проведен мониторинг на транспортен шум

Община Бургас е изградила и експлоатира **три общински станции за непрекъснат мониторинг** на шума, разположени на сградата на ЦАУ „Освобождение“, ЦАУ „Зора“ и офиса на Дирекция „Околна среда“, ул. „Шейново“ № 24.

Летище Бургас поддържа **четири станции за регистриранена шумовите нива**, разположени на сградите на ОУ „Хр. Ботев“ в кв. Сарафово, ЦДГ „Ран Босилек“ в к-с „Изгрев“, ЦДГ „Райна Княгиня“ в к-с „Славейков“ и ЦДГ „Звездица Зорница“ в к-с „Зорница“.

Чрез интернет страницата на общината са достъпни регистрираните данни за нива на шум, които се визуализират на Интернет страницата на общината **www.burgas.bg**, Раздел „Околна среда“.

Програмата за мониторинг на транспортен шум в гр. Бургас включва 37 пункта за наблюдение, като през 2019 г. за всеки от тях е извършено измерване на нивата на шум по график в периода м. септември – м. октомври.

Резултати от проведен мониторинг на пунктовете за контрол на шума:

- Пунктове върху територии, прилежащи към пътни, железопътни и въздушни трасета – 16 броя;
- 14 пункта, разположени на територии, подложени на въздействието на интензивен автомобилен трафик. Измерени са средни нива на звуково налягане през 2019 г. са от 70 до 76 dB/A/, а отчетените нива през 2018 г. са от 69 до 77 dB/A/;
- 2 пункта разположени на територии, подложени на въздействието на железопътен транспорт. Няма промяна в средните нива на шум през настоящата година и предходната;
- 2 пункта разположени на територии, подложени на въздействието на авиационен шум. Пунктовете се намират в кв. „Сарафово”, ул. „Брацигово” № 27 и ул. „Антон Иванов” № 41. На тези контролни пунктове за 2019 г са измерени еквивалентни нива на шум съответно 64 dB/A/ и 54 dB/A/, докато за 2018 г. са съответно 64 dB/A/ и 52 dB/A/. При гранична стойност за тази територия от 65 dB/A/ се наблюдава тенденция на занижаване на шума на двата пункта през последните години.

➢ Пунктове върху територии с промишлени източници на шум – производствено-складови територии и зони - 9 пункта. Измерените средни звукови нива са от 60 dB/A/ до 74 dB/A/, а през 2018 г. от 58 dB/A/ до 74 dB/A/, при норма 70 dB/A/;

➢ Пунктове върху територии, подлежащи на усилена шумозащита:

- 5 пункта разположени в жилищни зони и територии с неутежнен акустичен режим. В пунктовете от тази група са измерени средни еквивалентни шумови нива от 50 до 64 dB/A/, при от 46 до 64 dB/A/ за 2018 г., пригранична стойност от 55dB/A/. Най-високи еквивалентни нива на шум са измерени на пункт, намиращ се в ж.к. „Славейков" бл.79 - 64 dB/A/, където превишаването на ПДН е с 9 dB/A/;
- 3 пункта в зони за обществен и индивидуален отдих. Те се намират в парк „Изгрев" до паметника, Морска градина „Казино" и Морска градина „Флора". Има леко занижаване в средни еквивалентни шумови нива за 2019 г. - 43 dB/A/, в сравнение с 2018 г. 43 – 44 dB/A/, при гранична стойност 45 dB/A/;
- 1 пункт пункт в зона за лечебни заведения**.** На пункт МБАЛ бул. „Ст. Стамболов" е измерена средна стойност на ниво шум 54 dB/A/ за 2018 г. – 53 dB/A. Шумовото натоварване в тази зона е завишено в сравнение с миналата година;
- 1 пункт в зона за научно - изследователска дейност. Контролният пункт е разположен до Областна станция по дъбовите гори - ж.к. „Изгрев" до бл. 35, където е установено, леко завишаване в средните стойности на шумовото натоварване за 2019 г. - 44 dB/A/, за 2018г. - 43 dB/A/. Граничната стойност на нивата на шум в тези зони е 45 dB/A/.

Резултатите от мониторинга на нивата на нивата на шум в гр. Бургас за 2019 г. са представени в таблица за разпределение по диапазони на регистрираните шумови нива на пунктове в град Бургас за периода 2015-2019 г. (***Таблица I).***

ТАБЛИЦА I

за еквивалентните нива на шума на пунктове в град Бургас за периода 2015 – 2019г.

№ по ред	Година	Общ брой на пунктовете	Диапазон dБ /A/ - бр. пунктове						
			до 58	58 - 62	63 - 67	68 - 72	73 - 77	78 - 82	над 82
1.	2015	37	10	2	3	12	10	-	-
2.	2016	37	8	3	7	10	9	-	-
3.	2017	37	9	3	4	13	8	-	-
4.	2018	37	9	4	5	11	8	-	-
5.	2019	37	8	3	6	11	9	-	-

През последните три години не се наблюдава динамика в измерените средни еквивалентни нива на шум, като се запазва тенденцията за задържането им в диапазона от 43 -77 dB /A/.

От анализа на данните, получени от измерванията през 2019 г. се установява спазване на граничните стойности на нивата на шум, определени в Приложение № 2 на Наредба № 6 в 11 пункта, а за останалите 26 пункта се отчита превишение.

4 Мерки – реализирани и такива в процес на реализация за намаляване на нивата на шум в околната среда до допустимите норми:

- В Наредбата за опазване на обществения ред на територията на Община Бургас са включени текстове, които забраняват извършването на дейности, причиняващи шум над допустимите норми съгласно действащото законодателство в страната - забранено е извършването на дейности от битов и стопански характер в жилищните сгради и в близост до тях между 14,00–16,00 часа и между 22,00–08,00 часа; забранява се и поставяне на външни озвучителни уредби извън туристическите и увеселителни обекти. Контролът по изпълнение на разпоредбите се извършва от инспектори "Обществен ред и сигурност" и инспектори от отдел ООС. През 2019 г. само в Община Бургас, по данни на Дирекция УКОРС и Дирекция „Околна среда", са постъпили 50 броя жалби на граждани за извършване на строителни дейности, както и дейности от битов и стопански характер в жилищните сгради, причиняващи шум над допустимите норми. Извършват се проверки, включително и съвместни с органите на МВР, като за изминалата година са съставени общо 122 бр. АУАН.
- Изграждането на нова и поддръжката на съществуващата пътна инфраструктура е основен ангажимент със сериозен социално-икономически и екологичен ефект. През 2019 г. в гр. Бургас и съставните селища на територията на общината се изпълнява поддържане и модернизация на пътната инфраструктура с цел цялостно решаване на проблема с уличната инфраструктура и подземните комуникации - чрез пълна реконструкция на улици, както и извършване на текущи ремонти и поддържане на улици, пътни и тротоарни настилки.
- Транзитният трафик към Южното Черноморие вече е изведен изцяло от вътрешността на Бургас, след като от средата на 2017 г. бе пуснато движението по реконструираната улица „Крайезерна", като последен етап на проекта за Пътен възел Запад - изграждане на виадукт, който премоства ул. „Одрин" и ж.п. линията към Товарна гара, разширение на ул. „Крайезерна" с превръщането й в четири лентов път и връзката с бул. „Тодор Александров" за транзитния автомобилен поток, вкл. и преминаването на тежкотоварните автомобили.
- Изготвен от АПИ проект за нов „Северен" обход на Бургас, който предвижда нова пътна връзка – пътен възел на две нива, между главния път I-6 София-Бургас и път I-9 Бургас-Варна (в територията северно от к-с „Изгрев", край Аутлет „Пума" през мястото на съществуващия селскостопански надлез). На 23.03.2020 г. АПИ стартира тръжна процедура за избор на изпълнител на строителството на обхода, проектът е на стойност 63,5 млн.лв, а срокът за изпълнение – 18 месеца.
- Промяна в транспортната схема на Община Бургас по проект „Интегриран градски транспорт" (ИГТ) по ОПРР. Приключени са всички дейности по под-обектите и проектът ИГТ е успешно финализиран. Той включва цялостно обновяване на подвижния състав за обществен транспорт; обособяване на Bus ленти за движение на 2 бързи автобусни линии, които свързват к-с „Меден рудник" с комплексите „Изгрев" и „Славейков"; Център за контрол на трафика; мрежа от велосипедни алеи; обновяване на Автобусните терминали М. Рудник, Славейков и Изгрев; изграждане на Централна автобусна спирка на ул. „Сан Стефано"; Мултимодален Транспортен Терминал на мястото на съществуващата Автогара Юг, както и Междуградски Автобусен Терминал и Зона за паркиране на мястото на съществуващото депо на „Бургасбус"; Реконструкция в тип кръгово кръстовище „Трапезица" и два броя свързани пешеходни надлези

(пасарелки); Два броя пешеходни надлези над кръговото кръстовище до хотел „Мираж“; електронна билетна система; както и система за автоматично позициониране на автобусите и система за информация на пътниците в реално време.

Община Бургас кандидатства и бе одобрена за изпълнение на проект по ОПОС, приоритетна ос 5 „Подобряване качеството на атмосферния въздух“. Договорът бе подписан на 25.10.2019 г. Проектът е на обща стойност 82 млн.лв., от които безвъзмездно финансиране по ОПОС в размер на 65 млн.лв., като е заложено закупуване и доставка на 56 бр. изцяло електрически автобуси за нуждите на обществения транспорт, вкл. изграждане на зарядни станции, система за наблюдение и диагностика в реално време на всяко превозно средство.

Обявена обществена поръчка, предстои първите електро-автобуси да пристигнат в Бургас до средата на 2020 г.

- Община Бургас насърчава използването на алтернативни видове транспорт, които да облекчат трафика в градската територия и да намалят шумовото натоварване на средата – изградена и постоянно разширяваща се система от велосипедни алеи и велопаркинги, както и зони за пешеходно движение. Налице е изключителен интерес към действащата система за обществен транспорт „Вело Бургас“ – към момента са изградени 14 велостанции и са на разположение 180 велосипеда по системата рент-а-байк. Системата разполага и с 16 бр. електрически велосипеди и 26 колонки за паркиране на тези велосипеди; Насърчаването на гражданите за използване на велосипеди се осъществява и чрез прилаганите мерки за разширяване на изградената мрежа от велоалеи (с дължина 62 км), обвързването им със спирките на градския транспорт; изграждане на автоматичната система за поръчка чрез абонаментни електронни карти или карти-ваучер;
- Община Бургас поетапно подменя автомобилния си парк с електрически и хибридни автомобили, които са с ниски шумови характеристики (електрическите автомобили са практически безшумни). По Инвестиционната програма за климата чрез НДЕФ Община Бургас кандидатства за 2 броя лекотоварни електрически автомобили за ОП „Общински имоти“ и ОП „Транспорт“, като през 2019 г. автомобилите са закупени и вече са в употреба. Електро-паркът на община Бургас се допълва и от следните автомобили:
  - 2 броя електро-автомобили – за контролните звена Еко-инспекторат и „Обществен ред“;
  - Електробус, който извършва вътрешни курсове в рамките на Гробищен парк Бургас;
  - Електробус, който извършва сезонни (през лятото) маршрутни курсове като градски транспорт по крайбрежната алея от Северен плаж към лугата, до паркинга преди кв. Сарафово;
  - Сезонна (през лятото) маршрутна линия с електро-бусчета – Моста – Морска гара; със соларни панели на покривите;
  - Малокалибрен електро-автомобил за инспектори УКОРС – за контрол в Морската градина;
- През м. юни 2019 г. приключиха изцяло дейностите по проект ИПГВР на гр. Бургас, финансиран по ОПРР – последните под-обекти за реконструкция на централната пешеходна зона и ремонтите в к-с „Възраждане“ и к-с „М. Рудник“. В рамките на проекта по ОПРР е извършено благоустрояване на вътрешно-квартални пространства в жилищните зони, реконструкция на централната пешеходна зона, тротоарни настилки, улици, оформени са кътове за отдих, обособени места за паркиране и озеленяване;
- През 2019 г. на територията на общината се изпълнява поддържане и модернизация на пътната инфраструктура. Общо извършените СМР възлизат на 17,367 млн.лв., като това

включва както преасфалтиране на улици в гр. Бургас и съставните селища, така и извършените текущи ремонти и поддържане на улици, пътни и тротоарни настилки. Извършени дейности за полагане на настилки и тротоари на площ 35 696 кв.м., както и асфалт на улична и пътна мрежа с площ 206 977 кв.м.;

- За обект „Изграждане на Шумозащитна стена между Летище Бургас и кв. Сарафово, гр. Бургас" – избран изпълнител за строителството по обявена обществена поръчка; съоръжението се изгражда към момента.
- Дейности за намаляване на въздействието на шум от авиационен трафик - с цел намаляване авиационния шум над Бургас от 2 май 2013 г е въведено изменение в организацията на въздушното пространство в района на Летище Бургас, т.е направена е промяна на траекториите на трасетата на излитане, кацане и прелитане на граждански самолети, опериращи на Летище Бургас; прелитане над града се допуска само при неблагоприятна компонента на вятъра на пистата, което по статистика предполага над 75% от полетите да „избягват" жилищната територия, респективно тя да не бъде наднормено ошумявана.;
- Изграждане и поддържане на залесителни пояси по основните и най–натоварени пътни артерии - Благоустроени са пространства във всички жилищни комплекси на Бургас; Средства за озеленяване и поддържане на зелени пространства в размер на 3,680 млн. лв. през 2019 г.; В рамките на проект по ОПРР е извършено благоустрояване на вътрешно-квартални пространства в жилищните зони, реконструкция на централната пешеходна зона, тротоарни настилки, улици, оформени са кътове за отдих, обособени места за паркиране и озеленяване; Със средства от общинския бюджет общо са засадени 2 700 бр. декоративни дървета и 10 000 бр. храсти.;
- По разработената Програма за енергийна ефективност с набелязани мерки за подмяна на остарялата дограма на училища, детски градини и обществени сгради с PVC, с което освен ефект по отношение икономии за отопление се постига и шумоизолиращ ефект; Община Бургас изпълни поставената цел: 100% детските ясли, градини и училищата да бъдат обновени чрез прилагане на мерки за енергийна ефективност.

5 Анализ на дейността на РЗИ-Бургас през 2019 г. на територията на Бургаска област относно контрола върху шума в околната среда, причинен от локални източници на шум

Регионална здравна инспекция (РЗИ) -Бургас контролира шума, причинен от локални източници на шум -търговски обекти, увеселителни заведения, сервизи за услуги и др., разположени на урбанизирана територия.

За периода 02.01.2019 г. - 05.12.2019 г. са постъпили в РЗИ-Бургас общо 33 броя жалби, като за 2018 г. те са били 58 броя. За всяка жалба е извършена проверка от страна на РЗИ-Бургас.

Резултатите от проведените проверки по жалби могат да се обобщят по следния начин:

- неоснователни – 30 бр.
- основателни – 3 бр.
- в процедура – 0 бр.
- в процес на обжалване – 0 бр.
- прекратени от жалбоподатели – 2 бр.
- пренасочени – 9 бр.
- пренасочени неоснователни – 3 бр.
- пренасочени основателни – 1 бр.

III.3. РАДИАЦИОНЕН КОНТРОЛ

1. Радиационния гама фон и атмосферна радиоактивност

1.1. Данни от извършване на радиационен мониторинг от отдел „Радиационен контрол“ при РЗИ-Бургас за 2019 г.

Месец	Радиационен гама фон	Атмосферни отлагания				Морска вода		
2019 г.	µSv/h	Обща β активност	Цезий-Cs 137	Цезий Cs 134	Берилий BE-7	Обща β активност	Цезий - Cs 137	Цезий - Cs 134
		mBq/m ден	mBq/m ден	mBq/m ден	mBq/m ден	Bq/l	Bq/l	Bq/l
януари	0,14 – 0,16	0,12±0,01	<0,02	<0,02	1,08±0,08	-	-	-
февруари	0,14 – 0,16	0,18±0,01	<0,02	<0,02	0,78±0,06	-	-	-
март	0,14 – 0,16	0,14±0,01	<0,02	<0,02	0,41±0,03	-	-	-
април	0,14 – 0,16	0,29±0,02	<0,03	<0,02	1,85±0,13	-	-	-
май	0,14 – 0,16	0,48±0,02	<0,04	<0,03	3,93±0,28	-	-	-
юни	0,14 – 0,16	0,38±0,02	<0,02	<0,02	1,62±0,12	6,53 ± 0,56	0,09 ± 0,01	<0,14
юли	0,14 – 0,16	0,24±0,01	<0,02	<0,02	1,21±0,09	4,77 ± 0,41	<0,18	<0,12
август	0,14 – 0,16	0,23±0,01	<0,02	<0,02	0,71±0,05	-	-	-
септември	0,14 – 0,16	0,29±0,01	<0,02	<0,02	1,48±0,11	6,37 ± 0,57	0,09 ± 0,01	<0,13
октомври	0,14 – 0,16	0,64±0,01	0,058 ± 0,001	<0,02	1,35±0,09	8,23 ± 0,72	0,048 ± 0,001	<0,12
ноември	0,14 – 0,16	0,015 ± 0,002	<0,01	<0,03	0,69±0,05	-	-	-
декември	0,14 – 0,16	0,022 ± 0,004	<0,02	<0,02	1,18±0,09	-	-	-

1.2. Данни за осреднените стойности на Мощността на амбиентната еквивалентна доза за гама-фона за 2019 г., предоставени от Изпълнителна агенция по околна среда (ИАОС)- Национална автоматизирана система за непрекъснат контрол на радиационния гама

Мониторингова станция	Средни годишни стойности за 2019 г. [$\mu Sv.h^{-1}$]
Нос Емине	0,108
Гр.Ахтопол	0,112

Данни от стационарната станция с автоматично пробонабиране за атмосферна радиоактивност, разположена на пл. „Трапезица”, гр. Бургас, в милиБекерели/куб.м [$mBq.m^{-3}$]**:**

№	Извадка	Специфична обемна активност наPb-210 [$mBq.m^{-3}$]	Специфична обемна активност наBe-7 [$mBq.m^{-3}$]
1	2	3	4
1	Филтър №1	0,22	0,77
2	Филтър №2	0,37	1,08
3	Филтър № 3	0,28	2,12
4	Филтър № 4	< 0,26*	1,71
5	Филтър № 5	0,48	4,11
6	Филтър № 6	< 0,14*	1,96
7	Филтър № 7	< 0,16*	2,06
8	Филтър № 8	0,55	5,90
9	Филтър № 9	0,39	1,36
10	Филтър № 10	0,60	2,43
11	Филтър № 11	0,66	6,1
12	Филтър № 12	0,97	7,20
13	Филтър № 13	<0,156*	1,72
14	Филтър № 14	0,44	4,47
15	Филтър № 15	0,59	6,29
16	Филтър № 16	1,17	5,26
17	Филтър № 17	0,98	5,11
18	Филтър № 18	0,34	3,67
19	Филтър № 19	0,72	3,55
20	Филтър № 20	1,68	4,21
21	Филтър № 21	1,47	6,03
22	Филтър № 22	0,89	2,38
23	Филтър № 23	0,95	2,59
24	Филтър № 24	<0,156*	1,07

Забележка: Стойностите за обемната специфична активност на Олово Pb-210 и Берилий BE-7 отбелязани в таблицата със знак (*) означава по-малко от детектеруемата за метода стойност

Стойностите на Олово-210 (^{210}Pb) и Берилий-7 (^{7}Be-7) варират в зависимост от метеорологичните условия и сезон.

Нормата за съдържание на Be-7 във въздух е $1,9.10^{6} mBq.m^{-3}$, а на Pb-210 във въздух е 22,0 $mBq.m^{-3}$ съгласно Таблица № 4 към Приложение № 2 на Наредбата за основни норми за радиационна защита (ДВ бр.16/20.02.2018г.).

Обемната специфична активност на естествените радионуклиди U-238, Ra-226, Ra-228, K-40, както и на техногенните Cs-137, Cs-134 и J-131 във всичките 24 броя филтри е по-малко от границите на количествено определяне на метода.

В заключение, в изследваните 24 броя аерозолни филтри през 2019 г. не са регистрирани превишения на нормите, съгласно Таблица № 4 към Приложение № 2 на Наредбата за радиационна защита (ДВ бр.16/20.02.2017г.).

2. Кратка информация за радиологичните характеристики на необработваеми почви и води от повърхностни реки и водоеми

2.1 Данни от гама-спектрометрични анализи на извадки от необработваеми почви от пунктовете на НСМОС, опробвани и анализирани в РЛ-Бургас (принадлежащи към територията на РИОСВ – Бургас).

В следващите таблици са представени в интервал (от – до) обобщените резултати за специфична обемна активност на естествени гама-емитиращи радионуклиди, както и на техногениия Цезий - Cs 137 в Бекерели/кг ($Bq.kg^{-3}$) и стойности на естествения гама-фон (МЕД) в микроСиверти/час ($\mu Sv.h^{-1}$) за необработваеми почви.:

- за необработваеми почви:

^{238}U от – до (Bq/kg)	^{226}Ra от – до (Bq/kg)	^{232}Th от – до (Bq/kg)	^{40}K от – до (Bq/kg)	^{210}Pb от – до (Bq/kg)	^{137}Cs от – до (Bq/kg)	MED от – до (μSv/h)
11 (Несебър) - **102** (Люляково)	**8** (Несебър) - **135** (Люляково)	**9** (Несебър) – **65-76** (Звездец, М. Търново, Люляково)	**396** (Дебелт) – **911-914** (Бургас вход от Сл. Бряг и от Крушевец)	**11,0** (Средец) – **334** (Визица)	**0,7 - 1,3** (Синеморец, Царево, Несебър, Обзор, Звездец, Дъскотна) – **67,3** (Бургас вход Сл. бряг)	**0,08 - 0,15**

- за необработваеми почви от района на обекти потенциални замърсители:

^{238}U от – до (Bq/kg)	^{226}Ra от – до (Bq/kg)	^{232}Th от – до (Bq/kg)	^{40}K от – до (Bq/kg)	^{210}Pb от – до (Bq/kg)	^{137}Cs от – до (Bq/kg)	MED от – до (μSv/h)
16 (район к-ра ”Галата” Карнобат) – **161** (БММ шахта „Венти-лационна“)	**18**(район к-ра ”Галата” Карнобат) – **179** (БММ шахта „Венти-лационна“)	**18** (к-ра ”Галата Карнобат” – **76** (к-ра ”Черноморец”	**540** (район мина ”Черно море”) – **1753** (к-ра ”Бълга-рово”)	**33 - 35** (район к-ра ”Горчивка”) – **180** (БММ шахта „Венти-лацион-на”)	**0,4 - 1,3** (к-ра ”Черноморец”,“ Българово“, „Банево“ до **54** (бивша кариера Горчивка)	**0,11 – 0,25**

- за плажовете на Несебър, Синеморец и Черноморец:

^{238}U от – до (Bq/kg)	^{226}Ra от – до (Bq/kg)	^{232}Th от – до (Bq/kg)	^{40}K от – до (Bq/kg)	^{210}Pb от – до (Bq/kg)	^{137}Cs от – до (Bq/kg)	MED от – до (μSv/h)
8 - 9 (плаж Несебър, Синеморец) – **30** (плаж Черноморец)	**8 - 10** (плаж Несебър, Синеморец) – **30** (плаж Черноморец)	**7 - 10** (плаж Несебър, Синеморец) – **19** (плаж Черноморец)	**286** (плаж Синеморец) – **1428** (плаж Черноморец)	**9** (плаж Несебър) – **26** (плаж Черноморец)	**1,6 – 3,0** (за трите плажа)	**0,08 – 0,15** (за трите плажа)

- за плажа на з. “Вромос”:

^{238}U от – до (Bq/kg)	^{226}Ra от – до (Bq/kg)	^{232}Th от – до (Bq/kg)	^{40}K от – до (Bq/kg)	^{210}Pb от – до (Bq/kg)	^{137}Cs от – до (Bq/kg)	MED от – до (μSv/h)
Пункт „Контр. точка на плажа“ **359** (I трим.) – **423** (II трим.) Пункт ”Прибой” **211** (II трим.) – **424** (IV трим.)	Пункт „Контр. точка на плажа“ **393** (II трим.) – **441** (I трим.) Пункт ”Прибой” **218** (III трим.) – **432** (IV трим.)	**17 – 21** за двата пункта	Пункт „Контр. точка на плажа“ **839** (I трим.) – **948** (III трим.) Пункт ”Прибой” **957** (IV трим.) – **1326** (III трим.)	Пункт „Контр. точка на плажа“ **274** (I, II трим.) – **286** (IV трим.) Пункт ”Прибой” **197** (III трим.) – **300** (IV трим.)	**6,5 – 8,0** за двата пункта	Пункт „Контр. точка на плажа“ **0,26 – 0,31** Пункт ”Прибой” **0,16 – 0,24**

- за седименти:

^{238}U от – до (Bq/kg)	^{226}Ra от – до (Bq/kg)	^{232}Th от – до (Bq/kg)	^{40}K от – до (Bq/kg)	^{210}Pb от – до (Bq/kg)	^{137}Cs от – до (Bq/kg)	MED от – до (μSv/h)
11 (р. Ропотамо) - **33** (р. Тунджа)	**18** (р. Ропотамо) - **34** (р. Тунджа)	**25** (р. Ропотамо) - **40** (р. Тунджа)	**511** (р. Ропотамо) - **684** (р. Тунджа)	**15** (р. Ропотамо) - **26** (р. Тунджа)	**11** (р. Ропотамо) - **33** (р. Тунджа)	**0,8 (**за двата седимента**)**

Радиационният гама-фон и съдържанието на естествени радионуклиди в необработваемите почви и в скалните материали от наблюдаваните пунктове от мрежата за радиологичен мониторинг на Регионална лаборатория Бургас са в рамките на характерните стойности за всеки опробван пункт. Съдържанието на отложения след аварията в Чернобилската АЕЦ техногенен Cs-137 (цезий-137) намалява с годините.

Измерените стойности на специфичната активност в пробите от двата пункта: „Контролна точка на плажа” и „Пункт прибой” скален материал от з.”Вромос” през 2019г. не се различават от „типичните” за плажната ивица на залива, замърсен в периода 1954-1977 г. от изхвърлен флотационен отпадък с повишено съдържание на естествени радионуклиди от семейството на U-238 от флотационна фабрика „Росен” към Бургаски медни мини. Стойностите превишават няколкократно фоновите стойности на “чистите” плажове в района, а гама-фонът – около 2 пъти.

За използване на терени без ограничения, нормативно установената стойност за Ra-226 (радий-226) е 200 Bq/kg, съгласно Наредба №1/1999 г. *за норми за целите на радиационна защита и безопастност при ликвидиране на последствията от урановата промишленост в република България*.

Извън програмата радиологичен мониторинг за почви на регионалната лаборатория, по заявки на РИОСВ-Бургас са пробонабирани и анализирани 6 броя почвени проби от района на хвостохранилище „Росен“ (БММ). Резултатите от гама-спектрометричния анализ показват замърсяване в района на няколко точки на пробонабирането:

- дере, разположено по водното течение, след дренажния колектор на хвостохранилището: 423 Bq/kg за U-238, съответно 473 Bq/kg за Ra-226. От тази точка през юни 2019 г. е взета водна проба, която показва високи стойности на α активност 21,8 Bq/l, при норма 0,2 Bq/l ; на β активност 7,6 Bq/l при норма 0,5 Bq/l ; Ra-226 - 0,100 Bq/l при норма 0,1 Bq/l м
- дере, разположено под главен път Бургас-Созопол, след хвостохранилището: 295 Bq/kg за U-238, съответно 182 Bq/kg за Ra-226. Взетата на 17.06.2020 г. водна проба от тази

точка показва, че общата α активност и β активност са в норма и Ra-226 – по-малко от границата на количествено определяне на метода;

- дере, непосредствено преди вливане в Черно море, резултатите от този анализ са съпоставими с тези от „скалния материал“ от плаж „Вромос“ – за U-238 - 295 Bq/kg и за Ra-226 - 305 Bq/kg
- изход на черпателен резервоар на хвостохранилище „Росен 3“, резултатите за специфичната активност на U-238 и Ra-226 са съпоставими с тези на пробите от мониторинга на почви от мрежата на НСМОС от района на на хвостохранилище „Росен 3“ и хвостохранилище „Вромос“. Взетата водна проба показва завишени стойности на общата α активност 13,5 Bq/l, при норма 0,2 Bq/l ; на обща β активност 3,41 Bq/l при норма 0,5 Bq/l ; Ra-226 - по-малко от границата на количествено определяне на метода;
- изход на дренажен колектор на хвостохранилище „Росен 2“, резултатите са близки до фоновите стойности на почвите от района. Радиохимичният анализ на водната проба показва стойности на общата α активност и обща β активност над нормата.

Измереният гама-фон във всички точки на пробонабиране е от 0,14-0,16 до 0,25 – 0,27 μSv/h.

2.2. Водните проби от региона се изпращат за радиологичен анализ в Лабораторията за радиационни изпитвания (ЛРИ) в ИАОС-София с изключение на тези от Атанасовско езеро,Черно море при Несебър, Черно море при Черноморец, Черно море при Синеморец и Черно море при залив “Вромос”, които се анализират в РЛ Бургас. Данните от ЛРИ при ИАОС за 2019 г. са:

А. За обща бета-активност - норма: 0,5 Bq.l^{-1}, съгласно Наредба № Н-4 от 14.09.2012 г. на МОСВ:

№	ОБЕКТ	(Bq/l)
1	Река Велека при Синеморец	0,11 ± 0,02
2	Река Резовска - устие	0,50 ± 0,12
3	Река Ропотамо при Веселие	0,04 ± 0,01
4	Язовир “Ясна поляна”	<0,03*
5	Река Тунджа при Крушаре	0,22 ± 0,03
6	Язовир”Камчия”	0,07 ± 0,02
7	Езеро ”Вая” - изток	0,33 ± 0,07
8	Езеро “Мандра”при Константиново	0,34 ± 0,05

Б. За обща алфа-активност - норма 0,2Bq.l^{-1}, съгласно Наредба № Н-4 от 14.09.2012 г. на МОСВ:

№	ОБЕКТ	(Bq/l)
1	Река Велека при Синеморец	0,04 ± 0,01
2	Река Резовска - устие	0,15 ± 0,05
3	Река Ропотамо при Веселие	<0,04*
4	Язовир “Ясна поляна”	<0,04*

5	Река Тунджа при Крушаре	0,06 ± 0,02
6	Язовир”Камчия”	< 0.04*
7	Езеро ”Вая” - изток	< 0.04*
8	Езеро “Мандра” при Константиново	0,09 ± 0,03

В.Гама-спектрометричният анализ на пробите от Атанасовско езеро, Черно море при Несебър, Черно море при Черноморец, Черно море при Синеморец и от Черно море при залив ”Вромос” през 2019 г. показва, че съдържанието на естествените радионуклиди U-238, Ra-226, Th-232, Pb-210, както и на техногенния Cs-137 е по-малко от границите на минималната детектируема активност (MDA), аза естествения радионуклид К-40 е в интервала от **5Bq/l**(в води морските) до **8 Bq.l^{-1}**. (Атанасовско езеро), сойности съизмерими с тези от предходни години.

3. Обобщени изводи за радиационното състояние на околната среда

В обощение, радиологичният мониторинг на проби от атмосферен въздух, необработваеми почви, повърхностни води и скален материал през 2019 г. не отчита отклонение от фоновите стойности на анализираните показатели в опробваните пунктове.

III.4. ХИМИКАЛИ И УПРАВЛЕНИЕ НА РИСКА ОТ ГОЛЕМИ АВАРИИ

1. Кратко описание на състоянието в областта на управлението на химикалите

На територия на РИОСВ-Бургас извършват дейности обекти, подлежащи на контрол по глава VII, раздел I на *Закона за опазване на околната среда* и *Закона за защита от вредното въздействие на химичните вещества и смеси,* подзаконовите нормативни актове и европейските регламенти свързани с управлението на химични вещества и смеси.

Спазването на изискванията на Глава седма, Раздел I от ЗООС е свързано с прилагане на управленски и технически мерки за предотвратяване на големи аварии с опасни вещества, предвидени от операторите на предприятия с висок и нисък рисков потенциал.

Контролът се осъществява чрез съвместни проверки с представители на РИОСВ, регионалните структури на МВР, РД "Пожарна безопасност и защита на населението", ГД "Инспекция по труда" и упълномощени представители на кметовете на общините, на чиито територии се намират СЕВЕЗО обекти.

Съгласно изискванията на чл.157б, ал.2, т.2, буква „б" на интернет страницата на РИОСВ-Бургас е публикувана информация за дата на последните проверки на обекти с нисък или висок рисков потенциал за 2019 г.

През 2019 г. общият брой на обектите контролирани от РИОСВ-Бургас по законодателството по химикали и управление на риска от големи аварии е 75 бр. От тях 65 бр. са обекти, осъществяващи дейности в обхвата на Закона за защита от вредното въздействие на химичните вещества и смеси (ЗЗВВХВС) и 10 бр. обекти в обхвата на глава VII, раздел I на Закона за опазване на околната среда.

В резултат на извършения контрол по отношение на химикалите през отчетния период се установи, че операторите произвеждат, използват и съхраняват химичните вещества и смеси в съответствие с изискванията на законодателството както и с условията за безопасно съхранение на химикалите, посочени в информационните листи за безопасност. Съоръженията за съхранение на опасни химични вещества и смеси се поддържат в добро експлоатационно състояние. Операторите са изготвили и поддържат в актуални състояние оценките за безопасно съхранението на химичните вещества и смеси в съответствие с утвърден със Заповед РД-288/2012г. от министъра на околната среда и водите формат за документиране на оценката. Спазват се общите изисквания към складовете и организацията за съвместно съхранение, съгласно чл.6 от Наредба за реда и начина на съхранение на химични вещества и смеси.

2. Кратко описание на основните приоритети при извършване на контрола през годината, съгласно различните нормативни актове

Планираните приоритети при извършване на превантивен, текущ и последващ контрол по отношение законодателството по химикали и управление на риска от големи аварии през периода, бяха както следва:

- Изпълнение на управленските и технически мерки, предвидени от операторите на предприятия с нисък или висок рисков потенциал в ДБ и ДППГА за предотвратяване на големи аварии с опасни вещества;

- Прилагане изискванията на Регламент (ЕО) №1907/2006 г. относно регистрацията, оценката, разрешаването и ограничаването на химикали (REACH) с акцент към фирмите, заявили инвестиционни намерения за производство на етерични масла и регистранти производители на дървени въглища;
- Изпълнение на изискванията на Наредбата за реда и начина на съхранение на опасни химични вещества и смеси;
- Прилагане изискванията на Регламент № 648/2004 относно детергентите и Регламент (ЕС) №259/2012 за изменение на Регламент (ЕО) № 648/2004 относно употребата на фосфати и други фосфорни съединения в потребителски перилни детергенти ;

Регламент (ЕО)№850/2004 за устойчивите органични замърсители.

3. Кратко описание на резултатите от контролната дейност

Директива Севезо II /Директива 96/82/ЕС за контрол на риска от големи аварии има за цел предотвратяване на опасностите от големи аварии, свързани с опасни химични вещества и ограничаване на последствията от тях както за хората, така и за околната среда.

В тази връзка операторите на нови или действащи предприятия и/или съоръжения, в което се употребяват и/или се съхраняват опасни вещества по Приложение №3 на ЗООС, са ги класифицирали като предприятия и/или съоръжения с нисък рисков потенциал (ПСНРП) или с висок рисков потенциал (ПСВРП).

Към настоящия момент в териториалния обхват на РИОСВ-Бургас обектите с висок и нисък рисков потенциал са 11 на брой.

През 2019 г. се извършиха 10 бр. проверки на обекти с нисък (ПНРП) и висок рисков потенциал (ПВРП), както следва:

- „Пречиствателна станция за питейни води Камчия“ с. Прилеп, община Сунгурларе с оператор „ВиК Бургас “ ЕАД – предприятие с нисък рисков потенциал;
- „Пълначен завод за бутилки пропан–бутан” с оператор „Топливо“ АД-София, гр. Бургас-нисък рисков потенциал;
-„Топлофикация Бургас” ЕАД, гр. Бургас, оператор “Топлофикация Бургас” ЕАД – предприятие с нисък рисков потенциал;
- Производствена база кв. „Черно море“, гр.Бургас с оператор „Теком” АД, гр.Бургас – предприятие с нисък рисков потенциал;
- „Складова база Деспред”, кв. „Долно Езерово“, гр. Бургас с оператор „Деспред“ АД-гр.София – предприятие с нисък рисков потенциал;
- „Лукойл-България” ЕООД, Пласментно снабдителна база „Карнобат ”- висок рисков потенциал;
- „Лукойл Нефтохим Бургас” АД- Пристанищен терминал „Росенец” - висок рисков потенциал;
- „Лукойл Нефтохим Бургас ”АД - основна площадка - висок рисков потенциал;
- „Андезит“ООД – склад за взривни материали - кв. „Горно Езерово“ - висок рисков потенциал;
- „Пристанищен Терминал „Бургас Изток – 2“, Площадка Буферен склад за течни горива” с оператор „БМФ Порт Бургас”ЕАД – висок рисков потенциал.

В резултат на извършените проверки от комисията по чл.157а, ал.2 от ЗООС се установи, че операторитена ПСВРП и ПСНРП като цяло изпълняват управленските, превантивните и техническите мерки за предотвратяването на големи аварии, прилагат ангажимента си декларирана в Политиката за предотвратяване на големи аварии с опасни

вещества по отношение на безопасната експлоатация на предприятията, спазват процедурите за периодична оценка ефективността и адекватността на системата за управление на мерките за безопасност. Ежегодно извършват обучение на персонала по отношение на безопасната експлоатация на съоръженията и вредностите на химичните вещества, с които се работи. Извършват се изпитания на противопожарните и пеногасителните системи и съоръжения. В рамките на системата за коригиращ мониторинг операторите са изготвили процедури за докладване в случай на аварии и/или нарушения на технологичния режим, установяване на причините за тяхното възникване и на коригиране на системата за управление на мерките за безопасност. До настоящият момент няма възникнали аварии.

Операторите предоставят информацияпо чл.116д от ЗООС на заинтересованата общественост ина кметовете на съответните общини във връзка с необходимостта от актуализиране и проиграване на общинските планове за защита при бедствия и аварии.

Кметовете на общини на чиято територия се намират предприятия с висок рисков потенциал – община Бургас, община Камено и община Карнобат, в изпълнение на задълженията си произтичащи от чл.108, ал.6 на ЗООС и чл.18, ал.6 на *Наредба за предотвратяване на големи аварии с опасни вещества и за ограничаване на последствията от тях*, (Наредбата), са изпратили в РИОСВ – Бургас информацията по Приложение №7 от Наредбата. Презотчетния период община Бургас е проиграла частично външния авариен план. Проведени са тренировки с всички предприятията с висок рисков потенциал на територията на общината съвместно с представители на Общинския съвет за сигурност. Темата на проведените учения е взаимодействие и комуникация между институциите в случай на възникване на авария, оповестяване и предприемане на съответните действия за ликвидиране на последствията от нея.

Община Камено и община Карнобат са докладвали в РИОСВ-Бургас, че към настоящия момент не са извършвани съвместни тренировки и учения с оператори на предприятия с висок рисков потенциал.

В рамките на превантивния контрол през 2019 г. продължи съгласуването на инвестиционни предложения, планове и програми по отношение прилагане на екологосъобразното управление на химичните вещества и смеси и на мерките, свързани с предотвратяване на големи аварии и ограничаване на последствията от тях.

При осъществяване на текущия контрол по отношение законодателството по химикали през 2019 год. са извършени 65 бр. проверки на обекти, осъществяващи дейности с химикали в обхвата на *Закона за защита от вредното въздействие на химичните вещества и смеси и Регламент (ЕО) №1907/2006 относно регистрацията, оценката, разрешаването и ограничаването на химикали* – REACH.

От общия брой проверени задължените лица по Регламент (ЕО) 1907/2006 – REACH е установено, че към настоящият момент 6 са регистранти на химичните вещества, разпределени както следва -6 със статут производител, 1 вносител, 1 изключителен представител, а останалите са потребители по веригата на доставки.

При извършения контрол на фирмите, заявили инвестиционни намерения за производство на етерични масла се установи, че:

- две от дружествата, произвеждащи лавандулово масло в количества над 1 тон/година са изпълнили задълженията си за регистрация на химично вещество;
- две от дружества не достигат производство на лавандулово масло от 1 тон/година и към настоящия момент не е налице необходимост от извършване на регистрация по REACH;
- три от проверените дружестване са реализирали все още инвестиционните си намерения за производство на етерични масла.

На територия на РИОСВ- Бургас производители на дървени въглища са две фирми. Същите са включени за проверка по *Проект REF-7 за контрол на задълженията за регистрация след последния краен срок за регистрация в сътрудничество с митническите органи, включително проверка на строго контролираните условия, приложими за веществата, регистрирани като междинни продукти.* При проверките през отчетния период е установено, че регистрантите спазват ограничението на тонажната група на извършената регистрация, разполагат със система за гарантиране актуализирането на регистрационното досие по отношение на произвежданите обеми на веществото и действителната му употреба. Жизнения цикъл на инспектираното вещество в регистрационното досие отговаря на реалния му жизнен цикъл на площадката.

В рамките на *REF-7*е извършена проверка на дружество, производител на изолиран на площадката междинен продукт. Дружеството е извършило регистрация на съответното вещество и спазва задълженията си по прилагане на строго контролирани условия при производството на изолирания на площадката междинен продукт.

През 2019 г. приоритет при осъществяване на контрола по ЗЗВВХВС бе спазване на мерките, посочени в сценариите на експозиция на разширените информационни листи за безопасност, изготвени от производителите на химичните вещества. При проверките не са констатирани несъответствия по отношение задълженията на дружествата със статут производител, изключителен представител и потребител по веригата на доставки. Установена е тенденция към спазване на предвидените мерки в сценариите на експозиция по отношение защитата на околната среда.

При извършения текущ контрол по отношение изпълнение задълженията на операторите по Регламент (ЕО) №1907/2006 са дадени 31 броя предписания (изготвяне или изискане от доставчиците на актуални ИЛБ, представяне на информацията по Приложение № 2 от указанията за контролната дейност по законодателството по REACH и CLP, утвърдени със заповед №РД-268/11.05.2018 г.). Дадените предписания са изпълнени в срок. При 45 бр. от проверките не са констатирани несъответствия и не са давани предписания.

Съгласно действащата *Инструкция за взаимодействие* между МОСВ и Агенция „Митници“ за повишаване ефективността на контрола, осъществяван по Регламент (ЕО) №1907/2006 – REACH през текущия период е дадено становище за внос на химично вещество от Турция.

При извършения контрол по *Регламент (ЕО) №1272/2008 относно класифицирането, етикетирането и опаковането на вещества и смеси* (CLP) са проверени 14 обекта. На две от дружества са дадени предписания за представяне на документ за извършената нотификация за класификацията и етикетирането на вещество по чл.40 от Регламент CLP. За неизпъэлнение на предписание е съставен акт за установяване на административно нарушение по ЗЗВВХВС за нарушение на чл.25, ал.1, т.3 от *Закона за защита от вредното въздействие на химичните вещества и смеси* на едно от тях.

Съгласно указанията за провеждане на контролна дейност по прилагане на *Регламент № 684/2004 относно детергентите,* утвърдени със Заповеди №РД-890/07.12.2011 г. на Министъра на ОСВ и Заповед № РД-28-13/21.01.2012 г. на Министъра на здравеопазването са извършени проверки на производители, дистрибутори и потребители на детергенти. При проверките е изискана техническа документация и/или информационен лист за безопасност, удостоверяващо нивото на крайна биоразградимост на повърхностно-активното вещество в състава на детергента. Не са констатирани несъответствия.

В съответствие с *Регламент (ЕО) №850/2004 на Европейския Парламент и на Съвета относно устойчивите органични замърсители* (POPs регламент) са извършени 7 броя проверки

на производствени обекти за потенциална употреба на устойчиви органични замърсители в хербициди, фунгициди, инсектициди, както и потенциална употреба на хексабромоциклододекан като забавител на горенето в производството на изолационни плоскости за строителството. При извършения контрол не е установено използването на вещества от POPs регламента.

По отношение спазване на изискванията на *Наредбата за реда и начина на съхранение на опасни химични вещества и смеси при извършения контрол (Наредбата)* през изтеклия период за периода се констатира спазване от страна на операторите на общите изисквания към складовете и организацията за съвместно съхранение съгласно чл.6 от *Наредбата.*Изготвени са оценки за безопасността на съхранението на химичните вещества и смеси в съответствие с утвърдения със Заповед № РД-288 /2012г. на министъра на ОСВ формат за документиране на оценката. В част от проверките е установено, че оценките не са актуализирани, поради което са дадени 5 броя предписания за актуализиране на изготвените оценки по чл. 9 от *Наредбата*. Предписанията са изпълнени в срок.

IV. ПРЕВАНТИВНА ДЕЙНОСТ И КОНТРОЛ

ОВОС, Екологична оценка и ОС

През 2019 г. РИОСВ-Бургас е извършила превантивен, текущ и последващ контрол, в съответствие с изискванията, регламентирани в Закона за опазване на околната среда (ЗООС) и специализираните (секторни) закони. Всички процедури по Глава шеста от ЗООС се извършват на най-ранен етап на изготвянето на плановете, програмите и инвестиционните предложения с цел именно на най-ранен етап да се определи степента на въздействие на инвестиционните предложения, планове, програми и проекти върху околната среда да се предвидят мерки за опазване здравето на населението и компонентите на околната среда. Контролната дейност по Глава шеста от ЗООС се извършва по документи и при проверка на място. Извършени са регламентираните процедури за съвместяване на оценката за съвместимост в рамките на действащите процедури по оценка на въздействието върху околната среда (ОВОС) и екологична оценка (ЕО), на ППП/ИП, които попадат в обхвата на ЗООС. Разгледаните през 2019 г. инвестиционни предложения/планове/програми по отрасли за региона на РИОСВ-Бургас са в областта на вилно, жилищно и курортно строителство, селското стопанство, горско стопанство. Съществен дял заемат ИП в регулационните граници на населените места – ново строителство, допълващо застрояване, преустройство на съществуващи обекти/подобекти.

През отчетния период отдел „Превантивна дейност” подготви, а Директорът на РИОСВ-Бургас постанови:

– 98 броя решения за преценяване на необходимостта от извършване на ОВОС, 3 бр. от които са с „характер да се извърши ОВОС; решенията с характер „да не се извършва ОВОС“ са разпределени по категории както следва: Инфраструктурни инвестиционни предложенияза урбанизирано развитие, включително строителство на търговски центрове и паркинги - 33 броя; ИП за ваканционни селища, хотелски комплекси извън урбанизирани територии и съпътстващи дейности (невключени в приложение № 1) - 8 броя; интензивно животновъдство - 2 броя; интензивно развъждане на риба - 8броя; промишлени инсталации за производство на електроенергия, пара и топла вода - 2броя; промишлени съоръжения за пренос на газ, пара и топла вода, пренос на електроенергия по надземни кабели - 2броя; инсталации и депа за обезвреждане и/или оползотворяване на отпадъци - 7 броя; постоянни къмпинги и места за паркиране на каравани – 7 броя.

– 6 броя решения по ОВОС. Едно от решенията е с характер „не одобрява“ на инвестиционно предложение *„Добив на скално-облицовъчни материали от находище „Полето”, землище на с. Медвен, Община Котел“*. Три решения са за инвестиционни предложения, свързани с курортно строителство/ваканционни комплекси. Две решения по ОВОС са за инвестиционни предложения, свързани с урбанизирано развитие, включително строителство на търговски центрове и паркинги.

– 108 броя решения за прекратяване на процедура по преценяване на необходимостта от извършване на ОВОС;

– 21 броя решения за преценяване на необходимостта от извършване на екологична оценка;

– 6 броя оценки на качеството на доклад по оценка на въздействието върху околната среда;

– 7 броя решения за прекратяване на процедура по преценяване на необходимостта от извършване на екологична оценка;

– 4 броя решения за спиране на административното производство.

– прекратени са общо 115 процедури по Глава шеста от ЗООС, от които 108 по ОВОС и 7 по ЕО. Прекратени поради недопустимост на инвестиционното предложение, спрямо действащите нормативни или административни актове са 8 процедури, останалите - по заявено желание на възложителя или за непредоставяне на допълнителна информация в определения за това срок

През 2019 година са проведени 5 заседания на Експертния екологичен съвет към РИОСВ-Бургас.

За периода 01.01.2019-31.12.2019 г. са извършени проверки относно правното действие на 7 бр. решения по преценяване на необходимостта от ОВОС, 5 бр. решения по ОВОС, 2 бр. решение по преценяване на неоходимостта от извършване на ЕО и 1 бр. становище по ЕО. Инвестиционните предложения, одобрени със съответните административни актове, са свързани предимно с изграждане на вилни сгради, сгради за отдих и курорт, ваканционни селища по Черноморското крайбрежие.

Извършени са и 3 броя проверки по наблюдение и контрол на изпълнението на условията, мерките и ограниченията, определени в Решението за преценяване или в становищата (2 броя становище по ЕО и 1 бр. решение по преценяване на необходимостта от извършване на ЕО).

През 2019 г., като самостоятелни процедури по оценка за съвместимостта на планове, програми и инвестиционни предложение със защитените зони по реда на чл. 31 от ЗБР, в случаите кагато не подлежат на процедурите по ЗООС, отдел „Биологично разнообразие, защитени територии и зони“ подготви, а Директорът на РИОСВ-Бургас постанови:

– 2493 становища по чл. 2, ал. 2 от Наредбата за ОС за инвестиционни предложения, планове, програми и проекти;

– 4 решения по оценка за съвместимостта на планове, програми, проекти и ИП със защитените зони (по Наредбата за ОС);

– 68 решения за преценяване на вероятната степен на отрицателно въздействие на планове, програми, проекти и ИП върху защитени зони (по Наредбата за ОС);

– 3 решения за прекратяване на процедура по оценка за съвместимост (по Наредбата за ОС);

– 6 бр. положителна оценка на доклад за оценка степента на въздействие на планове, програми, проекти и инвестиционни предложения с предмета и целите на опазване на защитените зони.

Информация за състоянието на околната среда за активно формиране на обществено поведение за грижа към околната среда

РИОСВ–Бургас популяризира дейността на инспекцията чрез повишаване екологичната култура на подрастващите с информационно-образователни инициативи.

Информация за контролната дейност и предстоящи кампании се отразява в национални, регионални медии, радиа и електроннни сайтове. За периода са публикувани 83 прессъобщения, излъчени 84 репортажа и 68 интервюта, 18 журналистически въпроси.

Проведени са 18 открити уроци с деца, ученици и студенти от Бургаска област, 16 информационни кампании, които включват: 5 конкурса, 6 изложби, 1 форум, 1 обучителен семинар и 24 други инициативи (засаждане на дървета и цветя, журиране в конкурси на различни институции и образователни учреждения, посещение на Пречиствателна станция за отпадъчни води (ПСОВ) „Меден Рудник“, участие в тържества на деца от детски градини и читалища, сглобяване на дървени къщички за птици, посещение на образователни центрове, почистване на защитени местности и резервати от отпадъци), 1590 са участвалите в мероприятията за 2019-та година.

Важна част от работата на РИОСВ-Бургас е поддържането и развитието на информационни центрове за обществеността в МОСВ и неговите структури – 3 броя – Център по екология «Слънчев бряг», Център за посетители в резерват «Ропотамо» и Укритие за наблюдение на птици в ПР «Атанасовско езеро».

Поддържане и развитие на публичната база данни с информация за околната среда и регистри, в съответствие с изискванията на новото екологично законодателство – информацията е достъпна на интернет-страницата на РИОСВ-Бургас: **www.riosvbs.com**. Общият брой на посетителите й, през 2019 г. е 38 883 посещения.

Създадена е и фейсбук страница за информационно-образователните дейности на РИОСВ-Бургас: https://www.facebook.com/riosvburgas/.

Екологични мероприятия – 2019 година

18 януари - Практическо занимание със студенти проведе РИОСВ

Регионалната инспекция по околната среда и водите – Бургас проведе практическо занимание със студенти от специалност „Екология и опазване на околната среда“ от Университет „Проф. д-р Асен Златаров“. Първокурсниците посетиха Укритието за наблюдение на птици при ПР „Атанасовско езеро“ и се запознаха със защитената територия и режимите на

опазване. Младите еколози научиха за богатата и разнообразна флора и фауна на резервата. Те наблюдаваха различни видове птици и се запознаха с характернитеим особености. Посетиха и „Пътеката на саблеклюна“.

2 февруари – Световен ден на влажните зони

РИОСВ-Бургас проведе редица открити уроци по повод Световния ден на влажните зони – 2 февруари, в училищата ОУ „Антон Страшимиров“, ПГХТ „Акад. Н. Д. Зелинский“ и ПГЧЕ „Васил Левски“. Експерт по биоразнообразие от инспекцията разказа за ролята на влажните зони и за характерни видове птици и растения. Това провокира децата да дискутират по темата „Влажни зони и климатични промени“, която е мото на кампанията за тази година.

ПГХТ „Акад. Н. Д. Зелинский“ – 9 клас

ПГЧЕ „Васил Левски“ – 11 клас

ПРОФИЛИРАНА ГИМНАЗИЯ ЗА ЧУЖДИ ЕЗИЦИ
"ВАСИЛ ЛЕВСКИ" - гр. БУРГАС

ПОЗДРАВИТЕЛЕН АДРЕС

УВАЖАЕМА ГОСПОЖО АТАНАСОВА,

Изразяваме своята благодарност за участието на РИОСВ - Бургас и на отдела "Биологично разнообразие, защитени територии и зони" за представеният открит урок и презентация пред учениците от XI клас – ЗИП География и икономика, на тема: "Влажните зони край Бургас" и отбелязването на Международният ден на влажните зони – 2 февруари.

Надяваме се бъдещо съвместно сътрудничество.

ВЕСЕЛА ИВАНОВА
ДИРЕКТОР НА ПГЧЕ "Васил Левски"
БУРГАС

ПГЧЕ „Васил Левски“

IIб клас - ОУ „Антон Страшмиров“

Децата от първа група „Моряче“ в ДГ „Звездица-Зорница“ се включиха в игра за опазване на околната среда и заедно с експерти от РИОСВ-Бургас засадиха минзухари. Малчуганите обещаха, че ще продължат да се грижат за растенията.

I-ва група „Моряче“ – ДГ „Звездица-Зорница“

РИОСВ-Бургас оцени и арт проектите за езеро „Вая“, изработени от ученици от пети и шести клас от ОУ „А. Г. Коджакафалията“ – Бургас.

5 и 6-ти клас от ОУ „А. Г. Коджакафалията“

27 февруари – открит урок с ученици от 11 клас на ПГЧЕ „Васил Левски“ – посещение на Пречиствателна станция за отпадъчни води – Бургас на тема: „Природоползване и опазване на ОСВ. Екологични проблеми.“

22 март 2019 - Отбелязахме Световният ден на водата под мотото „Всеки е важен“

РИОСВ – Бургас, като партньор на Читалище „Изгрев Бургас в организирането и провеждането на регионални и национални ученически конкурси за рисунки и приложни изкуства по повод 22 март Световен ден на водата, заедно с учениците от трети клас от СУ „Св. Св. Кирил и Методий“ - Бургас и БСУ „Христо Ботев“ – гр. Братислава, Словакия отпразнуваха деня в залата на туристически комплекс „Аква Калиде“. Учениците представиха своите ръчно изработени еко дневници, картички и постери на тема: ***"Който и да сте, където и да сте, водата е вашето човешко право"***. В празника, екип от ПГЕЕ „К. Фотинов“ представи уникалните макети на воден часовник и R2-D2 – говорещ робот. Участниците отправиха послания за опазването на най-ценния и разхищаван природен ресурс – водата. Всички получиха поздравителен адрес и награди от екоинспекцията.

„Воден отпечатък – 7“ – ТК „Аква Калиде“

Децата от първа група „Моряче“ в ДГ „Звездица Зорница“, Бургас също се включиха в инициативата с пролетно тържество на тема: „Пролетта и водата“. Малчуганите пяха и танцуваха, а експертите от своя страна разказаха на децата за значението на водата и колко е важно да опазваме всяка капка от нея, тъй като е жизнено необходима за нашия живот.

22 март 2019 Директорът на РИОСВ-Бургас награди ученичка в екологична конференция

Представители на РИОСВ-Бургас, в лицето на инж. Тонка Атанасова - Директор и Милена Ярмова - главен експерт в инспекцията, бяха официални гости и участници в III–та Конференция за студенти и ученици: „Да мислим екологично за бъдещето“, организирана от катедра „Екология и опазване на околната среда“, към Университет „Проф. д-р Асен Златаров“. Конференцията се проведе в периода 20-22.03.2019 г. в Културен център „Морско казино“, гр. Бургас и в нея се включиха над 70 участници от цяла България. Специалната награда и грамота на екоинспекцията, получи 12-токласничката Емилия Костова от ПГХТ „Академик Н. Д. Зелинский“, за доклад на тема: „Екологичен мониторинг“. Наградата бе връчена от Директора на РИОСВ-Бургас.

1 април – (проведен на 29 март, публикуван на 1 април) -Студенти по специалността „Право“ гостуваха на РИОСВ Бургас

Гости на Регионалната инспекция по околната среда и водите в Бургас бяха студенти по специалноста право от Бургаски свободен университет. Те се запознаха с нормативната уредба по еколгичното законодателство, както и с функциите и работата на отделите в инспекцията по компонентите и факторите на околната среда. Срещата приключи с интересна дискусия за предизвикателствата в работата на контролния орган, както и за подобряване състоянието на околната среда и постигнатите резултати от превантивния и последващ контрол.

Децата от група „Пчеличка“ в ДГ „Славейче“ - Айтос и РИОСВ - Бургас отбелязаха Деня на птиците - в атмосфера на смях и веселие, децата от група „Пчеличка“ в Детска градина „Славейче“, гр. Айтос и експерти на РИОСВ-Бургас изработиха атрактивни хранилки от пластмасови бутилки. Хранилките бяха поставени в двора на детската градина. Преди практическата работа, малчуганите научиха повече за пернатите и чуха интересни факти за тяхната миграция и пътешествия.

15 – 19 април – Седмица на природните науки - РИОСВ и Регионална лаборатория - Бургас стартираха Седмицата на природните науки в руската гимназия „Васил Левски“ с дискусия. В двора на училището ученици от 9 и 11 клас се запознаха с темата по опазване на околната среда в Бургас чрез работата на институциите за осъществяване на контрол и мониторинг на регионално ниво. Инж. Тодор Михалев – ръководител на Регионална лаборатория Бургас към Изпълнителна агенция по околна среда – София, представи дейността на лабораторията, работата на газанализатора и различните методи за анализ. Седмицата на природните науки продължи с посещение на Регионалната инспекция по околната **среда и водите и презентация на Бургаските защитени зони и биоразнообразие от експерти на РИОСВ.**

По повод Деня на Земята 22 април, РИОСВ-Бургас съвместно с участие на Народно читалище „Христо Ботев 1937“ организира конкурс на тема „Водата и Земята”. Той се проведе в четири възрастови групи - детски градини, от 1 до 4 клас, от 5 до 7 клас и от 8 до 12 клас. Наградите на номинираните участници в три категории – рисунки, картички и приложно изкуство, бяха връчени от директора на Регионалната инспекция по околната среда и водите – Бургас – инж. Тонка Атанасова. В конкурса участваха 306 творби на ученици от Бургаска област и градовете Казанлък, Плевен и Тутракан. Всички класирани 64 участници получиха медали, грамоти и екоматериали**.**

Експерти от РИОСВ-Бургас гостуваха на децата от Народно читалище „Христо Ботев 1937“. След обсъждане на историята на кампанията, децата изнесоха концерт под наслов „Шарени вълшебства“.

Заедно с образователен център „Британика“, групите „Златно сърчице“ и „Смехурко“ от детска градина „Вълшебство“ почистихме района около Укритие за наблюдение на птици в подържан резерват „Атанасовско езеро“. Посадихме дърво, сглобихме хранилки и къщички за птици, наблюдавахме езерните обитатели.

По време на събитието, екип от РИОСВ-Бургас посрещна с презентацията "Биоразнообразието в Бургаски регион" ученици от руската и английската езикова гимназия. Децата имаха възможността да разгледат отблизо работата на експертите по отдели, измервателните уреди за атмосферен въздух и различните методи за анализ в Регионална лаборатория - Бургас към ИАОС.

С **Кампания „Гората на бъдещето“ в Деня на майката Земя,** клуб „Екотайм“ и училищната общност на СУ„Христо Ботев“ в град Айтос, започнаха кампания за залесяване на „Гората на бъдещето“. Като свои партньори, те привлякоха Община Айтос, Държавно горско стопанство „Айтос“, РИОСВ-Бургас. Съвместно със своите ръководители Севинч Алиева и Дида Димитрова природолюбителите засадиха 200 жълъда в саксии. Посадъчният материал ще бъде раздаден на живеещите в гр. Айтос. Мечтата на еколозите е всеки да отгледа с обич своето растение и след една година да участва в залесяването на „Гората на бъдещето“. Преди старта на кампанията еколозите обсъдиха своята идея с представители на Държавно горско стопанство „Айтос“. От тях младежите получиха ценни съвети за начина на залесяване и необходимите грижи за една гора. Директорът на училището, П. Кирязова, и инженер Максимов подписаха двустранен договор за съвместна дейност. За оказаното съдействие по време на кампанията, на Държавно горско стопанство „Айтос“, бе връчена благодарствена грамота. С голям интерес клуб „Екотайм“ бе посрещнат в детските градини „Здравец“, „Пролет“, Славейче“ и „Радост“. Родителите на слънчевите деца, приветстваха идеята и се включиха в кампанията. Кметът на Община Айтос Васил Едрев обеща да подпомогне дейността на природозащитниците. Със задоволство поздрави еколозите за идеята да дадем шанс на Земята да се възстанови. Смелата мечта на еколозите и техните ръководители бе одобрена и от РИОСВ-Бургас. За иновативната идея те получиха грамоти и предметни награди.

11 май – Служители от РИОСВ-Бургас, доброволци от химическия техникум „Н. Д. Зелинский“ и деца от читалище „Христо Ботев 1937“ почистиха района около устието на река Ропотамо. В акцията участваха директорът на инспекцията инж. Тонка Атанасова, секретарят на читалището Атанаска Желязова и експерти. За близо 4 часа ученици, учители и еколози напълниха 30 чувала с пластмаса, метални кутии, найлонови въжета, различни отпадъци, донесени от вятъра, вълните и хвърлени от нас, хората. Инициативата по почистването е посветена на Международния ден на биологичното разнообразие.

РИОСВ-Бургас отличи със специални награди участниците в първи национален конкурс „Моите приятели - котките“ – конкурсът, организиран от 11-годишната Стелияна Желязова, художничка към читалище „Христо Ботев 1937 - Бургас“, в партньорство с РИОСВ, Община Бургас и Рисувалня „Елфина“. Конкурсът е посветен на каузата за спасяване най-застрашения от изчезване вид дива котка в света – иберийски рис. Над 600 творби се включиха в надпреварата, от които РИОСВ награди:

Първа възрастова група- от 5 до 7 години
1 място: Цветомира Павлова – 6 г. ДГ "Зора" - гр. Червен бряг
2 място: Тодор Гагев – 5 г. -Бургас
3 място: Дария Динова – 7 г. ШИИ - гр.Червен бряг
Поощрение: Рая Илиева-7 г. ЦПЛР - гр. Силистра
Втора Възрастова група- от 8 до 10 години
1място: Преслава Боянова – 9 г. НЧ "Пробуда 1880" – Бургас
2 място: Христо Желязков – 8 г. СУ "Св.св. Кирил и Методий" - Бургас
3 място: Бистра Петкова и Марийка Петкова – 10 г. ЛФ "Фантазия" - Бургас
Поощрение: Деница Неделчева - 10 г. ОУ "Иван Вазов" – Силистра
Трета Възрастова Група- от 11 до 14 години
1място: Далия Аладжова – 12 г. ОУ "Д-р Петър Берон" - Плевен
2 място: Рая Маринова – 11 г. СУ "П. Волов" – Шумен
3 място: Йоско Маринов – 11 г. ЛШ "Шарена Палитра" – Бургас
Поощрение: Станка Симеонова – 13 г. ЛФ "Фантазия" – Бургас
Четвърта Възрастова Група - от 15 до 17 години
1място: Илина Недева – 16 г. ЛФ "Фантазия" – Бургас
2 място: Георги Христов – 17 г. ШИИ - гр. Червен бряг
3 място: Тони Костадинов – 15 г. ШИИ - гр. Червен бряг
Поощрение: Виктория Кайрякова - ОУ "Петър Берон" - Плевен

Деца садиха домати, танцуваха и пяха за Деня на биологичното разнообразие – 17 май - две лехи с домати засадиха вчера малчуганите от **група „Моряче"** в двора на **детска градина „Звездица Зорница"**. Разсада осигуриха родителите на децата, а инициативата бе посветена на Деня на биологичното разнообразие. За всеки стрък „чери домат" оттук насетне ще се грижи всяко дете от групата. Малките земевладелци поздравиха родители и гостите от РИОСВ с празничен концерт под надслов „Нашата храна, нашето здраве"!

20 май – Бургаски ученици и екоексперти отбелязаха Световния ден на пчелите - децата от подготвителна група със старши учител Атанаска Недева, първи и трети клас на ОУ „Св. Климент Охридски" в кв. Рудник, общ. Бургас посрещнаха гостите от РИОСВ – Бургас с презентация за пчелите и макети на пчелни кошери. Така бе отбелязан световният ден

на тези трудолюбиви и неуморни работнички пчелите. Основната тема на деня беше опазването на околната среда, като за целта училищния двор беше почистен с материали осигурени от РИОСВ-Бургас.

21 май – конкурс „Мисли зелено“ – Албена Василева, експерт „Връзки с обществеността“ към РИОСВ-Бургас оцени участниците в конкурса „Мисли зелено“ 2019, инициаран от „Кроношпан България“ ЕООД на тема: **„Рециклирам, защото обичам природата и моя град“.** Отличени са трите най-вдъхновяващи пана за стена, създадени от бургаски ученици. Най-креативните ученици и техните училища ще бъдат наградени както следва:

1-ва награда – ОУ „Георги Бенковски“

2-ра награда - ОУ „Александър Георгиев - Коджакафалията“

3-та награда - СУ „Константин Петканов“

22 май – РИОСВ-Бургас журира в Карнавала на Биоразнообразието

В духа на празничното шествие за Деня на българската просвета и култура, организаторите призоваха малките и много пъстри участници да се съберат на площада пред Общината и оттам под звуците на тромпет и барабан да дефилират за природата по ул. Богориди към Морската градина. Цветята, калинките, щъркелите и насекомите създадоха страхотно настроение и предизвикаха усмивките и аплодисментите на минувачите и хората по кафенетата. Такава беше и идеята – колкото се може повече хора да видят креативните и изключително впечатляващи костюми на децата и усилията, които са положили родители и преподаватели, за да ги подготвят. Интересно беше че и много родители бяха се маскирали за шествието – с венчета, крилца и др. Многолюдното пъстро шествие изпълни ул. Богориди, а благодарение на Общинска полиция и движението на автомобили беше спряно, докато децата шестваха, облечени като растения и животни. Шествието завърши на лятна сцена „Охлюва“, където всяко учебно заведение представи своя „отбор“. Децата се представиха пред жури и публика, а по мнение на много от гостите тази година имаше изключително артистични и майсторски костюми на най-различни обитатели на живата природа на България. Българска фондация Биоразнообразие, Община Бургас, Регионална инспекция по околна среда и води (РИОСВ) – Бургас, заедно с всички участници създадоха един цветен природозащитен празник с много награди и настроение. Жури в състав Мария Андреева от РИОСВ – Бургас, Диана Павлова от БФБ, проект „Лагуната на живота“ и Диляна Ценова от гражданската квота внимателно наблюдаваха участниците и определиха носителите на наградите в 6-те категории.

- *Награда на журито за най-ефектен костюм на диво растение, срещащо се в България получи **Миша от ДГ „Златна рибка“, която имаше фантастичен костюм на странджанска зеленика**. Младата участничка сподели, че все още не я виждала на живо, но баба й е показвала снимки.*
- *Награда за най-ефектен костюм на диво животно, срещащо се в България получи **Персиян от ДГ „Слънце“, който беше забележителен бръмбар**. За костюма му беше помогнала неговата кръстница.*
- *Награда за атрактивно представяне на характерно местообитание или екосистема безапелационно спечели **Габи от ДГ „Ран Босилек“, която беше Природен парк „Странджа“.** Тя представи цялото разнообразие от видове в Странджа – дъб, шишарки, гнездо на птици с яйца, катерица, видра, дори змия увита около крака й*
- *Награда за най-оригинален рециклиран костюм получи **Дария от ДГ „Моряче“, която представи забележителен костюм на паун**, с дълга опашка, която се повдига (с механизъм). Детето сподели, че майка й е отделила 7 вечери, за да го изработи.*
- *Наградата за най-ефектно имитиране на животно спечели **Деси от ОУ „Любен Каравелов“, която демонстрира звука на дивата коза** (вид много специален за Българска фондация Биоразнообразие).*

Журито връчи и 4 награда за **най-атрактивно учебно заведение – на ДГ „Ран Босилек“** (най-многобройната и впечатляваща група участници), **ДГ „Златна рибка“, ДГ „Пинокио“ и ОУ „Любен Каравелов“**. Всички те получиха безплатно посещение в пространството „симБиотично“ в Атанасовско езеро.

Карнавалът на биоразнообразието се организира от Българска фондация Биоразнообразие, Община Бургас и РИОСВ – Бургас и бе посветен на Деня на Натура 2000 и Международния ден на биоразнообразието и бе на тема „Биоразнообразие и Натура 2000“. Карнавалът се провежда в рамките на проект „Лагуната на живота“ на БФБ, финансиран от програма LIFE на Европейския съюз.

5 юни – Световен ден на ОС – обяви се четвърти национален конкурс на тема: „Моята лятна ваканция“ за рисунка и приложно творчество, съвместно с Народно читалище „Христо Ботев – 1937“. Награждаването ще бъде в Деня на Черно море – 31-ви октомври.

12 август – Рожден ден на ПР „Атанасовско езеро“ – Проведохме занимателна игра-въпроси във фейсбук страницата ни за Атанасовско езеро **https://www.facebook.com/riosvburgas/** и в партньорство с изпълнителя по LIFE проекта „Лагуната на живота“, Българска фондация Биоразнообразие (БФБ), „Черноморски солници“ АД, организирахме рожденият ден на резервата в района на Южно Атанасовско езеро. Десетки се събраха за 39-тия рожден ден на резерват Атанасовско езеро. Част от тях се включиха в арт пърформанса на лугата, а дрон Бургас записа участниците. Сформираха се 4 отбора от по 5 и повече (малки) участника – „Саблеклюн“, „Щъркел“, отбора на „Пенсионерите“ и отбора на „солниците“. Всеки отбор имаше по 20 въпроса (еднакви за всички) и 15 минути за екипна работа. Подходът на всеки отбор беше различен – единия разчиташе на помощ от солничар, другия – от интернет, а третия – от „симБиотично“. Всеки отбор излъчи говорител, който да представя отговорите пред публиката. И четирите отбора се справиха отлично, но най-силно блеснаха „Саблеклюните“, които имаха 19,5 от общо 20 точки. За всички участници в играта и в пърформанса имаше награди, осигурени от РИОСВ-Бургас и БФБ. След поздравленията от организаторите на празника – Детелина Иванова, РИОСВ Бургас, Диан Томов – „Черноморски солници“ АД и Радостина Ценова – „Българска фондация Биоразнообразие“, се разряза тортата, осигурена от РИОСВ.

Последната седмица на м. август, инж. Милена Ярмова – главен експерт по биоразнаообразие и защитени територии към РИОСВ-Бургас, изнесе беседа за прелетните птици и хабитат в Бургаски регион на децата от читалище „Хисто Ботев- 1937“ с ръководител А. Желязова в Укритието за наблюдение на птици в резерват „Атанасовско езеро“.

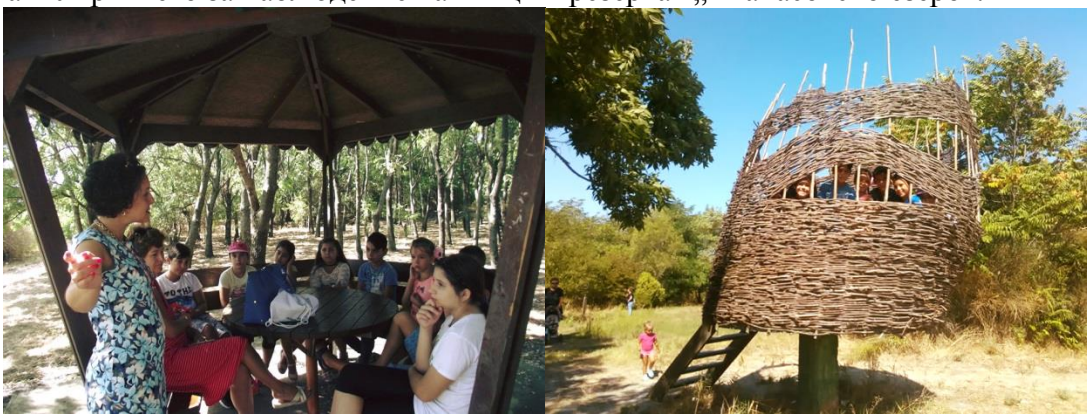

Служители от РИОСВ – Бургас, доброволци от Пловдивски университет, катедра „Екология“, читалище „Хр. Ботев 1937“ и деца почистиха района около водопад „Докузак“, до село Стоилово в Странджа планина. В акцията участваха директорът на инспекцията инж. Тонка Атанасова, секретарят на читалището Катерина Гагева, и експерти. Отпадъци от хартии, опаковки, дрехи, натрошени стъкла, слама и клони бяха събрани при акцията в „Да изчистим България заедно“.

Европейска седмица на мобилността – стартира на 16 септември с беседа за правилата по безопасно пресичане на пътя от полицейския инспектор „Хитами“ от Сдружение „SOS-ПТП“ и ОДМВР-Бургас пред първолаците от ОУ „Елин Пелин” в бургаския жк. „Меден рудник”.

РИОСВ-Бургас и инспектор „Хитами“ от сдружение „SOS-ПТП“ проведоха открит урок по безопасно придвижване в градска среда на малчуганите от група „Моряче“ при ДГ „Звездица-Зорница“. С демонстрация по управление на тротинетки в пресъздадена реална пътна обстановка, децата показаха какво са научили за правилата по безопасно пресичане на пътя.

Третокласниците от ОУ „Антон Страшимиров“ подготвиха изложба от рисунки, посветена на Седмицата на мобилността. Творбите, подредени във фоайето на училището показват гледна точка на децата, за алтернативните начини за придвижване в града и подобряване средата в градския транспорт.

Октомври: РИОСВ Бургас изнесе открит урок пред третокласници от **основно училище „Антон Страшмиров“** в Бургас на тема по безопасно пресичане на пътното платно и видовете транспорт. Децата работиха в няколко групи по ситуации и показаха, че разпознават пътните знаци, знаят как да пресичат правилно и как да се придвижват без инциденти. С ентусиазъм се включиха в предизвикателството да нарисуват любимо превозно средство. За старанието си получиха шапки с логото на РИОСВ - Бургас.

В инициативата „Обичам природата и аз съм част от нея“, РИОСВ Бургас беше гост на **детска градина „Звездица“.** Експертите запознаха децата от трета група с птиците в Атанасовско езеро и дивите животни. С послание към малчуганите, да се грижат за околната среда и да приобщят своите родители в съхраняването на природата, в края на откритие урок, децата получиха ранички с логото на инспекцията.

По случай Международния ден на Черно море – 31ви октомври, Регионалната инспекция по околната среда и водите – Бургас изнесе открит урок пред децата от **Частно основно училище „Д-р Мария Монтесори“.** Чрез различни забавни игри децата научиха повече за обитателите на морето, както и за видовете замърсявания в него. По време на урока те се запознаха как трябва да опазват чистотата на Черно море. Малчуганите получиха магнити и книжки за защитените видове растения и животни в Бургаски регион.

25 октомври – Регионалната инспекция по околната среда и водите (РИОСВ) - Бургс и Читалище „Христо Ботев 1937“ наградиха участниците в конкурса „Моята невероятна лятна ваканция“, посветен на Световния ден на околната среда - 6 юни. Конкурсът за рисунка и приложно творчество се провежда за четвърта поредна година в четири възрастови групи. В него взеха участие над 600 творби от 16 града и села: Бургас, Бяла Варна, Враца, Казанлък, Карнобат, Крън, Лом, Малко Търново, с. Звездец (общ. Малко Търново), Плевен, Пловдив, Попово, Свищов, Сливен, с. Сотиря (общ. Сливен), Търговище, Червен бряг. 74-те наградени участници получиха грамоти, купи, медали, индивидуални и колективни награди.

РИОСВ - Бургас отбеляза Международния ден на Черно море 31 октомври с ученически викторини и конкурси - на 25 октомври в залата на Народно читалище „Хр. Ботев – 1937“ в Бургас Албена Василева от „Връзки с обществеността“ награди победителите в четвъртия национален конкурс „Моята невероятна лятна ваканция“. Отличени бяха 24 рисунки с екологична насоченост.

Възпитаници на ОУ “Св.св. Кирил и Методий“ в гр. Свети Влас участваха във викторина за Черно море. Ученици от V, VI и VII клас, получиха грамоти и предметни награди, осигурени от екоинспекцията.

На 30 октомври в Културен център „Морско казино“ в Бургас, изявилите се в Националния ученически конкурс „Морето не е за една ваканция” бяха наградени. В три раздела - рисунка, фотографии и мултимедийна презентация, млади творци от цялата страна си оспорваха място в тазгодишното издание.

Първокласници от Начално базово училище „Михаил Лъкатник“ изработиха кендама с морските обитатели и получиха награди – съкровища от морските дълбини и шапка с логото на РИОСВ, а единадесетокласници по „ЗИП биология и здравно образование“ от Профелирана гимназия за чужди езици „Васил Левски“ научиха за биоразнообразието в Черно море.

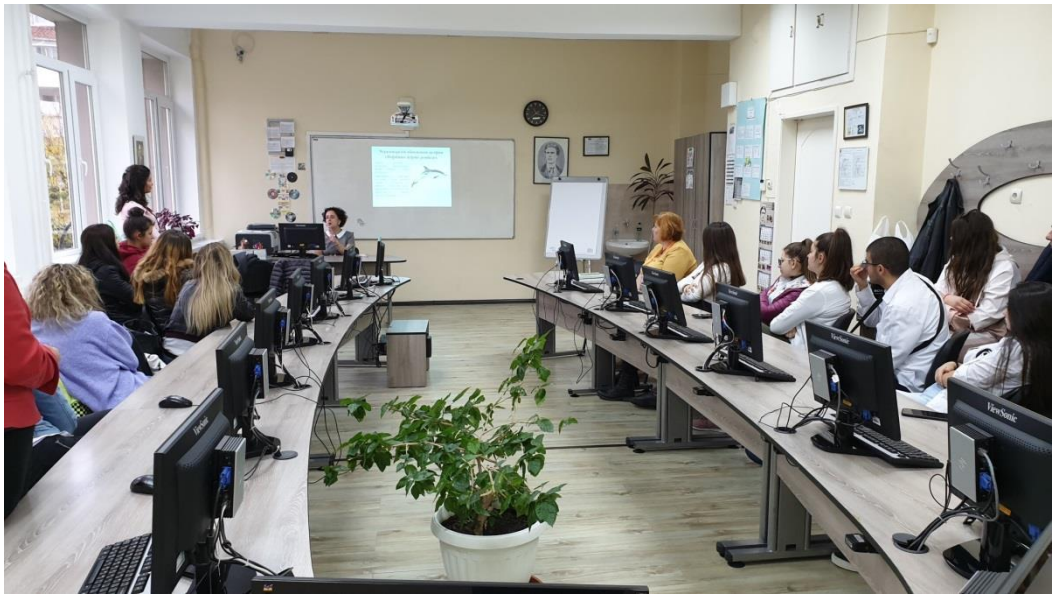

На 5 ноември в ОУ „Любен Каравелов“ – 1 клас, РИОСВ - Бургас изнесе презентация на тема „Живот на Земята“. Срещата се проведе по покана на класния ръководител Николина Стоянова във връзка с участие в инициативата на **УНИЦЕФ „Най-големият урок в света“.** Възпитаниците на учебното заведение бяха активни и показаха знания за растителния и животински свят. В края на беседата децата получиха грамота и пътеводители на резерватите в Бургаски регион.

Инициатива на УНИЦЕФ си поставя задача да запознае младото поколение с новите глобални цели за устойчиво развитие, за да бъде поет ангажимент към бъдещето на децата и на цялата планета.

6 ноември - Децата от втора група „Моряче“ в ДГ “Звездица Зорница“, родители, учители и служители на РИОСВ - Бургас оформира лехи и засадиха билки – мента, джоджен, маточина и девесил. Малчуганите научиха, че още от дълбока древност човекът е използвал растенията в своя бит като средство за храна, облекло, лекарство и украса. Тези от тях, които съдържат активни вещества, са лечебни растения и народът ги е назовал с името „биле“ или „билка“. *Инициативата цели да превърне в традиция занимания на открито и децата да научават за биоразнообразието на нашата страна.*

11 декември – Международен ден на планините - Милена и Владислав на 10 г, от IVв клас на ОУ „Княз Борис I“ ни поздравиха с рисунки по повод Международния ден на планините. За хубавата изненада, получиха грамота за участие и раничка, с пожелание за много приключения.

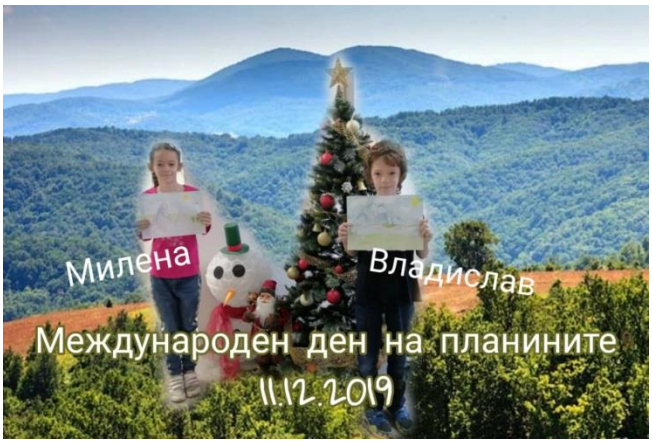

V. ПРОЕКТИ/ОБЕКТИ С ЕКОЛОГИЧНО ПРЕДНАЗНАЧЕНИЕ

Наименование на проекта	**Кратка характеристика**	**Източници на финансиране**	**Стойност на проекта**	**Етап на изпълнение**
1	**2**	**3**	**4**	**5**
“Обичам природата и аз участвам“, с. Желязово, община Камено	Обособен е терен, на който са изградени кът за отдих и детска площадка. Направена е бетонова пътека, оградена с бордюри. Монтирани са детски съоръжения, 2 бр. кошчета за отпадъци, 4 бр. пейки и информационна табела. На терена е извършено озеленяване като са засадени вечнозелени храсти, които представляват ограда от жив плет.	ПУДООС	9 995,90	изпълнен
“Благоустрояване на обществена зона в УПИ XVI, кв. 26, с. Брястовец, община Бургас	Озеленено е площадно пространство. Монтирани 9 бр. пейки, 4 броя кошчета за отпадъци и указателна табела. На терена са засадени 13 бр. широколистни дървета.	ПУДООС	9 477,05	изпълнен
„Зелена зона от с. Дъбовица“, община Сунгурларе	Обособена е зона за отдих и малък кът за детски игри. Монтирани са 4 бр кошчета за отпадъци, 6 бр. пейки, 1 брой комбинирано детско съоръжение, беседка и пергола.	ПУДООС	10 000,00	изпълнен
„Обновяване на детска площадка“, с. Веселие, община Приморско	Обособен е терен, върху който е положена гумена настилка, а върху нея са монтирани детски съоръжения. Поставени са занимателни информационни табели, пейки и кошчета за отпадъци. Старите детски съоръжения са обновени и боядисани. Извършено е озеленяване, чрез засаждане на декоративни храсти.	ПУДООС	9 964,67	изпълнен

„Озеленяване и възстановяване на зона за отдих с детски кът“, гр. Айтос, община Айтос	Обособена е зона за отдих и малък кът за детски игри. Монтирани са детски съоръжения, кошчета за отпадъци и пейки. На терена е извършено озеленяване като са засадени вечнозелени храсти, които представляват ограда от жив плет.	ПУДООС	10 000,00	изпълнен
„Еко кът-училище сред природата“, СУ „Йордан Йовков“, гр. Бургас	В училищният двор е обособен еко-кът - училище сред природата. Монтирана е паркова мебел - пейки, маси, кошчета за отпадъци и информационна табела. Обособени са насочващи пътечки, насипани с бял чакъл. Засяти са цветя и храсти в саксии и кашпи. Закупени са пособия и материали, които обезпечават работата в откритата класна стая.	ПУДООС	4 937,26	изпълнен
„Мислим и мечтаем в зелено“, СУ „Св. Св. Кирил и Методий“, гр. Карнобат	В училището е обособен кабинет по Биология. Същият е оборудван с дигитална лаборатория, дигитален фотоапарат, малка преносима лаборатория за изследване на различни компоненти на околната среда, микроскопи и работни шкафове.	ПУДООС	4 999,99	изпълнен
„Занимания по интереси на открито“, СУ „Христо Ботев“, гр. Сунгурларе	Обособено е място за провеждане на учебните ситуации. Монтирани са маси, пейки, паркова чешма и кошчета за разделно събиране на отпадъци. Около занималнята на открито са засадени ниски вечнозелени храсти.	ПУДООС	4 994,00	изпълнен
„Обичам природата - зелена идея“, ДГ „Детелина“, с. Росен	В двора на детското заведение е обособена зона за отдих и детски еко кът. Монтирани са детски съоръжения, пейки, кошчета за отпадъци и информационна табела. Монтиран е пясъчника и около него са обособени места за сядане.	ПУДООС	4 998,57	изпълнен

„Екозона Детелина“, ДГ „Детелина“, с. Тополица	Обособена е детска площадка, оборудвана с модулна игрова база и комбинирано детско съоръжение. С разнообразие от цветя е изграден алпинеум - място за екологично възпитание.	ПУДООС	4 900,00	изпълнен
„Еко занималня в двора на детската градина“, ДГ „Звездица-Зорница“, гр. Бургас	Изградено е място за провеждане на учебни ситуации по образователни направления. Монтирани са маси с пейки и табло за учителя. Засадени са ниски вечнозеленихрасти. За децата със специални потребности е обособен кът с пънчета. Обособено е опитно поле с лехи и алеи, където децата имат възможност да засаждат растения, билки и подправки.	ПУДООС	5 000,00	изпълнен
„Общуваме с природата в класна стая на открито“, ДГ „Делфин“, гр. Бургас	В двора на детското заведение е обособен детски еко кът. Оформена е алея с билки и цветя. Монтирана е паркова мебел - пейки, маси, кошчета за отпадъци и информационни табели. Закупени са пособия и материали, които обезпечават работата в откритата класна стая. Извършено е озеленяване.	ПУДООС	4 997,80	изпълнен
„Аз променям света“, ДГ „Бърборино“, гр. Средец	В двора на детското заведение е обособен детски еко кът. Оформена е алея с билки и цветя. Монтирана е паркова мебел - пейки, маси, кошчета за отпадъци и информационни табели. Закупени са пособия и материали, които обезпечават работата в откритата класна стая. Извършено е озеленяване.	ПУДООС	4 998,00	изпълнен

„Водоснабдяване и канализация на Лесопарк Росенец – Хижи – I етап”, Община Бургас, Област Бургас	Изпълнен е водопровод от полиетиленови тръби PN 10 с диаметър ф90, ф110, ф140, ф160 и ф200. Главен клон I е с дължина - 2720 м; Главен клон II е с дължина - 1997 м; Главен клон III е с дължина - 385 м;Изпълнена е канализация като разделна - за битово-фекални и дъждовни води. Канализационната мрежа е гравитачна, трасетата на канализационните клонове са в алейната и уличната мрежа. Изградени са локални КПС. Изградена е битова канализация, състояща се от Главен колектор I - с дължина 693,20 м. от гофрирани полипропиленови тръби ф250; Главен колектор II с дължина 711,20 м. от гофрирани полипропиленови тръби ф250; и второстепенни колектори Iс дължина 367,84 м. от гофрирани полипропиленови тръби ф250; и II с дължина 244,13 м. от гофрирани полипропиленови тръби ф250; Ревизионните шахти са изпълнени от стоманобетонови пръстени ф1000 и чугунен капак ф600. Изградена е дъждовна канализация, състояща се от Гл.колектор I - 572,89 м. гофрирана ПП тръба ВК250; Гл.колектор II - 694,25 м. гофрирана ПП тръба ВК250; и Гл.колектор III - 380,69 м. гофрирана ПП тръба ВН250;	ПУДООС	4 536 209,55	изпълнен Строителството по договора е приключило с Констативен акт за установяване годността за приемане на строежа. (Приложение 15) 13.03.2019 г.

„Водоснабдяване и канализация на Лесопарк Росенец – „Зона Хижи“- етап 2 и ЛПСОВ 1 от етап 1“, Подобект 1: „Водоснабдяване и канализация на Лесопарк Росенец- зона „Хижи“- етап 2“	**I.ДЪЖДОВНА КАНАЛИЗАЦИЯ** 1 тръбопровод DN Ф250 от гофриран полипропилен - 344,25 м. 2 тръбопровод DN Ф300 от гофриран полипропилен - 266,00 м. 3 тръбопровод DN Ф400 от гофриран полипропилен - 263,20 м. **II. БИТОВА КАНАЛИЗАЦИЯ** 1 ПЕВП тръби DN 90 от гофриран полипропилен, PEND PN - 549,24 м. 2 тръбопровод DN 250 от гофриран полипропилен, SN 8 - 1705,15 м. **III. ВОДОПРОВОД** 1 тръбопровод ф 90 от PEHD, PN 10 - 220,00 м. 2 тръбопровод ф 110 от PEHD, PN 10 - 760,00 м. КПС 1 и КПС 2 - изпълнени са земни, кофражни и бетонови работи	ПУДООС	3 759 287,36	До 31.12.2019 г. на обекта са изпълнени СМР на обща стойност 1 024 44556
„Водоснабдяване и канализация на Лесопарк Росенец – „Зона Хижи“- Етап 1 - Подобект : „Водоснабдяване и канализация на Лесопарк Росенец- зона „Хижи“ Подобект:	<u>ЛПСОВ 1</u> Извършени изкопни работи. Строеж /бетон и тухлена зидария/на Контактен резервоар, Утайкоуплътнител, Технологична сграда 2, Технологична сграда 1, Фундамент дизелагрегат, Битова града и Биостъпало. Монтирани Биоконтейнери <u>ЛПСОВ 2</u> Извършени изкопни работи. Строеж /бетон и тухлена зидария/на Контактен резервоар, Утайкоуплътнител, Технологична	ПУДООС	3944603,54	До 31.12.2019 г. на обекта са изпълнени СМР на обща стойност 1 331 788,05

ЛПСОВ 1; Етап 2 - Подобект: „Водоснабдяване и канализация на Лесопарк Росенец- зона „Хижи“ Подобект: ЛПСОВ 2 “	сграда 2, Технологична сграда 1, Водомерна помпена станция , Фундамент дизелагрегат, Битова града и Биостъпало. Монтирана дограма, изпълнени мазилки , изпълнена външна топлоизолация на сградите.Изпълнени ел инсталации. Монтирани Биоконтейнери Изпълнени ВиК площадково			
„Реконструкция на водопровод и канализация по ул. „Трети март” от о.т. 88 до КПС 1В, ул. Черно море“ от о.т. 103 до КПС 1В, ул. „Ропотамо“ от пресичане с ул. „Зунарита“ до ул. „Трети март“, КПС 1В и канализационен тласкател – гр. Приморско	**Водопроводната мрежа е** изградена от тръби ф90 и ф110 ПЕВП PE100 PN10 в земни почви с дължина 599,00 м.; **СВО:** тръби ПЕВП PE100 PN10 в земни почви: - ф63х3.8 – 5,00 м.; - ф40х2.4 – 11,00 м.; - ф32х2.0 – 15,00 м.; **Канализационна мрежа:** двуслойни гофрирани тръби от PP-B SN10 в земни почви, DN/OD315 – 1049,00 м.; - РШ от готови сглобяеми елементи ф1000 и чугунени капци DN600 **СКО:** а двуслойни гофрирани тръби от PP-B SN10 в земни почви, DN/OD200 – 156,00 м.; **Канализационен тласкател:** тръби ПЕВП PE100 PN10 в земни почви, ф125х7,4 – 365,00 м.; **КПС** с 3 броя потопяеми помпи.	ПУДООС	952 599,19	изпълнен Строежът е въведен в експлоатация и има Разрешение за ползване
"Осигуряване на годишна субсидия на Център за размножаване и рехабилитация на сухоземни костенурки /ЦРРСК/,	Осигурени са всички необходими материали, консумативи, храна и мадикаменти за обслужване на приетите през отчетния период костенурки. Извършени са ветеринарни прегледи и манипулации. Осигурени са материали, инструменти, уреди, резервни части и консумативи, необходими за поддръжката на	ПУДООС	58 010,00	изпълнен

функциониращ към Фондация „Геа Челониа“, с. Баня, община Несебър	вътрешните помещения за костенурки, местата за яйцеснасяне, външните сектори и сградата за зимуване.			
„Довеждащ водопровод до „Пилотен център за събиране и съхраняване на опасни битови отпадъци - Созопол по проект „Пилотни модели за екологосъобразно събиране и временно съхранение на опасни битови отпадъци“ по Българо-Швейцарската програма за сътрудничество“	Довеждащият водопровод до пилотния център е изпълнен от тръби ф110 и ф 90 ПЕВП. При отклонението на водопровода за с. Атия е изградена шахта с редуцир вентили. Общата дължина на водопровода е 1 100,00 м., от които 1 тръби ф110, PN 16 - 490,00 м. 2 тръби ф90, PN 16 - 353,00 м. 3 тръби ф90, PN 10 - 257,00 м; На обекта са изградени шахта с редуцир вентили и водомерна шахта.	ПУДООС	202 422,45	Изпълнен Строежът е въведен в експлоатация и има Разрешение за ползване
Склад, съхраняващ негодни за употреба пестициди – Камено	Дейностите по пробовземане, анализ, преопаковане, натоварване и извозване на 74 136,60 кг. негодни за употреба препарати за растителна защита са приключили. Складът е празен, почистен и годен за ползване от собственика.	ПУДООС	финансирането е с обществена поръчка по обособени позиции по Българо-швейцарска програма за сътрудничество	изпълнен

Склад, съхраняващ негодни за употреба пестициди – Айтос	Дейностите по пробовземане, анализ, преопаковане, натоварване и извозване на 13 374,20 кг. негодни за употреба препарати за растителна защита са приключили. Складът е празен, почистен и годен за ползване от собственика.	ПУДООС	финансирането е с обществена поръчка по обособени позиции по Българо-швейцарска програма за сътрудничество	изпълнен
Склад, съхраняващ негодни за употреба пестициди – Царево	Дейностите по пробовземане, анализ, преопаковане, натоварване и извозване на 60 376,10 кг. негодни за употреба препарати за растителна защита са приключили. Складът е празен, почистен и годен за ползване от собственика.	ПУДООС	финансирането е с обществена поръчка по обособени позиции по Българо-швейцарска програма за сътрудничество	изпълнен
Склад, съхраняващ негодни за употреба пестициди – Средец	Дейностите по пробовземане, анализ, преопаковане, натоварване и извозване на 47 999,80 кг. негодни за употреба препарати за растителна защита са приключили. Складът е празен, почистен и годен за ползване от собственика.	ПУДООС	финансирането е с обществена поръчка по обособени позиции по Българо-швейцарска програма за сътрудничество	изпълнен

„Закриване и рекултивация на общинско депо за неопасни отпадъци в местност „Ярково“ до гр. Малко Търново”.	Изпълнена е част „Техническа рекултивация“ Изградена е газоотвеждаща система от газоотвеждащи кладенци и дренажни лъчове в непреместваемия обем от отпадъци в компресираната площ. Изгребване на неопасни отпадъци извън компресираната площ и извозване в компресираната. Разстилане и подравняване, запечатване с бентонитова рогозка, полагане върху нея на мъртвица (земни маси) и накрая полагане на хумусен слой.	ПУДООС	786 829,69	съставен е акт за установяване годността за приемане на строежа /Приложение 15/
„Закриване и рекултивация на общинско депо за битови отпадъци на територията на община Карнобат“	Изкоп с багер на стари отпадъци: 64 900 куб.м. Разриване с булдозер на стари отпадъци: 64 900 куб.м. Уплътняване на стари отпадъци: 64 900 куб.м.	ПУДООС	2 579 942,48	към 31.12.2019 г на строежа са изпълнени СМР на обща стойност: 104 678,14 лв с вкл. ДДС
„Закриване и рекултивация на съществуващо общинско депо за битови отпадъци в ПИ 000341 и ПИ 000342 в землището на с. Лясково и ПИ 001003 в землището на гр. Айтос, община Айтос“	Към 31.12.2019 г на обекта са извършени следните СМР: Изкоп с багер на стари отпадъци; превоз на отпадъци; разриване с булдозер на стари отпадъци и трикратно уплътняване на стари отпадъци;	ПУДООС	3 168 374,18	към 31.12.2019 г на строежа са изпълнени СМР на обща стойност: 747 900,90 лв с вкл. ДДС

„Техническа и биологична рекултивация на съществуващо общинско депо за битови отпадъци в община Средец	Към 31.12.2019 г на обекта са извършени следните СМР: Изкоп с багер на стари отпадъци; превоз на отпадъци; разриване с булдозер на стари отпадъци и трикратно уплътняване на стари отпадъци;	ПУДООС	1 110 193,64	към 31.12.2019 г на строежа няма актувани количества
„Закриване и рекултивация на съществуващо общинско депо за битови отпадъци в местност „Чешме тарла“ в ПИ 20.108, ПИ 20.109 и ПИ 86.21 в землището на с. Равда, община Несебър“	Към 31.12.2019 г на обекта са извършени следните СМР: Изкоп с багер на стари отпадъци; превоз на отпадъци; разриване с булдозер на стари отпадъци и трикратно уплътняване на стари отпадъци;	ПУДООС	3 085 995,95	към 31.12.2019 г на строежа са изпълнени СМР на обща стойност: 289 500,00 лв с вкл. ДДС

VI. ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Усилията на екипа на РИОСВ-Бургас са насочени към изпълнение на политиката в областта на опазването и ползването на компонентите на околната среда, стратегиите и приоритетите на МОСВ.

Намаляване на вредните емисии в атмосферата и подобряване качеството на атмосферния въздух

- Постигнат енормативно допустимия брой дни за превишаване на средноденонощната норма от 50µg/m^3 за ФПЧ$_{10}$ заедна календарна година определена в *Наредба № 12 от 15 юли 2010 г. за норми за серен диоксид, азотен диоксид, фини прахови частици, олово, бензен, въглероден оксид и озон в атмосферния въздух*вАИС „Долно Езерово“, АИС „Меден Рудник“, АИС „Несебър“, ДОАС РИОСВ.
- Изпълняват се мерките заложени в Програмитеза качество на атмосферния въздух на Общините Бургас и Несебър.
- Извършен е мониторинг на постъпващите в атмосферния въздух емисии от обектите чрез контролни, собствени периодични и собствени непрекъснати измервания на операторите. Резултатите сочат спазване на нормите за допустими емисии заложени в нормативните актове.

Постигане на по-добро състояние на повърхностните, подземните води и водите на Черноморското крайбрежие.

- Извършен е системен емисионен контрол на заустванеот обектите формиращи отпадъчни води и заустващи във водни обекти, както и технологичен контрол по експлоатацията на пречиствателните съоръжения. При извършенияконтрол на производствени обекти,

формиращи емисии на приоритетни и приоритетно опасни вещества не са контастирани превишения на индивидуалните емисионни ограничения,определени в разрешителните за заустване и издадените комплексни разрешителни.

- През активния туристически сезон на 2019 г.е извършен засиленконтрол на обекти, потенциални замърсители на водите на Черно море, приоритетно в зоните за къпане. Не е констатирано замърсяване на морските плажове, в т.ч и крайбрежните морски води с отпадъчни води.

Екологосъобразно управление на химикалите и предотвратяване на риска от големи аварии с опасни химични вещества

- Осъществен е контрол на задължените лица относно ангажиментите им по регистрация на химични вещества в самостоятелен вид, в смеси и в изделия съгласно *Регламент (ЕО) №1907/2006, относно регистрацията, оценката, разрешаването и ограничаването на химикали (REACH)*
- Съгласно утвърден от министъра на околната среда и водите план на комисията по чл.157а на ЗООС е извършен контрол на обекти попадащи под изискванията на глава VII раздел първи от Закон за опазване на околната среда. Операторите са предприели конкретни организационни и технически мерки за управление на риска и предотвратяване на големи аварии. Дейностите в обектите се извършват при спазване на издадените решения в утвърдените доклади за политика за предотвратяване на големи аварии, докладите за безопасност и вътрешните аварийни планове.

В съответствие с националните приоритети, през 2019 г. за опазване на биологичното разнообразие в региона е осъществено:

- контрол по опазване на местообитания и видове с европейско и национално значение от Националната екологична мрежа и извън нея, защитени редки и ендемични видове;
- контрол за опазване естествените находища на лечебните растения и предотвратяване нерегламентираното ползване на техните ресурси;
- контрол на места за отглеждане и размножаване на видове, подлежащи на регистрация по CITES;
- актуализиране на състоянието на вековните дървета;
- изпълнение на поддържащи, възстановителни и мониторингови, дейности по плана за дейностие в зъщитени територии изключителна държавна собственост;
- повишаване на информираността на посетителите в резерват „Ропотамо” и поддържан резерват „Атанасовско езеро”.
- запознаване на обществеността с природните дадености на ЗТ в територториалния обхват на РИОСВ Бургас.

Екологосъобразното управление на отпадъците. Постигнати положителни резултати.

- Обезвреждането на битовите отпадъци се извършва в съответствие с изискванията на Директива 1999/31/ЕС и националното законодателство. Преустановено е депонирането на отпадъци на общинските депа за неопасни отпадъци неотговарящи на нормативните изисквания;Оптимизиране на системите за сметосъбиране и сметоизвозване на битови отпадъци;

- Намаляване и ограничаване на нерегламентираните замърсявания в населените места и извън тях;
- Почистване на речните легла и прилежащите им територии от отпадъци;
- Поддържане чистотата на републиканската и общинска пътна мрежи;
- Въведени системи за РСОО и РСБО във всички общини /без Руен – не е задължена по ЗУО/.
- В община Бургас са осигурени 19 бр. мобилни центрове за събиране на разделно събраниотпадъци от домакинствата 15 бр. касети за разделно събиране на отпадъци от опаковки.;
- В 27 точки са изградени подземни контейнерина територията на гр.Бургас за разделно събиране на отпадъци – хартия, пластмаса, метал, стъкло и биоразградими отпадъци от домакинствата;
- Изградени са подземни в община Несебър;
- Община Поморие изгради площадка по чл. 19, ал.3, т. 11, а община Айтос постави мобилен център;
- Изградена сепарираща инсталация на ПСО-Несебър от „Екобулсорт“ ЕАД за сепариране на отпадъци с произход системите за събиране на смесени битови отпадъци на Общини Несебър и Поморие, както и системите за РСОО на тези общини.
- Управление на отпадъците от лечебни и здравни заведения;
- Екологосъобразно управление на болничните отпадъци;
- Започната рекултивация на Депа за неопасни отпадъци Несебър, Средец, Карнобат, Айтос, Сунгурларе. Приключена техническа рекултивация на Депо за неопасни отпадъци Малко Търново.
- Издадено разрешение за извършване на дейности по третиране на отпадъци на „УМБАЛ Бургас“ АД за автоклавна инсталация. Броят на автоклавните инсталации на територията на РИОСВ-Бургас вече е 4 броя.

Основнипроблеми, свързани с третирането на отпадъците:

- Продължава да се констатира изхвърляне на битови и строителни отпадъци на неразрешени за това места.
- Проблем е третирането на утайките от ПСОВ. Недостатъчен е интереса по отношение тяхното използуване в земеделието и за рекултивация на нарушени терени.
- Проблеми с третирането на строителните отпадъци;
- Нерекултивираните общински депа за неопасни отпадъци, спрени от експлоатация след изграждането и въвеждането в експлоатация на Регионалните депа за неопасни отпадъци за региона са високорисков замърсител за региона.
- Невъведени системи за разделно събиране на биоразградимите отпадъци. Липса на съоръжения за третиране на биоразградимите отпадъци.
- Третирането на ИУГ.

VII. ПРИЛОЖЕНИЯ

10. АДМИНИСТРАТИВНОНАКАЗАТЕЛНА ОТГОВОРНОСТ И ПРИНУДИТЕЛНИ АДМИНИСТРАТИВНИ МЕРКИ

АДМИНИСТРАТИВНОНАКАЗАТЕЛНА ОТГОВОРНОСТ И ПРИНУДИТЕЛНИ АДМИНИСТРАТИВНИ МЕРКИ													
Жалби и сигнали													
Вид	**Брой**	**Основателни (брой)**	**Препратени по компетентност (брой)**	**Брой проверени обекти**	**Брой извършени проверки**	**Предприети мерки**							
						Дадени предписания		**Съставени актове (брой)**	**НП**		**Наложени санкции по чл.69**		**ПАМ**
						Брой	**Неизпълнени**		**Брой**	**Лева**	**Брой**	**Лева**	
1	***2***	***3***	***4***	***5***	***6***	***7***	***8***	***9***	***10***	***11***	***12***	***13***	***14***
Жалби и сигнали	35	9	9	14	14	14	0	2	1	200	0	0	0
Сигнали, получени на „Зелен телефон“ и ел.поща	583	366	170	245	259	70	0	19	17	121950	0	0	2
Общо	618	375	179	259	273	84	0	21	18	122150	0	0	2

С П И С Ъ К (Регистър)
на защитените територии (ЗТ), обявени на територията контролирана от РИОСВ-Бургас

Категория	Код на ЗТ в ДР	Име на ЗТ	Град/Село	Име на община	Област
Природна забележителност	161	Айтоска кория	Айтос	Айтос	Бургас
Поддържан резерват	33	Атанасовско езеро	Бургас	Бургас	Бургас
Защитена местност	426	Бакарлъка	Равадиново	Созопол	Бургас
Защитена местност	448	Батака-естествено находище на Странджански дъб	Близнак	Малко Търново	Бургас
Защитена местност	544	Беглик Таш - Ропотамо	Созопол	Созопол	Бургас
			Приморско	Приморско	Бургас
Защитена местност	117	Белия камък	Богданово	Средец	Бургас
			Варовник	Средец	Бургас
Защитена местност	492	Блатото Алепу	Созопол	Созопол	Бургас
Защитена местност	86	Босна	Бяла вода	Малко Търново	Бургас
Защитена местност	503	Бургаски солници	Бургас	Бургас	Бургас
Защитена местност	135	Вая	Бургас	Бургас	Бургас
Защитена местност	81	Велека	Стоилово	Малко Търново	Бургас
			Звездец	Малко Търново	Бургас
			Бръшлян	Малко Търново	Бургас
Поддържан резерват	22	Вельов вир	Приморско	Приморско	Бургас
Резерват	36	Витаново	Малко Търново	Малко Търново	Бургас
			Бръшлян	Малко Търново	Бургас
Природна забележителност	516	Водениците	Извор	Бургас	Бургас
Природна забележителност	291	Големия камък	Долно Ябълково	Средец	Бургас
Защитена местност	509	Горна Еленица	Кости	Царево	Бургас
			Българи	Царево	Бургас
Защитена местност	506	Градев Средок	Стоилово	Малко Търново	Бургас
			Малко Търново	Малко Търново	Бургас

Категория	Код на ЗТ в ДР	Име на ЗТ	Град/Село	Име на община	Област
Природна забележителност	146	Доброванските гъби	Бата	Поморие	Бургас
Защитена местност	97	Докузак	Малко Търново	Малко Търново	Бургас
Природна забележителност	296	Долмена в м. Лозински дол	Долно Ябълково	Средец	Бургас
Природна забележителност	295	Долмена в м. Паша дере	Горно Ябълково	Средец	Бургас
Природна забележителност	297	Долмените в м. Влахов дол	Долно Ябълково	Средец	Бургас
Защитена местност	467	Дъбовете	Дюля	Руен	Бургас
Природна забележителност	124	Находище на синя хвойна в м. Градището	Малко Търново	Малко Търново	Бургас
Защитена местност	113	Иракли	Емона	Несебър	Бургас
Защитена местност	371	Казаков вир	Индже войвода	Созопол	Бургас
Защитена местност	19	Калината	Тънково	Несебър	Бургас
			Кошарица	Несебър	Бургас
			Несебър	Несебър	Бургас
Поддържан резерват	28	Калфата	Дюля	Руен	Бургас
Природна забележителност	410	Каменска бърчина	Малко Търново	Малко Търново	Бургас
Защитена местност	7	Колокита	Созопол	Созопол	Бургас
Защитена местност	128	Корията - гора от летен дъб	Равнец	Бургас	Бургас
Защитена местност	127	Корията - гора от полски бряст	Камено	Камено	Бургас
Природна забележителност	241	Корията-вековна дъбова брястова гора	Гълъбец	Поморие	Бургас
Природна забележителност	458	Корията-вековна дъбова гора	Везенково	Сунгурларе	Бургас
Природна забележителност	123	Костенурката	Снежа	Руен	Бургас
Защитена местност	90	Кривинизово	Звездец	Малко Търново	Бургас
Защитена местност	77	Кълката	Кости	Царево	Бургас
Защитена местност	89	Марина река	Българи	Царево	Бургас
Природна забележителност	144	Маслен нос	Приморско	Приморско	Бургас
Защитена местност	510	Мечите долове	Бръшлян	Малко Търново	Бургас
			Малко Търново	Малко Търново	Бургас

Категория	Код на ЗТ в ДР	Име на ЗТ	Град/Село	Име на община	Област
Защитена местност	114	Моряне	Звездец	Малко Търново	Бургас
Защитена местност	512	Мурватска река	Росен	Созопол	Бургас
			Веселие	Приморско	Бургас
Природна забележителност	398	Наково кладенче	Ахтопол	Царево	Бургас
Защитена местност	9	Находище на блатно кокиче в м. Блатото	Созопол	Созопол	Бургас
			Равадиново	Созопол	Бургас
Защитена местност	20	Находище на блатно кокиче в м. Чаирите	Горица	Поморие	Бургас
Природна забележителност	160	Находище на бодливо сграбиче	Айтос	Айтос	Бургас
Защитена местност	156	Находище на див божур	Росеново	Средец	Бургас
Защитена местност	440	Находище на пирен в м. Дядо Вълчо	Кости	Царево	Бургас
Защитена местност	483	Находище на Урумово лале в м. Лаликото	Терзийско	Сунгурларе	Бургас
			Венец	Карнобат	Бургас
Природна забележителност	293	Находище на черни боровинки	Садово	Сунгурларе	Бургас
Защитена местност	87	Невестин гроб	Факия	Средец	Бургас
Природна забележителност	399	Нос Агалина	Созопол	Созопол	Бургас
Природна забележителност	247	Нос Емине	Емона	Несебър	Бургас
Природна забележителност	145	Нос Червенка	Черноморец	Созопол	Бургас
Защитена местност	186	Орлиците	Камчия	Сунгурларе	Бургас
Защитена местност	147	Ортото	Свети Влас	Несебър	Бургас
			Емона	Несебър	Бургас
Защитена местност	111	Острови Св. Св. Иван и Петър	Созопол	Созопол	Бургас
Защитена местност	96	Парория	Калово	Малко Търново	Бургас
			Заберново	Малко Търново	Бургас
Защитена местност	214	Петрова нива	Стоилово	Малко Търново	Бургас
Природна забележителност	411	Пещерата Еленина дупка	Бяла вода	Малко Търново	Бургас
Природна забележителност	288	Пещерата Махарата в м. Сарпия	Кости	Царево	Бургас

Категория	Код на ЗТ в ДР	Име на ЗТ	Град/Село	Име на община	Област
Природна забележителност	539	Пещери и извори на р. Младежка	Младежко	Малко Търново	Бургас
			Близнак	Малко Търново	Бургас
Защитена местност	85	Пладнището	Вълчаново	Средец	Бургас
Защитена местност	82	Пода	Бургас	Бургас	Бургас
Защитена местност	144	Поморийско езеро	Поморие	Поморие	Бургас
Природна забележителност	141	Попова скала	Велика	Царево	Бургас
Природна забележителност	143	Пробития камък	Бероново	Сунгурларе	Бургас
Природна забележителност	465	Професора	Снежа	Руен	Бургас
			Добромир	Руен	Бургас
Защитена местност	145	Пясъчна банка Кокетрайс	Несебър	Несебър	Бургас
Поддържан резерват	20	Пясъчната лилия	Созопол	Созопол	Бургас
Природна забележителност	467	Пясъчни дюни в района на ММЦ	Приморско	Приморско	Бургас
Природна забележителност	248	Пясъчни дюни 5 броя – Несебър	Несебър	Несебър	Бургас
Природна забележителност	470	Пясъчни дюни в м. Алепу	Созопол	Созопол	Бургас
Природна забележителност	471	Пясъчни дюни в м. Бабата	Несебър	Несебър	Бургас
Природна забележителност	468	Пясъчни дюни в м. Каваците	Созопол	Созопол	Бургас
Природна забележителност	466	Пясъчни дюни между гр. Приморско и м. Перла	Приморско	Приморско	Бургас
Природна забележителност	469	Пясъчни дюни между къмпингите Златна рибка и Градина	Созопол	Созопол	Бургас
Защитена местност	120	Раков дол	Габър	Созопол	Бургас
Резерват	53	Ропотамо	Созопол	Созопол	Бургас
			Приморско	Приморско	Бургас
Защитена местност	91	Руденово	Сливарово	Малко Търново	Бургас
Природна забележителност	122	Свинската глава	Добромир	Руен	Бургас
Защитена местност	106	Силистар	Синеморец	Царево	Бургас
			Резово	Царево	Бургас
Резерват	1	Силкосия	Кости	Царево	Бургас

Категория	Код на ЗТ в ДР	Име на ЗТ	Град/Село	Име на община	Област
			Българи	Царево	Бургас
Защитена местност	130	Смриките	Обзор	Несебър	Бургас
			Малко Търново	Малко Търново	Бургас
Резерват	50	Средока	Стоилово	Малко Търново	Бургас
Защитена местност	92	Стамополу	Приморско	Приморско	Бургас
			Зидарово	Созопол	Бургас
Защитена местност	116	Старият Соват	Габър	Созопол	Бургас
			Сливарово	Малко Търново	Бургас
			Визица	Малко Търново	Бургас
			Варвара	Царево	Бургас
			Бяла вода	Малко Търново	Бургас
			Ахтопол	Царево	Бургас
			Заберново	Малко Търново	Бургас
			Звездец	Малко Търново	Бургас
			Бръшлян	Малко Търново	Бургас
			Бродилово	Царево	Бургас
			Българи	Царево	Бургас
			Велика	Царево	Бургас
			Изгрев	Царево	Бургас
			Калово	Малко Търново	Бургас
			Близнак	Малко Търново	Бургас
			Евренозово	Малко Търново	Бургас
			Граматиково	Малко Търново	Бургас
			Младежко	Малко Търново	Бургас
			Царево	Царево	Бургас
Природен парк	7	СТРАНДЖА	Кондолово	Царево	Бургас

Категория	Код на ЗТ в ДР	Име на ЗТ	Град/Село	Име на община	Област
			Кости	Царево	Бургас
			Малко Търново	Малко Търново	Бургас
			Стоилово	Малко Търново	Бургас
			Резово	Царево	Бургас
			Синеморец	Царево	Бургас
Защитена местност	507	Странджанска зеленика	Кости	Царево	Бургас
			Сливарово	Малко Търново	Бургас
Защитена местност	508	Странджански дъбрави	Кондолово	Царево	Бургас
			Велика	Царево	Бургас
Резерват	51	Тисовица	Кондолово	Царево	Бургас
Природна забележителност	162	Скално образувание Трите братя	Айтос	Айтос	Бургас
Защитена местност	129	Трите цера	Череша	Руен	Бургас
Защитена местност	115	Тясна река	Вършило	Созопол	Бургас
			Индже войвода	Созопол	Бургас
Резерват	15	Узунбуджак	Сливарово	Малко Търново	Бургас
Защитена местност	435	Узунгерен	Твърдица	Бургас	Бургас
			Бургас	Бургас	Бургас
Защитена местност	105	Устието на р. Велека	Синеморец	Царево	Бургас
			Ахтопол	Царево	Бургас
			Бродилово	Царево	Бургас
Защитена местност	84	Устието на р. Изворска	Твърдица	Бургас	Бургас
			Димчево	Бургас	Бургас
			Извор	Бургас	Бургас
Защитена местност	370	Хисаря	Айтос	Айтос	Бургас
Защитена местност	124	Ченгене скеле	Бургас	Бургас	Бургас
			Маринка	Бургас	Бургас

Категория	Код на ЗТ в ДР	Име на ЗТ	Град/Село	Име на община	Област
Природна забележителност	292	Чифликова нива	Пчелин	Сунгурларе	Бургас

С П И С Ъ К (Регистър)
на защитените зони (Натура 2000 места) на територията контролирана от РИОСВ-Бургас

Категория	Код на ЗЗ	Име на ЗЗ	Попада в община	Област
Защитена зона за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна	BG0000117	"Котленска планина"	Сунгурларе	Бургас
Защитена зона за опазване на дивите птици	BG0002029	"Котленска планина"	Сунгурларе	Бургас
Защитена зона за опазване на дивите птици и на природните местообитания и на дивата флора и фауна	BG0000270	"Атанасовско езеро"	Бургас	Бургас
Защитена зоназа за опазване на дивите птици и на природните местообитания и на дивата флора и фауна	BG0000271	"Мандра-Пода"	Бургас, Камено, Созопол и Средец	Бургас
Защитена зона за опазване на дивите птици и на природните местообитания и на дивата флора и фауна	BG0000242	"Залив Ченгене Скеле"	Бургас	Бургас
Защитена зоназа опазване на дивите птици и на природните местообитания и на дивата флора и фауна	BG0000273	"Бургаско езеро"	Бургас	Бургас
Защитена зона за опазване на дивите птици	BG0002077	"Бакърлъка"	Бургас, Приморско и Созопол	Бургас
Защитена зона за опазване на дивите птици	BG0002044	"Камчийска планина"	Несебър, Поморие и Руен	Бургас
Защитена зона за опазване на дивите птици	BG0002028	"Комплекс Стралджа"	Карнобат	Бургас
Защитена зона за опазване на дивите птици	BG0002040	"Странджа"	Малко Търново и Царево	Бургас
Защитена зона за опазване на дивите птици	BG0002043	"Емине"	Несебър и Поморие	Бургас

Категория	Код на ЗЗ	Име на ЗЗ	Попада в община	Област
Защитена зона за опазване на дивите птици	BG0000152	"Поморийско езеро"	Поморие	Бургас
Защитена зона за опазване на дивите птици	BG0002041	"Комплекс Ропотамо"	Приморско и Созопол	Бургас
Защитена зона за опазване на дивите птици	BG0002066	"Западна Странджа"	Средец	Бургас
Защитена зона за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна	BG0000119	"Трите братя"	Айтос	Бургас
Защитена зона за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна	BG0000151	"Айтоска планина"	Айтос, Бургас и Поморие	Бургас
Защитена зона за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна	BG0000393	"Екокоридор Камчия-Емине"	Айтос, Карнобат, Руен и Сунгурларе	Бургас
Защитена зоназа опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна	BG0000133	"Камчийска и Еменска планина"	Несебър, Поморие, Руен	Бургас
Защитена зона за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна	BG0000205	"Стралджа"	Карнобат	Бургас
Защитена зона за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна	BG0000196	"Река Мочурица"	Карнобат, Сунгурларе	Бургас
Защитена зона за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна	BG0000139	"Луда Камчия"	Сунгурларе	Бургас
Защитена зона за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна	BG0000136	"Река Горна Луда Камчия"	Сунгурларе и Котел	Бургас
Защитена зона за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна	BG0001007	"Странджа"	Малко Търново и Царево	Бургас
Защитена зона за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна	BG0001004	"Емине-Иракли"	Несебър	Бургас

Категория	Код на ЗЗ	Име на ЗЗ	Попада в община	Област
Защитена зона за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна	BG0000574	"Ахелой-Равда-Несебър"	Несебър и Поморие	Бургас
Защитена зона за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна	BG0000620	"Поморие"	Поморие	Бургас
Защитена зона за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна	BG0001001	"Ропотамо"	Приморско и Созопол	Бургас
Защитена зона за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна	BG0000143	"Караагач"	Приморско и Царево	Бургас
Защитена зона за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна	BG0000208	"Босна"	Малко Търново, Приморско, Созопол и Царево	Бургас
Защитена зона за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна	BG0000137	"Река Долна Луда Камчия"	Руен и Сунгурларе	Бургас
Защитена зона за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна	BG0000146	"Плаж Градина – Златна рибка"	Созопол	Бургас
Защитена зона за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна	BG0000230	"Факийска река"	Созопол и Средец	Бургас
Защитена зона за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна	BG0000513	"Войнишки бакаджик"	Средец	Бургас
Защитена зона за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна	BG0000198	"Средецка река"	Средец	Бургас
Защитена зона за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна	BG0000219	"Дервентски възвишения 2"	Средец	Бургас
Защитена зона за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна	BG0000149	"Ришки проход"	Сунгурларе	Бургас

Категория	Код на ЗЗ	Име на ЗЗ	Попада в община	Област
Защитена зона за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна	BG0001502	"Отманли"	Бургас	Бургас
Защитена зона за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна	BG0001501	"Емона"	акватория на Черно море	Бургас

Информация
за най-важните защитени територии с национално и международно значение на територията, контролирана от РИОСВ – Бургас:

1. Защитени територии с национално значение

1.1. Резервати

Ропотамо

Резерват „Ропотамо” е разположен край устието на р. Ропотамо и се простира на площ от 1000.7 ха. Обявен е през 1940 г. с цел запазване на горски съобщества от лонгозен тип, разположени около едноименната река, която пресича големите пясъчни дюни и се влива в Черно море. През годините територията е сменяла статута си многократно. През 1962 г. Е обявен Народен парк „Ропотамо”, а през 1992 г. е възстановен като резерват.

Той е известен със своята ненакърнена дива природа, съчетание на разнообразни природни дадености, раздвижен релеф, скални брегове, обширна пясъчна ивица и пясъчни дюни, лонгозни гори и крайморски блата.

В резервата са включени блато Аркутино, находището от морски пелин, Змийския остров и забележителни скални образувания – Лъвската глава, Веселата скала, фиорди и морски пещери, пясъчни дюни.

Резерват „Ропотамо” притежава уникално биологично разнообразие: 60% от сладководната ихтиофауна, 60% от видовете от херпетофауната на страната, 50 % от гнездовата орнитофауна, 57% от видовете бозайници. Оттук минава източноевропейският прелетен път на птиците „Виа Понтика”. Ропотамо е единственото находище в България на черновратата стрелушка. Изчезналивидовеот бозайниците са мечката, рисът и тюленът-монах.

В резервата са установени 936 животински вида, от които 143 таксона водни и 378 сухоземни безгръбначни животни, 52 вида риби, 32 вида земноводни и влечуги, 280 вида птици и 51 вида бозайници, от които 19 вида прилепи. От гръбначните животни са установени два балкански ендемите и четири реликтни вида.

В границите на резервата са установени 536 вида висши растения, което еоколо 17% отцялата флора на страната - 25 дървесни, 30 храстови, над 10 лианови растения, над 250 вида многогодишни и над 130 вида едногодишни треви. Тук могат да се видят дъб, бряст, ясен, клен, мекиш, черна елша, обикновен габър, келяв габър, обикновен повет, леска, бук, върба, хагерово лале, блатно кокиче, бяла и жълта водна лилия, пясъчна лилия.

От 2003 г. към резервата функционира посетителски информационен център. В него са оборудвани зала за демонстрации и информация на туристи игрупи посетители. В центъра се провеждат семинари и природозащитни мероприятия.

В резерват Ропотамо са маркирани 9 пътеки за посетители, одобрени със заповед на министъра на околната среда и водите, в това число и един воден маршрут – частта от р. Ропотамо от моста на пътя Бургас – Приморско до устието на реката. Влизането в резервата става само по маркираните пътеки.

Силкосия

Силкосия е доайенът на резерватите в България. Обявен е през 1933 г. от Министерството на земеделието и държавните имоти в землището на с. Българи и с. Кости, община Царево, област Бургаска, с площ 1022,6 ха. Резерватът е първата защитена територия в България.

Обявен е с цел опазване на широколистна смесена гора от дъб и източен бук и характерни само за Странджа планина растения. Наред с представителите на средиземноморската флора тук се срещат евксински и понтийски видове, които придават неповторимия вид на съобществата, като странджанска зеленика, лъжник, странджанско бясно дърво, битински синчец, мушмула, източен лопух, чашкова звъника и др.

Посещенията в резервата с туристическа цел са разрешени само по маркираната туристическа пътека.

Узунбуджак

Обявен е през 1956 г. със заповед на Министерството на горите и горската промишленост. През 1977 г. е включен в листата на биосферните резервати. През 2017 г. е включен като сърцевидната част от биосферен парк „Узунбуджак“.

Намира се изцяло зад граничното съоръжение, на границата с Турция.

Резерватът има важно място в националната система от защитени територии – по площ той е на шесто място в страната. В него се опазва значителна част от фитофонда на Северна Странджа, популации на голям брой консервационно значими видове и представителни съобщества и хабитати, характерни за Евксинската фитогеографска провинция. Горските формации в резервата принадлежат към мезофитната широколистна горска растителност с основни едификатори източен бук и източен горун с характерно участие на терциерни реликти като странджански дъб, лавровишня, странджанска зеленика, странджанско бясно дърво, колхидски джел, чашковидна звъника, кавказка иглика, дива мушмула и др. Посещенията в резервата са допустими само по двете маркирани пътеки за посетители, утвърдени със заповед на министъра на околната среда и водите.

Тисовица

Резерватът е обявен през 1990 г. със заповед на Държавния комитет за опазване на околната среда. Разположен е в землището на с. Кондолово, община Царево. След извършена актуализация през 2017 г. площта на резервата е 7577, 022 дка.

Обявен е с цел запазването на естествени горски екосистеми от благун, източен горун, източен бук и странджанска зеленика, както и местообитания на редки и застрашени от изчезване растителни и животински видове.

В резервата се намира едно от петте находища на тис (*Taxus baccata*) – вид, който е сред консервационните приоритети в България, включени в списъка на защитените растения за нашата страна. Находището е открито в буково насаждение със странджанска зеленика. Реката и резерватът са наименувани на този вид поради по-широкото му разпространение в миналото.

Посещенията в резервата са допустими само по двете маркирани пътеки за посетители, утвърдени със заповед на министъра на околната среда и водите.

Витаново

Обявен е през 1981 г. със заповед на Комитета по опазване на околната среда с площ 754.5 ха. През 1992 г. е разширен на 1112.4 ха. През 2017 г. е включен като сърцевидната част от биосферен парк „Узунбуджак“.

Резерват “Витаново” е вторият по големина резерват в българската част на Странджа планина.

Територията на резервата обхваща най-представителните стари гори от източен бук и източен горун, цер, благун и обикновен габър, с характерен подлес от южноевксинска растителност – странджанско бясно дърво, лавровишня, колхидски джел и странджанска боровинка.

В резервата се намират карстови извори и пещери, характерни за западната част на Северна Странджа, а най-известна е «Братановата пещера».

Резерват „Витаново“ се намира в пограничната зона с Република Турция. Посещенията в резервата са допустими само по четирите маркирани пътеки за посетители, утвърдени със заповед на министъра на околната среда и водите.

Средока

Обявен е през 1989 г. с цел запазване на типични горски екосистеми и находища на редки и застрашени от изчезване растителни и животински видове, с площ от 607.8 ха. През 2017 г. е включен като сърцевидната част от биосферен парк „Узунбуджак“.

Намира се в землищата на гр. Малко Търново и на с. Стоилово.

Висока стойност има голямото находище от лавровишня, разположено в централната част на резервата и компактните групи от колхидски джел, отделни екземпляри от които достигат до 6 м височина и 10 см диаметър.

Посещенията в резервата са допустими само по три маркирани пътеки за посетители, утвърдени със заповед на министъра на околната среда и водите.

<u>1.2. Поддържани резервати</u>

Вельов вир

Обявен е като резерват през 1962 г. и прекатегоризиран в поддържан резерват през 1999 г. Намира се в близост до резерват „Ропотамо“ и разположен в старото корито на р. Ропотамо, в местността Каишева шума в землището на гр. Приморско. Обявяването му е с цел опазване на крайречна лонгозна гора и находище на два вида водни лилии: бяла водна лилия (*Nymphea alba*) и жълта водна роза (*Nuphar lutea*), включени в списъка на защитените растения в България. Площта на резервата е 13,6 ха.

Посещенията в резервата са допустими само по една маркирана пътека за посетители, утвърдена със заповед на министъра на околната среда и водите.

Атанасовско езеро

През 1980 г. северната част на Атанасовско езеро е обявена за резерват, а следващата година южната му част и териториите непосредствено до водното огледало са обявени за буферна зона към резервата. През 1999 г. резервата е прекатегоризиран в поддържан резерват, а през 2007 г. буферната зона е прекатегоризирана на ЗМ "Бургаски солници".

Резерватът съвместява традиционен солодобив и опазване на биологичното разнообразие.

Атанасовско езеро е много популярно сред природолюбители, орнитолози и фотографи от страната и чужбина, тъй като това е най-богатото на птици място в България, а заедно с Босфора и Гибралтар, езерото е едно от най-известните места в Европа за проследяване на миграцията. През пролетта и есента над територията му преминават над 240 хиляди щъркели, 60 хиляди грабливи птиции, 30 хиляди пеликани. Атанасовско езеро е едно от местата в Европа с най-интензивна есенна миграция на кълроглавия пеликан (*Pelecanus crispus*), розовия пеликан (*Pelecanus onocrotalus*), тръстиковия блатар (*Circus aeruginosus*) и вечерната ветрушка (*Falco vespertinus*). В района на езерото са установени 333 вида птици (от обще 409 вида, срещащи се на територията на цялата страна), които мигрират, зимуват или гнездят в резервата.

На територията му са установени повече от 397 вида висши растения. Голямата соленост на водите определя наличието на специфични растителни видове като солянка, морска суеда, гърлица, тръстика, тънколистен папур, морски пелин и др.

Към езерото функционира Укритие за наблюдение на птици, където посетителите могат със специализирана техника – зрителни тръби и бинокли да наблюдават обитателите на езерото.

Защитената територия се охранява и контролира от РИОСВ-Бургас.

Пясъчната лилия

Поддържан резерват “Пясъчната лилия” е най-малкият резерват в страната с площ само 0,6 дка. След извършена актуализация през 2017 г. площта на резервата е 5,184 дка.

Обявен е през 1962 г. с цел опазване на едно от най-атрактивните растения, срещащи се по българското Черноморие, наречено "царицата на цветята" – пясъчната лилия (Pancratium maritimum), включен в списъка на защитените растения в България. Разпространението му в страната е ограничено само по южното Черноморие. Растението цъфти през месец юли и август с големи бели цветове с приятен аромат.

Резерватната територия е в район със засилено антропогенно въздействие. Намира се южно от гр. Созопол на територията на бившия къмпинг „Каваци“, което създава предпоставки за увреждането както на популацията на пясъчната лилия, така и на местообитанието като цяло.

По тази причина на територята на резервата няма пътеки за посетители, а местообитанието е оградено с ограда.

1.3. Природни паркове

Странджа

Природен парк "Странджа" е най-голямата защитена територия в България, с площ около 116 100 ха. Обявен е през 1995 г. с цел да бъде опазена уникалната природа във водосборите на реките Резовска и Велека, като се осигури устойчиво социално-икономическо развитие на района. Отличава се с голямо флористично и фаунистично богатство.

Най-високата точка на територията на парка, а и в цяла българска Странджа, е връх Голямо Градище (709 м н.в.).

Близостта на парковата територия до континента Азия и до водните басейни на Черно, Мраморно и Средиземно море определят самобитността както по отношение на изключителното за Европа биологично разнообразие, така и в културно-исторически план. Странджа е специфична етнокултурна област със съхранени до днес уникални за страната традиции и обичаи, местен бит и говор. Богатството от паметници на културата от всички исторически епохи допълва специфичния дух на територията.

Горите покриват 80% от площта на Парка. Тук се намира най-големия съхранен широколистен горски комплекс на Европа. Това е единственото място на континента със запазени типичните за края на Терциера гори на умерения климат с вечнозелен лавровиден подлес. Вековните гори са 30% от горите в защитената територия - три пъти повече от средното за страната. В естествените масиви от стари гори – най-ценните консервационно значими местообитания – често се срещат дървета от източен горун, благун, източен бук и странджански дъб с диаметри от 1.5 – 2.0 м и възраст над 500 години.

Източната граница на парка опира до Черно море, част от защитената територия са чистите плажове и врязания, подобен на фиорди клифов бряг, представляващ открит музей на палеовулканската дейност.

В границите на Парка са обособени 5 природни резервата, 14 защитени местности и 8 природни забележителности. Цялата територия на Природен парк „Странджа" е включена в международната екологична мрежа Натура 2000.

В рамките на проекта КОРИНЕ – Биотопи районът на Странджа се определя като приоритетен в екологичната мрежа на страната и една от най-важните консервационни територии в България. На национално ниво Паркът е защитената територия с най-голямо видово разнообразие във всички биологични групи.

2. Защитени територии с международно значение

2.1. Биосферни паркове

През 2017 г. Организацията на обединените нации за образование, наука и култура (ЮНЕСКО) към ООН, одобри обявяването на биосферен парк „Узунбуджак", заедно с още три номинирани територии в България – „Централен Балкан", „Червената стена" и „Сребърна". Това стана на 29-ата сесия на Междуправителствения координационен съвет по Програмата „Човекът и биосферата", състояла се в Париж от 12 до 15 юни. С решението си Съветът потвърди, че четирите биосферни парка отговарят на изискванията и принципите на съвременната Севилска стратегия. Биосферен парк „Узунбуджак" обхваща цялата територия на Община Малко Търново. Биосферните паркове са инструмент за устойчиво развитие на регионите, основаващо се на чиста и съхранена природа и на производството и предлагането на сертифицирани местни продукти и регионални марки с висока добавена стойност. Членството към световната мрежа на биосферните

резервати е международно признание за това, че съответната територия се управлява по целесъобразен и устойчив начин, съгласно националното законодателство и в съответствие с общоприетите принципи за добро управление. С покриването на съвременните изисквания на Севилската стратегия, Биосферен парк „Узунбуджак“ поема по нов път, към по-устойчиво управление съобразно природозащитата и нуждите на местното население.

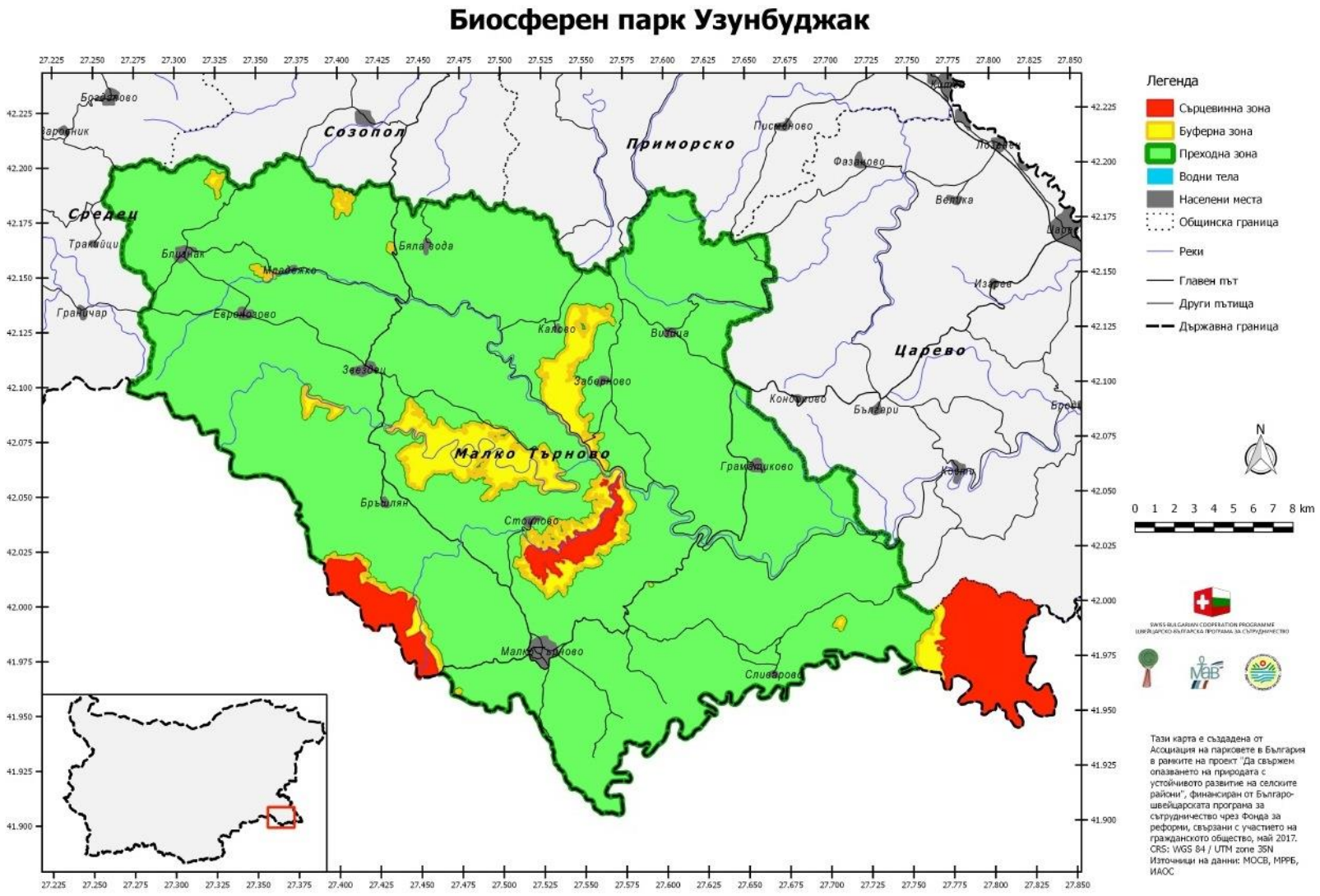

2.3. Рамсарски места

България е сред първите страни присъединили се към Конвенцията за влажните зони с международно значение и по специално като местообитание на водолюбиви птици- *Рамсарска конвенция* (приета на 2 февруари 1971 г. в град Рамсар, Иран). Това е първият международен договор, засягащ опазването на биологичното разнообразие. Целта е опазването и разумното ползване на влажните зони като местообитание на водолюбиви птици, отчитайки ги като международен ресурс. Днес тя е разширена към опазването на влажните зони във всички аспекти, като в нея се регламентират основните насоки за национални дейности и международно сътрудничество за опазване и разумно ползване на влажните зони и техните ресурси. Към настоящия момент 163 страни са приели Конвенцията, представени с повече от 2062 влажни зони в списъка на конвенцията за влажните зони с международно значение, с обща площ над 197 млн. ха. В България Конвенцията е подписана без задължение за ратификация в изпълнение на Решение на Министерски съвет №389 от 18 ноември 1974 г., в сила за страната от 24 януари 1976 г., изменена с Протокол, подписан в Париж на 3 декември 1982 г. и влязъл в сила за България на 27 февруари 1986 г. Политиката за опазването и устойчивото ползване на влажните зони се разработва от Министерство на околната среда и водите, което отговаря за прилагането на Рамсарската конвенция в България.

Мисията на Конвенцията е "опазване и широко ползване на всички влажни зони чрез местни, регионални и национални действия и международно сътрудничество, като принос към устойчивото развитие на Земята".

Влажните зони са екосистеми, в които водата е основният фактор, от който зависят екологичните условия и свързаните с тях животни и растения. Съгласно Конвенцията, влажните зони са: „блата, торфища, мочурища или открити водни площи, естествени или изкуствени, постоянни или временни, статични или течащи, сладки, бракични или солени, включително територии с морска вода, дълбочината на които при отлив не надхвърля шест метра".

В списъка на влажните зони с международно значение България е представена с 11 влажни зони, 5 от които са на територията на РИОСВ-Бургас:

Атанасовско езеро – обявено за Рамсарски обект през 1984 г., с настояща площ 1404 ха;

Комплекс Поморие, който квлючва Поморийското езеро и устието на река Ахелой – обявен за Рамсарски обект през 2002 г., с настояща площ 814 ха;

Защитена местността Пода и залива Форос – обявено за Рамсарски обект през 2002 г., с настояща площ 307 ха;

Бургаско езеро – обявено за Рамсарски обект през 2002 г., с настояща площ 2900 ха;

Комплекс Ропотамо, който включва Резерват Ропотамо, Поддържан резеват Вельов вир, защитените местности „Беглик Таш – Ропотамо" и „Стамополу", природните забележителности „Блатото Алепу" и „Пясъчни дюни в м. Алепу" и свързващите ги терени – обявен за Рамсарски обект през 1975 г., с настояща площ 5500 ха.

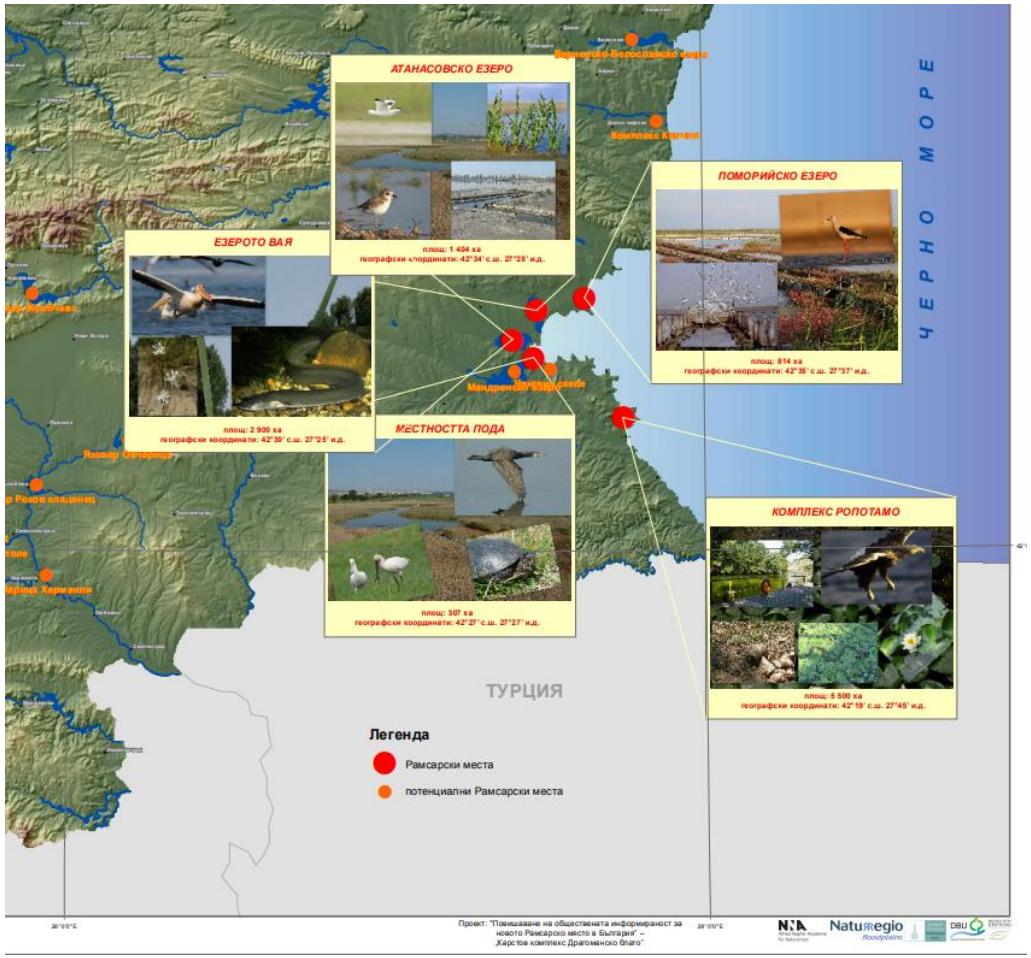
АТАНАСОВСКО ЕЗЕРО
площ: 1 404 ха
географски координати: 42°34' с.ш. 27°28' и.д.
ЕЗЕРОТО ВАЯ
площ: 2 900 ха
географски координати: 42°30' с.ш. 27°25' и.д.
ПОМОРИЙСКО ЕЗЕРО
площ: 814 ха
географски координати: 42°35' с.ш. 27°37' и.д.
МЕСТНОСТТА ПОДА
площ: 307 ха
географски координати: 42°27' с.ш. 27°27' и.д.
КОМПЛЕКС РОПОТАМО
площ: 5 500 ха
географски координати: 42°19' с.ш. 27°45' и.д.
ЧЕРНО МОРЕ
ТУРЦИЯ
Легенда
Рамсарски места
потенциални Рамсарски места
Проект: "Повишаване на обществената информираност за новото Рамсарско място в България" – „Карстов комплекс Драгоманско блато"
Naturregio

Доклад за състоянието на околната среда – регион Бургас

Ръководител на екипа:
инж. Тонка Атанасова

Съставили:
инж. Кети Милева– Началник-отдел „Управление отпадъците и опазване на почвите”
инж. Зинка Стойкова – Началник-отдел „Атмосферен въздух , вредни физични фактори, води, опасни химични веществаи КПКЗ”
инж. Таня Манолова – Началник-отдел „Превантивна дейност“
г-жа Детелина Иванова-Началник-отдел “Биоразнообразие, защитени територии и зони”
инж. Здравка Недялкова – Опазване чистотата на въздуха
инж. Галинка Димитрова- Опазване чистотата на въздуха
инж. Мариана Михалева- Опазване чистотата на въздуха
инж. Елена Георгиева – Управление на опасни химични вещества
инж. Стоянка Николова – Опазване на водите
г-жа Анна Желязкова – Опазване на водите
инж.Шенай Ходжа-Хюсеинали – Опазване на водите
г-н Станислав Георгиев – Биоразнообразие, защитени територии
инж. Валентина Михалева – Биоразнообразие, защитени територии
г-жа Милена Ярмова – Биоразнообразие, защитени зони и ГМО
г-жа Меглена Стоянова – Управление на отпадъците
инж. Юлия Николова – Управление на отпадъците
инж. Дарин Гочков – Опазване на почвите
инж. Марина Радева – Управление на отпадъците
г-жа Мартина Шаренкова – Управление на отпадъците
г-жа Хатидже Алиева – Управление на отпадъците
г-жа Анна Ковачева – Юрисконсулт
г-жа Албена Василева – Връзки с обществеността
г-жа Кремена Атанасова – Инвеститорски контрол